

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΣ ΣΜΙΘ

ΙΣΤΟΡΙΑ μίας ἀμαρτωλῆς εἶναι αὐτὴ ποὺ θ' ἀφηγηθούμε. Ἀπὸ χωριὸ τοῦ ἐκείνου τῆς. Αὐτὴν τὴν ἔλεγον ἐκεῖ. Τὴν ἔστειλαν στὴν Ἀθήνα, γιὰ ν' ἀπαλλαγούν ἀπὸ ἕνα στόμα. Ἦταν τόσα τ' ἄλλα. Ἐξ παιδιὰ καὶ δυὸ οἱ γονεῖς. Ποὺ νὰ χορτάσει τὸ ἔβδομο, ὅταν μισοχορτάτα πλάγιαζαν τὰ ἔξ ἄλλα. Τὴν ἔστειλαν σὲ σπίτι. Τίμιο, φυσικὰ, τὸ ἀθηναϊκὸ σπίτι. Καθὼς πρέπει ἡ οἰκογένεια. Θὰ χαίρονταν ψωμάκι κοντὰ τους. Καὶ θὰ βοηθοῦσε μὲ τὸ μισθὸ καὶ τὸ σπίτι τῆς. Δεκατρίων ἔταν κοριτσάκι. Ἀσχημάτιστο ἀκόμα πλάσμα, τὸκλεισαν στὸ δωμάτιο ὑπορεσίας. Δὲν κοιμόταν βέβαια στὰ πόρτα, ὅταν ἦταν στὸ χωριὸ τοῦ. Ἀνοίγει ὁ μισθὸς τὴν πόρτα καὶ ἀνέπνεε καθαρὸ ἀέρα. Σκοτάδι καὶ μούχλα ἐδῶ στὴν ἀποθήκη ποὺ τῶριζαν. Τὸ πρῶτο βράδυ τῆς ἦρθε λιποθυμία. Συνήθεισε μὲ τὸν καιρὸ, ἐξοικειώθηκε μὲ τὴν δουλειά, ἀρχισε νὰ «στρώνει». Ὅταν ἔφτασε στὰ δεκάκη της, ροβόλησε ὁ πατέρας ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ εἰσπύσθη τὰ δουλεμένα καὶ νὰ ζητήσει αὐτήν. Τὸ ἔδωσαν τὰ δουλεμένα, τὴν αὖθις τὴν ἀνήγαγον. Μὲ στενὸχωρὸ προύπολογισμὸ ἡ οἰκογένεια, δὲν εἶχε ἀντοχὴ γιὰ

ψιθύρισε σ' αὐτὴ ἕνα μυστικόν. Ἔσπευσε νὰ τὴν καθισχυάσει ἐκεῖνος. Ἀπὸ κείνο τὸ βράδυ ἔγινε καπνός. Τὸν περίμενε. Δὲν ἔλυνε. Ποὺ νὰ τὸν βρῇ καὶ τί νὰ τοῦ πάρη τοῦ μάγκα; Ἀκολούθησε τὴν κακὴ τῆς μοῖρα. Ἐρωτευμένη ἀκόμα μὲ τὸν φουγάδο τῆς, δὲν τὸ πῆγε ἡ καρδιά τῆς νὰ ἐξαφανιστῇ τὸ ἀνθρώπου ἀσπασμῶν τοῦ. Τὸ κράτησε γιὰ ἀναμνηστικόν. Ἀκριβὰ ποὺ στοιχίζον κατὰ τέτοιες ἀναμνήσεις... Ἡ ἀπόγνωσις τὴν πρῶτη στιγμὴ, ποὺ βρέθηκε μὲ τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά. Τῆς ἔμεναν τὰ κατὰφθα τῶν σπιτιῶν. Δὲν τὸ ἀκούμπησε. Τῆς ἔμενε ἡ βεβήχηση. Δὲν τὸ συντηροῦσε ἀπὸ τὴ δουλειά τῆς. Ποὺ ὅμως δουλεῖ;

Νοίκιασε μὲ λίγες οἰκονομίες τῆς μιά ἀπόκρηπτή αὐτὴ καὶ ἀρχισε νὰ τρέχει γιὰ τὸ ψωμί τῆς. Ἐπὶ πρῶτον, τῶρα ποὺ εἶχε τὸ παιδί, τῆς ἦταν δύσκολο νὰ πάει. Ἐτρεξε σὲ ἐργαστήρια, δὲ τὴ δάχτυλ. Ἀνέλαβε νὰ καθαρίσῃ μερικὰ γραφεῖα. Δούλευε τὸ πρωὶ καὶ τῆς ἔμενε καιρὸς ν' ἀσχοληθῇ τὸ ἀπόγευμα μὲ τὸ παιδί τῆς. Ὅπου ἕνα πρῶτον....

Ἀφῆστε ὁμῶς νὰ μᾶς τὰ πῇ καλύτερα ἢ ἴδια μὲ τὰ λίγα γραμματάκια τῶν πρῶτων τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ: «Ἐκεῖνο τὸ πρωὶ εἶχα ἀργήσει λίγο... Μὲ βρῆκε πάνω στὸ ξεσκόνισμα ὁ κύριος. Ἦταν παραγγελιοδόχος. Σαράντα, σαρανταπέντε χρόνων ἀνθρώπος. Ἐτοιμαζόμουν νὰ φύγω καὶ εἶχα βγάλει τὴ φόρμα τῆς δουλειᾶς. Μὲ κύτταξε καλὰ-καλὰ καὶ μὲ ρώτησε πῶς μὲ λένε. Αὐτὴν τὴν εἶπα. Ὁραὶο ὄνομα μοῦ εἶπε. Κι' ὅλο μὲ κύτταξε. Ὑστερα μὲ ρώτησε, ἀν εἶμαι εὐχαριστήμενη ἀπὸ τὴ ζωὴ μου...»

Ἐδεῖξε ἐνδιαφέρον. Τῆς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ σκεφθῇ κατὰ καλύτερον γι' αὐτὴν καὶ τὴν παραγγεῖλει νὰ περάσῃ τὴν ἐπομένη. Ὅταν τὴν εἶδε τὴν ἄλλη μέρα, τῆς ἔδωσε λίγα χρήματα, γιὰ νὰ κάμῃ κανένα φουστάνι. Ἐπῆρεται νὰ ἦταν εὐπαρουσία, ἀν θὰ πῆγαίενε σὲ κομμωτὴ καλὴ θέσι.

Καὶ πάλι πέρασε. Πέρασε πάλι. Ἦταν μὲ τὰ «καλὰ» τῆς. Περιορισμένη, στολισμένη. Φαίνεται πῶς ἔκανε ἐντύπωσι στὸς ἐπισκέπτες, ποὺ βρίσκονταν τὴ στιγμὴ ἐκείνη στὸ γραφεῖο. Ἐνοίωσε νὰ τὴν προσηύχονταν τὰ μάτια τους. Τὴν πῆρε ἰδιαίτερως καὶ τῆς εἶπε νὰ τὸν περιμένῃ σ' ἕνα κέντρο.

Γιὰ νὰ κουδεντιάσουμε μὲ τὴν ἡσυχία μας...

Κουδεντιάσαν μὲ τὴν ἡσυχία τους. Τὸ δούλευε μαστορικὰ αὐτός. Δὲ βιάζονταν νὰ φτάσῃ σὲ πρῶτα. Ἀπλοῖ καὶ πάντα, τὸν πίστεψε. «...Φαίνονταν τόσο κύριος, τόσο σοβαρός...» Ὅταν τὸν ἐνάβλεπε στὸ σπῆτι τοῦ.

Δὲ βλέπεις πῶς σὲ κυττάζουν στὸ γραφεῖο; Ὁραεῖς καὶ δὲν ἔλυνε ἀντιμέτωπο. Στὰ κέντρα πάλι μπορεῖ νὰ μᾶς δῇ κανεὶς καὶ νὰ μᾶς παρεξηγήσῃ. Πέρασε ἀπὸ τὸ σπῆτι καὶ θάρκα νὰ σοὺ πῶ ἀποστολὰ πρῶτα.

Τὸ σπῆτι ἦταν τὸ ἡμιπρόγειο, μίαν πολυκατοικία. Κανεὶς ἄλλος μέσα. Γλυκὰ καὶ ποτὰ στὸ τραπέζι. Ἡ δουλειὰ ποὺ τῆς ὑποσχέθηκε, δὲν εἶχε τελειώσῃ ἀκόμα. Ἐπειδὴ ὁμῶς ἤθελε νὰ εἶναι συνεπὴς προσέφερε καὶ τῆς δώσῃ ἕνα ποσὸ ὥσπου νὰ μῇ στὴν καλύτερη θέσι. Νὰ μὴ τὰ πολυλογούμε. Χωρὶς νὰ τῆς βρῇ καινούργια θέσι, τὴν ἀπόσπασε ἀπὸ τὴ σκούπα. Τὴν ἤθελε γιὰ ἰδιωτικὴ τοῦ χρῆσι. Δὲν εἶναι μακροχρόνιες τέτοιες ναυλώσεις. Τὴν κράτησε ἐπὶ ἔξη ἡμέρας, τὴν ἔντυσε, τὴν ἀρωμάτισε, τὴν ἔκανε χτυπητὴ στὴν ἐμφάνισι, κι' ὅταν βαρέθηκε, τῆς ἔδωσε δρόμο.

Δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ ἐναπαρῇ τὴ σκούπα. Τὸ καλὸ εἶναι νὰ μὴ μῇ σὲ τέτοιους διόμους. Μιά καὶ μῇ, δύσκολος εἶναι ὁ λυτρωμὸς. Ἐπῆρε στὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἔρρωτα. Ἡ πάνδημη Ἀφροδίτη. Κοπέλλα τῶν μῦθων, ποὺ ἀκολουθεῖ σὲ πρῶτη ζήτησι τὸν πελάτη. Οἱ περιπτώσεις εἶναι πολλές. Περισσότερες ἀπὸ ὅσες φαντάζεστε. Ἐνὰς κόσμος γυναικῶν, γιὰ τίς ὁποῖες ἡ ἀκολασία εἶναι ἐπάγγελμα. Γυναίκες ποὺ ἐγκαταλείφθηκαν ἀπὸ τοὺς ἀντρες τους καὶ μὲ ἀνήλικα παιδιὰ ἔπρεσαν σὲ ἀκάθαρτους δρόμους, γιὰ νὰ τὰ ζήσουν. Κοπέλλες ὁρφανές, μὲ ἀδέρφια ἀνήλικα.

Ὁ δρόμος τοῦ κοκκοῦ ἔρχεται ὁ πῶς βολικός, ἰδίως σ' ἐκεῖνες ποὺ διαθέτουν φυσικὰ χαρίσματα. Ὁ δρόμος τῆς κολάσεως. Βίος ἐξ ἑνὸς βράμματος, ἀλλὰ καὶ μαρτυρικός γι' αὐτὴν ποὺ τὸν ζοῖνε. Φυσικὰ καὶ δὲν τίς χειροκροτοῦμε στὴν πορεία τους. Δὲν τίς χειροκροτοῦμε, ἀλλὰ καὶ δὲ ρίχνουμε σ' αὐτὴς ἀκέρατες τίς εὐχάς. Τους συνοροῦν καὶ τοὺς ἡλικίους αὐτοῦρους ἀναζητοῦμε: τοὺς μικροὺς καὶ μεγάλους «κωλοῦς», τοὺς μάγκες, τίς συνθήκες τῆς ζωῆς, τοὺς ἐργοδότες, ποὺ ἐκμεταλλεύονται τὴν ἀπόγνωσι, τὸ πλῆθος τῶν ἀφάνων παραγόντων τῆς διαφθορᾶς, ποὺ βγαίνουν στὴν ἐπιφάνεια σὰν τὸ λάδι, γιὰ νὰ πέφτουν στὸ βούκο τὰ θύματα τους. Δὲν ἀγιοποιοῦμε τὰ θύματα αὐτά. Βαρύτατη καὶ ἡ δικὴ τους εὐθύνη. Ἀν ποῖμε ὁμῶς ὅτι μᾶς ἔλειψε ἡ συμπόνια γι' αὐτὴς, θὰ κούβαμε τὰ πραγματικὰ συναισθήματά μας.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Χωρὶς νὰ τῆς βρῇ καινούργια θέσι, τὴν κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτὸ τοῦ.

Σὲ ναυτοῦς ΔΡΟΜΟΥΣ

νέα βάρη. Ἀλλὰ γιὰ τὴν ὑπέρβουρα δὲν ὑπάρχει πρόβλημα σπιτιοῦ. Τὴν πῆγαν ἄλλοι μὲ διπλὸ μισθόν. Στοιχίζον ὁ κύριος, περνοῦσε ἀπὸ τὸ δωμάτιο ὑπορεσίας, ὅταν ἰδίως ἀπουσίαζε ἡ γυναῖκα τοῦ, καὶ βόλευε πατρικὰ τὸ κοριτσάκι, ποὺ ἦταν πιά στὴν ἀνάπτυξί τοῦ. Ἡ οἰκογένεια εἶχε καὶ τὸ ἀγοράκι τῆς. Ζωηρὸ παιδί, κάπου στὰ δεκαεφτά τῆς ἦταν ἡ Αὐγὴ, ὅταν παρουσιάστηκαν τὰ συμπτώματα, ποὺ ὀνομάζονται καὶ ἐνδιαφέροντες καταστάσεις.

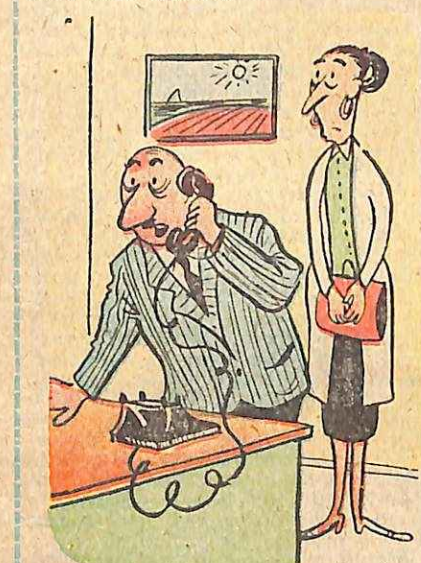
— Ποῖος Αὐγὴ; ὠτὰ ἐντροπὴ ἡ κυρία.
— Ὁ μικρὸς κύριος, καταγγέλλει ἡ ἐνοχ.
— Μὴ τὸ ἔλαπης καὶ θὰ σὲ τσακίσω.
— Νὰ φιλήσω σταυρὸ κυρία. Ὁ μικρὸς κύριος, σὰς λέω.
Μυστικὴ σύσκεψις τοῦ ἀντράγγου. Τὴν ἐπομένη, πῆρε ἡ κυρία τὴν Αὐγὴ ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ τὴν ὡδήγησε σ' ἕνα γνωστὸ τῆς γιαντῶ.
— Καταλαβαίνετε, γιὰτὶ; μου;...
— Φυσικὰ, φυσικὰ...

Πῶς νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ φίλος ὁ γιαντῶς, ὅταν μάλιστα, εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνους ποὺ δὲ διατάζουν... Οὐτὲ γάτα, οὐτὲ ζῆμιά. Δὲν τὴν ἔλαπην στὸ σπῆτι. Σὲ ἄλλη οἰκογένεια βρῆκε θέσι τὸ κοριτσάκι. Ἀρχὴ τῆς νέας καριέρας τῆς. Ἀγοράματα, ἀκαθόρητη, δίχως στοργὴ γύρω τῆς, χωρὶς κανένα, ποὺ πραγματικὰ νὰ τὴν πονᾷ καὶ νὰ τὴ συμβουλεύῃ. Μαζὶ δὲ μ' αὐτὸ εἶχε καὶ τὸ ἀτύχημα νὰ εἶναι ἐλκυστικὴ. Ἐλκυστικὴ καὶ μὲ θερμὴ ἰδιοσυγκρασία. Χρειάζεται τίποτ' ἄλλο γιὰ τὴν καταστροφή;

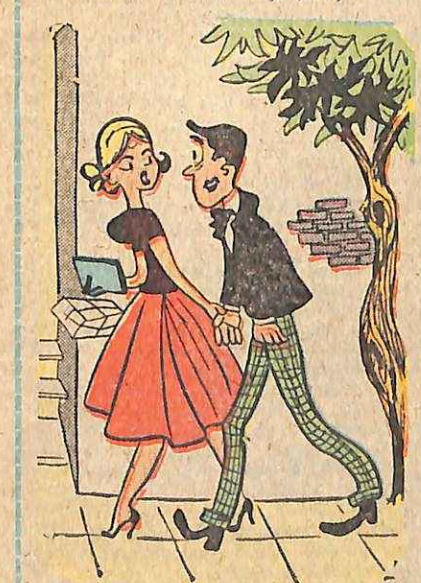
Γνώρισε πολλοὺς. Πρόχειρες γνωριμίες. Περαιστικοὶ χωρὶς ν' ἀφήνουν ἴχνος, δίχως περιπέτειες, χωρὶς συνέχεια. Ἦρθε ὁμῶς καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἀπατεῶνα. Συμπίπτει μὲ τὴν ὥρα τοῦ ἔρωτα. Ὁ ἐκμεταλλεὺς, μάγκες τῆς γειτονίας, ποὺ τὸ πάλαι ἀπὸ δῶ, τὸ πάλαι ἀπὸ κεί, ὥσπου τὰ κατάρρεσε ν' ἀγαπήσῃ ἀπὸ τὸ κοριτσάκι. Δικὰ τοῦ ὅλα. Δικὰ τοῦ καὶ ἡ εἰσπνοὴ τῆς. Ἐνα εἶδος προγαμίας δωρεᾶς τοῦ χρειάζονταν γιὰ νὰ στρώσῃ κάποια δουλειά καὶ νὰ τὴν καλέσῃ ὕστερα σὲ γάμο. Τὸν ποῖμε. Ἀφήνουμε τὸν ἑαυτὸ μας νὰ πιστέψῃ τὸν ἀνθρώπο ποὺ ἀγαποῦμε. Προσχωροῦσαν οἱ σχέσεις. Κάποιο βράδυ, ποὺ εἶχε ἔξοδο, τοῦ

—... Ἀν ἦσουν κι' εὐὸ στὴ δική μου θέσι, θὰ ἔβλεπε ὅτι τὰ πράγματα εἶναι πολὺ ὥραια...

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Βγάλε τὸ κοκκινάδι ἀπὸ τὸ μὰ-γουλὸ σου. Δὲ θέλω νὰ καταλάβῃ ἡ μαμά πῶς βάρω τὰ χεῖλη μου!...

Ἀτμόσφαιρα ἐγκαρδιότη-
των καὶ διακρίσεων ἀρχί-
ζει κι' ὅλας νὰ ἐπικρατῇ
ἀπ' ἀκροῦ σ' ἀκρον τῆς Ἑλ-
λάδος. Τὶ συμβαίνει; Πο-
λοὶ ἀποροῦν. Ἐγίνανε, λοι-
πὸν εὐγενέστατοι εἶσι ζα-
φονικά;

— Ὤωω, καλημέρα φίλ-
τατέ μου!

Κυττάς τὸν ἀνθρώπο, ποὺ
σοῦ ἀνοίγει τίς ἀγκάλες δι-
απλάτα καὶ δὲ μπορεῖς νὰ
θυμηθῇς

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλά...

— Δὲ μὲ θυμᾶσαι; Γιὰ ὅ-
νομα τῆς Παναγίας!

— Σὰς θυμᾶμαι, ἀλλά...

Ξεροκαταπίνεις, ντρέπε-
σαι λιγάκι, γιὰτὶ σὲ προβλ-
δει τόσο πολὺ ἡ μνήμη, ὥ-
στε νὰ μὴ μπορῇς νὰ θυ-

μηθῇς ἕνα τόσο ἀγαπῶ
σοῦ φίλο καὶ ἐν τέλει ψιθυ-
ρίζεις;

— Δὲ οἶς θυμᾶμαι καλὰ.
Βέβαια, γνωστὴ ἡ φυσιογνω-
μία σας ἀλλά...

— Ὁ Τασταρόπουλος.

Ὑψιστε ποῖος Τασταρό-
πουλος;

— Ὁ Τασταρόπουλος, φί-
λε μου! Οὐτὲ καὶ τῶρα δὲ
μὲ θυμᾶθηκες;

Καταπονεμένος προβαίνει
πῶς ἐπὶ πληρὴ ὁμιλία:

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μάλιστα! Καὶ ἐ-
ξήγειρε τὰ πάντα. Ἐν ὅψει
ἐκλογῶν. Εἶναι, λοιπὸν λι-
αν φυσικὸ τὸ κύμα τῶν ἐν-
καρδιότητων, τῶν διακρίσε-
ων, τῶν μειδιημάτων, τῶν
χειραψιῶν, τῶν ἐναγκαλι-
σμών καί... βράε!

— Δὲ μοῦ λές, Κώστα, σκετικὸ
μὲ τὴ δακτυλογράφου ποὺ μοῦστελες
ἔχεις προηγουμένα μαζί μου;

— Ὁχι, δυστυχῶς!

— Ὁ πολιτευόμενος; Ὁ
ὕποψιος; Δὲ μὲ θυμᾶσαι;

— Ὁποῖο... μ

Τὰ δράματα τῆς καρδιάς

Η ΕΞΙΛΕΩΣ

«Πρὸς τὸν κ. Ζὰκ Ρομιέ, τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.
»Συχωρέστε με πού σας γράφω. Θὰ παραευνευνήτε, γιατί δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ κοινὸ μεταξὺ μας. Ἐσεῖς εἰσάστε διάσημος, πασιγνώστος, γεμάτος πεῖρα, ἐνὼ ἐγὼ εἶμαι μὴ κοπέλλω 22 χρόνων, πού βρίσκομαι ἀκόμα στὸ κατώφλι τῶν δεινῶν.

»Μά, ἀν δὲ μὲ ξέρετε, ἐγὼ σας ξέρω πολὺ καλὰ ἀπ' τὰ βιβλία σας, ὅπου ἔχετε βάλει ὅλη τὴν καρδιά σας. Τ' ἀγαπῶ... ἴσως γιατί διηγούνται θλιβερές ἱστορίες καὶ γιατί κι' ἐγὼ εἶμαι λυπημένη. Ἡ γιατί φανερόνουν πόσο καλὰ ξέρετε τὴ γυναικεία καρδιά... Τὰ διαβάζω καὶ τὰ ξαναδιαβάζω πάντα.

»Μὰ τώρα συνέβη ἓνα μεγάλο γεγονός στὴ ζωὴ μου: Κάποιος μου ἐξουολογήθηκε πὺς μ' ἀγαπᾷ καὶ μὲ ζήτησε νὰ γίνω γυναίκα του! Τὸν ἀγαπῶ κι' ἐγὼ ἀπὸ καιρῶ, καὶ θάθελα ν' ἀπαντήσω στὴν πρότασί του μὲ μιά κορομνηφὼν τῆς καρδιάς μου... Ξαφνικά δὲμως, ἤρθε σὺ μισὰ μου τ' ὄνομά σας κι' ἡ σειρά τῶν ἐργῶν σας πού ἐγὼ διαβάσει. Ὅλα τὰ βιβλία σας εἶναι θλιβερά, μιλάνε γιὰ τὴν αἰώνια ἀπογοήτευσί του ἔρωτα...

»Απάντησα λοιπὸν στὴν πρότασί πού μοῦ ἐνιψε, μ' αὐτὲς τίς τομερές λέξεις: «Θ' σκεθῶ».

Πραγματικά, εἶχα ἀνάγκη νὰ σκεθῶ, νὰ ξαναδιαβάσω μερικές σελίδες σας. Τίς διάβασα... καὶ φοβήθηκα! Εἰν' ἀλήθεια λοιπὸν ὅτι ἡ ἀγάπη, πού θέπετε νὰ-

ναί ἱερή. Βεβηλώνεται ἀπ' τὴν ψευτιά καὶ τὴν ἀπάτη; Εἶν' ἀλήθεια ὅτι ἡ εὐτυχία δὲν ὑπάρχει πραγματικά κι' ὅτι κάθε ἔρωτας σβύνει μιά μέρα;

»Πρὸς Θεοῦ, ἀπαντήστε μου! Δὲν ὑπάρχει αἰώνια ἀγάπη πάνω στὴ γῆ; Ὅλη ἡ τρυφερότητα κι' ἡ στοργὴ ὑμᾶς εἶναι μιά ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ νοῦ σας; Ἄν εἶν' ἔτσι, καλὴν ἔρα νὰ ἐξακολουθῶ τὴ θλιβερὴ ζωὴ μου, χωρίς νὰ ἐλπίζω καὶ χωρίς νὰ περιμένω τίποτα... Μονάχα εἶς, μὲ τὴν τὸση πείρα σας στὰ ζητήματα τῆς καρδιάς, νομίζετε νὰ μοῦ δείξετε ποῖο δρόμο πρέπει νὰ πάω...

»Ἄννα Β.»

«Δίδα Ἄννα Β.
»Σπεύδω νὰ σας ἀπαντήσω ἀμέσως, ἀγαπῶτό μου παιδί. Διάβασα τὸ γράμμα σας κι' ὁμολογῶ πὺς συγκινήθηκα κι' ἐκλάψα. Σὰς φαίνεται παράξενο; Κι' ὁ μὲς εἶν' ἀλήθεια...

»Υστερὰ ἐβρίξα μιά ματιά στὰ ράφια τῆς βιβλιοθήκης μου, ὅπου βόσκουν τὰ βιβλία μου. Ἄλλοι μόνον! Πόσο ἔχετε δικίω!... Ὅλοι οἱ ἔρωτες πού προσπάθησα ν' ἀναλύσω σ' αὐτά, περιέχουν μόνον τὸν πόνο. Τοῦ κακοῦ ζήτησας τίς σελίδες τους κάποια περιεκτικὴ ἐνθαρρυντικὴ, μιά χαρούμενη ἀφήγησι... Παντοῦ μιλάω γιὰ θλιβερά πράγματα!

»Καὶ τότε εἶπα στὸν ἑαυτό μου:

— Ἐκανες μιά κακὴ πράξι, σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ. Χρησιμοποίησες τὸ ταλέντο

σου, γιὰ νὰ σπεύδης τὴν ἀμφοβολία στὸν κόσμο!

»Ὅχι, παιδί μου, μὴν πιστεύετε στὰ βιβλία μου! Ὅτι περιέχουν, δὲν εἶναι παρὰ καθαρή φαντασία. Δὲν ὑπάρχουν σ' αὐτά, παρὰ μόνον πικρὰ ψέματα... Σήμε-ρα, καταλαβαίνοντας τὴ δυστυχία πού ἐπρόκειτο νὰ προκαλέσουν τὰ ψέματα αὐτά, σὰς λέω ἀδίσταχτα: — Ἀπαρνιέμαι τὰ ἔργα μου!

»Ὡ, ἂν ξέρατε... Ἐμεῖς οἱ συγγραφεῖς μεταχειριζόμαστε τὸν πόνο, τὰ δάκρυα, γιὰ νὰ φτιάσουμε ὥραίες φράσεις, γιὰ νὰ γράψουμε παθητικὲς σκηνές, γιὰ νὰ συγκινήσουμε τὸ κοινὸ.

»Κι' ὕστερα, βλέπετε, ἡ πραγματικὴ εὐτυχία, ἡ ἀγάπη πάνω στὴν γῆ, δὲν ἐοικνύεται. Δὲν προκαλεῖ καμμία ἐντύπωση, κανένα ἴσως ἐνδιαφέρον. Κανεὶς μυθιστοριογράφος δὲν τὴν περιέγραψε ποτέ. Γιατί ὁ μυθιστοριογράφος κυνηγεῖ πάντα τὴν ἐντύπωση καὶ τὸν τοσβόει ἡ ἐξάρεσι — ἡ θλιβερὴ καὶ δραματικὴ ἐξάρεσι.

»Κι' ὅμως ἡ ἀγάπη αὐτὴ ὑπάρχει κι' εἶναι αἰώνια καὶ ἀκατάλυτη!

»Απαντήστε γρήγορα, παιδί μου, στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο ὅτι τὸν ἀγαπᾷτε. Δημιουργήστε γύρω σας τὴ χαρὰ, ὅσο μπορεῖτε περισσότερη χαρὰ!...

»Ἡ ἀγνὴ καὶ μεγάλη ἀγάπη ὑπάρχει, σὰς τ' ὁμολογῶ — κι' ἂς μὴν τὴν ἀναφέρω στὰ ἔργα μου! Μόνο πού εἶναι σπάνια κι' οἱ ἄνθρωποι δὲν τὴν κατανοοῦνε πολλὰ φορές!...

»Αγαπήστε! Ἀγαπήστε μ' ὅλες σας τίς δυνάμεις, μ' ὅλη σας τὴν ψυχὴ! Γελάστε μὲ τὰ ποιήματα καὶ τὰ βιβλία μου! Δὲν περιέχουν, παρὰ ψευτιές!

»Δώστε στὸν ἄντρα σας ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ τὴν τρυφερότητά σας. Μάθετε ν' ἀντικριζώτε τὴ ζωὴ χωρίς νὰ τὴ δραματοποιεῖτε ποτέ, καὶ νὰ δέχεστε τίς ἡμέρες ὅπως ἔρχονται, χωρίς νὰ χάνετε ποτὲ τὸ χαμόγελο ἀπ' τὰ χεῖλῃ σας!

»Υπάρχουν, δυστυχῶς, πολλοὶ πού ἐξαγορεύουν, πού δὲν ἀγαπᾷ. Μὰ ὑπάρχουν κι' ἄλλοι, ἀκόμα πῖο πολλοί, πού ξέρουν ν' ἀφοσιώνονται σ' ἓνα ἄνθρωπο καὶ νὰ τὸν λατρεύουν.

»Φροντίζετε νὰ βοεθῆτε πρὸς τὸ μέρος τῶν τελευταίων. Ἄν δὲ μίλησα γι' αὐτοὺς στὰ βιβλία μου, αὐτὸ θάναί γιὰ καλὸ σας ἴσως. Γιατί ἡ ζωὴ θὰ σας φαῖν πῖο καινούργια, γεμάτη ἀπὸ ὥρατες ἐκπλήξεις!...

»Συχωρέστε με γιὰ τὸ κακὸ πού σας ἔκανα! Θέλω νὰ ἐξελιχθῶ γι' αὐτὸ... Σκεφθῆτε πόσο θάροςος χρειάστηκε νᾶω, γιὰ νὰ σας πῶ αὐτὲς τίς λέξεις: «Ἀπαρνιέμαι τὰ ἔργα μου!»

»Πραγματικά, ἀπαρνιέμαι τὰ βιβλία μου, τὴ δόξα μου, δὲνα!

»Σὰς παρακαλῶ μονάχα νὰ κἀμετε αὐτὸ τὸ γράμμα μου...

»Ζὰκ Ρομιέ.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα, δὲν κυκλοφόρησε πῖα κανένα βιβλίο μὲ τὴν ὑπογραφή τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Ζὰκ Ρομιέ.

Α. ΝΤΕ ΦΟΡΖ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ παρασκηνία

Πιχάντιο ρεπορτάζ

Ὁ Ἑλρικὴ Σκηπὴν εἰτοιμάζει γιὰ τὸ θερινὸ τῆς θεάτρου τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας, τὴν ὀπερέττα τοῦ Ἀμπραχὰς «Ἡ Βικτωρία καὶ ὁ Οὐσάρος» μὲ μουσικὴ διευθύνσι τοῦ μαέστρου Πρέφφερ.

Τὸ ἔργο αὐτὸ πού ἐσημείωσε μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ στὸν κινηματογράφου, ἀνεβά-ζεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα.

Τὸ ταξίδι τῶν ἡθοποιῶν τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου, πού ἀντιπροσώπευαν τὴν ἑλληνικὴ τέχνη στὸ θέατρο τῶν «Εθνῶν» τοῦ Παρισιῦ, εἶχε καὶ μιά εὐθυμὴ νότα:

— Λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀναχώρησι τῶν τριῶν πούλιν ἀπὸ τὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα, ἡ ἐκλεκτὴ καρατερίστια Ἀθανασία Μουστακά, σὲ μιά ἐκδρομὴ πού εἶχε κάνει μὲ Γαλλίδες συναδέλφους τῆς, ἔχασε τὸ διαβήτη ὅτε!

— Ἐτσι βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ παραμείνῃ δυὸ ἀκόμη μέρες στὸ Παρίσι, ὡς φιλοξενουμένη τῆς Πρεσβείας μας.

Ὁ Ἡ Μάχη Ἀναγνωστοπούλου, πού ἐρχεται αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ παίξῃ τὴν Ἀνδρῶμαχη μὲ τὸ συγκρότημα τοῦ κ. Λίνου Καρζὶ στὸ θέατρο Ἡρώδου τοῦ Ἀττικῶ, κάνει γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ἐμφάνισί τῆς στὴ σκηνή.

— Στὴ Γερμανία, ὅπου ἦταν ἐγκατεστημένη ἀπὸ μικρὴ, σπούδασε δραματικὴ τέχνη, ἔκανε δὲ τὴν πρώτη τῆς ἐμφάνισί πρὶν 15 χρόνια στὸ φεστιβάλ Γκαίτε, μὲ πολλὴ ἐπιτυχία.

Τὸ θερινὸ θέατρο «Ἀκροπόλ» θὰ λειτουργήσῃ τὸ καλοκαίρι, ἀποκλειστικὰ ὡς μουσικὸ, μὲ μιά φαντασμαγορικὴ ἐπιθεώρησι, τὰ σκηνικά τῆς ὁποίας εἰτοιμάζει ὁ Γ. Ἀνεμογιάννης, ἐνῶ τὴ μουσικὴ θὰ γράφῃ ὁ συνθέτης Γ. Μουζάκης.

— Στὸ νέο θέατρο τοῦ «Ἀκροπόλ» θὰ συμπεράξουν καὶ ἄλλα σκελῆ, γίνεται δὲ λόγος μεταξὺ ἄλλων γιὰ τίς ἀδελφές Καλουτᾶ. Οἱ τελευταῖες δὲ, πού γύρισαν στὸ μεταξὺ στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ ξεκουρασθῶν, ἐπιθυμοῦν νὰ κάνουν τὴν ἐπανεμφάνισί τους σὲ ἰδιόκτητὸ θέατρο.

— Στὴ νέα ταινία τοῦ Λάσκου «Μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο» πρωταγωνιστεῖ μὲ πολλὴ ἐπιτυχία, μιά καινούργια ἡθοποιὸς ἡ Βούλα Παυλοπούλου, πού πρωτοεμφανίστηκε στὸ θέατρο τῆς κ. Κατερίνας.

— Μετὰ τὸ Δρόσο καὶ τὴν Τάντα, πού ἐσημείωσαν πολλὴ ἐπιτυχία στὴν ἱσπανικὴ τηλεόρασι, ἓνα ἄλλο ἑλληνικὸ χορευτικὸ ζευγάρι, ὁ Μπάλας καὶ ἡ Βέρα Ἐλεν, θὰ ἐμφανισθῇ ἐντός τοῦ Ἀπριλίου στὴν γαλλικὴ τηλεόρασι.

Ὁ Ἡ ἰδιότυπη περιπέτεια ἐνὸς λαθρεπιβάτου σ' ἓνα ὑπερωκεανεῖο μας, πού ἀνεκαλύφθη κρυμμένη μέσα σὲ μιά βάρκα, ὅταν ἐδάγκασε μιά φωτοβολίδα, πού τὴν ἐξέλαβε γιὰ φαγώσιμο, ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν τοῖς συγγραφεῖς κ.κ. Τραϊφόρου καὶ Βασιλειάδου, πού ταξίδευαν μὲ τὸ ἱδιο πλοῖο, νὰ γράψουν μιά σπασταριστὴ σκηνὴ στὸ νέο τους ἔργο «Ἐν πλώ», πού θὰ ἀνεβῇ στὸ καλοκαίρι στὸ θέατρο «Βέμπο».

Ὁ Ἡ Ἀλίκη Βαγιουκλάκη, μετὰ τὸ «Κορίτσι μὲ τὰ παραμύθια» καὶ τίς «Διακοπές στὴν Αἴγινα», θὰ κάμῃ τὴν ἐμφάνισί τῆς στὴν πρώτη ἑλληνικὴ μουσικοχορευτικὴ ταινία «Χαρούμενοι ἀλῆτες», πού θὰ προβλῇ μετὰ τὸ Πάσχα.

Ὁ Τζιμης Μακρούλης, πού ἐξακολουθεῖ πάντα νὰ θριαμβεῖ στὴν Γερμανία, μὲ τὴν ἐνίσχυσι ἐνὸς Ἑλλήνος ἐπιχειρηματία, πρόκειται νὰ ἀνοίξῃ ἓνα κοσμικὸ κέντρο στὴ Βιέννη, πού θὰ ὀνομασθῇ «Ἑλληνικὴ γωνία».

Ὁ Ἡ ἄλλος γνωστὸς τραγουδιστὴς, ὁ Νίκος Παπαδόκης θὰ φύγῃ τὸ καλοκαίρι, μὲ ἓνα μικρὸ συγκρότημα κιθαριστῶν, γιὰ τὸν Καναδά.

Ὁ Τρεῖς γνωστὲς τραγουδίστριες, ἡ Ζωζὺ Σαπουντζάκη, ἡ Μπέμπα Κυριακίδου καὶ ἡ Λάουρα, βρίσκονται αὐτὲς τίς μέρες στὸ Παρίσι.

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΝ ΑΣΘΕΝΕΙΟΝ

Γύρω ἀπὸ τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα τῆς Ὑγείας

ΚΑΘΕ χρόνο, τὸ πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Ἀπριλίου, 88 κράτη μέλη τοῦ Ο.Η.Ε., μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἑλλάς, γιορτάζουν τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα τῆς Ὑγείας.

Ὁ ἑορτασμός δίνει τὴν εὐκαιρίαν τοῖς διαπρεπέστεροις ὑγειονομικοῖς τοῖς ὁργανώσεως, νὰ κάνουν μιά ἀνασκόπησι τῆς ὑγειονομικῆς προόδου καὶ νὰ καταστήσουν γνωστὰ τοῖς λαοῖς τὰ διάφορα ζητήματα ὑγείας πού ἀντιμετωπίζουν οἱ ἐπιστήμονες.

Στὸν φετινὸ ἑορτασμό, πού κράτησε ἀπὸ τίς 4—8 Ἀπριλίου, συνέπεσε καὶ ἡ δεκάτις ἐπέτειος τῆς ἰδρύσεως τῆς Παγκοσμίου Ὑγιανώσεως.

Ἀποτελεῖ ἴσως, μοναδικὴ ἐξάρεσι ὅτι στὴν διεθνή αὐτὴ ὀργάνωσι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων κυβερνήσεων, ὅχι μόνον δὲν... συνεπλάκησαν, ὅπως συμβαίνει, στὶς διάφορες ὑπερπτιζόμενες τοῦ Ο.Η.Ε., ἀλλ' ἀντιθέτως ἡ συνεργασία τους ἦταν πλήρης καὶ ἐποικοδομητικὴ.

Μέσα στὰ δέκα χρόνια τῆς ἐπιφειλοῦς αὐτῆς συνεργασίας, οἱ ἐπιστήμονες τῶν 88 κρατῶν, κατάρθωναν καὶ ἐπιλύονταν τὰ πῖο πολυπλοκά ὑγειονομικὰ προβλήματα, πού ἀπασχολοῦσαν ἐπὶ αἰῶνες τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ ἀλματώδης πρόοδος τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, τὰ νέα ἐπαναστατικὰ φάρμακα καὶ οἱ νέοι τρόποι πού χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν ἐπιδημιῶν, συνέτελεσαν, ὥστε πολλὰς ἀσθενείας, κυρίως οἱ λοιμώδεις, νὰ ἐξαλειφθῶν.

Οἱ λοιμώδεις ἀσθενεῖς ἀποτελοῦσαν τὸν τομέα τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἱστορία τῶν νόσων αὐτῶν ὀρολογεῖται ἀπὸ τίς ἀσχεῖς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὴ γῆ. Τὰ ὁστά τῶν παιδιῶν στοὺς πανάχαλους τάφους καὶ οἱ μούμιες τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου, μαρτυροῦν τὴν αἰώνια πάλη τοῦ ἀνθρώπου μὲ τίς λοιμώδεις ἀσθενείας.

Μυστηριώδεις ἐπιδημίες σάρωναν πρὶν λίγα ἀκόμη χρόνια τὴν ὑδρόγειο. Ὁ ἐξανθηματικὸς τυφὸς, ὁ κίτρινος πυρετός, ἡ χολέρα, ἡ πανώλης, ἡ εὐλογία, ἡ οὐματώσι καὶ ἡ ἐλονοσία, ἐθωροῦντο «μύστιγες» τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀρκοῦσε ἡ ἐμφάνισι ἐνὸς καὶ μόνου κρούσματος, γιὰ νὰ προκληθῇ τεῖχος καὶ πανικός στὸν πληθυσμό.

Σήμερα, περιστοτικὰ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν, ἀντιμετωπίζονται σὰν ἀπλά κρούσματα νόσων, χωρίς καμμία ἰδιαίτερη ἀνψησια.

Ὡστόσο, ὅπως γράφει σ' ἓνα ἀρθρο τοῦ ὁ προϊστάμενος τῆς διαφωτισέως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δόκτωρ Βαν Ζιλ Χιντ «ἐκατομμύρια ἐπὶ ἐκατομμύριων ἀτόμων, στὴν ὑδρόγειο, καταβάλλουν ἀκόμη καὶ σήμερα ἀπὸ ἐπιμονες χρόνιες ἀσθενείας». Αὐτὸ, ὅπως τονίζει, εἶναι τὸ παρελθόν καὶ τὸ παρόν. Δὲν πρόκειται ὅμως νὰ συμβῇ τὸ ἴδιο καὶ στὸ μέλλον.

Οἱ γονεῖς δὲ φοβοῦνται πλέον τίς μεταδοτικὲς ἀσθενείας, πού προσβάλλουν συνήθως τὴν παιδικὴν ἡλικία, ὅπως τὴν ἱλαρά, δι-αθεροΐδια, ὁστρακία καὶ τὸν κοκκύτη.

Οἱ ἀσθενεῖς αὐτὲς δὲν εἶναι πῖα θανατηφόρες. Τὰ ἀντιδοτικὰ ἔφεραν πραγματικὴ ἐπανάστασι στὴν θεραπεία τῶν νόσων.

Τελευταία δὲ, σημειώθηκε μεγάλῃ πρόοδος στὴν καταπολέμησι μιάς ἀσθενείας, πού προξενεῖ ἀναριθμητὰ θύματα μεταξὺ τῶν παιδιῶν καὶ πού κρατεῖ σὲ διαρκὴ ἀγωνία ἐκατομμύρια γονεῖς. Ἡ παιδικὴ παραλυσία, ἡ πολιομυελίτις, φαίνεται ὅτι πολὺ σύντομα θὰ ἐξαλειφθῇ.

Στὴς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, π.χ. τὸ 1956 ἐμβολιάστηκαν 70 ἐκατομμύρια ἀτομα. Πραγματικὰ τὰ κρούσματα τῆς προμερᾶς αὐτῆς ἀσθενείας, ἀπὸ 57.879, πού σημειώθηκαν τὸ 1952, μειώθηκαν τὸ 1957 σὲ 15.400.

Ἡ Παγκόσμια Ὑγιανώσι «Ὑγείας» πρὸς μὴνὸν ἀνάγγειλε τὴν ἀνακάλυψι ἐνὸς νέου ἐμβολίου κατὰ τῆς πολιομυελίτιδος, μὲ ζω-νὰ ἰό, πού χορηγεῖται ἀπὸ τὸ στόμα ἀπὸ τὴν ἐνδομυελίτιδα.

Ὁ κατάλογος τῶν θριάμβων τῆς ἐπιστήμης εἶναι μεγάλος μὰ καὶ ὁ ἐχθρὸς διαθέτει ἀνασώβητες καὶ ἐπικίνδυνες ἐφεδρείες... Τὸ κοινὸ κυρολόγημα, ἡ γρίπη καὶ ἡ πνευμονία, ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπιπολάζουν εὐρύτατα καὶ νὰ μαστίζουν ἐκατομμύρια ἀτόμων.

Ἡ τεχνικὴ πρόοδος ὥστόσο, μαζὶ μὲ τίς ἐνέσεις, φέρνει καὶ συμφορές! Μὲ τὴν συγκέντρωσι τῶν βιοχημικῶν, τὴν μεγάλῃ τα-χυτητα τῶν συγκοινωνικῶν μέσων στοὺς δρόμους καὶ τὸν ἀέρα

καὶ μὲ τὴν χρησιμοποίησι νέων πηγῶν ἐνεργείας, τὸ φυσικὸ πε-ριβάλλον κλίνει νένους θανάσιμους κινδύνους. Ἡ ραδιενέργεια ἀ-πειλεῖ ὅχι μόνον τοὺς σημερινούς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐρία-νὴ γενιά. Ὁ ἐντόνος ρυθμὸς τῆς ζωῆς, ἐξ ἄλλου, συμβάλλει καὶ αὐτὸς σὲ νὰ αὐξηθῶν ἐκπληκτικὰ τὰ «ψυχικὰ νοσήματα».

Ἐπίσης, οἱ χημικὲς δοκιμασίες, πού σ' αὐτὲς ὁ ἀνθρώπινος ὁργανισμὸς ἐκτίθεται καθημερινά, εἶναι πάμπολλες καὶ ὅλο καὶ μεγαλώνουν.

Χιλιάδες ἐργοστάσια δύνουν χημικὲς οὐσίες μέσα στὰ ποτά-μια καὶ στοὺς χειμάρρους, ἀπὸ ὅπου ἐκατομμύρια ἀνθρώποι προμηθεύονται νερό. Ἐκατοντάδες χημικὲς οὐσίες πού δὲν ἔ-χουν ἐξετασθῇ ἐπαρκῶς, ὡς πρὸς τὴν ἐπιδρασί τους στὸ ἀνθρώ-πινο ὄργανισμὸ, προστίθενται στὶς τροφές, γιὰ νὰ τίς χρωματί-σουν ἢ γιὰ νὰ τίς ἀρωματίσουν.

Μόλις πρὸς μὲρον, στὴν Ἑλλάδα, τὸ Ἀνώτατο Ὑγειονομικὸ Συμβούλιο, συνέστησε τὴν ἀπαγόρευσι ὀρισμένων χρωστικῶν οὐ-σιῶν, γιατί, ὅπως ἐτόνιζε, ὑπάρχει ἀπ' αὐτὲς κίνδυνος προκλήσε-ως καρκίνου.

Ἀσχεῖ νὰ ἀναφερθῇ ὅτι (ὅπως διεθνῶς ἔχει διαπιστωθῇ) ἀνω τῶν 300 χημικῶν οὐσιῶν προκαλοῦν καρκινὸν στὰ ζῶα. Ἀραγε πό-σες ἀπὸ αὐτὲς προκαλοῦν καρκινὸν καὶ στὸν ἀνθρώπου;

Στὶς πληροφορίες πού ἔδωσε ἡ Παγκόσμια Ὑγιανώσι «Ὑγείας», ἐπ' εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ, ἀναφέρεται ὅτι ἀνω τῶν 1000 ἐκα-τομμυρίων λίτρων χημικῶν ἐντομοκτόνων χρησιμοποιοῦνται κάθε

χρόνο στὴν ὑφήλιο γιὰ τὴν καλ-λιέργεια ὁπωσδήποτε καὶ λαχανι-κῶν. Ἐκατομμύρια ἐργάτες, συ-νεπῶς, εἶναι ἐκτεθειμένοι στὶς οὐσίες αὐτές, χωρίς κανεὶς νὰ γνωρίζῃ τίς ἐπιδράσεις τους.

Περίπου 3.000.000 λίτρες ἀε-ρίων ἀνοδίνονται καθημερινά ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια καὶ ἀπὸ τὰ αὐ-τοκίνητα σὲ μιά καὶ μόνη ἀμε-ρικανικὴ πόλιν. Ἡ δὲ, οἱ πρῶτοι θάνατοι ἀπὸ τὸν μολυσμὸν ἀέ-ρα σημειώθηκαν στὸ Λονδίνο καὶ στὴν Ἀμερική.

Ἀκόμη ἔχει διαπιστωθῇ ὅτι ἐ-κατομμύρια ἄθροισι καταναλίσ-κουν, ἀλόγιστα, τεράστιες πο-σότητες ἀνοσώγων χημικῶν οὐ-σιῶν γιὰ αὐτοθραπεία.

Ὑπερλογισθῇ ὅτι σὲ μιά χώρα παρασκευάζονται 800.000 λίτρες ἔ-δε καὶ μόνον ὑπνωτικῶ φαρμά-κου.

Ἐπίσης γίνεται εὐρύτατη χη-σι διαφόρων ἄλλων καταπολυν-τικῶν φαρμάκων. Ἀσχεῖ νὰ ἀνα-φερθῇ ὅτι καταναλίσκονται 19 δισεκατομμύρια δόκιμα ἀσπιρί-νης σὲ μιά καὶ μόνη χώρα, μέσα σ' ἓνα γινώσι...

Πόσο ἐπικίνδυνες εἶναι αὐτὲς οἱ χημικὲς οὐσίες; Προκαλοῦν μολ-λύσεις;

Στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ κανένας δὲ μπορεῖ νὰ δώσῃ σαφεῖ καὶ ὑπερῶν ἀπάντησι. Πάντως, εἶ-ναι γεγονός ὅτι ὁ καρκίνος καὶ οἱ ψυχικὲς παθήσεις ἐξερπύουν σὲ θύματα, τουλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ τὸν αἰσθμὸ τῶν θυμάτων πού προκαλοῦν ὅλες οἱ ἄλλες μάζι ἀρρώστειες.

Οἱ ψυχοπαθεῖς καταλαμβάνουν τὰ 40—50% τοῦ συνόλου τῶν νοσοκομειῶν κλινῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Β. Ἀφρικῆς. Ἐξ ἄλλου, εἰς ὃ δέικτες τῶν θανάτων ἀπὸ τίς λοιμώδεις ἀσθενείας κατέβηκε στὸ ἥμισυ τοῦ πρὸ δεκαετίας ἐπέπεδου, τὰ αὐτεκτιπι-στικά δυστηνῆματα παύσαν ὁδοῦ μορφή καὶ γίνονται τὸ πρῶ-ταρχικὸ αἷτιο θανάτου, κυρίως μεταξὺ τῶν παιδιῶν.

Στὴ Βόρειο Ἀμερική καὶ σ' ὀρισμένα κράτη τῆς Εὐρώπης, ὅ-πως ἀναφέρει ἡ Π.Ο.Υ., τὰ ἀτυχήματα ὁφάνουν στὸ ἥμισυ τῶν λοιπῶν θανάτων μεταξὺ ἀνδρῶν ἡλικίας 5—9 ἐτῶν.

Παρὰ τὴν ἐμφάνισι τῶν νέων αὐτῶν κινδύνων, ὁ ἀνθρώπος κα-τάρθων νὰ τιθασέψῃ τίς φοικτότερες ἀσθενείας, πού μαστίζαν τὴν ὑφήλιο. Ἐτσι, τὸ πῖο ἀξιοσημείωτο γεγονός τῆς τελευταίας δε

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Σε μία ιδιωτική γυναικολογική κλινική της Αθήνας η Μαριλένα Βάντη φέρνει στον κόσμο το πρώτο της παιδί. Ο άντρας της, ο Αλέξανδρος Βάντης, ένας πάρα πολύ όμορφος νέος είκοσιέξη χρόνων, ο πατέρας του οι θείοι του, οι θείες του — πλούσια αριστοκρατική οικογένεια — καθώς κι ο πατέρας της Μαριλένας, ενθουσιασμένοι όλοι προσφέρουν πολύτιμα δωρά στην νέα μητέρα και προορίζουν για γενικό κληρονόμο τους το μωρό. Μα το παιδάκι γεννήθηκε πολύ αδύνατο και πεθαίνει στα χέρια του γιατρού. Ένω, λοιπόν, όλοι οι άλλοι συζητούν χαρούμενοι στο σαλόνι της κλινικής για τον κληρονόμο τους, ο γιατρός παρουσιάζεται και τους ανακοινώνει, ότι το παιδάκι γεννήθηκε κατὰ δόξαν.

— Δε θα ζήσει; ρώτησε η Ύπατία και γούρλωσε τα μάτια της.
— Δυστυχώς... κάτι χειρότερο. Το παιδάκι ξεψύχησε...
— Πέθανε;

— Όλα τα μάτια φαίνονταν πεταμένα από τις κόγχες τους. Ο Φίλιππος είχε γίνει κίτρινος σαν κερί, ενώ στο Στέφανο το πρόσωπο, το αίμα ανεβασμένο έδειχνε πως μπορούσε να του έρθει συμφορά. — Αυτή τη στιγμή, ξεψύχησε στα χέρια μου...

Μερικά δευτερόλεπτα μία φοβερή σιγή ακολουθούσε τα λόγια του γιατρού. Ήπειτα όλοι τον περικύκλωσαν με κινήσεις απελπισμένες, τρελλές:

— Μα πώς έγινε; Πώς είναι δυνατόν να πεθάνει ένα γερό μωρό από τη μία στιγμή στην άλλη;

Με κόπο κατώρρωσε ο γιατρός να τους εξηγήσει πως το μωρό δεν είχε γεννηθεί δόξα γερό. Πως μόλις το είδε αυτός κι οι βοηθοί του, κατάλαβαν ότι ήταν καταδικασμένο.

— Και γιατί δε μάς το λέγατε; τον ρώτησαν μ' ένα στόμα.

— Τι θα όφειλόσθε; Μία δυστυχία που θα τη μάθη κανείς όπωςδήποτε, δεν υπάρχει λόγος να τη μάθη μερικά λεπτά της ώρας ενωρίτερα. Έτσι τουλάχιστον είχατε για λίγη ώρα τη χαρά, ενώ αλλιώς, κι' όσα λεπτά της ώρας έζησε το παιδί, θα το κλαίγατε, ζωντανό ακόμη...

Έπεσαν όλοι στις πολυθρόνες γύρω και κυττάζοντας με μάτια που είχαν χάσει ξαφνικά τη λάμψη τους.

— Γιατρέ, είπε η Έρμινα, που φάνηκε να συνέρχεται πρώτη, μπορείτε να μάς πείτε που το αποδίδεται; Κι' ο γιος μας κι' η νύφη μας είναι γεροί! Όπριο ο Αλέξανδρος, δεν αρρώστησε ποτέ. Κι' η Μαριλένα...

Κύτταξε τον Φρίξο έρωτηματικά, αὐστηρά:

— Δεν είπε ποτέ κεφάλι ή κόρη μου, αποκρίθηκε ο Φρατόγλου. Αυτό μπορώ να' όρκιστώ!...

— Δεν έχει σημασία, είπε ο γιατρός. Πάρτε παράδειγμα από τη φύση. Το ίδιο εντρο μπορεί να βγάλει περίφημους καρπούς, κι' ανάμεσα στους περίφημους ένα άσθενικό. Το άτυχμά σ' αυτήν την περίπτωση είναι ότι γεννήθηκε άσθενικό το πρώτο παιδί. Άς υποθέσετε ότι έγινε άποβολή. Πόσες νέες μητέρες παθαίνουν άποβολή και κατόπιν γεννούν θαυμάσια παιδιά;

— Όστε έχετε έλπίδα; ρώτησε με φρόδια σουφωμένα ο Φίλιππος.

— Έλπίδα; αποκρίθηκε ο γιατρός. Βεβαιότητα. Έχωμε απόλυτη βεβαιότητα ότι το δεύτερο παιδί θα γεννηθεί μία χαρά. Ή κοπέλλα είναι περίφημη στην υγεία της, δυνατή! Μόλις εντύπωσι ή άντοχή της στους πόνους. Άν και λεπτούλα, έχει αντίστασι ό όργανισμός της. Γι' αυτό υπο-

ρώ να σάς πώ με βεβαιότητα ότι το άλλο παιδάκι θα είναι μία χαρά.

— Μήπως πρέπει ν' αφήσουμε λίγο διάστημα να περάσει; ρώτησε η Ύπατία.

— Δε βλέπω το λόγο, αποκρίθηκε ο γιατρός.

Κι' ο Φίλιππος άγριοκύτταξε τη νύφη του:

— Ν' αφήσουν διάστημα να περάσει; Ποιος ό λόγος; Ίσα-ίσα να μην αφήσουν στιγμή να περάσει, αν είναι δυνατόν...

Πρώτος σηκώθηκε ο Μίνως κι' έδωσε το σύνθημα να φύγουν. Το μονόκλ φαίνονταν τώρα να κρέμεται θλιβερά στο μάτι του, κι' ή φυσιολογία του έδειχνε πικρία κι' άπογοήτευσι. Ο Στέφανος, ενώ περπατούσε με το κεφάλι ψηλά, άγέρωχος και βαρύς, είχε μία πικρή πτυχή γύρω στα χείλη. Ο Φίλιππος όμως δεν είχε τη δύναμη να περπατήσει με ίσιο το κεφάλι. Έγερνε, λες και ξαφνικά δέκα χρόνια είχαν περάσει από τον λαιμό του, λες και ξαφνικά όλο το οικοδόμημα της ευτυχίας του είχε σωριαστεί στα πόδια του συντριμιά.

Ενστάσεις

Ψηφοθηρία

Οι γυναίκες δυό υποψηφίων Δημάρχων, που συμβαίνει να είναι και φίλες, συζητούν για την προεκλογική δράσι τους.

— Σε κάθε διαδρομή, που κάνω με ταξί—και κάνω όποτε τις ημέρα—λέει ή μία, δίνω στο σωφὲρ από ένα δεκάριο για φιλοδώρημα, παρακαλώντας τον συγχρόνως να ψηφίση τον άντρα μου.

— Η δική μου ή μέθοδος ψηφοθηρίας είναι διαφορετική, την πληροφορεί ή φίλη της, αλλά και πιο αποτελεσματική: Δεν δίνω δεκάρα τσακιστή για φιλοδώρημα, γιατί τους λέω να ψηφίσουν το δικό σου άντρα!...

Ο ΦΑΚΟΣ

Στην πόρτα της κλινικής στάθηκαν όλοι.

— Πού πάμε τώρα; Τι κάνουμε; ρώτησε ο Μίνως με φωνή κούφια.

— Πάμε όλοι στο σπίτι του Φίλιππου, αποκρίθηκε ο Στέφανος. Πρέπει να τα πούμε.

— Ο Αλέξανδρος;

— Αφήστε τον αυτόν κοντά στη γυναίκα του, αποκρίθηκε η Ύπατία. Φαντάζομαι πως θαχη ανάγκη από παρηγοριά ή καμμενούλα.

Ο Φρίξος και ή Ούρανια είχαν μείνει στην κλινική. Κι' ο Φρίξος έσφιγγε την άδελφή του στην άγκαλιά του, και της έλεγε στοργικά:

— Μη κάνης έτσι. Δε λες που δεν έπαθε τίποτα ή κόρη μου; Παιδιά θα κάνει κι' άλλα, αν θέλη ό Θεός. Παιδιά γερά και δυνατά!...

Οικογενειακό συμβούλιο

Ο Φίλιππος Βάντης κατοικούσε σ' ένα θαυμάσιο διαμέρισμα κάπου στο Κολωνάκι. Κι' όμως ήταν ό πιοχότερος από τους δυό άλλους αδελφούς του. Είχε φάει ένα μεγάλο μέρος της περιουσίας του με την πολιτική ή μάλλον θα είχε φάει όλη του την περιουσία με την πολιτική, αν δεν είχε καταφέρει με διαφόρους τρόπους να περισώσει ένα αρκετά σημαντικό ποσόν για να ζήσει αξιοπρεπώς. Μαζί με τη δική του περιουσία είχε καταστρέψει σχεδόν και την προίκα της γυναίκας του, που δεν ήταν άξιοκαταφρόνητη.

Όλα μέσα στο σπίτι του ήταν τακτοποιημένα. Μόλις έμπαινε, αντίκριζε ένα μεγάλο γυάλι κι' έπειτα ένα πολύ μεγάλο σαλόνι. Θάλεγε κανείς πως δεν υπήρχε ούτε ένα πράγμα περιττό μέσα σ' αυτό το σπίτι. Τα έπιπλα ήταν ακριβά όσα χρειάζονταν, τα κομψοτεχνήματα το ίδιο, οι τοίχοι ήταν σχεδόν τελειώς γυμνοί, με έλάχιστες μανιταούρες. Όλα μελετημένα και ψυχρά.

Τό ίδιο μελετημένη και ψυχρή ήταν ή φυσιολογία της Έρμινας Βάντη, καθώς κάθονταν όλοι γύρω στο μεγάλο σαλόνι. Πρώτη αυτή πήρε το λόγο:

— Λοιπόν, είπε σοβαρά, πρέπει να παραδεχθούμε ότι ή μοίρα μάς χτύπησε σκληρά!...

— Αφάνταστα σκληρά! έπεκύρωσε ο Μίνως Βάντης.

— Ήταν κάτι που δε μπορούσε κανείς να το φανταστεί, είπε με λύπη ο Στέφανος.

Ο Φίλιππος δε μιλούσε. Καθόταν με το κεφάλι του γεμμένο στο στήθος του και βάλεγε κανείς πως έκλαιγε το μικρό νεκρό σαν να το είχε μπροστά του.

— Μη κάνης δε έτσι, τον μάλωσε ή γυναίκα του.

— Αναστέναξε αυτός βαρεία και δεν αποκρίθηκε.

— Δεν χρειάζονται υπερβολές, ξαναείπε ή Έρμινα. Άν ήταν να το χάσουμε το παιδάκι, καλύτερα που συνέδη έτσι. Όπως λέει κι' ή γιατρός, άς φανταστούμε πως έγινε μία άποβολή, κι' άς έχουμε ύπομονή εννιά μήνες ακόμη.

Με το κεφάλι σκυμμένο, με τα μάτια στηλωμένα κάτω μουρμούρισε ο Φίλιππος: — Δε μου το χωράει το μυαλό. Κι' ήταν τόσο καλό παιδάκι. Σωστό Βάντης! Σωστός Βάντης!...

Ένας λυγμός αντίλαλουσε μέσα στη φωνή του.

Σώπαसन όλοι κάμποσα δευτερόλεπτα. Ήπειτα όλοι μαζί γύρισαν και κύτταξαν την Ύπατία τη γυναίκα του Στέφανου Βάντη.

Ψηλή, άγέρωχη αυτή, σώπαινε, κι' ή φυσιολογία της έδειχνε πως κάποια βαρεία σκέψη την άπασχολούσε. Οι ματιές όμως γύρω της ήταν ευγλωττες. Γι' αυτό αναγκάστηκε ν' αποκρίθι:

— Ξέρω τί σκέπτεσθε. Ναι... Τό περι-

μένα κι' έγω αυτό το παιδάκι, έπειδι θα έλυε πολλά προβλήματα...

— Δεν πιστεύω ν' αλλάξει τίποτα, είπε γρήγορα ο άντρας της.

Χτύπησε αυτή τα δάκτυλά της νευρικά στο γερούλι της πολυθρόνας της, και δεν άποκρίθηκε κάμψη ώρα. Στο τέλος είπε, με φωνή σταθερή, κάπως έχθρική:

— Άς τ' άνακεφαλαιώσουμε: Σας τ' άνω τη πολλές φορές, αλλά άς τα ξαναπούμε. Όλοι σκέπτεσθε τί θα κάνω την περιουσία μου έγω, δεν είναι έτσι; Δηλαδή ποιόν θ' άφήσω κληρονόμο! Λοιπόν. Σας το ξαναλέω. Έχω κάνει διαθήκη πριν παντρευτώ ακόμη, και τα άφίω όλα στο Γεροκομείο! Μέσω όμως πιστή στην ύπόσχεσι που σας έδωσα. Άν γεννηθή κληρονόμος, πριν πεθάνω έγω, θ' αλλάξω τη διαθήκη μου και θα τ' άφήσω όλα στο νεογέννητο παιδάκι!...

Όλοι την άκουγαν σοβαροί κι' αυτή, σίγουρα για τόν έαυτό της τους κύτταξε με ύφος ύπεροπτικό.

Και δεν ήταν κούφια λόγια αυτά που έλεγε ή Ύπατία. Έπειδή ή δική της ή άτομική περιουσία, που την είχε κληρονομήσει κι' από το πατέρα της, κι' από τον πρώτο της σύζυγο, άξιζε πολύ περισσότερο από τις περιουσίες όλων των άλλων μαζί.

Πως δεν είχε δικούς της, άτομικούς κληρονόμους, ήταν μία δόκιμη ιστορία. Είχε καταλάβει ν' άποδεχώσθ τ' άδέρφια της από τον πατέρα της, με μέσα που δεν της άρεσε να τα θυιάται. Τό ίδιο είχε πείσει τον πρώτο της σύζυγο, τις τελευταίες του στιγμές, να γράψη μία πρόχειρη διαθήκη, ν' άποκληρώνη ένα νόθο παιδί του και ν' άφήνι όλη την περιουσία στη γυναίκα του. Έτσι, όταν πριν δέκα χρόνια, σε ηλικία πενήντα περίπου ετών, παντρεύτηκε σε δεύτερο γάμο με το Στέφανο Βάντη, ήταν κάτοχος τεράστιας άτομικής περιουσίας. Είχε την άπόφασι πάντα να κληροδοτήσει την περιουσία αυτή σε κάποιο φιλανθρωπικό ίδρυμα και ν' άφήση τ' όνομά της δειμένο με κάποιο κοινωνικό έργο. Ή οικογένεια Βάντη όμως είχε καταφέρει να της άποσπάσει την ύπόσχεσι πως θ' άλλαζε τη διαθήκη της μόλις θα γεννιόταν ό κληρονόμος του Αλέξανδρου.

Έτσι, έκτός από τη λύπη για το θάνατο του μωρού, τα τρία άδέρφια ένοιώσαν σά φοβερό καταστροφή και το ζήτημα της κληρονομιάς της βαθύπλουτης Ύπατίας.

Ο Στέφανος σηκώθηκε, βαρύς, ψηλός, άριστοκαρτικός:

— Φυσικά, είπε, άγάπη μου, έχεις όλο το δικαίωμα ν' άφήσης την περιουσία σου όπου θέλεις. Άλλά, δε νομίζω ότι μπορούμε να πούμε πως ο Αλέξανδρος δε θ' άποκτήσει κληρονόμους.

— Ποιός είπε τέτοιο πράγμα; διαμαρτυρήθηκε ή Ύπατία. Ίσα-ίσα, είναι σίγουρα πως θ' άποκτήσει και πολλούς.

— Γιατί, λοιπόν, δεν αλλάζεις τη διαθήκη σου;

Σήκωσε το κεφάλι της ή χοντρή και ψηλή γυναίκα, κι' αποκρίθηκε με ύφος που δεν έπιδεχόταν άντιρροσι:

— Μόλις γεννηθή το παιδί.

Ο Φίλιππος άναστέναξε βαρεία και πετάχτηκε:

— Άς μη συζητούμε πιά γι' αυτό. Έκείνο που με βάζει σε περισσότερη σκέψη είναι ότι ο Αλέξανδρος θα άισθάνεται σαν κάποιο θρίαμβο μέσα του, σαν κάποια χαιρεκακία...

— Για όνομα του Θεού, φώναξε ή Έρμινα. Πως μιλάς έτσι για το παιδί;

— Άς μην κρυδύμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, είπε ο Φίλιππος Βάντης. Όλοι μας ξέρουμε πολύ καλά τί θυσία ζητήσαμε από τον Αλέξανδρο. Όλοι μας ζήσαμε τις πιο δραματικές στιγμές... Τώρα, με το δική του, ίσως θά μπορούσθ να μάς πη ότι μάς τιμώρησε ό Θεός!...

— Κουταμάρες! φώναξε ή Έρμινα. Όσο που να το πη και να το πιστέψη, θ' άποκτήσει παιδί.

Ο Μίνως σηκώθηκε, σκούπισε τόν μονόκλ του και πρόφερε με ύφος έπίσημο:

— Λοιπόν, δεν έχομε τίποτε άλλο να πούμε. Πρέπει να περιμένουμε κοντά ένα χρόνο. Άγαπητοί μου όμολογώ πως το χρονικό διάστημα μου φαίνεται μεγάλο!

Άφου δεν γίνεται αλλοιώς, θα άποταχθούμε. Στο μεταξύ έγω θα φροντισω για την κηδεία του μωρού. Όσο μικρό και να είναι το παιδάκι, δεν παύει να είναι ένας Βάντης. Και φαντάζομαι πως συμφανείτε να του κάνουμε μία πολύ ωραία κηδεία.

Χαμένη ευτυχία...

Κλείστηκε στο δωμάτιο του το άλλο βράδυ ο Αλέξανδρος Βάντης, κλείδωσε την πόρτα του κι' ένοιωσε τόση κούρασι, που έπεσε ντυμένος όπως ήταν στο κρεβάτι του. Είχε γυρίσει από την κηδεία του μικρού, αλλά βαθύ τάφο, είχαν θάψει και τη χαμένη του ευτυχία...

Θάθελε να κλάψη, αλλά δε μπορούσε. Δεν τον είχαν μάθει να κλαίη. Τόν είχαν άναθρύνει με πειθαρχία, με γίλια «άπαγορεύεται» αυτά, υπήρχε και το κλάμμα. Όταν έπεφτε και χτυπούσε μικρός κι' έτρεχε κλαίγοντας στον πατέρα του ή στη μητέρα του, τού έλεγαν:

— Άπαγορεύεται να κλαίς. Μη ξεχνάς πως λέγεσαι Βάντης.

Κι' όμως θάθελε άπόψε να κλάψη. Έφερε μπροστά του το μωρουδιότικο προσωπάκι, με τη νεκρική του κλωμάδα, με την άγγελική έκφρασι κι' ένοιωσε κάτι να βουλιάζει μέσα του. Σ' αυτό το παιδάκι είχε κρεμάσει όλες του τις έλπίδες. Αυτό το μωρουδάκι περιμενε για να πη μέσα του πως ίσως υπήρχε κάποια έλπίδα να ξαναγαπήσει τη ζωή. Το περιμενε τον τελευταίον καιρό σαν ένα μήνυμα ζωής. Κι' αντί για μήνυμα ζωής, του είχε στείλει ή μοίρα ένα μήνυμα θανάτου.

Πετάχτηκε από το κρεβάτι του, έγερσε τόν πρόσωπό του στα χέρια του. Έκαιναν τα μάτια του κι' όμως δε μπορούσε να κλάψη...

Ένα όνομα άνέθηκε στα χείλη του:

— Φανούλα... Φανούλα...

Και λές κι' είχε δύναμι μαγική τ' όνομα αυτό, όλη του ή ζωή επιλύθηκε μπροστά του. Κι' όλος του ό πόνος τον μάτωσε ξανά, βασιανιστικά.

— Τό πιο ευτυχισμένο παιδί του κόσμου!...

Έτσι τον έλεγαν όλοι, συγγενείς και φίλοι από τόν καιρό που θυμόταν τον έαυτό του. Κι' όμως, αυτό μέσα του ποτέ δεν το είχε παραδεχθί. Τα πλούτη του, που τα θεωρούσαν οι άλλοι σαν τη μεγαλύτερη

ευτυχία, έμαθε αυτός από μικρός να τα άποτικρύβη με κάποια δυσπιστία, αν όχι με έχθρότητα.

Ο πρώτος του καύμος ήταν το παιχνίδι. Δεν τόν άφιναν να παίξη παρά με έλάχιστα παιδιά, στο Βασιλικό Κήπο. Άλλοι μόνο του άν ξεχνιόταν καμιά φορά κι' έπαιζε με κανένα παιδάκι χωρίς την έγκρισι της δασκάλας του. Άμέσως, άναφορά στο σπίτι, άυστηρές παρατηρήσεις εκ μέρους του πατέρα, τιμωρία ψυχρή εκ μέρους της μητέρας:

— Δε θα πας περίπατο αύριο, για να μάθης...

Δεύτερος καύμος ήταν οι δασκάλες. Άπό τόν καιρό που θυμόταν τόν έαυτό του, κάποιο ξένο πρόσωπο έμπαινε πάντα άνάμεσα σ' αυτόν και στη μητέρα του. Έδλεπε τόν πάρο μερικά παιδάκια κρεμασμένα στο μπράτσο της μητέρας τους, και λεικαζόταν κι' αυτός να πάη να πείσθ στην άγκαλιά της δικής του της μανούλας. Τό έπιχειρούσε αυτό, όταν έφτανε σπίτι. Πριν προφτάση όμως να νοιώσθ τη ζεστασιά της μητρικής άγκαλιάς, κάποια άυστηρή φωνή τόν καθήλωνε:

— Άλέξανδρε, θα σκούπισθ τη μητέρα σου. Φίλησθ της όμορφα-όμορφα το χέρι. Φιλούσε τότε αυτός τυπικά, πειθαρχικά τόν γέρι της κι' ένοιωσε κάποιο τείχος να όρθώνεται μπροστά του.

Τρίτος μεγάλος καύμος, τόν σχολείο. Τόν άφισαν να πάη σχολείο μονάχα στις δυό τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου. Όλα τ' άλλα χρόνια ήταν «κατ' οίκον διδασθείς».

Τους έκλιπαρούσε να τόν άφήσουν να πάη σχολείο. Όλοι όμως μ' ένα στόμα, οι γονείς του κι' οι θείοι, εξανίσταντο:

— Τι θα πας να κάνης με κάθε λογής παιδιά; Δόξα σοι ό Θεός, έχομε τα μέσα να σου πάρουμε τους καλύτερους καθηγητάς...

Ο ένας καθηγητής έμπαινε, ό άλλος έβγαине στο σπίτι, γρόνια δόκληρα. Τους μισούσε σχεδόν όλους ό Αλέξανδρος. Όλοι τους ακολουθούσαν κατ' άγραμμα τις όδηγιες που τους έδιναν, τούκαναν τόν μάθημα άυστηρά, τυπικά, και δεν του μιλούσαν για πράγματα που δεν ήταν σωστό να ξέρουν παιδιά καλών οικογενειών. Δύο άπ' όλους τους καθηγητάς του είχε άγαπήσει: Έκείνον που τόν δίδασκε φυσική, και μία καθηγήτρια πιάνου.

Ο φυσικός σταματούσε πολλές φορές τόν τυπικό μέρος του μαθήματος και του μιλούσε γενικά για τα θαύματα του κόσμου...

— Φανούλα... Φανούλα... ψιθύρισε, γέρνοντας τόν πρόσωπό του στα χέρια του.

σμου. Τον συνέπαιρνε τόσο, που τον έκανε να πάρη την απόφασι να σπουδάση φυσική όταν θα τελείωνε το Γυμνάσιο. Κι' έδω όμως ηύρε τείχος πελώριο, άδιεπείραστο: — Φυσική. Τί θα την κάνης; Σάμπως ένεις ανάγκη να εργαστήης για να ζήσης; — Ή! προορίζεσαι να διευθύνης την περιουσία σου. Γι' αυτό σου χρειάζονται μονάχα τα νομικά. Θάχης άρκετη δουλειά σ' όλη σου τη ζωή, να διευθύνης την περιουσία σου...

Γράφτηκε στα νομικά, κι' ένοιωσε το κεφάλι του άδειο. Μισούσε την έπιστήμη που του είχαν επιβάλει.

Έρριξε όλη του την αγάπη στο πιάνο. Ή καθηγήτριά του, μια ήλικιωμένη χήρα, άσχημη και κακοντυμένη, είχε την τέχνη να του άνοιγη κόσμους δολοκληρούς όμορφιάς. Άλλά κι' έδω άρκετη δουλειά σ' αυτόν. Όταν τον είδαν ν' αφιερώνη πολλές ώρες την ημέρα στο πιάνο του του σταμάτησαν τα μαθήματα.

— Αυτό δά έλειπε, να γίνης πιανίστας! Έσύ, ένας Βάντης!

Και τον άφησαν δίχως ένδιαφέρον, δίχως χαρά.

Μιά νεαρά πιανίστα

Ήταν είκοσι χρόνων κι' ακόμα δεν είχε σκεφτή ν' αγαπήση. Έτσι περιωρισμένο που τον είχαν αναθρέψει, τον είχαν συνηθίσει να γυρίζει νωρίς σπίτι του, να τους ληη λεπτομερώς που ήταν, τί έκανε, και να μη τολμά ν' άμαρτήση ούτε με τη σκέψη του.

Δεν υπέφερε και πολύ γι' αυτό, έπειδή δεν είχε ούτε με άγρία πολλές φίλεις, ούτε να τον ερωνεύωνται ή να τον παρασύρουν σε γλέντια. Τους κρατούσε όλους τόσο πολύ σε απόστασι με το ύφος του και με τη φήμη του, ότι ήταν βαθυπλούτος, που κανένας δεν είχε επιδιώξει να γίνη στενός φίλος του. Έτσι πήγαινε και στο Πανεπιστήμιο χωρίς χαρά, όπως πήγαινε και στο σχολείο.

Όστόσο κάποιον ξεχώριζε από τους συμμαθητάς του.

Ήταν ένα όραίο παλληκάρι, μελαχροινό, με βιολεττία μάτια. Αυτή η αντίθεσι είχε κάνει έντύπωσι του Άλέξανδρου την πρώτη φορά που τον είδε κι' έπειτα τον ξεχώρισε, έπειδή ήταν ο πρώτος φοιτητής. Έξυπνος, σοδαός, μελετηρός, αλλά και κολοκαρδός κι' εύενικός. Ήταν ο μόνος

που του μιλούσε απλά, φιλικά, άδιαφορώνας αν ήταν βαθύπλουτος ή όχι.

Βρίσκονταν στο τέταρτο έτος των σπουδών τους, κι' ή φίλια τους δεν είχε προχωρήσει. Όστόσο πήγαιναν καμιά φορά μαζί σε κανένα θέατρο ή σε κανένα κινηματογράφο.

Ήταν ένα άνοιξιάντικο βράδυ, κι' ο Άλέξανδρος άισθανόταν την ανάγκη να περπατήση στην πόλη, να χαρή τις φουντωμένες νεραντζιές στα πάρκα και τ' άνοιξιάντικα φορέματα των κοριτσιών.

Πήζε μια βόλτα; πρότεινε στον Γιώργο, καθώς έδιναν από το Πανεπιστήμιο.

Με συγχωρείς, δε μπορώ, του άποκρίθηκε ο άλλος βιαστικός, βιάζομαι. Πάω σε μια συναυλία...

— Ποιά συναυλία; ρώτησε ο Άλέξανδρος, που δεν τον άφινε άσυγκίνητο ή λείξι συναυλία, αν και από τον καιρό που του είχαν σταματήσει το πιάνο, είχε πάψει να πηγαίνει σε συναυλίες.

Άισθανόταν μια άκατανίκητη μελαγχολία όταν άκουγε μουσική. Ήταν κι' αυτό μια πληγή, ένα ψυχικό τραύμα κοντά σε τόσα άλλα.

— Είναι μια μαθητική συναυλία, στον Παρισσό, του άποκρίθηκε ο Γιώργος Πρεντίδης.

Ο Άλέξανδρος γέλασε: — Κι' ένδιαφερόσαι για καμιά κοπέλλα; τον ρώτησε.

— Όχι, άποκρίθηκε απλά ο φίλος του. Παίζει η άδελφή μου και μόλις προλαβαίνω να την άκούσω.

— Τί παίζει;

— Πιάνο. Είναι τελειόφοιτος, παίρνει δίπλωμα του χρόνου.

— Πιάνο! άναστήναζε ο Άλέξανδρος. Το ύφος του έκανε έντύπωσι στο φίλο του.

— Τί έπαθες; τον ρώτησε. Σ' άρέσει τόσο ή μουσική;

— Ήταν κάποτε το πάθος μου.

— Τώρα;

— Ούτε θέλω ν' άκούσω νότα.

— Κρίμα! Άλλοιώς θα σου λέγα να έλθης μαζί μου.

Ο Άλέξανδρος δίστασε μια στιγμή. Έπειτα, με ξαφνική άπόφασι, φώναξε:

— Πάμε! Πάμε ν' άκούσουμε την άδελφή σου.

Η άϊδουσα του Παρισσού ήταν άσφυκτικά γεμάτη, όπως συμβαίνει πάντα με τις μαθητικές συναυλίες. Μόλις έφτασαν, τελείωνε κάποια τραγουδιούστα το νούμε-

ρό της. Χειροκροτήματα, ένθουσιασμός, κι' έπειτα ένα μικρό διάλειμμα. Μετά δυό λεπτά έκανε την εμφάνισή της επί σκηνής η Φανούλα Πρεντίδη η άδελφή του Γιώργου.

Ήταν ένα όμορφο κορίτσι, ψηλό, δεμένο, μελαχροινό.

— Σου μοιάζει, ψιθύρισε στο φίλο του ο Άλέξανδρος.

— Ναι, έκανε αυτός, όλα τα παιδιά μοιάζουμε.

— Είσαστε πολλά άδέρφια;

— Όκτώ, άποκρίθηκε ο Γιώργος.

Άρχισε η Φανούλα να παίζει. Από τις πρώτες της νότες ένοιωσε ο Άλέξανδρος την καρδιά του να χτυπάη. Δεν ήταν συνηθισμένο πιάνο. Κάτω από τα δάκτυλά της τα πληκτρα ζωντανέουν, μιλούσαν, τραγουδούσαν με μια φωνή βαθεία, βγαλμένη θαρρείς από τα πιό άποκρυφα βάθη της ανθρώπινης καρδιάς.

Έπαίξε μια σονάτα του Μπετόβεν κι' οι δυνατός άρμονίες συνάραπζαν τη σκέψη, άναγκάζαν την ψυχή να ύψωθί σε ούρανιες σφαίρες. Η νεαρή πιανίστα φαινόταν άπόλυτα κυρία του έαυτού της, άπορροφημένη από το έργο που έρμήνευε. Τα έδενινα μαλλιά της, χτενισμένα σε άπαλούς κυματισμούς γύρω στο μέτωπό της, άποτελούσαν ένα πλαίσιο πολύτιμο, θαρρείς, για το συμμετρικό της πρόσωπο. Η στάσι της, το παίξιμό της, το σύνολό της έδειχναν υγεία ψυχική και σωματική, και πρόδιδαν μια καρδιά ευαίσθητη και εύενική.

Ο Άλέξανδρος άκούγε με το στόμα άνοιχτό, ξαφνιασμένος που ένοιωθε μια τέτοια πραγματική μουσική άπόλαυσι σε μια μαθητική συναυλία.

Όταν τελείωσε, τα χειροκροτήματα εξέσπασαν ξέφρενα.

— Μπράβο! Μπράβο! της φώναζαν άπ' όλα τα μέρη.

Κι' η Φανούλα έβγαине και ξανάβγαине στη σκηνή, και χαιρετούσε απλά, παιδιάντικα, λιγάκι άδέξια. Φορούσε ένα απλό θαλασσί φουτανάκι, που ταιριαζε με τα μάτια της, κι' έδινε την έντύπωσι ενός μεγάλου παιδιού, τόσο το ύφος της ήταν απλό και το χαμόγελό της φωτερό.

Ήταν τόσο η γοητεία που άισθανόταν ο Άλέξανδρος, από το παίξιμό της κι' άπό την εμφάνισή της, που είχε ξεχάσει πως ήταν ύποχρεωμένος να χειροκροτήση.

Η φωνή του Γιώργου δίπλα του τον ξύπνησε:

— Δε σ' άρεσε; τον ρώτησε λιγάκι πειραγμένος.

— Αν μ' άρεσε; άποκρίθηκε ο Άλέξανδρος με φωνή κομμένη από τη συγκίνησι. Με μάγεψε. Κυριολεκτικά με μάγεψε!...

Έπειτα κατάλαβε γιατί τον ρώτησε ο φίλος του, κι' άρχισε να χειροκροτή μ' ένθουσιασμό κι' αυτός.

— Μ' άρεσε τόσο, έδήγησε σαστισμένος, που ξεχάσα τα χειροκροτήματα.

Την άλλη στιγμή ο Γιώργος σηκώθηκε: — Πάω μέσα, του είπε. Έρχεσαι κι' έσύ;...

— Ναι, θα ήθελα να την συχαρώ, άποκρίθηκε ο νέος.

Μιά άννη, νερή οικογένεια

Παιδιάντικα, κοκκινίζοντας ανάλαφρα, δέχθηκε τα συγχαρητήριά του ή κοπέλλα. Δεν είχε καιρό, έξ άλλου, να του δώση προσοχή, έπειδή την έπνιγαν όλοι στα συγχαρητήρια και στα φίλια.

Σπρωγμένοι από τον κόσμο βγήκαν έξω στο διάδρομο ο Άλέξανδρος με το φίλο του. Ο Γιώργος τον κύτταζε παραξενεμένος:

— Δεν το φανταζόμουν πως σ' άρέσει τόσο πολύ ή μουσική! του είπε.

Τότε, με λίγα λόγια, του έδήγησε ο Άλέξανδρος γιατί δεν πατούσε ποτέ σε συναυλίες τώρα τελευταία.

— Περίεργο πράγμα να σου επιβάλλωνται και σ' αυτά τα πράγματα οι γονείς σου, του είπε ο Γιώργος. Καταλαβαίνω να τους σέβεσαι, να τους άκούς. Κι' έμεις στο σπίτι έχομε πειθαρχία. Άλλά ποτέ δε σκέφθηκαν οι γονείς μας να μās επιβάλλουν τη θέλησή τους στα γούστα μας. Σπουδαίζει ο καθένας μας ό,τι θέλει!...

— Εύτυχεις άνδρες, άναστήναζε ο Άλέξανδρος. Σε βεβαίω πως σάς ζήλωει!

— Έλα καμιά μέρα στο σπίτι αν θέλεις, είπε με έγκαρδιότητα ο Γιώργος. Θ' άκούσης μουσική όση θέλεις. Όλοι μας κάτι παίζομε!...

— Άλήθεια, το λες σοδαρά;

— Πές μου ποτέ θέλεις νάρθης, να σε περιμένουμε!...

— Άύριο το άπόγευμα, γίνεται;

— Χωρίς άλλο;

— Στις έξη.

— Σύμφωνα!...

Γύρισε σπίτι του ο Άλέξανδρος, τόσο μαγεμένος από τη μικρή πιανίστα, που το ύφος του έκανε έντύπωσι στη μητέρα του, όταν καθόταν στο τραπέζι.

— Τί έχεις έσύ; τον ρώτησε, με το μακρυνό της ύφος. Θάλεγε κανείς πως όνειρεύεσαι. Μιλάμε και δεν παρακολουθείς τί λέμε.

Θάθελε να της πη την άλήθεια. Θάθελε να της άποκριθί πως πραγματικά όνειρεύεται. Τί άκριβώς όνειρεύεται δεν ζέρε. Κάτι ανάμεσα από μελωδίες και χρώματα.

Όνειρεύεται μουσική. Μιά παρόξενη συμφωνία πλάσμενη από βαθυστόχαστες άρμονίες του Μπετόβεν κι' από κάτι βιολετι και έδενινο.

Αν μιλούσε όμως έτσι της μητέρας του θα τον έπαιρνε για τρελλό και θα τον μάλωνε σαν να ήταν μικρό παιδί. Κι' αν ύπνηρε πράγμα που δεν χώνεσε ο Άλέξανδρος ήταν όταν τον μιλούσαν και του φέρονταν στο σπίτι του σαν να ήταν μικρό παιδί ακόμα.

Γι' αυτό δε μίλησε, και προσπάθησε να λάβη μέρος στη συζήτησι. Μονάχα τη νύχτα, στο κρεβάτι του, ξανάζηση τις στιγμές εκείνες της μουσικής και της όμορφιάς.

Το άλλο άπόγευμα στις έξη άκριβώς, βρισκόταν στην πόρτα του σπιτιού της Φανούλας.

Στη Γλυφάδα, μέσα σ' ένα μεγάλο περιβόλι, απλό, εύρύχωρο, διάροφο και παλιό, ήταν το σπίτι της οικογένειας Πρεντίδη. Ένας φράχτης με φουντωτά λευκά και ρόδινα τριανταφυλλάκια το έζωνε άπ' όλα τα μέρη. Μέσα, φουντωτές τριανταφυλλίες, σ' όλα τα χρώματα, τριανταφυλλίες άτέλειωτες και γιαισεμιές που σκαρφώνονταν ψηλά στον τοίχο, και γαρυφαλλίες που σκορπούσαν ένα άρωμα βαρύ, μεθυσιτικό, και ίδιόσκι κοκκίνο, προκλητικό, και υπνηλτικό, και καμπαναύλες, και δροτανισές άρχοντικές, και πανσέδες βελουθένιοι. Όλα περιποιημένα, δροσερά, γελαστά.

— Όραίο κήπο έχετε, είπε με θαυμασμό ο Άλέξανδρος, στο Γιώργο, που του άνοιξε την πόρτα.

— Και, τον περιποιούμεθα μόνοι μας, άποκρίθηκε ο νέος.

— Σοδαρά;

— Τόσο άνθρωποι είμαστε, δεν είναι δύσκολο!

Μια κυρία τους ύποδεχθηκε στο κατώφλι. Ήταν μια γυναικα μέτρια στο ανάστημα, μέτρια στο πάθος, απλά ντυμένη μ' ένα φουτανάκι θαυγάλαζο. Από τα μάτια της τα βιολεττία μάνεψε ο Άλέξανδρος πως ήταν ή μητέρα των παιδιών.

Τούσφιξε έγκάρδια το χέρι.

— Καλωσόρισε, παιδί μου.

Πέρασε σ' ένα μεγάλο χώλλ άπλά επιπλωμένο με ψάθινα έπιπλα, παλιά κι' αυτά, αλλά πρόσφατα. Την άλλη στιγμή παρουσιάστηκε ή Φανούλα.

Τούδωσε το χέρι της γελαστή, λιγάκι ντροπαλή, κάπως άδέξια.

— Εύχαριστώ που ήλθατε, του είπε.

— Ο Άλέξανδρος ήρθε για να του παίξης πιάνο, είπε ο Γιώργος σοδαρά. Να τόχης ύπ' όμω σου αυτό!...

— Δε μ' άκούσε; ρώτησε ντροπαλά ή κοπέλλα.

— Σ' άκούσε και θέλει να σε ξανακούσι!

— Εύχαριστώ, είπε αυτή απλά.

— Αργότερα, είπε ή μητέρα. Άς δεκουραστή λιγάκι.

Στη γωνιά του μεγάλου χώλλ βρισκόταν το πιάνο. Ένα πιάνο με σθρά καφετί, που φαινόταν κι' αυτό παλιό. Κοντά στο πιάνο, μια θήκη με βιολί, παρέκει ένα βιολοντσέλο, ένα φλάουτο, ένα άκκορντεόν, ένα σαξόφωνο, μια κιθάρα.

Ο Άλέξανδρος άπόρησε.

— Όλοκληρη όρχήστρα έχετε έδω;

— Ο Γιώργος κι' η Φανούλα γέλασαν.

— Δεν σου είπα ότι όλοι κάτι παίζομε; άποκρίθηκε ο νέος.

Ένα παλληκάρι παρουσιάστηκε εκείνη τη στιγμή. Ήταν ίσαμε δεκαοχτώ χρόνων, όμορφο παιδί κι' αυτό.

— Ο Χρήστος, ο βιολιστής μας! σύστησε ο Γιώργος.

Μιά κοπελλίστα ήρθε έπειτα με τις πλεξούδες της και με τα βιολεττία της μάτια έκφοραστικά και δειλά. Θά ήταν ίσαμε δεκαεπτά χρόνων.

— Η Καικιλία παρουσίασε ο Γιώργος.

Παίζει βιολοντσέλλο!...

Έπειτα ήρθαν και τ' άλλα τέσσερα παιδιά, πιό μικρά αυτά. Βενιαμίν ο Κωστάκης, έπτά χρόνων, μάβαινε πιάνο κι' αυτός!

Ο Άλέξανδρος είχε την έντύπωσι πως όνειρευόταν. Πως έδλεπε ένα παραμύθι, σε μια χώρα όπου όλοι είχαν έδένινα μαλλιά και βιολεττία μάτια κι' όλοι είχαν έλθει στον κόσμο για να παίξουν μουσική.

— Έσύ, τί παίζεις; ρώτησε το φίλο του.

— Εγώ; γέλασε αυτός. Άνήκω στη ρωμαντική σχολή. Παίζω κιθάρα.

— Τυχάνει να παίξετε όλοι μαζί; ρώτησε ο Άλέξανδρος.

— Φυσικά. Έχομε μελετήσει μερικά κομμάτια όλοι μαζί. Θέλεις να σου παίξουμε τίποτα;

— Αν δε σάς κάνει κόπο!...

— Ίσα-ίσα μάς κάνει χαρά.

Σχημάτισαν μια πρόχειρη όρχήστρα και τούπαιξαν ένα παλιό ρομαντικό τραγουδάκι: την «Ανθισμένη Άμυδαλιά». Έβαζαν όλη τους την ψυχή, κι' ή μελωδία αυτή, τόσο απλή, τόσο γνωστή, έπαιρνε μια ξεχωριστή γοητεία, στο φως του δειλινού μέσα στις μισχοβολίες των λουλουδιών.

Έπειτα ή Φανούλα τούπαιξε πολλά κομμάτια. Κάποια στιγμή ο Άλέξανδρος ένοιωσε τα μάτια του να βουρκώνουν. Είχε τόση δύναμι το παίξιμό της, έμπαινε τόσο βαθιά στην καρδιά!

Τελευταίος ήρθε κι' ο Ορέστης Πρεντίδης, ο πατέρας. Ο Γιώργος παρουσίασε το φίλο του, κι' ή συζήτησι πήρε ένα πιό σοδαρό χαρακτήρα. Ο Πρεντίδης μίλησε φιλικά στο νέο, του είπε για τις δυσκολίες που παρουσιάζει ή ζωή για μια οικογένεια τόσο πολυμελή.

— Τι να σου κάνη μια σύνταξι που παίρνω, παιδί μου; είπε απλά. Ήμουν άλλοτε τυπματάρχης σ' ένα ύπουργείο. Με πήρε το όριο ήλικίας, έφυγα, με άρετη σύνταξι, δεν έχω παράπονο, αλλά ποτέ δε θα μπορούσαμε να ζήσουμε μονάχα με τη σύνταξι. Άς είναι καλά τα παιδιά μου που εργάζονται όσο μπορούνε.

Ήταν κάτι που δεν ήξερε ο Άλέξανδρος.

— Εργάζεσαι κι' έσύ; ρώτησε το φίλο του.

— Άμε! άποκρίθηκε αυτός γελώντας. Κάθε βράδυ, όκτώ με δώδεκα πηγαίνω σ' ένα εργοστάσιο και κάνω κάτι ταξινομήσεις.

— Σκοτώνεται, είπε ο πατέρας, αλλά τα βγάλει πέρα!...

— Κι' ο Χρήστος, εργάζεται, παίρνει κάτι σχέδια και έτοιμάζει. Είναι πρώτοτης στο Πολυτεχνείο. Κι' ή Φανούλα!...

— Τι δουλειά κάνει ή Φανούλα; ρώτησε μ' ένδιαφέρον ο Άλέξανδρος.

— Μαθήματα, άποκρίθηκε αυτή, με το σοδαρό ντροπαλό της χαμόγελο.

— Μαθήματα;

— Ναι, μαθήματα πιάνου.

— Σκοτώνεται κι' αυτή, είπε ο πατέρας. Όταν δε μελετά, τρέχει στα μαθήματα.

— Πόσο βάβει να ήμουν μαθητής σας, άναστήναζε ο Άλέξανδρος. Μου φαίνεται πως θα ξαναγεννιόμουν, αν ξανάρχιζα το πιάνο.

— Το μόνο εύκολο, είπε ή κυρία Πρεντίδου. Ή Φανούλα τρέχει σε ξένα σπίτια, όχι στο δικό σας, που είσαστε φίλοι και συμμαθητές με το Γιώργο!... Ή αν θέλετε νάρχομαστε έσεις έδω!...

— Δε γίνεται, άναστήναζε ο νέος.

— Δε γίνεται! έπανέλαβε κι' ο Γιώργος.

Μαθητής πιάνου

Μετά λίγες ημέρες, είχε πάρει την άπόφασι:

— Θα ήθελε ή Φανούλα σοδαρά να μου παραδίδη μαθήματα πιάνου; ρώτησε το συμμαθητή του.

Άπόρησε αυτός.

— Πως πήρε την άπόφασι;

— Θα σου μιλήσω με ειλικρίνεια, άποκρίθηκε ο Άλέξανδρος. Είναι κάτι άνωτερο των δυνάμεών μου, καθομαι και μελετώ νομικά, που όπως ξέρεis δε με τραβάνε διόλου, κι' όλο άκούω μουσική στ' αυτιά μου. Την έπιστήμη που αγαπούσα, τη φυσική, μ' άναγκασαν να τη θυσιάσω. Μου φαίνεται όμως πως είναι πολύ μεγάλη θυσία ν' άφήσω το πιάνο. Δεν έχουν το δικαίωμα να μ' έμποδίσουν να παίξω πιάνο.

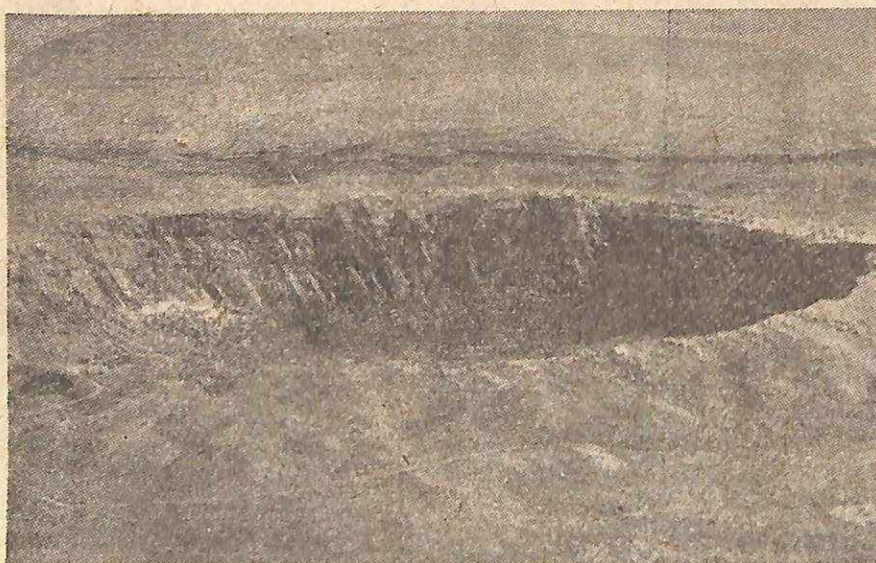
— Και θέλεις νάρχεται ή Φανούλα σπίτι σου; ρώτησε με κάποια σκία άνησυχίας ο Γιώργος.

— Θεός φυλάξι, άποκρίθηκε ο Άλέξανδρος. Τα μαθήματα θα γίνονται κρυφά. Δε μπορούνε να μ' έμποδίσουν να μελετώ λίγο πιάνο, θα τους πώ ότι μελετώ για τη διασκέδασί μου. Δε θα τους κάνη έντύπωσι. Και θα κατεβαίνω στη Γλυφάδα για τη διασκέδασί μου. Δε θα τους κάνη ή Φανούλα, φυσικά.

Περίμενε ο Άλέξανδρος πως θα το δεχόταν μ' ένθουσιασμό αυτό ο φίλος του. Τον είδε όμως σαν μουδιασμένο.

— Τί συμβαίνει; τον ρώτησε. Δε θα ήθελες... Ο πατέρας σου το πρότεινε.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ή συνέχεια

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΤΕΩΡΙΤΟΥ

Ο τεραστίος σφύρος κρατήρας, που βρίσκεται στην Άριζόνα των Ήν. Πολιτειών είναι κατά τους γεωλόγους ο τάφος του πιό μεγάλου μετεωρίτου, που έπεσε ποτέ πάνω στον πλανήτη μας. Η διάμετρός του ξεπερνά στο πιό φοβό σημείο του τα δυό χιλιόμετρα. Τεραστίοι κέδροι ήλικίας 700 χρόνων και πλέον, που βρίσκονται στο χείλος του κρατήρας μορτυρούν πως ή πτώσι του μετεωρίτου έγινε ακόμα παλαιότερα. Μέσα στον κρατήρα και κοντά σ' αυτόν βρέθηκαν θραύσματα του μετεωρίτου, πλούσια σε πλατίνη, νικελ και σίδηρο. Παρ' όλον ότι άρχισαν κατ' επανάληψιν έργα για την άνακάλυψι του κυρίου όγκου του άερολίθου, που όπως ύπολογίζεται βρίσκεται σε βάθος 570 μέτρων, διεκόπησαν πάντα, πριν φτάσουν στο τέρμα τους.

Η ΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΛΟΡΕΝ

Η σωσίας της Σοφίας Λόρεν, Σίλλα Γκάμπελ, ή όποια την ντυμπάρησε στο φιλμ «Το παιδί και το δελφίνι» έκανε πρό καιρού μια χειρουργική επέμβασι αισθητικής φάσης στο πρόσωπο, με το σκοπό να ξεφύγη από το πρώτοτυπο και να δημιουργήση μια δική της προσωπικότητα. Η Σίλλα γυρίζει τώρα ένα φιλμ στη Μαδρίτη και οι τρεις αυτές φωτογραφίες, που μάς έρχονται από την Ισπανική πρωτεύουσα, άποδεικνύουν πως ή Σίλλα δεν έπέτυχε το σκοπό της, γιατί και οι τρεις πόρες θυμίζουν πολύ Σοφία Λόρεν.

Τα Αριστουργήματα ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ο Παρθενών και ο Φειδίας

ΤΑ τους 'Αθηναίους, η 'Ακρόπολη ήταν τόπος ιερός. Θρησκεία και ιστορία είχαν συνεργαστεί, για να του δώσουν αυτό τον ιερό χαρακτήρα του. Σύμφωνα με μια παμπάλαιη παράδοση, οι θρυλικοί βασιλιάδες των 'Αθηνών, ο Κέκροψ, ο 'Ερεχθεύς κι' ο Θησεύς, είχαν εκεί τα ανάκτορά τους. Κι' οι ανάσκαφές που έγιναν στην εποχή μας επιβεβαίωσαν αυτή την παράδοση. Τα ίχνη που βρέθηκαν, μας δείχνουν ότι τα ανάκτορα αυτά πρέπει να ήταν όμοια με εκείνα των Μυκηνών και της Τίρυνθος.

Κοντά στα βασιλικά ανάκτορα βρισκόνταν, εξ άλλου, τα όρατα ίχνη της διαμάχης μεταξύ δύο θεών για την κατοχή της 'Αττικής.

Οι θεοί αυτοί ήταν ο Ποσειδών κι' η 'Αθηνά. Ο πρώτος είχε χτυπήσει το βράχο με την τριαινα του καί, μέσα από τις τρύπες που άνοιξαν τα δόντια της, είχε αναδύσει άμέσως αλμυρό νερό. Μ' αυτό τον τρόπο έξηγούσε η παλιά παράδοση την πηγή του θαλασσίου νερού, που υπήρχε στην 'Ακρόπολη. Η δεύτερη χτύπησε με το δόρυ της το έδαφος κι' άμέσως βλάστησε σ' αυτό το μέρος μια έλθα.

Η 'Ακρόπολη, στα πολύ παλιά χρόνια, δεν είχε τη μορφή με την οποία εμφανίζεται σήμερα στα μάτια μας. Το βραχώδες οπίσθιο έγειρε προς το βορεινό μέρος. Στο μέρος, εξ άλλου, όπου υψώνεται σήμερα ο Παρθενών κοβόταν άπτόμενα από μια πετωδή προεξοχή, που είχε το σχήμα προνιού. Από το σημείο αυτό το έδαφος σχημάτιζε ένα βαθύ κοίλωμα προς το νότιο μέρος. Μπορούμε να πούμε, λοιπόν, ότι το έδαφος δεν προσφερόταν, για να χτιστούν πάνω σ' αυτό τα άριστουργήματα, που θαυμάζουν οι αιώνες. Κι' όμως, προς την 'Ακρόπολη στρεφόταν πάντα η προσοχή των 'Αθηναίων. Και το θαύμα έγινε, όταν ηρέε η καταλλήλη στιγμή.

Από το 550 π.Χ. περίπου, η λατρεία της 'Αθηνάς είχε πάρει εξαιρετική σημασία κι' η έορτή των Παρθενίων γινόταν με όλοένα μεγαλύτερη λαμπρότητα. Οι 'Αθηναίοι καταλάβαιναν τότε ότι δε μπορούσαν να συσχεγάζουν την προστασία της πόλεως των, την πολιούχο, στον ίδιο ναό με τον Ποσειδώνα και τον 'Ερεχθείο, δηλαδή στο 'Ερεχθείο, όπως γίνονταν ως τότε. Η Παλλάς 'Αθηνά έπρεπε να έχει ένα δικό της ναό. Πρώτος ο Πεισίστρατος σκέφτηκε να δώσει στην πολιούχο των 'Αθηνών ιδιαίτερη κατοικία. Ο ναός που έχτισε ήταν ένα επιβλητικό οικοδόμημα, με άδρες γωνιές και δωρική απλότητα. Η

τέχνη δεν είχε προδεύσει ακόμη εκείνη την εποχή. Οι γυιοί του έξωράσαν κατόπιν αυτό το ναό και τον περιέβαλαν με μια σειρά από κολώνες.

Ο ναός αυτός άποκλήθηκε 'Εκατόμπεδος ή 'Εκατόμπεδον, επειδή είχε μήκος εκατό ποδών. Χωριζόταν σε τρία μέρη. Στο άνω μέρος της τής 'Αθηνάς. 'Εκεί βρισκόταν ο θωμός. Στο δυτικό φυλάσσονταν τα διάφορα σκεύη, άμφια κτλ. της λατρείας. Το μεσαίο, τέλος, προοριζόταν για τη φύλαξη του θησαυρού.

Μετά το θόνο του γιου του Πεισιστράτου 'Ιππάρχου και την έξορία του αδελφού του 'Ιππία, η δημοκρατία θριάμβευσε στην 'Αθηνά. 'Αλλ' οι νέοι άρχοντες, που προέχονταν από το δήμο, δεν ήθελαν να ύστερήσουν από τους τυράννους σε σεβασμό προς τη μεγάλη θεά. Βρήκαν, λοιπόν, πως ο ναός του Πεισιστράτου ήταν φτωχός κι' άποφάσισαν να χτίσουν έναν άλλον, μεγαλύτερο και ωραιότερο. 'Ετσι έγιναν τα σχέδια του πρώτου Παρθενώνος.

Για το σκοπό αυτό εξέλεξε ένα μέρος που βρισκόταν προς νότον του παλιού 'Εκατομπέδου. 'Επρεπε, όμως, να ίσπεδωθεί πρώτα το έδαφος. Κι' επειδή αυτό ήταν αδύνατο, λόγω των μεγάλων βράχων που βρισκόνταν εκεί, κατασκευάστηκαν ίσχυρά θεμέλια από ασβεστολίθους, που τους σφήνωσαν έντεχνα ανάμεσα στα κενά. Δημιουργήθηκε έτσι ένα ίσχυρό και επίπεδο υπόβαθρο, όπου μπορούσε τώρα να χτιστεί ο ναός.

Οι εργασίες άρχισαν άμέσως κι' οι 'Αθηναίοι, μετά τη νίκη του Μαραθώνος, άποφάσισαν να τον χτίσουν ολόκληρο από πεντελικό μάρμαρο.

'Αλλά δεν είχε τελειώσει ακόμη το πρώτο στάδιο των εργασιών, όταν, το 480, οι Πέρσες του Ξέρξη μπήκαν στην 'Ακρόπολη, λήστευαν τους θησαυρούς και κατέστρεψαν το παλιό 'Εκατόμπεδο και τους άλλους ναούς. 'Εβαλαν, εξ άλλου, φωτιά στις ξύλινες σκαλωσιές του καινούργιου Παρθενώνα.

'Ετσι, μετά την αναχώρησή τους, δεν άπόμειναν σ' αυτή τη θέση παρά μόνο μερικά καπνισμένα μάρμαρα. Δεν πρέπει ίσως να λυπηθούμε πολύ γι' αυτή τη βάρβαρη πράξη. Γιατί οι Πέρσες, καταστρέφοντας τους παλιούς ναούς και βάζοντας φωτιά στον καινούργιο που χτίζονταν, καθάρισαν το έδαφος, για να μπορέσει ο Περικλής να προγραμματίσει άριστα το μεγαλόπνοο έργο του.

Το χτίσιμο του καινούργιου ναού άρχισε το 447, τριάντα τρία, δηλαδή, χρόνια μετά την καταστροφή του παλιού.

Οι συνθήκες ήταν τώρα εξαιρετικά ευνοϊκές. Ο περσικός κίνδυνος είχε εξουδετερωθεί κι' η πόλη των 'Αθηνών βρισκόταν επί κεφαλής μιας ίσχυροτάτης θαλασσίας συμμαχίας, που της έξασφάλιζε ένα είδος ήγεμονίας πάνω σ' ολόκληρη την 'Ελλάδα. 'Αρχων της πόλεως ήταν τότε ο Περικλής. Η έξουσία του, όπως μας λέει ο Πλούταρχος, θα μπορούσε να παραβληθεί μ' εκείνη ενός άπόλυτου μονάρχη.

Οι προκάτοχοί του, κι' αυτός ακόμη ο Πεισίστρατος, δεν είχαν σκεφτεί τίποτ' άλλο από το ν' αντιμετωπίσουν τις ανάγκες της στιγμής. Ο Περικλής, αντίθετα, ήθελε να φτιάξει ένα έργο αιώνιο και άφθαστο. Το σχέδιό του ήταν τόσο μεγαλεπήβολο, που κι' αυτοί ακόμη οι στενοί συνεργάτες του το άμαζαν, όταν τους το άνέπτυξε. Κι' ωστόσο, δε δίστασε να το βάλη σ' έφαση.

Μια από τις μεγαλύτερες δυσκολίες ήταν η χρηματική. Παρά την πρόχουσα θέσι των 'Αθηνών, η καλύτερα εξ άφορμης αυτής της θέσεως, το δημόσιο ταμείο δεν εί-

χε περισσεύματα. 'Ενα μεγάλο μέρος από τα έσοδα το άπορροφούσαν οι στρατιωτικές δαπάνες. Αι 'Αθηναί έπρεπε να διατηρούν φρουρές σε διάφορα μέρη, ν' αμυνώνουν με τα καράβια τους τις θάλασσες, για να έξασφαλίσουν την κυριαρχία, να στέλνουν προεβείες σε γειτονικές και μακρινές έπικράτες κλπ. Ο Περικλής ήθελε, λοιπόν, ότι δεν έπρεπε να περιμένη καμιά βοήθεια από το δημόσιο ταμείο. Κατέφυγε τότε στους θησαυρούς των θεών. Δεν ήταν λογικό να διατεθούν τα χρήματα και τα ανάθεματά των ναών, για να κατασκευαστούν άλλοι μεγαλοπρεπότεροι κι' ωραιότεροι;

'Αλλά και τα χρήματα αυτά σώθηκαν πολύ γρήγορα. Ο Περικλής δε δίστασε τότε να χρησιμοποιήσει για την ολοκλήρωση του έξωρασττικού του προγράμματος τα χρήματα της Δηλίου συμμαχίας. Τα χρήματα αυτά φυλάσσονταν άλλοτε στη Δήλο. 'Αλλ' από το 454 είχαν μεταφερθή στην 'Αθηνά, επειδή υπήρχε πάντα ο φόβος άφηνιδιαστικής περσικής έπιδρομής.

Για την πράξη του αυτή, οι αντίπαλοί του, του ολιγαρχικού κόμματος του έπετεύθηκαν ν' εξαιρετική βιαιότητα. Αι 'Αθηναί, του έπαιαν, είχαν άτιμαστή στα μάτια των άλλων έλληνικών πόλεων.

Τα χρήματα αυτά προοριζόνταν για την κοινή άμυνα εναντίον των βαρβάρων κι' όχι, για να έξωραστίζι και να καλλωπιστή μ' αυτά η πόλις σαν γυναίκα που θέλει να δείξει τα στολίδια της και τα διαμαντικά της. 'Αλλ' ο Περικλής άπάντησε άτάραχος ότι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

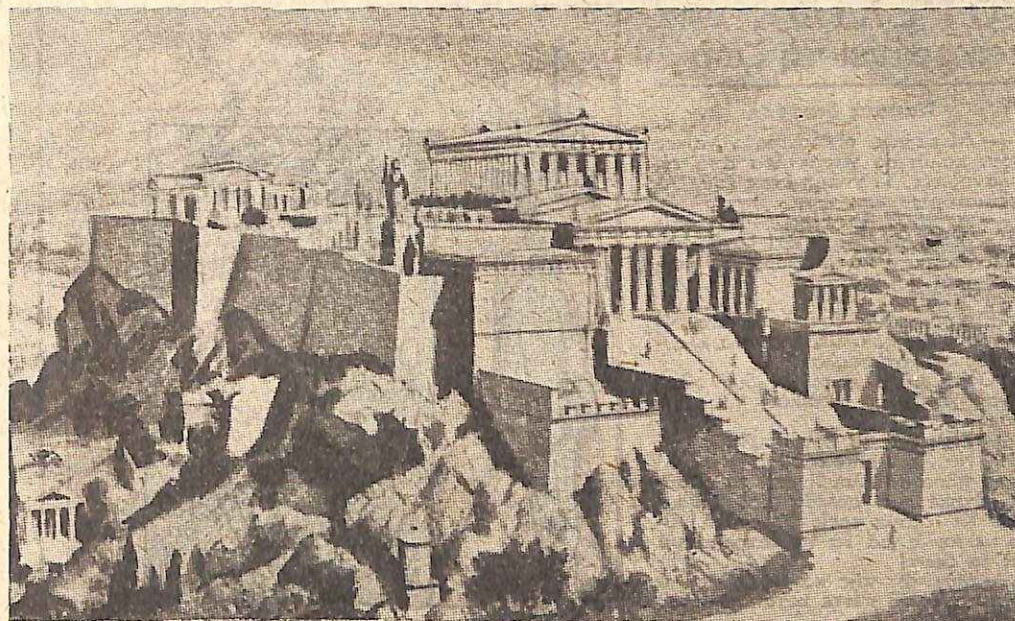
τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

τι οι σύμμαχοι πλήρωναν για την άπόκρουσι του βαρβαρικού κιν-

Ο Παρθενών, άπάνω στην 'Ακρόπολη, ιερό της 'Αθηνάς, προμαχών και σύμβολο της ίσχύος των 'Αθηνών.

λιτικού. Βλέποντας ότι δε μπορούσαν να κλονίσουν τη θέσι του άγαπημένου του αθηναϊκού λαού, στράφηκαν εναντίον του καλλιτέχνη και τον κατηγορήσαν ότι είχε κλέψει ένα μέρος από το έλεφαντόδοντο και το χρυσάφι που προοριζόταν για το άγαλμα της 'Αθηνάς.

Την κατηγορία ύποστήριξε ένας μέτριος τεχνίτης, που είχε δουλέψει κάτω από τις οδηγίες του Φειδία, κάποιος μέτοικος, που λεγόταν Μένων.

Το πλήγμα ήταν τομερό όχι μόνο για το Φειδία, αλλά και για τον ίδιο τον Περικλή.

'Αλλ' ο 'Ολύμπιος δεν έχασε το θάρρος του. Παρουσιάστηκε ο ίδιος στο δικαστήριο, σαν συνήγορος του Φειδία κι' έβαλε τους δικαστές μπροστά στο ακόλουθο δίλημμα! "Αν δεν ήθελαν να δώσουν πίστι στους λογαριασμούς του Φειδία, έπρεπε να βγάλουν το άγαλμα από τη βάση του και να το λυγίσουν. 'Αλλά παρόμοια ιεροσυλία κανένας δε θα τόλμιζε να την κάνει. 'Ετσι, η δίκη έμεινε άκαριπτα.

Στο μεταξύ, οι έχθροι του Περικλή είχαν διατυπώσει και δεύτερη κατηγορία εναντίον του Φειδία.

Ο καλλιτέχνης, είπαν, είχε άσεβήσει, γιατί στην παράστασι της άμαζονομαχίας, που στόλιζε την άσπίδα της θεάς, είχε άπεικονήσει ζωντανά πρόσωπα. Τα πρόσωπα αυτά ήταν ο ίδιος ο Φειδίας κι' ο Περικλής.

Η άνακρισι για την κατηγορία αυτή κράτησε πολλόν καιρό. Και, στο μεταξύ, ο Φειδίας βρισκόταν πάντα στη φυλακή.

Ο μεγάλος καλλιτέχνης δεν έθανάτωκε ποτέ πιά από εκεί. Μια μέρα, τον βρήκαν νεκρό. Είχε πεθάνει από τη λύπη του! Είχε αυτοκτονήσει! "Η οι έχθροί του τον είχαν δηλητηριάσει! Το τελευταίο φαίνεται πιθανότερο.

Οι έχθροι του Περικλή, όμως, δεν άφωπλίσθηκαν. Ακολουθώντας το ίδιο σύστημα, δεν κατηγορήσαν τον ίδιο, αλλά πρόσωπα που βρισκόνταν στο άμεσο περιβάλλον του και που του ήταν προσφιλή.

Στράφηκαν πρώτα εναντίον του φίλου του φιλόσοφου 'Αναξαγόρα, που τον κατηγορήσαν επί άθεΐας και άσεβείας. Ο φιλόσοφος, που είδοποιήθηκε από τον Περικλή, μόλις πρόφτασε να φύγει, για να γλυτώσει τη σύλληψη.

Το δικαστήριο τον καταδίκασε, ώστόσο, σε θάνατο. 'Αλλ' όταν βγήκε αυτή η άπόφασι, ο 'Αναξαγόρας βρισκόταν στη Λαμψάκη.

Οι έχθροι του Περικλή στράφηκαν κατόπιν εναντίον της 'Ασπασίας, που την κατηγορήσαν ότι έσπογγε τις νέες στην άκολλασία και τη διαθορά.

Το βέλος είχε πλήξει τώρα τον Περικλή στην καρδιά. Παρουσιάστηκε, ώστόσο, μπροστά στο δικαστήριο των 'Εξακρίων και υπερασπίστηκε με δάκρυα στα μάτια εκείνη, που ήταν η σύνηθοος και η μεγάλη φίλη της ζωής του.

Αυτή τη φορά, οι 'Αθηναίοι συγκινήθηκαν, κι' άθώωσαν την 'Ασπασία...

Πέρασαν αιώνες. Οι ταπεινές συκοφαντίες εναντίον του Περικλή και του Φειδία ξεχάστηκαν.

Κι' έτσι έμεινε μόνο το έργο τους, αιώνια, άθαστο και πάντοτε ζωντανό.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ο ίδιος ναός της 'Ελλάδας.

Μία άναπαράστασι του κέντρου των 'Αθηνών, με την 'Ακρόπολη και τον Παρθενώνα και κάτω την 'Αγορά.

Το χρυσελεφάντινο άγαλμα της 'Αθηνάς, ύψους δώδεκα μέτρων, που βρισκόταν μέσα στον Παρθενώνα.

ΤΟ ΓΕΛΙΟ μακραίνει τη ζωή

Καυμιά διαφορά

— Λένε πως οι ξανθές γυναίκες έχουν καλύτερο χαρακτήρα από τις μελαχρινές. Τι γνώμη έχεις εσύ, Άναξίμανδρε;

— Ακριβώς δεν ξέρω... 'Η γυναίκα μου πάντως ήταν και ξανθή και μελαχρινή, αλλά διαφορά δεν παρατήρησα καυμιά.

— Ένας χωρικός έστειλε σ' ένα φίλο του στην πόλη μέσα σ' ένα κλουβί μερικά κοτόπουλα.

Όταν μετά καιρό οι δυο φίλοι συναντήθηκαν, ο χωρικός τον ρώτησε:

— Τάλαδες τα κοτόπουλα;

— Ναι, του είπε ο φίλος του, αλλά όπως πήρα το κλουβί απ' το σταθμό, βγήκε μία σανίδα και μουφυγαν. Κι' έκανα τρεις ώρες στη γύρω-γειτονιά για να τα ξαναμαζέψω και τα δέκα!

— Μην το πής κανενός, λέει ο χωρικός. Μόνο πέντε κοτόπουλα σου είχα στείλει!

Δυο φίλοι και παλαιοί συμμαθητάι, ο Πέτρος και ο Παύλος, συναντώνται έπειτα από πολλά χρόνια κι' αφού ξεδιηλώσαν την αμοιβαία χαρά τους για την συνάντησή τους, ο Παύλος λέει στον Πέτρο:

— Κατάλαβα άμεσα μόλις σ' είδα, πως παντρεύτηκες. 'Η τσάκισι του παντελονιού σου στέκει σαν όρθιο ζουζαρά!

— Ά ναι! του απαντάει ο Πέτρος. Ένα από τα πρώτα πράγματα που μ' έμαθε η γυναίκα μου, ήταν και το σιδερώμα!

— Μου φαίνεται πως με περνάς για τέλειο ήλιδο! φωνάζει ο Θρασύβουλος, έκτος αυτού.

— Άγαπούλα μου, τον παρηγορεί χαμογελώντας η γυναίκα του, τίποτα στον κόσμο αυτό δεν είναι τέλειο!

— Ήσουν βρεδιά άρρωστη στο διάστημα της απουσίας σου, λέει η Κατίνα στο σύζυγό της, που μόλις επέστρεψε από το ταξίδι. Είχα μία φοβική γρίπη και ψηλό πυρετό!... Τέτοιον πυρετό δεν είχα ξαναδοκιμάσει ποτέ στην ζωή μου. Το θερμόμετρο όλο και ανέβαινε και από στιγμή σε στιγμή περιμένα να σπάσει. Τρόμαξα φοβερά, άνδρουλη μου!

— Καλά, καλά, μην κάνεις έτσι την παρηγορεί ο σύζυγος. Πόσο μπορεί να κοστίζει ένα θερμόμετρο;

— Ο κ. Μπεκρούλης γυρίζει άονά στο σπίτι του.

— Τι έχεις πίσω στις πλάτες σου; του φωνάζει έκνευσιμένη η κυρία Μπεκρούλη.

Και του τραβάει μία κόλλα χαρτί, που ήταν κορφοπισμένη εκεί, κα' διαβάξει:

— «Δυο ούζα, πέντε έκαστοταράκια, δυο κονιάκ, μία σόδα». Τι είν' αυτά;

— Ά ναι, απαντά τραυλίζοντας ο κ. Μπεκρούλης... Εί...εί...ναι ο πί...πινας των περιεχομένων!

— Άκού, γυναίκα μου, ως ρίξουμε πέπλο λήθης στο παρελθόν, λέει ο σύζυγος θυμολογώντας τα σφάλματά του.

— Ούτε με το σκέπτεσαι αυτό, του απαντά εξαγριωμένη η συμβία. Προτιμώ μία γυναίκα!...

— Άλλαξε πολύ λοιπόν ο άνδρας σου. Καίτη μου, από τον καιρό που παντρεύτηκες;

— Ω πάρα πολύ, Κατίνα μου. Πρώτα μου έλεγε πάντα, ότι είχε στην καρδιά του. Τώρα μου μιλάει μόνο για το σκότη του!

— Μή στενοχωρηθείς καθόλου για το δαχτυλίδι. Αυτό είναι όλο που διευθυντού μου!...

ΛΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΚΡΟΤΙΑΛΙΑ

Στου γαλάζιου μας Αιγαίου κάθε μέρος
μέσ' τα πεύκα, στ' αλμυρά ξη' ο έρωας
και ταμπλώ από ζωγράφο ντελικάτο
σου θυμίζουν τ' ακρογιάλια εκεί κάτω.

Βλέπεις άξαφνα διλόγους κομμάτια
τα «γρί-γρί» που σου χαμνώνουνε τα μάτια
λές και γίνηκε στον ούρανό γαλάστρα
και στη θάλασσα έχουν πέσει όλα τ' άστρα.

Με τα μύρα του Άπριλη και του Μάη
στην Ελλάδα μας ή ανοίξει χυμεία
στα νησάκια, σου πελάγουν τ' ανθογυάλια
και στολίδια γύρω-γύρω τ' ακρογιάλια.

Λές κι' ο κόσμος έχει άξαφνα μικρύνει
σε τρελλαινόννε δυο γιούδια και δυο κρίνοι,
το φεγγάρι που ασημένια ρίχνει σκόνη,
το πανί κάποιος βαρκούλας που φουσκώνει.
Κι' από κάποιο τοξευτήρι φωτεινό
το τραγούδι του ψαρά τ' ακρογιάλια.

Πόσο κέφι νάχε άραγε ή Φύσι,
όταν πήγε τα νησιά να ζωγραφίση.
Τα νησάκια μας το μύρο τ' ανυλώνει
και φορετώντας με λούλουδο οι κλώνοι.

Ζωντανή άκουαρέλλα είν' ή δύσι,
που την έχουν τόσο σίχοι τραγουδήσει
κι' από πάνω απ' τα σκακάνια και τις ρούγες
σιδερένιες επεταγανε φτερούγες...

Κι' όμως έπαψε των πόλεμων ή πάλη
κι' ή καντάδα θ' άκουστή γλυκειά και πάλη...
Οά ξανάβρουν οι κοπέλλες με τραγούδια
με καλάνια, με σταμνιά και με λουλούδια.
Κι' από τώρα ως την εποχή του μόνστου
και ο έρωας θά τοννήση τους γυνούς του...

Δ. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Μποτιλιαρισμένες ΦΑΡΣΕΣ

Παράξενα και μακάβρια μηνύματα

«Θά πνιγούμε όλοι, άνθρωποι και ποντίκια...» Τού «Παμίρ» είναι καταδικασμένο. Αυτά έλεγε ένα τραγικό μήνυμα, που βρέθηκε μέσα σε μία μπουτίλια, που πέταξε ή θάλασσα στις άκτες του Καλαί, στις 26 Νοεμβρίου, ένα μήνα μετά το ναυάγιο του γερμανικού εκπαιδευτικού σκάφους «Παμίρ» στον Άτλαντικό. Ήταν ανυπόγραφο, ανέφερε δε ότι τ' είχαν ρίξει στη θάλασσα την τελευταία στιγμή, πριν βυθιστή το σκάφος. Και κατηγορούσε ως υπεύθυνο του ναυαγίου τον πλοίαρχο Γίοναν Λιμπιτς, τον κυβερνήτη του πλοίου.

Το χαρακτηριστικό ήταν ότι το μήνυμα αυτό βρέθηκε δυο μέρες αφοό είχε αρχίσει στη Βρέμη μία επίσημη έρευνα για τους λόγους του ναυαγίου. Αυτή ακριβώς ή λεπτομέρεια κίνησε τις υποθέσεις των αρχών, και σε λίγες μέρες αποκάλυφθηκε ότι έπρόκειτο για φάρσα.

Οι θαλασσινές τραγωδίες φαίνεται ότι εμπνέουν συχνά τους μακάβριους φαρσέρ. Γι' αυτό κάθε μήνυμα που θά βρεθί μέσα σε μία μπουτίλια ή σ' ένα τενεκεδάκι κουτί, θεωρείται ύποπτο ως ότου αποδειχθή γνήσιο. Παρόμοια ψευτικά μηνύματα βρέθηκαν μετά το ναυάγιο του «Τιτανικού», της «Λουζιτάνιας» και του «Χαρμπάιρ».

Πρό 40 ετών, το πλοίο «Βαρατόγ» εξαφανίσθηκε χωρίς ν' άφιση ίχνος, έξω απ' τις άκτες της θάλασσας. Αφρική. Δε βρέθηκε ούτε ένα σπινθηρίσμα του. Λίγους μήνες όμως αργότερα, τα κύματα έρριξαν σε μία παραλία της Αυστραλίας μία μπουτίλια μ' ένα μήνυμα, που φαινόταν να προέρχεται απ' αυτό το πλοίο.

Έκτος όμως από άλλες αποδείξεις της πλαστότητός του, οι ειδικοί δήλωσαν πως, για να φτάση εκεί που βρέθηκε, ή μπουκάλα θά έπρεπε να είχε ταξιδέψει... αντίθετα προς τη διεύθυνση των θαλασσίων ρευμάτων!

Ωστόσο, ή ανακάλυψη της πρώτης φάρσας δεν έμπόδισε κι' άλλους «εμπνους» να τη μιμηθούν. Πράγματι, βρέθηκαν αρκετές μπουτίλιες με παρόμοια μηνύματα, δίδεν απ' το ίδιο πλοίο, σε διάφορα μέρη της Αυστραλίας.

Καταλαδαινεται πόση ταραχή και άγωνία μπορεί να προκαλέσουν αυτά τα ψευτικά μηνύματα στους συγγενείς των θυμάτων του ναυαγίου... Σπάνια δώδεκο άνακαλύπτονται οι δράστες. Μία τέτοια περίπτωση ήταν του μηνύματος «S. S. Βυθίζομεθα στη Μάγχη!», που βρέθηκε από ένα άγγλικό πλοίο το 1936. Ύστερθε ότι προερχόταν από ένα γερμανικό σκάφος. Αποκαλύφθηκε όμως ότι το είχε ρίξει στη θάλασσα γι' άστείο ένα παιδί 18 χρονών, που ταξείδευε μ' αυτό το πλοίο. 'Ο νεαρός δράστης δικάστηκε, στη Γερμανία, και καταδικάστηκε σ' ένα γενναίο πρόστιμο. «Ασυνένοχος» δεν λειτουργεί ή βυθίζομεθα, έλατε γρήγορα» έλεγε ένα άλλο μήνυμα, που βρέθηκε στις δολανδικές άκτες, λίγο πριν απ' τον πόλεμο. Τα σκάφη της άκτοφυλακής έψαξαν για το πλοίο και τους ναυαγούς, αλλά δε βρήκαν το παραμικρό ίχνος τους.

Το μυστήριο διαφωτίστηκε, όταν το άλλανδικό ραδιόφωνο μετέδωσε αυτή την ιστορία. Ένα παιδί κρυέτηκε τότε από τύψεις συνειδήσεως και όμολόγησε ότι είχε γράφει το μήνυμα μαζί μ' ένα φίλο του.

Μία άλλη περίπτωση φάρσας σημειώθηκε πρό ετών στον Πειραιά, όταν ή θάλασσα πέταξε έξω μία μπουτίλια μ' ένα γράμμα, προερχόμενο δήθεν από δυο Γερμανούς, που άνηκαν άλλοτε στα στρατεύματα κατοχής της Ελλάδας. Οι πανταστικοί αυτοί Γερμανοί ανέφεραν ότι κινδύνευαν να ναυαγήσουν με το πλοίο, που ταξίδευαν, και υποδεκνυναν ένα μέρος όπου είχαν κρύψει επί κατοχής ένα θησαυρό.

Το «έρος αυτό βοισκόταν στο Παλιό Φάληρο, μέσα σ' ένα δασύλιο, δίπλα στο αντίστοιχό της Οόλεν. Έκεινος, που βρήκε το μήνυμα, πίστεψε πως ήταν πραγματικό, και πέτυχε την άδεια να ένεργηση άνασκαφές στο σημείο εκείνο. Πήγαν όμως χαμένοι οι κόποι του και τα σεβάστα έξοδά του, γιατί δε βρέθηκε το παραμικρό ίχνος του θησαυρού!

Αντίθετα, ήταν γνησιώτατο το περιεχόμενο μιας μπουτίλιας, που βρέθηκε σε κάποια άκτι της Καλιφορνίας: Έπρόκειτο για μία διαθήκη, γραμμένη πριν από αρκετά χρόνια από μία γυναίκα, που κληροδοτούσε μία περιουσία 3.000.000 λίρών, στον τυχερό που θά εύρισκε τη μπουτίλια!

Ο ΥΠΟΦΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

είμαι σχετικά νέος, ονομάζομαι Μηνάς Στραβοχέρης και κατάγομαι από το χωριόν Νεραντζοχώρι, της επαρχίας Τριφυλίας, που βγαίνει δυο βουλευτές. Τόν άξιότιμο κύριο Θόδωρο Παπαφωτιά, την έλπιδα του Έθνους, και τόν επίσης άξιότιμο Σταμάτη Καραστούμπα, την άλλη έλπιδα του Έθνους. Δηλαδή, δεν τους βγαίνει και τους δυο μαζί. Πότε αναδείχνει τόν ένα, πότε τόν άλλο, άνάλογα με το πού φυσάει το ρεύμα στην κάθε εκλογή. Άλλά, αυτό πρέπει να ειπωθή, πάντα με μικρή διαφορά — κάπου εκατό ψηφοί και σταυροί άπάνω-κάτω.

Ο καθένας από τους δυο αυτούς κομματάρχες έχει ισχυρό κόμμα στη μικρή, αλλά έκλεκτή, επαρχία μας. Έχει τους συγγενείς, τους φίλους, τους κομπάρους. Πρό πάντος τους κομπάρους. Γιατί, άν λογαριάσουμε — λέω έναν άριθμό τώρα — ότι στο χωριό μας γεννιούνται πενήντα παιδιά το χρόνο, τα είκοσιδυο τα βαπτίζει ο Παπαφωτιάς και τ' άλλα είκοσιδυο ο Καραστούμπας. Και μένουν

Το γράμμα

κι' έξη για να βαφτίσουν οι άλλοι κάτοικοι. Έμένα με είχε βαφτίσει ο πατέρας του Καραφωτιά, που ήταν κι' εκείνος πολιτευόμενος και από δαύτον κληρονόμησε ο γιός του έκατο στρέμματα χτήμα, πεντακόσιες έλιές, ένα άρχοντικό, έξηντα γελάδες, όχτώ βόδια, διακόσια πρόβατα και κάπου χίλιους ψηφοφόρους. (Μετά την άπαιλοτρίσι των μεγάλων κτημάτων, τα 100 στρέμματα του Καραφωτιά έγιναν 140). Έμεις, λοιπόν, ψηφίζουμε οικογενειακώς Καραφωτιά, πλην του μπάμπια μου του Άλέξη, που πήγε με το κόμμα του Καραστούμπα και τόν βγάλαμε πρόδοτη. Τέλος πάντων. Άλλο είναι τώρα το ζήτημα. Και το ζήτημα είναι, ότι εγώ, επειδή είχα κλίσι προς τα γράμματα κι' έδινε και το γυμνάσιο της επαρχίας μας, μία μέρα, παράτησα το χωριό και κατηφόρισα κατά την πρωτεύουσα, να τακτοποιηθώ έδώ και να διαπρέξω. Χαρτί του γυμνασίου δεν είναι μικρό πρόμα σήμερα. (Νομίζω πως ο Παπαφωτιάς δεν τόχει). Άς είναι. Έγώ δεν ήρθα στην Άθήνα μόνο από δική μου έπιθυμία. Κι' ο γέρος μου τόχε στο νου του κι' ο Παπαφωτιάς του έδωσε άθρος:

— Άς τελειώση το στρατιωτικό κι' έδώ είμ' ένώ!

Κι' όταν ο γέρος μου με ξεπροβόδισε μέχρι το σταθμό, μου έαναείπε, καθώς το τρένο έκανε «τσοφ-τσοφ»:

— Λοιπόν, όπως σου είπα. Θά πάς γραμμή στον Παπαφωτιά να σε ταχτοποιήση.

Έτσι, πέρας, τέτοιο καιρό, βρέθηκε στην πρωτεύουσα. Πήγα κατ' ευθείαν σ' ένα μακρινό υπάργμα μου να με φιλοδεξίσει. Αύτος είναι από χρόνια έγκατεστημένος στην Άθήνα, έχει ένα μαγαζάκι και πουλάει δηρούς καρπούς. Έχει ένα σπιτάκι με τρεις κάμαρες και μία μικρή, έχει γυναίκα και δυο παιδιά.

Μπάμπια-Τάσος, του είπα, καλώς άρισσα και καλώς σάς βρήκα. Πρέπει να με βολέψης λίγον καιρό σε καμιά γωνίτσα στο σπίτι σου, μέχρι να ταχτοποιηθώ. Θά σου δίνω κι' ένα καταστάρικο τη βδομάδα, για παραπάνω δεν έχω τίς δυνάμεις.

Ο καλός αυτός άνθρωπος με δέχτηκε με προθυμία:

— Θά μείνεις χωρίς κατοστάρικο, μου λέει. Έμεις οι Νεραντζοχωρίτες έχουμε πατριωτισμό. Κι' όμα ταχτοποιήσης και θές να μείνης, τα κανονίζουμε. Άλλά πώς θά ταχτοποιήσης;

— Θά πάω στο βουλευτή μας.

— Τόν Παπαφωτιά;

— Άμ! σε ποίόν; Στόν άλλοτε; Έμεις αυτόν έχουμε προστάτη μας κι' αυτόνε ψηφίζουμε.

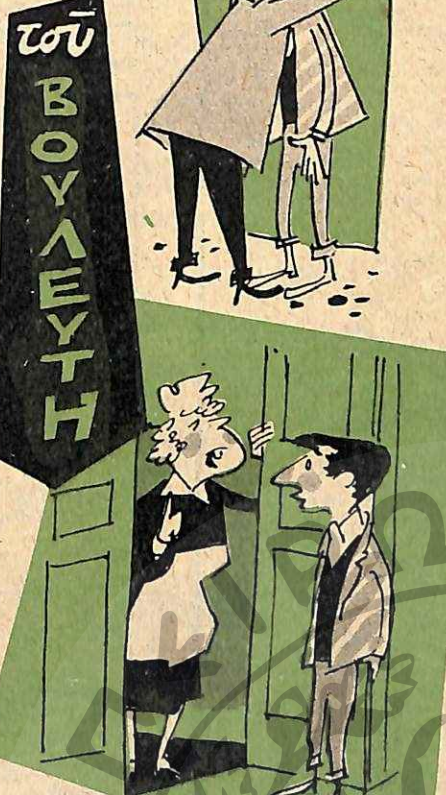
Ο μπάμπια-Τάσος κούνησε το κεφάλι του και άνακάτεψε με τη χούφτα του μερικά καρόδια στο τσουβάλι.

★
Ο Παπαφωτιάς διαμένει στον τρίτο όροφο μίας πολυκατοικίας κι' έγώ με πολλή συγκίνηση χτυπάω το κουδούνι. Πόσο θά χαρή όταν θά με δή. Μου άνοιγει ή ύπηρεσία. Είμαι μέσα ο βουλευτής;

— Νά δώ, μου λέει. Τ' άνοιά σας; Τό δηλώνω και περιμένω άπόκρισι.

— Περάστε στο σαλόνι.

Χαίρομαι που ο βουλευτής μας κάθεται σ' ένα τόσο όμορφο σπίτι, με σπουδαία έπιπλα, ζωγραφικές στους τοίχους και παχουλά χαλιά. Κάθονται στην άκρη μίας πολυθρόνας,

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

με όλο το σεβασμό που έμπρέπει. Και νά ο Παπαφωτιάς μ' ένα χαμόγελο μιάμιση πήχυ και τέσσερις πήχες άγκαλιά.

— Βρε καλός το Μηνά!

Με έναγκαλίζεται θερμά και με άσπάζεται επί πλέον. Διαιτάζει καφέ. Με ρωτάει για το χωριό — πως είναι άπάνω τα πράματα, τί γίνεται ο γέρος, ή μάνα μου, οι συγγενείς. Τού δίνω τις σχετικές άπαντήσεις. Έπειτα με ρωτάει πως άπό δώ.

— Ήρθα να με ταχτοποιήσετε, κύριε Παπαφωτιά. Είχατε πη στον πατέρα μου, μόλις τελειώσω το στρατιωτικό, «έδώ είμ' έγώ».

Ξερόδωχε!

— Βέβαια, βέβαια... Πρέπει να σε τακτοποιήσω. Μείνε ήσυχος. (Κρατάει σημείωσι).

Θάρρης σε μία βδομάδα. Άειντε τώρα, να μη σε κρατάω άλλο...

Με γιτάει φιλικά στην πλάτη και νοιάζω, ότι αυτό το έλαφρό χτύπημα έχει βαρεία προστατευτική έννοια. Τόσο, που μουσχεταί ν' άκουμπήσω άπάνω στο χέρι του και νά έγκαταλείψω τόν έαυτό μου στην προστασία του. Καθώς με ξεβγάζει στην πόρτα, με ρωτάει:

— Πού μένεις έδώ;

— Στο σπίτι του υπάργμα μου του Τάσου, του Στραβοχελιά.

— Ά! Πατριώτης μας... Βέβαια. Νά του πής πως σου είπα να σε περιποιήθω.

— Με περιποιείται, δεν έχω παράπονο.

— Άλλο να τού πής, ότι σου είπα έγώ να τού πής... Ξέρω τή λέω. Και όπως είπαμε.

Σε μία βδομάδα, ξαναέλα.

Φεύγω από το σπίτι του. γεμάτος όχι έλπίδες, αλλά σιγουριά και πεποίθησι. Μία βδομάδα άκόμα κι' έπειτα θά στραθώ σ' ένα γραφείο, όδωχ μία σφραγίδα μπροστά μου και θά τρέχη ο μισθός. Αυτό θά πη νάχης βουλευτή δικό σου!

Γράφω τα νέα στο γέρο, για να εύχαριστήθω κι' εκείνος. Τη βδομάδα της άναμονής την περνά με σκέψεις γεμάτες άισιοδοξία και έλπίδες, με γλυκύτερες άπορίες: «Τάχα πού θά με βάλει; Σε κανένα ύπουργείο; Σε Τράπεζα; Σε Αυτόνομο Όργανισμό; Ο Παπαφωτιάς έρει και θά πράξω το καλύτερο.

Στη βδομάδα άπάνω, ξαναχτυπά την πόρτα του βουλευτή μου. Τόν πετυχαίνω πάλι, με δέχεται με την ίδια έγκαρδιότητα. Με συσταίνει, μάλιστα, και στη γυναίκα του, την έρίτιμη κυρία Παπαφωτιά, που έτοιμη έδώ δεν είναι από τα μέρη μας, αλλά Άθηναία.

Τό καλύτερο παιδί τού χωριού μας! της λέει, καθώς με ξαναχτυπάει στοργικά στην πλάτη. Κι' από τις πρώτες οικογένειες τού τόπου. Δικοί μας, όλοι τους!

Με τί καταβεβητικότητα ή λαμπρά έκεινη κυρία μου δίνει το λεπτότατο γεράκι της, κατάστρο, με κατακάκκινα, μακρουλά νυχάκια.

— Μούχεις μιλήσει πολλές φορές γι' αυτή την οικογένεια, λέει. Ο άντρας μου σάς άσπάζει πολύ, προσθέτει σε μένα.

— Μα κι' έμεις τόν άγαπάμε και τόν ψηφίζουμε, άπάντα. Τόν έχουμε δεύτερο πατέρα μας.

Και για τί θέσι τί γίνεται; Έχουμε κανένα νεώτερο; Όχι, τίποτα το σίγουρο άκόμα.

— Ένεργώ. Άλλά αυτή, καθώς καταλαδαινεις, άγαπητή μου Μηνά, δεν τελειώνουν από τη μία στιγμή στην άλλη. Όμως πρέπει να ξέρης ότι το ζήτημά σου τόχω πρώτο στον κατάλογο. Τί σούλεγα. Νίτσα;

— Ναι, συμφωνεί ή κυρία. Για το διορισμό...

— Τά βλέπεις; Λοιπόν, θά κάνης άκόμα λίγη ύπομονη. Θά μου ξαναάρθης σε μία βδομάδα. Στάσου να κρατήσω σημείωσι! — Βγαίνει το καρνέ του.

— Μα κρατήσατε και την άλλη φορά.

— Ναι. Δυο σημειώσεις ποτέ δε βλάφτουν. Για πές μου άκόμα, που μένεις έδώ, γιατί μπορεί να χρειαστή να σε είσοποιήσω. Φάβου βό, φάρα. Και δε μου λές... Έκλογικό βιβλιάριο έχεις βγάλε;

— Και βέβαια. Ή πρώτη μου δουλειά, μόλις τελείωσα το στρατιωτικό. Μού τόβγαλε ο πατέρας.

— Κι' έκανε πολύ καλά. Διότι, άγαπητή μου Μηνά, εάν τού τοφέκι είναι το όπλον τού στρατιώτου, το έκλογικό βιβλιάριο είναι το όπλον τού πολιτού.

— Μία στί: να τó σημειώσω αυτό, κύριε Παπαφωτιά. Έχω ένα τετράδιο, έξερτε, που γράφω τά λόγια μεγάλων άνδρών.

— Και δε μου λές; Είσαι γραμμένος άπάνω, στο χωριό, έ;

— Βέβαια. Άλλά τώρα, μία πού ήρθα να έγκατασταθώ στην πρωτεύουσα, λέω να μεταφέρω έδώ τά έκλογικά μου δικαιώματα.

— Ποτέ! φωνάζει άπαγορευτικά ο Παπαφωτιάς. Αυτό δε θά τó κάνης. Έδώ ή ψη-

φορ σου θα πάω χαμένη. Ένω ά-
πάνω πιάνει τόπο. Τί δουλειά έ-
χουμε μες με τους Αθηναίους;
Μία σκέψη έκανα. Έφ' όσον
όμως έσεις μου δίνετε τέτοια εν-
τολή...

— Μπαράδο, Μηνά, Λοιπόν, τώ-
ρα μπορείς να πγαίνεις.
— Και νάρω σε μία βδομάδα.
— Νόρχεσαι όποτε θές. Τό
σπίτι μου είναι και δικό σου.
'Αλλά καλύτερα να μη μπής στον
κόπο. Έγώ, μόλις έχω την ευχα-
ριστή είδηση, θα σε είδοποιήσω
στη διεύθυνσί σου. Περιμένε νέα
μου.

★
Περίμενα. Μία βδομάδα, δύο,
τρεις. 'Αλλά ό ταχυδρόμος δέ
μούφερε κανένα γράμμα από τό
βουλευτή μας. Μήπως τάχα είχε
χαθεί στη διαδρομή η μνην τάχα
είχε κάνει λάθος στη διεύθυνσι ό
βουλευτής μου; Αυτές τις ανησυ-
χίες τις είπα και στο μπάρμπα-
τάσο κι' εκείνος περιωρίσθηκε
πάλι ν' ανακατέψει με τή χούφτα
του τά καρύδια και νά κουνηση
τό κεφάλι του.

— Αμφιβάλλεις, μπάρμπα-
τάσο; Μά είναι δυνατόν τρεις
βδομάδες νά μην έχη γράψει ό
Παπαφωτιάς;

— Ξαναπήγα, λοιπόν, στο σπίτι
του, πρώτ όχτώ ή ώρα.

— Θέλω τον κύριο Παπαφω-
τιά, λέω στην υπηρεσία. Είναι
μέσα;

— Δεν ξέω, νά δώ. Ποιός νά
πώ ότι τον ζητά;

— Ό Μηνάς, νά του πής. Ό
Μηνάς ό Στραδοχέρης.

Δέ μου λέει νά περάσω στο
σαλόνι. Μ' άφίνει όρθιο στην πόρ-
τα κι' έρχεται σε λίγο γιά νά
μου πη πώς:

— Ό κύριος Παπαφωτιάς έ-
φυγε πρώτ. Είχε δουλειά.

— Τί ώρα θάρη τό μεσημέρι;
— Μία στιγμή νά ρωτήσω την
κυρία.

Και ξανάρχεται γιά νά μου πη
πώς:

— Ό κύριος δέ θάρη τό με-
σημέρι. Θα φη μαζί με κάποιον
υπουργό.

Ξαναχτυπάω τό άλλο πρωτ. Πά-
λι ό βουλευτής μου λείπει. «Μό-
λις έφυγε». Και τό μεσημέρι μά-
λον δέ θάρη — πολλές φορές
αναγκάζεται νά τρώ έξω, τόσο
τον άπασχολούν τά δημόσια συμ-
φέροντα και τό καλό του τόπου.

Και την άλλη μέρα είχε φύγει,
άλλά ή υπηρεσία μου είπε πώς:

— Ό κύριος είχε πώς τό ζή-
τημά σας τό ενεργεί και θα σε
είδοποιήση!

Επ' να ήσυχος και περίμενα
— γράμμα. Στο μεταξύ, έγραφα
στο γέρο, στο χωριό, γιά νά ή-
συχάζη και μούγραφε κι' εκεί-
νος και μούστελνε τό χαρτί-
λκή μου. 'Ηταν τό μόνα γράμ-
ματα που λάβαινα. Του βουλευτή
δέ φαινόταν. Και ξαναπήγα. Εί-
χα τύχη εκείνη την ημέρα, γιατί
τον άντάμασα στην έξωπορτα, υ'
ένα χαρτοφύλακα στο χέρι. Μό-
λις με είδε, μ' έβαλε μπροστά:

— Τί έγινες τόσον κυριό, βρε
Μηνά; 'Ετσι χάνονται;

— Μά όλο έρχομαι και ξανάρ-
χομαι και όλο μου λένε «μόλις
φυγε». Έχουμε κανένα νέο;

Χτύπησε με την παλάμη του τό
χαρτοφύλακα;

— Έδώ σ' έχω!

— Πότε νά ξαναπεράσω;

— Δέ χρειάζεται νά απής στον
κόπο. Θα σου γράψω. 'Αλήθεια,
δώσε μου τή διεύθυνσί σου.

Του την έδωσα γιά τρίτη φο-
ρά. Και περίμενα. 'Αλλά που
γράμμα!

★
Τό περίμενα ένα όλόκληρο χρό-
νο. Μάλιστα. Ένα όλόκληρο χρό-
νο τον πέρασα έτσι. Τρεις βδο-
μάδες καρτερούσα τό γράμμα και
μία βδομάδα ύστερα παιδεύομυ-
να ν' άνταμώσω τον Παπαφωτιά. Κι'
έκείνος «μόλις είχε φύγει». Τρεις
βραδυές συνέχισα τούστη-
σα καρτέρι κι' έξω από τή Βου-
λή. 'Επειτα μήγκα και μέσα και
τον ζήτησα:

— Ό Παπαφωτιάς; μου λέει

ένας κλητήρας του Κοινοβουλίου.
Αυτός δέν πατάει ποτέ σε συν-
δριάσι!

Δυό-τρεις φορές τον τρακάρη-
σα όμως.

— Γιά τό ζήτημά σου φρον-
τίζω, μένε ήσυχος. Μάλις έχω
νέα, θα σου γράψω. Δώσε μου τή
διεύθυνσί σου.

★
Και τούτο δώ που θα σάς πώ
τώρα, συνέβη τώρα τελευταία.

Ένα πρωτ, μου λέει ό μπάρμπα-
τάσος:

— Τάμαθες τά μαντάτα; Δια-
λύεται ή Βουλή! Τώρα περιμένε
τό γράμμα του Παπαφωτιά, άν δέ
βαρύνει.

Μούδωσε την έφημερίδα και
διάβασα την είδησι. 'Αλλά δέν ά-
πελπίστηκα.

— Θα δής, ότι τό γράμμα
θα τό λάβω! δηλώνω με πεποί-
θησι στο μπάρμπα-τάσο.

Και, λίγες μέρες πώ ύστερα,
όταν πήγαμε στο σπίτι, μαζί με
τον μπάρμπα-τάσο, βλέπω στο
δαμάτιό μου ένα φακέλλο. Τυτω-
μένη έπιτεφαλίδα: «Θ. Παπαφω-
τιάς - βουλευτής». Μου ήσαν δά-
κρυα. Τό άσπάζω:

— Νά το, μπάρμπα-τάσο!

— 'Ηρθε τό γράμμα! 'Ηρθε! Όπως
σου τάλεγα.

— Γιά άνοιξέ το, νά δούμε τί
λέει.

Τό άνοίγω και διαβάω:

«'Αγαπητέ φίλε,

»Σέ παρακαλώ νά διέλθης έκ
της οικίας μου, δι' ύπόθεσιν έ-
ξαισέτ'ώς ένδιαφέρουσιν. Εύρί-
σκομαι καθημερινώς 9—2 και
4—11 μ. μ.»

— Τά βλέπεις; φωνάζω. Δε-
κάξη ώρες θα είναι στο σπίτι
και θα με περιμένη. 'Κι' έπειτα
μου λές... Τώρα θα πάω!

★
'Ανοίχτη ή έξωπορτα, κόσμος
μέσα καφέδες και τσιγάρα. Και
νά μία άγκαλιά ό Παπαφωτιάς,
νά χρέση κι' άλλον ένα μέσα.

Μέ τιάνει άγκαλιέ:

— Έλα νά τά πούμε, Μηνά
μου.

Μέ οδηγεί στο γραφείο του:

— Τά ξέρεις τά νέα, Διαλύ-
μαστε και πάμε γιά νέες έκλο-
γές. Ό άγών θα είναι σκληρός
με τον Καραστούμπα. Έχω αναγ-
κη και του ένός σταυρού άκόμα,
κι' έννοείς; Γι' αυτό σου είχα πη
νά μη μεταφέρης τά πολιτικά σου
δικαιώματα εδώ. Λοιπόν, θα
χρειαστή νά πές άπάνω, στο χω-
ριό. Όλα τά έξοδα δικά μου.

Δέν άρκεί μονάχα νά με ψηφίσης.
Θέλω και προπαγάνδα. Έσύ εί-
σαι είς θέσιν νά έκτίμησης πόσο
έξυπνέτω τους συμπατριώτες
μου. Ένα χρόνο φροντίζω γιά τό
ζήτημά σου, με καταλαβαίνεις,
καλύτερα από κάθε άλλον. Νά
βασισθώ σε σένα, Μηνά;

— Νά βασισθής, κύριε Παπα-
φωτιά.

Μέ άγκαλιάζει και με φιλάει
και στο δυό μάγουλα.

— Σ' εύχαριστώ, παιδί μου.

Θά φύνης τό γρηγορώτερο. Και
μέχρι τότε, νάρχεσαι στο σπίτι,
νά τά λέμε.

— Θα σάς πετύχω;

— Μη φοβάσαι. Τώρα θα είμαι
εδώ. 'Ακόμα και νά κοιμώμαι,
πού λέει ό λόγος, νά μπής στην
κρεβατσκάμαρά μου και νά με έμ-
πνήσης δ,τι ώρα και νάναι. Έγώ
είμαι υπέρτης του λαού!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

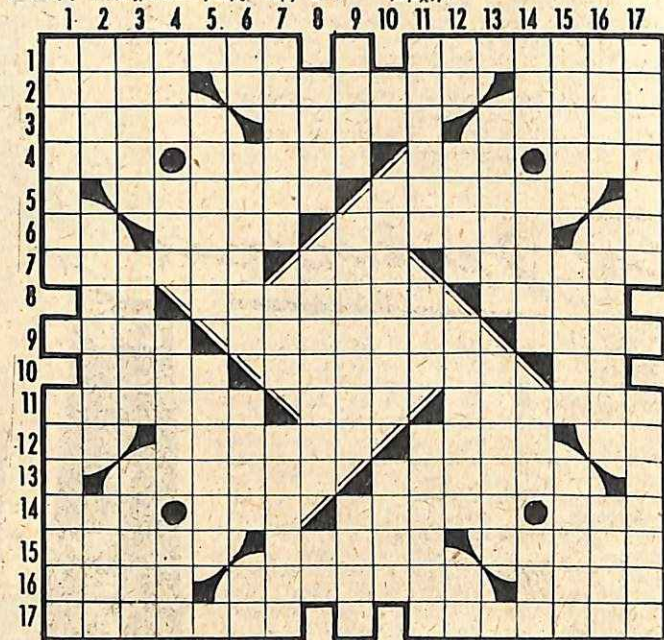
★
'Εναν τέτοιο βουλευτή, μπο-
ρείς νά μη τον ψηφίσης; Έγώ
σκέπτομαι, μάλιστα, νά μη δε-
χτώ νά μου πληρώση τά ναύλα.
Θά γράψω του γέρου νά μου τά
στείλη. Δέν τό βρísκω σωστό νά
έπιδαρουν τον Παπαφωτιά και
με τά έξοδα. Κι' όσο γιά τό πε-
ρίμενο μετά τις εκλογές. Κι' άν
δέ λάβω αυτό, θα λάβω όπωσδή-
ποτε ένα παρόμοιο με τούτο που
έλαβα — στις παραμονές των
έλλων εκλογών. Κι' άς άνακα-
τεύη τά καρύδια του ό μπάρμπα-
τάσος!

ΠΑΝ ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 689

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1 Γαβριήλ. — 'Υγούμενος τής
μνησής του 'Αρκαδίου, ό όποιός
και την άνατίναξε. — Έχουν
μικρό ύψος (καθαρό.).
- 2 Χειροπιαστά. — Τόπος όπου
τά "Ες-Ές έκαναν φρίχτά
βασανιστήρια. — Όνομα τες-
σάρων βασιλέων τής Σπάρ-
της.
- 3 ... Γκέμπλ: γόνος τής ό-

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1 Βρίσκονται σε μεγάλη από-
στασι. — Γίνονται και μέ-
σαπουνι.
- 2 Εύκολόνητο. — 'Υπηρετεί
στην άεροπορία. — ... Πο-
στάλ.
- 3 Παλληκαράς. — Οι κάλτσες
αυτές δέ φοριούνται. — Έμ-
ποδίζω σε κάποιον την έξοδο
(άρχ.).

- 4 Μόνες. — ... Μάσσευ: ξαν-
θαμάλλα στάρ. — Χώρα τής
Ν. Α. 'Ασίας.
- 4 Κίνηση ύγρου. — Βελόνα —
Σύντομη απάντησι. — Έπώ-
νυμο Γάλλου συγγραφέως.
- 5 Τόπος κατάλληλος γιά τή δι-
εξαγωγή άθλητικών άγώνων.
— Δέ θα τό βρήτε σ' όλα τά
καπέλλα.
- 6 Θα τά βρήτε στα δυό άκρά
τής Νικαίας. — Μακράν
(άρχ.). — Κλίσις (πληθ.).
— Νησι του Αιγαίου.
- 7 'Υπάρχει άφθονο στο στάρι
και στίς πατάτες. — 'Αρχι-
κά γνωστά στούς νεοσυλλέ-
κτους. — Ζεστός άνεμος.
- 8 'Ανεστραμμένος πλανήτης. —
Ποταμός που έκβάλλει στο
Αιγαίο. — Λόφος που έδωσε
τό όνομά του στην 'Ιερουσα-
λήμ.
- 9 ... Βιντάλ: άστέρι του γαλ-
λικού κινηματογράφου. — Ε-
πώνυμο. — Πρόβει.
- 10 Πόλις τής Γερμανίας στη
Θουριγγία. — Σχετίζεται με
μία μεγάλη άσιατική χώρα.
— 'Υποθετικόν.
- 11 'Αγγρασία γνωστή σε όσους
ύπηρετησαν στο ναυτικό. —
Κύριος συντομευμένος. — Λι-
νό ύφασμα των αρχαίων.
- 12 'Αναφορική άντωνυμία. — Εύ-
σπλαχνία. — Μονάς βάρους
(πληθ.). — 270.
- 13 Συγκυτάλεγμα μεταξύ των
δέκα πρώτων. — Έργαστή-
ριο.
- 14 Σπόρ. — 'Αρθρο. — Χιμπα-
τής τής όθνης. — Πρόβε-
σι και άρθρο.
- 15 Χώρα τής Μ. 'Ασίας, Ν. τής
Λυδίας. — Τό όνομά του εί-
ναι στενά συνυφασμένο με την
Παριζιάνικη μόδα. — Είδος
ύφασματος.
- 16 Προϊόν εργασίας. — ...
Μποξέ: στάρ που παντρεύτη-
κε διάσημο ταυρομάχο. —
Σύμβολο γλυκύτητος.
- 17 'Απαθής. — άσυγκίνητος. —
Λάμπουν τή νύχτα.

Η λύσις του 688
στη σελ. 98

— Κύριοι, πιστεύουμε, ότι τά πολλά λόγια
είναι φτώχεια!...

ΕΚΛΟΓΕΣ του 'Αρχέλαου

— 'Αιάν, ή γυναίκα μου! Θα κάνω, ότι σου
βγάσω... προεκλογικό λόγο!

— Λάθος κάνετε, κύριοι... 'Εξω δέν είμαι
άγροτικός ύποψήφιος!

— Έλα έξω, βρε Σταμάτη, γιά νά της δη-
λώση και κανένας άλλος... έκλογική πίστι!...

— 'Εσύ, Μάνθο, ποιανής... έκλογικής περι-
φερείας είσαι!...

ΦΟΡΕΜΑΤΑ, ΡΟΥΖ, «ΦΟΥ ΝΤΕ ΤΕΝ»

Λένε π. χ. «τί υπέροχο ρόζ!» ή «τί θαυμάσιο πράσινο!» καί, θαμπωμένες από την όμορφη και τη χάρι αυτών των χρωματισμών, τους προτιμούν για τα φορέματά τους.

Άλλοτε πάλι γοητεύονται από ένα συκλαμν ή ένα λιλά, που είδαν σε μια γνωστή τους.

Άλλ' όταν πηγαίνετε να ψωνίσετε ένα φόρεμα, πρέπει ν' αφήνετε κατά μέρος τις χρωματικές προτιμήσεις σας και νά εξετάζετε τί ταιριάζει σε σας. Δεν είσαστε ο ζωγράφος, που διαλέγει τα χρώματά του για νά φτιάξη έναν πίνακα. Η αντικειμενική κρίσις σας είναι, λοιπόν, χωρίς αξία.

Τό πρόβλημα που σας απασχολεί είναι, τουναντίον, απόλυτα υποκειμενικό. Πρόκειται νά βρήτε τό χρώμα που ταιριάζει σε σας.

Παραθέτουμε κατωτέρω μερικούς κανόνες που θα σας βοηθήσουν στην εκλογή σας. Αυτοί οι κανόνες βασίζονται σε δύο στοιχεία: στο χρώμα των μαλλιών και στο χρώμα των ματιών. Σημειώστε τώρα τό εξής:

Τά πολύ ανοιχτά καστανά μαλλιά περιλαμβάνονται στην κατηγορία των ξανθών, ενώ τά πολύ σκούρα στην κατηγορία των μαύρων. Όταν μιλάμε για καστανά μαλλιά, εννοούμε αυτά, που έχουν γνήσιο καστανό χρώμα. Τά κόκκινα μαλλιά επίσης, ανάλογα με τον τόνο τους, θα τά κατατάξετε ή στα ξανθά ή στα καστανά. Θα λάβετε υπ' όψιν σας επίσης και τό χρώμα των ματιών. Νά τώρα ποιοί είναι αυτοί οι κανόνες:

Στην εκλογή ενός φορέματος πρέπει νά βρίσκετε τό χρώμα που ταιριάζει σ' εσάς.

Σά χρώματα ΠΟΥ ΣΑΣ ΤΑΙΡΙΑΖΟΥΝ

β) Γαλανά μάτια. Σας ταιριάζουν τό τουρκουάζ, τό σταχτί και τό ροδακινί. Θα αποφυγετε τό λαδί και τό κεραμιδί.

γ) Μαύρα μάτια. Σας ταιριάζουν τό ανοιχτό μπλέ, τό κόκκινο και τό ανοιχτό κεραμιδί. Θα αποφυγετε τό θαλασσί και τό μπλέ.

δ) Γκριζοπράσινα μάτια. Σας ταιριάζουν τό ουρανί, τό ρόζ, τό μπλέ και τό «περβάν». Θα αποφυγετε τό λιλά και τό πορτοκαλί.

3) Καστανά μαλλιά.

α) Πράσινα μάτια. Σας ταιριάζουν τό σμαραγδί, τό μπλέ και τό πορτοκαλί. Θα αποφυγετε τό λιλά και τό ζωηρό μπλέ.

β) Γκριζά μάτια. Σας ταιριάζουν τό θαλασσί, τό γαλάιο και τό γκριζό. Θα αποφυγετε τό κόκκινο τής φωτιάς και τό συκλαμν.

γ) Καστανά μάτια. Σας ταιριάζουν τά μπλέ σ' όλες τις αποχρώσεις. Επίσης τά πράσινα. Θα αποφυγετε τό μαρρόν, τό λιλά και τό κεραμιδί.

4) Γκριζά μαλλιά.

α) Καστανά μάτια. Σας ταιριάζουν τό ζαχαρί, τό γκριζό και τό πράσινο. Θα αποφυγετε τό μαρρόν και τό κόκκινο.

β) Γαλανά μάτια. Σας ταιριάζουν τό λιλά, τό σταχτί και τό ουρανί. Θα αποφυγετε τό μαρρόν και τό κόκκινο.

Θα πρέπει νά δώσετε επίσης ιδιαίτερη προσοχή στο «φόν-ντέ-τέν» που χρησιμοποιείτε.

Ο γενικός κανών είναι ο εξής: «Αν έχετε καστανά μάτια, θα προτιμήσετε χρώματα ζεστά, πρὸς τό κεχρίματι. Αν τουναντίον έχετε μάτια γαλανά, θα προτιμήσετε «φόν ντέ τέν» πρὸς τό ρόζ ή τό ζαχαρί.

Μην ξεχνάτε, έξ άλλου, ότι τό ανοιχτό «φόν ντέ τέν» πρέπει νά είναι ελαφρό, ύδαρές σχεδόν. Τά πολύ πυκνά «φόν ντέ τέν» λυώνουν με τη ζέστη και παραμορφώνουν τό πρόσωπο.

Ανάλογο με τό χρώμα των μαλλιών

και των ματιών σας πρέπει νά είναι και τό ρουζ για τά χείλη σας.

Κατά γενικό κανόνα, οι γυναίκες που έχουν γαλανά μάτια πρέπει νά χρησιμοποιούν ρουζ πολύ ανοιχτό, πρὸς τό ρόζ.

Στά καστανά μάτια ταιριάζει τό ζωηρό κόκκινο.

Στά πράσινα μάτια ταιριάζει τό ροδακινί.

Τά μαύρα μαλλιά θέλουν σκούρο ρουζ.

Τά καστανά μαλλιά θέλουν ζωηρό και ανοιχτό ρουζ.

Σ' οποιαδήποτε περίπτωση, θ' αποφυγετε τό κεραμιδί και τό λιλά, που γερνάνε τό πρόσωπο.

Αφηρημάδες

Έχει γίνει πλέον νόμος κι' είναι καθιερωμένο να διαβάζουμε στο Τύπο για σείραν αντικειμένων, που δεκάδες συμπολίτες μοναχώς τα ξεχνάνε μέσ' στα τρόλλεϊ, στα μπουζία, στα ταξί και όπου γάναι... Κάθε λίγο και λιγάκι βλέπουμε' όλοι μ' άλλα λόγια, ξεχασμένα δεματάκια, αλεξίδροχα, ρολόγια, πολυποικίλα τσαντάκια, πορτοφόλια φουσκωμένα, και πολλές φορές ακόμη... μπουρδάνια φασκισμένα!

Δυστυχώς κι' αμφιβολία επομένως δε σου μένει πώς οι σύγχρονοι πολίτες έχουν γίνει αφηρημένοι, πώς άλλου εκείνοι τρέχουν και άλλου τό νού τους έχουν. Ξεχασιάς κι' αφηρημάδες εποχή όλοι περνάνε, που με τίποτα δε θέλει, δυστυχώς, νά ιατρουντή και χωρίς πολλές κουδέντες όλοι κάτι και ξεχνάνε και συχνά τά φέρνουν ή τύχη νά... ξεχνιούνται και αυτοί!

Έτσι βλέπεις, κάθε τόσο, μέσ' του τρόλλεϊ ή φιάτα νά ξεχνούν οι επιβάτες οι θερμόαιμοι τά ρέστα, επειδή μία ντόπια Μάνσφελντ κι' υπερμέτρωσ ζωηρή, λυγιστή περνά μπροστά τους και στο βάθος προχωρεί. Πρὸς τό βάθος σπεύδουν τότε νά μπουκαρίσουν κι αυτοί, για νά έχουν πιο κοντά τους τέτοια νέα τσικνετή, και κοντά της οι καίμενοι είναι τόσο αφηρημένοι, ώστε άντι νά κατεδύνε, φέρε' είπειν, είς τό Χαντεία, φτάνουν δίχως νά τό νοιώσουν στού Κολιάτσου την πλατεία!

Εποχήν αφηρημάδας διανύουν φυσικά όσοι έχουν πάντα... «δουναί» με τά ιπποδρομικά και μπερδεύουν μέσ' στο νού τους και στις σκέψι τους, (φρονό!) τό καρβέλι του σπιτιού τους με της φάνης τόν... σανά! Άλλ' εκτός αυτού συγγέουν, σε στιγμές τους τρυφερές τά μαλλιά τά γυναικεία, με τις αλογουρές και την φίλη τους δασκίς αγκαλιάζοντας στα ίσια, με όνόματα, συνήθως, της μιλάνε... φοραδίσια!

Όσοι, επίσης, απ' τους νέους αγαπιούνται κι' αγαπάνε και στούς πάγκους του Ζαππείου την Έκκληση τους (την πάνε) αφαιρούνται με τ' αστέρια, με της φύσεως τά κάλλη και κυρίως λημονισούνται στής καλής τους την αγάλη... Κι' όπως είναι ξεχασμένοι στα παλάτια τά «χρυσά τους» αφαιρεί κάποιος κλεφτάκος ως και τά πουνάμισά τους και χωρίς νά καταλάβουν στο φινάλε, βγαίνουν όλοι από ίπποτες του δνείρου, του Ζαππείου... διακοβόλοι!

Αρκετοί μοντέρνοι νέοι, είτε και ήλικιωμένοι μέσ' τους κινηματογράφους μπαίνουν προκατελή (μείνι) νά χαρούν σκηνές με γνάγκστερ, στανδαλώδεις εμφα (νίσεις) και πρὸ πάντων ν' απολαύσουν ζουγκλινές εξερευνησεις! Πλην άλλου την προσοχή τους ξαφνικά την καθλώνουν και σε κάποια διπλανή τους το χεράκι τους απλώνουν, όπον ολότελα... ξεχνιούνται κι' από σκέτοι θεαται γίνονται όλοι τους εν τάχει, βέροι... εξερευνηται!

Διαρκώς — εν κατακλείδι — και μονίμως ξεχασμένοι είναι αναμφισβήτητως, ώρισμένοι παντρεμένοι κι' ή ζωή τους ή ρημάδα είναι όλο... αφηρημάδα! Διαρκώς και διασπάζεται τό φτωχό τους μυαλούδακι γιατί βλέπει όλοένα, ο συζυγοφονισμός απ' την τσίπη την ισχυρή του ν' αφαιρείται παραδάνι για τά λαύσα και τά γλέντια της φιλικίας του νυφός...

Βλέπει ακόμη ή «μαμά της» την άπειρώς μογθηρή πού του έχει αφαιρέσει την ελπίδα και τό θάρρος και που όλο αφαιρεί του ισχυρού του σώματος του τό ελάχιστο τό βάρος... Και σε δαυτην, συλλογίζεται, πώς αν εναντιωθεί, κινδυνεύει κι' ή ψυχή του έντελώς... ν' αφαιρεθής!

Εισοδηγράφος
Mrs Tadda
ο Ευσεβίου Ι.

Η άνοιξη έφτασε. Κι' οι γυναίκες βρίσκονται πάλι μπροστά στο μεγάλο, τό αιώσιο πρόβλημα: τί χρώμα θα διαλέξουν για τά φορέματά τους. Η ποικιλία των χρωματισμών, που προσφέρονται σήμερα στο έμποριο είναι άνεξαντλητή. Έτσι, αν αυτή ή πληθώρα δημιουργή κάποια δυσχέρεια στην εκλογή, από τ' άλλο μέρος, όμως, σας δίνει την εύκαιρία νά βρήτε εκείνο που σας ταιριάζει. Τό μεγαλύτερο λάθος που κάνουν οι γυναίκες είναι ότι διαλέγουν τά χρώματα χωρίς νά τά συσχετίζουν με τό άτομό τους.

1) Ξανθά μαλλιά.

α) Καστανά μάτια. Σας ταιριάζουν τό ρόζ, τό πράσινο και τό κίτρινο. Θα αποφυγετε τό συκλαμν και τό γκριζό.

β) Γαλανά μάτια. Σας ταιριάζουν τό μπλέ, τό λιλά και τό «περβάν». Θα αποφυγετε τό πορτοκαλί και τό καστανό.

γ) Γκριζοπράσινα μάτια. Σας ταιριάζουν τό φυστικό, τό λευκό, τό πολύ ανοιχτό μπλέ και τό ανοιχτό ρόζ. Θα αποφυγετε τό κόκκινο και τό θαλασσί.

2) Μαύρα μαλλιά.

α) Καστανά μάτια. Σας ταιριάζουν τό κοραλλί, τό χρυσαφι και τό ανοιχτό μπλέ. Θα αποφυγετε τό ζωηρό μπλέ και τό μαρρόν.

ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΚΑΙ ΤΟ ΤΟΥΦΕΚΙ

ΟΙ «ΕΧΘΡΟΙ» ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΣΤΙΣ 3 Φεβρουαρίου 1943, ο Ιερέυς Νικόδημος Γραικός, έλαβε έντολή από την Αρχιεπισκοπή Αθηνών, να μεταβεί στις φυλακές Αβέρωφ. Επρόκειτο να εξομολογήσει και να μεταδώσει τ' Αχραντα Μυστήρια, σε τέσσερες κατάδικους, που θα τουφεκίζονταν την επομένη τα χάρματα. Ο παπα-Νικόδημος διανυχτέρευσε στις προσωρινές γυναικείες φυλακές, ώπου να φτάσει η τραγική στιγμή. «Την πρώτην της 4 Φεβρουαρίου —άναφέρει ο ίδιος στην έκθεσή του— και περί ώρας 5.20 π.μ. ήλθον εις επαφήν με τους μελλοθάνατους, των οποίων τα στοιχεία είναι τα εξής: 1) Κωνστ. Περρίκος, ύποσημαγός, έτών 37, Έγγαμος, κάτοικος Αθηνών, οδός Μιχαήλ Βόδα 137, καταλιτών σύζυγον και τρία τέκνα. 2) Ηλίας Ντάκος, οδηγός αυτοκινήτων, έτών 37, Έγγαμος, κάτοικος Αθηνών, οδός Λομβάρδου 68, καταλιτών μητέρα, αδελφούς, σύζυγον και τέκνα. 3) Κωνστ. Λαμπρόπουλος, οδηγός αυτοκινήτων, έτών 36, άγαμος, κάτοικος Αθηνών, οδός Αγίας Σοφίας 153, καταλιτών μητέρα. Και 4) Σάββας Μιχαήλου, εργατικός, έτών 21, άγαμος, κάτοικος Πειραιώς, οδός Χορμωσίου 153α, καταλιτών μητέρα και εξη μικρότερα αδέρφια...»

Την εποχή εκείνη, στις φυλακές Αβέρωφ, υπηρετούσαν πολλοί Έλληνες δεσμοφύλακες. Ήταν όλοι τους διαλεχτά παλληκάρια κι οι κατάδικοι που κατέρχονταν να επιζήσουν, θα τους θυμούνται σήμερα μ' ευγνωμοσύνη. Αυτοί όσους, που έβγαζαν σημαντικό ρόλο στο μυστικό άγώνα, ήταν ο Κώστας Πετράκης, ο Γιώργος Μέξας, ο Πέτρος Σφαρνας, ο Παντελής Ρούσης, ο Πέτρος Παγιαζανόπουλος, ο Γιώργος Αποστολόπουλος, ο Θεοφάνης Τισαρχόνης, ο Σπύρος Βλάχος, ο Βασίλης Σαλίχος, ο Κώστας Τσολάκης, ο Αριστοτέλης Μετιώλης κι ο Γιάννης Σαλάτας. Ο τελευταίος, από καιρό είχε αντιληφθεί ότι οι Γερμανοί είχαν τοποθετήσει στις φυλακές διαφόρους πράκτορες τους, για να παρακολουθούν τους πάντες και τα πάντα. Διαπίστωσε ακόμη ότι όλοι οι παπάδες, που έρχονταν να εξομολογήσουν τους μελλοθάνατους, δεν ήταν... παπάδες!

Την ύποψη του αυτή την είχε στους συναδέλφους του. Πώς το φαντάστηκε; Τον ρώτησαν εκείνοι. Από πού το κατάλαβες; — Από τον τρόπο που εξομολογούν, αποκρίθηκε ο Σαλάτας. Νομίζω πως οι παπάδες δεν έπρεπε να ενδιαφέρονται για τους συνεργάτες των μελλοθανάτων. Προσέξατε ποτέ τον παπα-Γαβριήλ Αύγουστινο; Συνήθως αυτός κάνει τις περισσότερες εξομολογήσεις. Αυτόν καλούν οι Γερμανοί, όταν πρόκειται να τουφεκίσουν κανένα κατάσκοπο των συμμάχων. Αν πάλι οι κατάδικοι είναι ξένοι, καθολικοί ή προτεστάντες, τότε φέρνουν τον «φρέν» Ζουσιτιέν ντε Μοντάι.

Οι συνάδελφοί του τον κυττούσαν ξαφνιασμένοι. Έκείνος συνέχισε με πεποίθηση:

Λοιπόν ούτε ο παπα-Γαβριήλ, ούτε ο «φρέν» Ζουσιτιέν είναι αληθινοί κληρικοί.

Και τι είναι;

Πράκτορες των Γερμανών! Κόβω το χέρι μου πως δεν κάνω λάθος. Και δεν έκανε. Η Γκεστάπο, αδιάφορη απέναντι στα θρησκευτικά ζητήματα και θέλοντας να πετυχαίνει όπωσδήποτε τους σκοπούς της, δεν την ενδιέφερε να βάζει ψευτοπαπάδες για εξομολογητές. Αυτό το έκανε μήπως και κοινοβόση, με την εξομολόγησι, να μάθει διάφορα μυστικά, που δε μπορούσε να τ' αποσπάσει ως τότε με την ανάκρισι. Οι μελλοθάνατοι φυσικά δεν υποψιάζονταν τίποτε. Άνοιγαν την καρδιά τους πρόθυμα, νομίζοντας πως μιλούν σ' αληθινούς εκπροσώπους του Θεού. Έτσι, σε κάθε ερώτησι του ψευτοιερέα, έδιναν και την πρόπαντα απάντησι. Ο πρόδότης συνήθως άρχισε ως εξής:

Θες να είδοποιήσω κανένα δικό σου, τέκνον μου; Έχεις μητέρα, πατέρα;

— Έχω, πάτερ μου. Νά τους πής πως πέθαναν σάν Έλληνες. — Και τους συνεργάτες σου; Αυτούς που δουλεύατε μαζί στην αντίσταση; Δε θες να πάω να τους βρώ και να τους πάω καμιά παραγγελία σου; Είχατε άσυρματο; — Είχαμε...

— Άκου, παιδί μου. Τυχαιά άκουσα πριν από λίγο ότι οι Γερμανοί πηγαίνουν να πιάσουν ένα μυστικό πομπό. Μπορεί να είναι ο δικός σας. Εσύ πεθαίνεις τώρα σάν καλός χριστιανός και σάν Έλληνας. Πρέπει όμως να σώσουμε τους άλλους. Εγώ θα τρέξω να τους είδοποιήσω. Μην ανησυχείς, δε με τρομάζει ο κίνδυνος. Πού τον έχετε τοποθετημένο; — Αν ο κατάδικος κρατούσε τα μυστικά του ως το τέλος, τα πράγματα πηγαίνουν καλά. Αν όμως, παρασυρμένος από τη θήθεν καλωσύνη του ψευτοκληρικού ενασιγόναν, την ίδια μέρα τα θύματα παλλακισάζονταν σ' άπιστευτο βασμό. Σε τέτοιες περιπτώσεις η Γκεστάπο δούλευε με καταπληκτική ταχύτητα. Δεν άφηνε να πάη χαμένο ούτε δευτερόλεπτο. Το σύστημα που ακολουθούσε ήταν αλάνθαστο. Ποντάριζε στη βαθεία χριστιανική ψυχή του Έλληνα κι έπαιζε το άπιστο παιχνίδι της σε βάρος της θρησκείας μας. Με τον τρόπο αυτό της «εξομολογήσεως», οι Γερμανοί είχαν πετύχει πολλά πράγματα. Στις 24 Αυγούστου 1942, ο ψευτοπάπας Αύγουστινος, έπισκέφτηκε δύο κρατούμενους —το Γιάννη Λυμπερόπουλο και το Νίκο Άστεριου— για να τους εξομολογήσει θήθεν.

— Παιδιά μου, τους είπε διακρινόμενος, είναι σκληρό το καθήκον μου. Όλα έρχονται να σας παρηγορήσω. Σε λίγο θα βρίσκεστε κοντά στο Θεό...

Οι δύο κατάδικοι, παιδιά σθεδόν, συγκινήθηκαν εύκολα κι άρχισαν να κλαίνε με βουθή εγκαρτέρησι. Μέχρι ένα ώρισμένο σημείο, η εξομολόγησι τους μίλησε τους κανονικούς τύπους. Ξαφνικά όμως ο Αύγουστινος τους ρώτησε, αν ήθελαν να του δώσουν κανένα σημείωμα για τα σπτικά τους. Ο Λυμπερόπουλος έγραψε στη μητέρα του: ο Άστεριου στον αδελφό του. Ήταν δύο τραγικά αποχαριτωμένα. Ο Αύγουστινος τα δέλωσε και τάβαλε στην τσέπη του. Ύστερα απόθεσε το χέρι του στον ώμο του ενός.

— Άκούστε με, τους είπε χαμηλόφωνα. Ο Θεός μου δίνει άπερίοριστο θάρρος και θέλω να σας βοηθήσω. Καταλαβαίνετε τη σκέψι μου; — Όχι, αποκρίθηκαν ελκρινά οι δύο μελλοθάνατοι. Με ποιόν τρόπο μπορείτε να μας βοηθήσει, παπά μου; Μιλώσε μας...

Ο πρόδότης σηκώθηκε κι έρριξε μία ματιά από το παραθυράκι του κελλιού. Ύστερα ξαναγύρισε σιμά τους.

— Αν θέλετε, μπορώ να πάω να συναντήσω τους συνεργάτες σας, ψιθύρισε. Αυτή τη δουλειά κάνω από την πρώτη μέρα της κατοχής. Όλο και κάτι θα θέλετε να τους είδοποιήσετε.

Ο «παπάς» δεν είχε πέσει έξω στις προθέσεις του. Χαρούμενοι οι δύο

νεαροί, κατάδικοι για την ανέλιπστη τύχη, άρχισαν να δίνουν ονόματα και διευθύνσεις. Ο Αύγουστινος τα κατέγραφε στο μυαλό του με μαθηματική σθεδόν ακρίβεια. Άλλ' έκανε ένα σφάλμα. Όταν έμαθε αυτά που ήθελε, βγήκε από το κελλί αδιάφορος, χωρίς να τους πει ούτε καν μία παρηγορητική λέξι. Αυτό έκανε έντυπωσι στους δύο μελλοθάνατους. Και μονομιάς μπήκαν οι ψόλλοι στ' αυτιά τους.

— Θαρρώ πως την πάθαμε, είπε ο Λυμπερόπουλος στο σύντροφό του. Ο άνθρωπος αυτός δεν ήταν αληθινός παπάς.

— Άες; ρώτησε τρομαγμένος ο Άστεριου. Κι' έμεις του έμπιστευτήκαμε τόσα πράγματα...

— Φερθήκαμε άνοητα. Τώρα θα πάρουμε στο λαιμό μας όλους τους άλλους.

Ήταν άφάνταστη η άγανάπη τους. Τα χαράματα της 25 Αυγούστου, ήρθαν να τους πάρουν για την εκτέλεσι. Στο καμινί που τους έρριξαν, ήταν κι' άλλα δεκάσχητα παλληκάρια. Θα τους τουφέκιζαν στο Δαφνί. Καθώς όμως τ' αυτοκινήτο τους έτρεχε προς το θάνατο, ένα φορηγό που έρχόταν από την αντίθετη κατεύθυνσι, πήγε κι' έπεσε πάνω τους με φοβερή ταχύτητα. Το καμινί πετάχτηκε στο πεδούριό του, χτύπησε σ' ένα δέντρο κι' αναποδογύρισε. Ο Γερμανός οδηγός, οι δύο φρουροί και δεκάξη κατάδικοι, έμειναν στον τόπο ή τραυματισμένοι βαρεία. Σώθηκαν μονάχα τέσσεροι, που ανάμεσα τους ήταν κι' ο Γιάννης Λυμπερόπουλος. Τβόσαν στα πόδια. Κόβοντας ανάμεσα από τα χωράφια, κατέρχονταν να εξαφανιστούν. Ο Λυμπερόπουλος έσπινε στην όδο Σωκράτους 13, όπου κατοικούσε μία στενή του φίλη, η Μαρία Δάλα.

Εκεί όμως πληροφορήθηκε από γείτονες, ότι εκείνη τη νύχτα, η Γκεστάπο είχε αλφινιδιάσει το σπιτί.

— Και την έπιασαν; ρώτησε έντρομο το παλληκάρι. Έπιασαν τη Μαρία; — Όχι, δεν την βρήκαν εδώ. Ποιος ξέρει για ποιά λόγο τη γύρευσαν.

Από νωρίς μάλιστα τη ζητούσε κι' ένας παπάς.

Ο Λυμπερόπουλος ένοιωσε μία βελονιά στην καρδιά του.

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

— Παπάς; Μήπως σας είπε τ' όνομά του;

Γαβριήλ Αύγουστινος. Ο πρόδότης φαινόταν βαρεία λυπημένος.

— Δεν ήρθα να σου πω παρηγορητικά λόγια, του είπε καθώς κάθισε σιμά του. Είσαι αληθινό παλληκάρι και θ' αντιμετώπισης το θάνατο άφοβα...

— Εύχαριστώ, παπά μου, αποκρίθηκε ο αεροπόρος. Έκανα το χρέος μου για την πατρίδα και δε λυπάμαι που πεθαίνω. Θέλω να εξομολογηθώ.

Με φωνή βαθεία, χωρίς να τρέμει διόλου, ο Κώστας Περρίκος είπε τα λίγα ανθρώπινα άμνητήρια της ώρας ζωής του. Ο Αύγουστινος, άφου του έδωσε «άφεσι», πήρε το πονηρό του ύρος και τόν ρώτησε:

— Θέλεις, τέκνον μου, να είδοποιήσω κανένα για την εκτέλεσί σου;

— Ναί, τη γυναίκα μου. Έλπίζω να της επιτρέψουν να πάρη το σώμα μου, για να με θάψη σάν άνθρωπο.

Ο πρόδότης έσκυψε σάν τόν Ιούδα στ' αυτή του.

— Δεν ένωθ τη γυναίκα σου, του ψιθύρισε. Τη στιγμή αυτή άλλο πρέπει να έχεις τη σκέψι σου.

— Πού; ρώτησε έκπληκτος ο Έλληνας πατριώτης. Πού άλλου, εκτός από τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου;

— Στους φίλους σου και συμπολεμιστές σου. Φεύγοντας από δω, μπορώ να πάω να τους βρώ άμεσως. Δώσε μου τα ονόματά τους και τις διευθύνσεις τους. Δώσε μου ποια παραγγελία θέλεις, να τους την πάω. Θα είμαι εύτυχης αν μωρέσω να σε βοηθήσω...

Ο αεροπόρος γύρισε και τόν κύτταξε. Ο τρόπος που του μίλωσε ο παπάς ήταν αβυσικός. Όσοσο ίσως να την πάθαινε κι' αυτός, όπως την έπαθαν τόσο άλλοι. Άλλά δεν πρόλαβε ν' άνοιξη το στόμα του. Από το παραθυράκι του κελλιού του είδε τη συμπληκτική μορφή του Γιάννη Σαλάτας, να του κάνει νόημα να μνή άπάντησι. Ο τολμηρός δεσμοφύλακας, είχε παρακολουθήσει κρυφά την εξομολόγησι, βέβαιος για την προδοσία του Αύγουστινου. Έτσι προσπάθησε να είδοποιήση με κάθε τρόπο τόν αεροπόρο. Και τα κατάφερε μ' ένα άπλο νόημα που του έκανε από το παραθυράκι. Μονομιάς εκείνος μπήκε στο νόημα.

— Ποιά ονόματα και ποιές διευθύνσεις μου ζητάς, παπά μου; τόν ρώτησε. Άλλο από τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου δεν έχω στον κόσμο. Σ' εύχαριστώ για τόν κόπο σου. Σε παρακαλώ τώρα πήγαινε κι' άσε με μόνο. Θέλω τις τελευταίες αυτές στιγμές που θα ζω άκόμη, να τις άφιερώνω με τη σκέψι μου στ' άγαπημένα μου πρόσωπα...

Άφρισε από το κακό του ο Αύγουστινος, μα τι μπορούσε να πη; Άναγκάστηκε να φύγη άπρακτος, χωρίς να φαντάζεται ποτέ ότι οι δεσμοφύλακες του Άβέρωφ, ήταν οι φύλακες άγγελοι όχι μόνο των κρατούμενων, άλλα και τών έξω. Γιατί αν ο Σαλάτας δεν έβγαζε από τ' άκροστί τη του έλεγε, ο πρόδότης θάκανε πάλι το θάυμα του. Όταν κατά τα χαράματα μπήκε στο κελλί του ο παπα-Νικόδημος Γραικός —που ίσως να μάθαινη για πρώτη φορά όλη αυτή την ιστορία— ο Κώστας Περρίκος με την πρώτη ματιά που του έρριξε, κατάλαβε πως είχε να κάνει με αληθινό ιερέα.

Ήταν σεβάσμιος κληρικός ο παπα-Νικόδημος, με πρόσωπο γεμάτο καλωσύνη και την ψυχή πλημμυρισμένη από συγκίνησι. Και οι τέσσερις μελλοθάνατοι ήταν καλοί χριστιανοί.

«Άπαντες με έδέχθησαν μετά προθυμίας και θάρρους —συνεχίζει στην έκθεσί του ο παπα-Γραικός— εξομολογήθηκαν ελκρινώς

και μετέλαβον τών Άχράντων Μυστηρίων μετά κατανύξεως. Μερικά σημειώματα, έκλεινη την στιγμήν γραφέντα παρ' αυτών, παραδόθησαν εις την παρισταμένην διερχομένην των φυλακών. Άπαντες με παρεκάλουν, όπως έπισκεφθώ τας οικογενείας των και διαβιβάσω αυταίς τών τελευταίων χαιρετισμών. Έπίσης παρακαλούν την Ύμετέραν Μακαριότητα, όπως λάβη πρόνοιαν δια τας άφρανα τέκνα των. Ίδιαίτερος ο ύποσημαγός Κωνστ. Περρίκος υποβάλλει τας εύχαριστίας του προς την Ύμετέραν Μακαριότητα δια τας ένεργείας και τούς κόπους, ος κατέβαλεν, όπως επιτύχη να τού δοθή χάρις. Η εκτέλεσις τών άνωτέρω έγενέτο εις τς Σκοπευτήριον της Καισαριανής υπό γερμανικού άποσπάσματος κατά την εξής σειράν: 1) Την 7 π.μ. εξετελέσθη ο Κωνστ. Λαμπρόπουλος, ποίησας πρό της εκτέλεσεως το σημείον του Τιμίου Σταυρού. 2) Την 7.10' ο Σάββας Μιχαήλου. 3) Την 7.30 ο ύποσημαγός Κωνστ. Περρίκος, ο οποίος πρό της εκτέλεσεως του είπε τας εξής περίπου προς τούς παρισταμένους Γερμανούς: «Δεν αισθόνομαι έναντίον σας τίποτε. Έσείς έκάματε το καθήκον σας. Όμοίως και εγώ έκαμα το καθήκον μου. Είμαι Έλλην άξιωματικός της Αεροπορίας, ύποσημαγός. Σας εύχαριστώ πολύ...»

Και τελειώνοντας η έκθεσι του παπα-Νικόδημου, συμπληρώνει: «Οι παριστάμενοι Γερμανοί άξιωματικοί χαιρέτησαν άπαντες στρατιωτικάς. Όλοι δέ πρό της εκτέλεσεως του —ο Περρίκος— άνεφώνησε: «Ζήτω η Έλλάς». Και 4) Την 7.40' π.μ.μ. ο Ηλίας Ντάκος. Άπαντες μέχρι της εκτελέσεως των έτήρησαν ψυχραιμία και θάρρος απαράμειλτον. Μετά την εκτέλεσιν τα πάματα έτέθησαν έντός φερρέτων και παρεδόθησαν εις κληθέντα άστυφύλακα επί άποδείξει, άφου προηγουμένως εψάλη ύπ' έμού τρισάγιον...»

Άπλη, άλλα και τραγική συγχρόνως άφήγησι. Η δραματική ιστορία του Κώστα Περρίκου, είναι σθεδόν σ' όλους γνωστή. Αυτός, μαζί με τόν Άντώνη Μυτιληναίο, την Ιουλία Μπλιμπα, το Θανάση Σκούρα και μερικούς άλλους, άνταναξαν το μέγαρο της ΕΣΠΟ, στην όδο Πατησίων. Όλοι σθεδόν πίστηκαν και καταδικάστηκαν σε θάνατο. Μονάχα ο Μυτιληναίος κατόρθωσε να άποδράση, με άσύγκριτη παλληκαριά. Έπειδή ούτε κατά τις άνακρίσεις, ούτε κατά τη δική όμολογήσαν το παραιμώρη, οι Γερμανοί έκαναν ήλτιες δύο μανούβρες, για να τους άποσπασουν μυστικά. Και μία άπ' όλης ήταν, η άπαιθής επέμβασι του Γαβριήλ Αύγουστινου, που προσπάθησε να «αυτίλξει» με την «εξομολόγησιν» τόν Περρίκο. Όταν είδαν πως το κόλπο δεν έπιασε, κάλεσαν μέσα δύο άλλους πρόδότες: Τόν Τάνη Σίσση —Φραγκοεβαντίνο, από την Άλεξάνδρεια— και το Σάββα Λαζάνη.

— Ποιους παπάδες διαταχθήσαν να παρακολουθήσετε; τούς ρώτησε ένας άξιωματικός. Και από τότε τούς παρακολουθείτε;

Οι δύο πρόδότες έδωσαν την άναφορά τους:

— Από το Μάρτιο του 1942, τόν Ιερέα Δ. Δελιπέτρο. Κι' από τόν Ιούλιο τούς Άντ. Άντωνόπουλο, Σπυρ. Γενάτη, Γ. Γιαννακόπουλο και Έμμ. Άϊθαλάκη.

— Τι αποτέλεσμα είχατε;

— Κανένα. Οι παπάδες αυτοί, δεν έχουν σχέση με ξένους. Καμιά ύποπτη κίνησι δεν παρατηρήσαμε σ' όλο το διάστημα της παρακολουθήσεώς μας.

— Ώρται! Μπορείτε να τη διακόψετε. Από σήμερα το πρωί δε θ' αφήσετε από τα μάτια σας τόν παπα-Νικόδημο Γραικό. Είναι αυτός που θα παρευρεθή στην εκτέλεσι του Περρίκου. Τους άφήσαμε όσο περισσότερο μπορούσαμε μόνους. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι του είπα μυστικά που μας ένδιαφέρουν. Πρέπει να μάθετε με κάθε τρόπο, με ποιους θάρρη σ' έπαρη ο παπα-Νικόδημος...

Άμέσως μετά την άπελευθέρωσι, ο Τάνης Σίσσης πιάστηκε από τη συμμοχική άστυνομία στη Θεσσαλονίκη. Μεταφέρθηκε στην Άθήνα και κλείστηκε στ' άποδυτήρια του Σταδίου, όπου ύπηρχαν τότε διάφοροι κρατούμενοι. Νά τι άναφέρει στην έκθεσί του ο πρόδότης: «Μαζί με το Σαββίκο (έννοεί το Σάββα Λαζάνη) άρχισαμε να παρακολουθούμε τας κινήσεις του Ιερέως Γραικού Νικόδημου, ο οποίος μας έφαινετο αρκετά έξυπνος. Ίσως δε να μας είλεν αντιληφθή. Η έντολή της παρακολουθήσεώς του, μας έδόθη υπό του λοχαγού λάνσεκερ της «Απόθερ», όστις ήτο επί κεφαλής του Γραφείου 7Γ, το όποιον ήσυχολείτο ειδικώς με τα εκκλησιαστικά ζητήματα. Τόσον εγώ όσον και ο Σαββίκος άνήκαμεν εις τας διαταγάς του. Έπίσης με το ίδιο αυτό Γραφείον συνειργάζοντο ο Πίτ (Γαβριήλ Αύγουστινος, Άρμένης) ο Σάκ (Δημήτριος Φαμέλιος, ναυτικός) ο Κωνσταντ (Γιάννης Κουδουνάκης), ο Άρταν (φρέν Ζουσιτιέν ντε Μοντάι, Άρμένης) και άρκετοι άλλοι, ότινες παρίστανον τούς Ιερείς δι' ένόνητους λόγους...»

«Επί έν περίπου δεκαπενθήμερον, παρακολουθήσαμεν τόν Ιερέα Γραικού Νικόδημον, άνευ άποτελέσματος. Όδοτος, αν ένθυμούμαι καλώς, έβέβη μίαν ή δύο φορές εκείθεν της όδοι Άχαρνών και πλησίον του Ιεροού Ναού Άγίου Παντελεήμονος. Ο Σαββίκος μου επρότεινε να τόν εκδίδωμεν. Όδοτος θα μετέβαινε εις την κατοικίαν του Ιερέως και θα τού επρότεινε να τού δώση έν ώρισμένον ποσόν, δια να τόν προστάτησι θήθεν από την Γκεστάπο. Είδ' άλλως θα τόν κατέειδε δια συνεργασίαν με όργανώσεις αντίστασεως. Ο Σίσσης άναφέρει πιο κάτω ότι άντέδρασε στην πρότασι του Λαζάνη.

— Όχι, του είπε. Ο άνθρωπος αυτός δε μας έταίριζε σε τίποτα. Γιατί θες να τόν μπλέξης σε φασαρίες; Δε σου φαίνεται πως πρέπει ν' άφήσουμε ήσυχους τούς παπάδες;

Ο συντεταγμένος του γέλασε σαρκαστικά.

— Από πότε έγινες χριστιανός; τόν ρώτησε. Ξέρεις πως δε χωνεύω τούς παπάδες. Γι' αυτό ζήτησα να με άποσπασουν στο Γραφείο 7Γ. Σε παρακαλώ λοιπόν, άσε με να κάνω τη δουλειά μου.

«Έπειδή φοβήθηκα μνή άναφερθή στους Γερμανούς, ήναγκάστην να παραδεχθώ ότι είλε δικαίον. Τού ύπεσχόμην ότι να λάβω μέρος εις τόν εκδίασμόν. Και αυτός όμως ο Σαββίκος, έφθεβετο μήπως ο Ιερέας Γραικός Νικόδημος καταγγέλη την πράξιν του εις την Γερμανικήν Άστυνομίαν. Έχον ύπ' όψι τούς φόβους του, προσπάθησα να τόν μεταπειλώ. Όδοτος όμως κατέστρωσεν σχέδια επί σθεδών, δια να εύρη το κατάλληλον και να τού εφάρμοση. Εύτυχώς ο Σαββίκος έφρονεύθη παρ' άγνώστου εις την θεσιν «Τρείς Γέφυρες» και ο Ιερέας Γραικός Νικόδημος έδόθη ός εκ βαυμάτος...»

Βέβαια η κατάθεσι αυτή είναι ψεύτικη από την άρχη ως το τέλος. Το πόρισμα μάλιστα της άνακρίσεως είναι, πως ο Τάνης Σίσσης είναι ο έμπνευστής του εκδίασμού, όχι μόνο του παπα-Νικόδημου, άλλα και όλων των άλλων παπάδων, που εξομολογούνταν τους μελλοθάνατους. Έννοούμε τους άρχιμανδριτές Κύριλλο Σοφτά, Δαμασκηνό Άσμηκόπουλο και Βασίλειο Λιμπρήτη. Και τούς Ιερείς Κωνσταντίνου Γρηγορόπουλο, Χαρ. Παναγιωτόπουλο (έφημέριο του Ιεροού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου, Κυνισάργους), Εδδόξιο Γαλαζίδη, Ίωάννη Βλοντάκη, Ίωάννη Μαρούλη, Άλέξ. Σεφεριάδη, Ηρ. Λαζαρίδη και μερικούς άλλους. Για όλους αυτούς τούς τίμιους Ιερείς, ο Σίσσης έτοίμασε πράγματα φοβερά και θάλαβρα. Φαίνεται όμως ότι ο Σάββας Λαζάνης θα διαφώνησε μαζί του κι' ο πρόδότης τόν σκότωσε, για ν' άπαλλαγί από την παρουσία του.

Δυστυχώς, ο Σίσσης κατόρθωσε να δραπέτασθ. Με τη Δεκεμβριανή έπανότασι, οι Άγγλοι ήσαν πολλούς κρατούμενους και τούς μετέφεραν στην Ίταλία, όσπου να ήσυχάζη ο τόπος μας. Εκεί βρήκε την ευκαιρία ο Φραγκοεβαντίνας κι' εξαφανίστηκε. Πώς; Και με ποιόν τρόπο; Άγνωστο. Όπως κι' αν έχη όμως το ζήτημα, το γεγονός είναι ένα: Ότι και πάνω ακόμη στα Ιερά τους καθήκοντα, οι ήρωικοί ρασοφόροι μας κινδύνευαν από τις πιο άπίθανες ατίτες. Ο έχθρος άνέκαθεν γνώριζε πως οι παπάδες μας ήταν και είναι οι άσπίδες του έθνους. Τ' άκατάβλητα τείχη μας. Και προσπάθησε να τας γκρεμίση. Άλλά γκρεμίστηκε και βούλιαξε ο ίδιος, γιατί τάβαλε με το Θεό.

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Από το παραθυράκι του κελλιού του είδε τη μορφή του Γιάννη Σαλάτα να του κάνει νόημα να μνή άπάντησι...

Ο νεαρός διάδοχος του Γκάρι Κούπερ

ΠΑΡΑ το γεγονός ότι ο Γκάρι Κούπερ που έχει περάσει τα πενήντα, εξακολουθεί να βασιλεύει στο κινηματογραφικό στερέωμα του Χόλλυγουντ, οι Αμερικανοί παραγωγοί ταινιών φρόντισαν από τώρα να ανακαλύψουν και να λανσάρουν τον αξιοδιάδοχο του. Όσοι φίλοι του κινηματογράφου παρακολούθησαν το ωραίο φιλμ «Ο άνθρωπος δίχως όπλα», που είχε βραβευθεί στο περυσινό Φεστιβάλ της Βενετίας, θα πρόσδεαν διπλά στον αγέραστο Γκάρι Κούπερ, που κρατούσε τον ρόλο του «πατέρα», ένα υψηλό, μελαγχρινό και δειλό παλληκάρι, που είχε τον ρόλο του «γυιού» του. Ήταν ο Άντονι Πέρκινς, ο «καινούργιος Γκάρι Κούπερ», όπως τον έφεραν καλύτερα στο Χόλλυγουντ. Βλέποντάς τους κανείς δίπλα-δίπλα θα μπορούσε να φανταστεί ότι ο Γκάρι είναι πραγματικός πατέρας του νεαρού Άντονι. Τόσο πολύ μοιάζουν! Τα κοινά τους γνωρίσματα είναι το αναστήμα, η συμπαθέστατη εμφάνιση και το πολύτιμο ταλέντο που διαθέτουν. Από τη συνεργασία τους πάντως στο άκατω φιλμ, ο «γέρονς» Γκάρι Κούπερ συνδέθηκε τόσο στενά με το «νέο» Άντονι Πέρκινς, ώστε ο πρώτος βοήθησε τον δεύτερο να εξασφαλίσει αρκετούς ρόλους σε ταινίες που γυρίστηκαν κατόπιν.

«Τον συμπαθήσα τόσο πολύ αυτόν το νέο, λέει τώρα ο Γκάρι, ώστε έκτιμώντας την εξυμνία, την ικανότητα και το ταλέντο του, του επέτρεψα να με φωνάζει «πατέρα». Κι' έγω πάλι τον λέω «γυιός» μου. Είναι ένας νέος καλλιτέχνης με πολλά προνότια που πολύ σύντομα θα πάει μπρός...».

Ο Άντονι Πέρκινς γεννήθηκε στη Ν. Υόρκη στις 4 Απριλίου του 1932 από πατέρα διάσημο ηθοποιό και συγγραφέα στην επαρχία του και μητέρα καλλιτέχνηδα του τραγουδιού. Το ζευγάρι δεν τα πήγαινε καθόλου καλά και λίγο μετά τη γέννηση του Τόνι χώρισε. Έτσι ο μικρός Τόνι μεγάλωσε κοντά στη μητέρα του, χωρίς να γνωρίσει σχεδόν καθόλου την αγάπη και το ενδιαφέρον του πατέρα του.

Παρά όλα αυτά, έπειδή η μητέρα του διέθετε προσωπική περιουσία, τον έστειλε να σπουδάσει σε δυο από τα καλύτερα σχολεία της Αμερικής. Όταν ξαναγύρισε κοντά της σε ηλικία 16 ετών ήταν ένα υψηλό και νόστιμο παλληκάρι, που φαινόταν ότι κάτι ζητούσε και δεν το εύρισκε. Στις επίμονες ερωτήσεις της μητέρας του αναγκάστηκε τελικά να της αποκαλύψει τις κουφές φιλοδοξίες του:

— Θέλω να γίνω ηθοποιός, της ωμόλογησε, έπειδή, όταν φοιτούσα στο σχολείο, πήρα μέρος σε πολλές θεατρικές δραστηριότητες παραστάσεις και άρεσα τόσο πολύ, ώστε όλοι μου συνέστησαν να μην αφήσω να πάω χαμένο το ταλέντο που διέθετα...

Στην αρχή η μητέρα του εξεπλάγη με τις «φαιδρασισμολιές» του γυιού της και διαμαρτυρήθηκε:

— Αν θέλεις να γίνεις ηθοποιός, του είπε, πρέπει να έξεις από τώρα ότι διακούς θα είσαι... περιπλανώμενος και πάντα πεινασμένος. Πάρε, παιδί μου, μαθήματα από το σημερινό κατήχημα του πατέρα σου, που κάποτε ήταν μεγάλος ηθοποιός και κέρδιζε πολλά χρήματα. Μόλις τελειώσεις τη στρατιωτική θητεία σου, θα σου δώσω αρκετά χρήματα για να κάνεις μια δική σου επιχείρηση. Σκέψου και απάντησέ μου...

Αλλά ο νεαρός Άντονι δε σκέφθηκε πολύ. Είχε πάρει άλλωστε την απόφασή του από καιρό. Μόλις η μητέρα του του εξαγομίλησε για το μέλλον του, ο Άντονι, έκνευρισμένος, της απήντησε απότομα, της άπληστησε απότομα. Θύμωσε τότε κι' εκείνη, και για να τον φοβίσει, του είπε ότι, αν δεν την άκουγε, μπορούσε να φύγει από το σπίτι και να μη ξαναγυρίσει!

Εξάλλος ο θερμόαιμος Τόνι,

μόλις άκουσε τις απειλές αυτές, μάζεψε λίγα πράγματα και μερικές οικονομίες που είχε και έφυγε για ένα βράδυ το δρόμο του στο θέατρο, όπως είπε σε μερικούς φίλους του. Αλλά από τη στιγμή εκείνη άρχισε και η οδύσειά του. Τα λίγα χρήματα που είχε εξαντλήθηκαν μόλις έφτασε στο Σικάγο. Έτσι εγκατέλειψε προσωρινώς τα σχέδια για θεατρική καριέρα και ρίχτηκε στη βιοπάλη για να ζήσει. Στην αρχή έγινε επαγγελματίας αναγνώστης σε ηλικιωμένες κυρίες, έπειτα πωλητής σε κατάστημα δίσκων γραμμοφώνου, κατόπιν επαγγελματίας χορευτής και τέλος συνοδός παιδιών σε σχολεία.

Στο μεταξύ η μητέρα του είχε αναστατώσει όλη την Αμερική για να τον βρεί. Τον ανακάλυψε δέ, ύστερα από τρία ολόκληρα χρόνια, στο Σάν Φρανσίσκο. Αμέσως έπρεζε κοντά του και γυμνώντας τον φιλικό, του είπε ότι είχε μετανοήσει για ό,τι του είχε πει και του έδινε την υπόσχεση πως μόλις τελείωνε το στρατιωτικό του, μόνη της θα τον πήγαινε στην καλύτερη δραματική σχολή της Ν. Υόρκης. Έτσι ο νεαρός δραπέτης ακολούθησε τη μητέρα του και έδωσε τέλος στις περιπέτειές του.

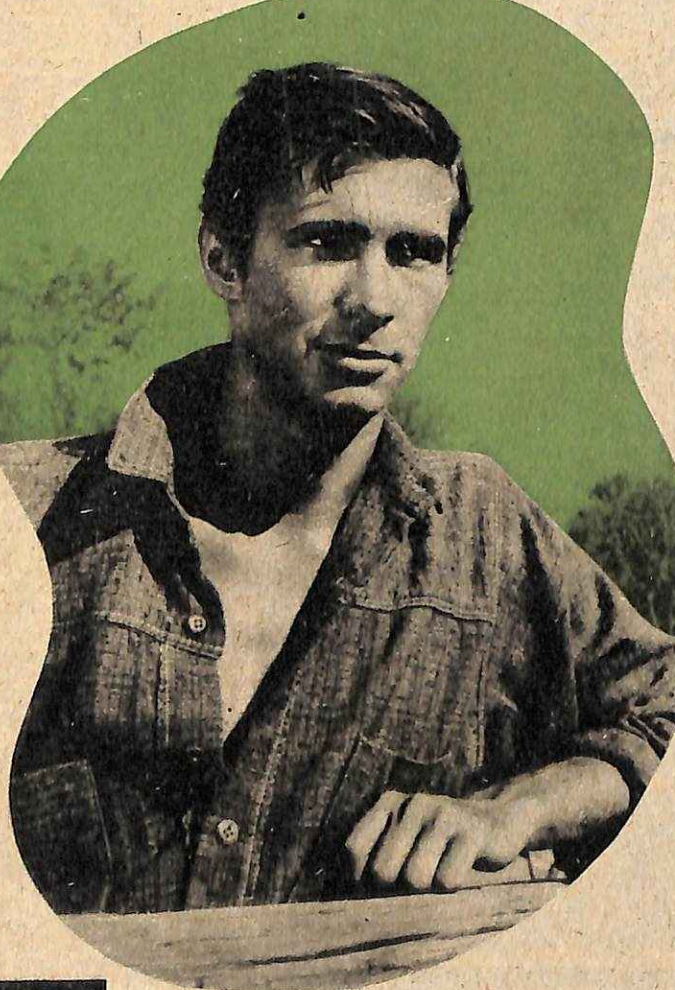
Η μητέρα του, περισσότερο γιά να μη τον ξαναχάσει, κράτησε την υπόσχεσή της και το 1953 τον έμπιστευσε στη διεύθυνση της καλύτερης δραματικής σχολής της Ν. Υόρκης με τη θερμή παρακλήσι να τον κάνουν ηθοποιό, αλλά περισσότερο να τον κάνουν άνθρωπο! Δυο χρόνια αργότερα, ο Άντονι, είχε γίνει και τα δυο. Τώρα ήταν ένας πολύ διαφορετικός νέος. Αγαπούσε, βέβαια, το επάγγελμά του και παρακολουθούσε κάθε τί που σχετιζόταν μ' αυτό, αλλά συγχρόνως αγαπούσε και σεβόταν τη μητέρα του, που τόσο την είχε λυπήσει.

Αμέσως, λοιπόν, μόλις πήρε το δίπλωμα του ηθοποιού προσελήφθη σ' ένα θέατρο πρόζας στη Ν. Υόρκη, περισσότερο γιά να αποκτήσει πείρα και λιγότερο γιά να κερδίσει χρήματα. Αλλά πριν κλείσει ένας χρόνος κοντά στον θίασο, η τύχη του άλλαξε μισιάς. Εκεί, ένα βράδυ, έτυχε να παρακολουθήσει την παράσταση ο διάσημος σκηνοθέτης του κινηματογράφου Ουίλλιαμ Γουάιλερ, ο οποίος έτοιμαζόταν να αρχίσει το γύρισμα της ταινίας του «C ανθρωπος δίχως όπλα» και ζητούσε έναν νέο ηθοποιό. Ένα καινούργιο ταλέντο, γιά να του αναθέσει κάποιο σπουδαίο ρόλο. Αμέσως το έμπειρο μάτι του στάθηκε επάνω στον Άντονι και τον παρακολούθησε μέχρι τέλους της παραστάσεως. Έπειτα, αφού ζήτησε και πήρε από το θέατρο τη διεύθυνση του νεαρού, έφυγε χωρίς να του πει τίποτα. Αλλά πριν περάσουν μερικές ημέρες, ο Άντονι πήρε μια πρόσκληση από τον Γουάιλερ να παρακολουθήσει από το γραφείο του. Εκεί υπέγραψε πρόθυμα το σχετικό συμβόλαιο που του εξασφάλιζε το ρόλο μαζί με μια γενναία αμοιβή, αλλά όπως λέει και σήμερα ο ίδιος, έπρεπε να περάσουν 10 ημέρες από τότε γιά να πάρει να νομίζει ότι... ανειρευνόταν!

Ο Άντονι Πέρκινς έχει πρωταγωνιστήσει μέχρι σήμερα σε 7 ταινίες, που τον έκαναν γνωστό και γνωρίζουν παντού επιτυχία. Ανάμεσα σ' αυτές ξεχωρίζουν η διαίτερα η πρώτη με τον τίτλο «Ο άνθρωπος δίχως όπλα» και οι δυο τελευταίες «Φράγμα στον Ειρηνικό», με τη Σιλβάνια Μάγκον και «Πόθοι κάτω απ' τις λεύκες», του Ο' Νήλ, της Σοφίας Λόρεν. Είναι τώρα 26 ετών και αγαμος ακόμη. Εξακολουθεί να ζει με τη μητέρα του και να επιδιώκει με πάθος στον αθλητισμό.

Φοβάμαι πως ο γυιός μου, όσο πάει, γίνεται περισσότερο μισογύνος, λέει με παράπονο η μητέρα του. Φανταστήτε ότι δεν τον έχω δη ακόμη να περνοίται η να συνοδεύει μια κοπέλλα! Ο υιός του είναι διαρκώς στον κινηματογράφο και στο μπέιτζμπωλ. Δεν είναι παράδεισος αυτός!

Ο. ΠΕΝΝΥ

Ο Άντονι Πέρκινς στο φιλμ «Ο άνθρωπος δίχως όπλα».

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Σύντομες ειδήσεις

Ποιόν οι συμπατριώτες του αποκαλούν «βασίλει» της ελαφράς μουσικής έχασε το δεξί του πόδι. Ο Κολ προσεβλήθη από δισενομελίτιδα, ύστερα από μια πτώση του το 1937 και έκτοτε, παρά τις φροντίδες των γιατρών, η κατάστασή του χειροτέρευε κάνοντας αναπονευτική τη χειρουργική επέμβαση. Πάντως, τώρα, όπως ανέκοινασαν οι γιατροί που τον παρακολουθούν, η κατάσταση του είναι απόλυτα ικανοποιητική. Ηλικίας 65 χρόνων, ο Κολ Πόρτερ ήταν ο μεγαλύτερος προμθεντής του Μπρόντγουεϊ και του Χόλλυγουντ σε μουσικές κομωδίες. Πρό χρόνων μάλιστα γυρίστηκε και μια ταινία με θέμα τη ζωή του. Πρόκειται γιά το φιλμ «Νύχτα και μέρα», στο οποίο ο Κάρν Γκράντ έπαιξε το ρόλο του συνθέτη της ομώνυμης μουσικής επιτυχίας. Στον Κολ Πόρτερ φέρεται και η μουσική της ταινίας του Μάικ Τόντ «Ο γύρος του κόσμου σε 80 μέρες».

Ο Μπίνγκ Κρόσμπυ θα γυρίσει μια μουσική κομωδία με την κόρη του Γκάρι Κούπερ, Μαρία. Η νέα είναι σήμερα 24 χρόνων και σπουδάζει οδική στην Ιταλία.

Ο Λόρενς Ο'Λίβιε απογοητεύσε πολλές θαυμάστριές του, από τον καιρό που σερβίρονται στα μεγάλα ρεστوران της Άγγλιας τσάρκια «Σέρ Λόρενς Ο'Λίβιε». Πρόκειται γιά προϊόντα του μεγάλου κτηματός, που έχει ο διάσημος καλλιτέχνης στην περιοχή του Κέντ.

Η Σοφία Χαίλγουορντ μένει από την περασμένη βδομάδα κλεισμένη στη βίλλα της, στο Μπέρκλεϊ Χιλς. Η στήρ έχει προσβληθεί από βαρειά μορφή ερυνθρα.

Ο διάσημος Γερμανός ολυμπιονίκης του σκι Τόνι Σάιλερ, γυρίζει ένα φιλμ στη Βιέννη και το δυνατό φόν των προβολών του έχει παρόμοια «τά» με τα επίκαιρα Βαυλά. Διάφορα αθλητικά σωματεία σπυνοτούν στον άσο αυτό του σκι να εγκαταλείψει κάθε κινηματογραφική δραστηριότητα, γιά να μπορεί να διατηρήσει τη φόρμα του στο σπέρ, που τον έκανε διάσημο.

Μυστήριο καλύπτει την οικονομική κατάσταση, που εγκαταλείπει στους κληρονόμους του ο παραγωγός Μάικ Τόντ. Δυο περιστατικά έρχονται να ενισχύσουν τις φησιολογίες φήμες, που κυκλοφορούν σχετικά με τα οικονομικά του.

Δεν πρέπει να στενοχωριέσαι Πέτρο, επειδή σε φώναξα Λεάνδρο. Είναι τόσο σπουδαίο εδώ!

Δεν αποφασίστηκε ακόμα ποιό φιλμ θα αντιπροσωπεύσει τη γαλλική παραγωγή στο εφετινό Φεστιβάλ των Καννών. Τα ραβόρ πάντως είναι κατά σειράν τα ακόλουθα: «Μοναχός 19», «Ο θεός μου», «Μια ζωή» με τη Μαρία Σελ, «Το πέραςμα του Διαβόλου» και «Το ζωντανό νερό». Επρόκειτο να προβληθεί στο φεστιβάλ το τελευταίο φιλμ του Βαντίου «Κοσμηματοπώλαι του σελήνωφωτος» με την Μπριζίτ Μπαρντό. Ο σκηνοθέτης όμως, που βρίσκεται στην Αμερική και προετοιμάζει το γυρίσμα του νέου του φιλμ «Νυχτερινό Παρίσι» με την Μπαρντό και το Φράνκ Σινάτρα, έδωσε τηλεφωνικά

Ένα σκίτσο της φαντασίας Άρνούλ εμπνευσμένο από το τελευταίο της φιλμ «Η γάτα».

έντολη να αποσυρθεί. Ο Βαντίου και ο παραγωγός του έργου Ραλ Λεβύ απράκλυναν ύστερα πως δεν είναι οι λόγοι, που τους έκαναν να παύσουν την άφασή αυτή; Ιον! Οι προσπάθειες που γίνονται από τώρα, γιά να ευνωθούν άρσιναν προσπαθεί και έσονται, και ζων! Η απρόκαλητη πολεμική κατά της Αλφρέτ Μπαρντό, γιά τις συνθήκες αυτές, οδήγησε παραγωγές και σκηνοθέτες, δε θέλουμε να έχουμε καμία ανάμιξη στις κομινές που μαγειρεύονται γιά το εφετινό Φεστιβάλ.

Οι ασολογικές εταιρείες του Παρισιού, αρνούνται να ασφαλίσουν το αυτοκίνητο της Αννίς Λαοράν, της σταρ που πρωταγωνιστούσε στο φιλμ «Κορίτσια του σπρίτ». Δεν πρνάει μέρα χωρίς η γοητευτική σταρ να πάει κάποιο μικροατύχημα.

Η Τζοζέφιν Γκάρλαντ, η οποία εμφανίστηκε σ' ένα νυχτερινό κέντρο της Νέας Υόρκης και κέρδισε 1.200.000 δραχμές την εβδομάδα, εγκατέλειψε το κέντρο, αφού προηγουμένως χάραξας το διεύθυντή του και τον μπρεσάρτιο της. Επρόκειτο γιά μια νεαρή κοίσι, από τις ισχυρότερες που κατέλασαν τη στήρ, ύστερα από το κανονισμό της διαζύγιου. Την Τζοζέφιν, που επρόκειτο να συνεχίσει τις εμφανίσεις της επί 15 μέρες ακόμα θα αντικαταστήσει από πρόγραμμα η Γαλλίδα Ντιέντ Νταρσέλ.

Σ' ένα δημοσιογράφο, που τη ρώτησε ποιο μεταφορικό μέσον προτιμά, η Φράνσουάζ Χαρντούλ απάντησε: Η βοίδα!

Η Ντιάννα Λούνι, η οποία ντυμπουάρησε στον κινηματογράφο παίζοντας πιάνο στο φιλμ «Υπόγειο μαγαζί στη μουσική» παραπονιέται πως ο κινηματογράφος δεν της ξανάδωσε την ευκαιρία να καθίσει μπροστά σε πιάνο. Κι' όμως η Ντιάννα ήταν μέλος της Παδικής Συμφωνικής Ορχήστρας του Λος Άντζελες και έλαμψε το 1936 (ήταν τότε 10 χρόνων), το παιδικό θαύμα του Λος Άντζελες.

ΠΑΤ ΚΕΝΤΥ

νω στο δικό του και τὰ χείλη της ἀναζητήσαν και πάλι τὰ δικά του.

— Αγαπημένε μου Μιχαήλ! νιώθω...
— Άλλ' ο Λάσκαρις είχε συνέλθει πιά. Και κατάφερε, με μία επιδέξια κίνηση, νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της.

— Οἱ ὑπηρετές μου μπορεῖ νὰ μπουτύν ἀπὸ τὴ μία στιγμή στὴν ἄλλη, τραυλίσαν σατι-σμένους.

— Ἡ Θωμὰρ εἶχε ἀπομείνει μὲ τὰ γέλια με-τέωρα. Τὰ μάτια της, ποὺ γυάλιζαν ὡς πρὶν ἀπὸ μιά στιγμή, ἔγιναν, ξαφνικά, ἄτονα καὶ θολά. «Ένας σπασμός τάραξε τὰ χαρακτη-ριστικά της...» Ὄχι, ὁ Λάσκαρις δὲν τὴν εἶ-χε ἀποδιώξει. Τὰ λόγια του δὲ μπορούσαν νὰ εἶχαν αὐτὴ τὴ σημασία. Αὐτὸ ποὺ εἶχε γίνεῖ, τὴς φαινόταν σὰν ἓνα κακὸ ὄνειρο.

— Μίλησέ μου, Μιχαήλ, τὸν παρακάλεσε ταπεινά. Πές μου κι' εὐὸ πὼς μ' ἀγαπᾷς...

— Ἐδῶσα στὴν κόμησά σου τὸν Σαλῶνα τὴ ζωὴ μου κι' ὁ Λάσκαρις, ὅτι δίνει, δὲν τὸ παίρνει πίσω τὴς ἀπάντησε. «Ἀς τὴν δια-θέσῃ ὅπως θέλεις...»

— Δὲ σοὺ ζήτησα τὴ ζωὴ σου, εἶπε ἡ κό-μησα. Ἐκατοντάδες ἱππότες θὰ ἦταν εὐτυ-χισμένοι θυσιάζοντας τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴν ὁμορφίαν σου. Τὴν ἀπάντησε μὴν μόνο ζήτησα γι' ἀντάλλαγμα τῆς δικῆς μου... Δὲν καταλαβαίνεις, λοιπόν, πὼς σὲ λατρεύω, Μι-χαήλ;... Ἐλα ἀγαπημένε μου, ἡ Θωμὰρ σὲ περιμένει...

Τὴν εἶδε νὰ τοῦ ἀνοίγῃ τὴν ἀγκαλιά της, ἀλλὰ δὲν κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του.

— Τὰ χέρια της ξανάπεσαν καὶ τὸ πρόσωπό της ἔγινε καταπόρφυρο ἀπὸ τὴν ἀναπάντητη προσβολή.

— Ἀνέισαι, λοιπόν, τὴν ἀγάπη μου; Βρυ-χίθηκε.

— Ὁ Λάσκαρις δὲν ἀπάντησε. Καταλάβαινε, ἄλλωστε, πὼς οἱ δικαιολογίες ἦταν περι-ττές. Καί γι' αὐτὸ προτίμησε τὴ σιωπή.

— Ἡ Θωμὰρ ἔβλεπε τώρα ἀπὸ τὸ θυμὸ της. Ἀνέισαι τὴν ἀγάπη μου, γιατί ἀγα-πᾷς ἄλλη, τοῦ φώναξε. Κι' αὐτὴ τὴν ἄλλη τὴν ἔβλεπε... Πόσο θὰ ἐκπαισθῇ ὁ δούκας Βου-ένιος μαθαίνοντας τοὺς ἔρωτες τῆς γυναί-κας τοῦ ἀδελφοῦ του!

— Κόμησα...
— Ἄ, νομίζω πὼς θὰ διασκεδάσω με ἀ-κετά.

Τίναξε πρὸς τὰ πίσω τὸ κεφάλι της καὶ κεραυνόβολος μὲ τὸ βλέμμα της τὸν Λά-σκαρι.

— Χαίρε, ἀγαπημένε μου ἱππότη, τοῦ εἶ-πε εἰρωνικά. Ἡ Θωμὰρ τὸν Σαλῶνα δὲν εἶ-χνε τὴν ἐντυπωσμένη πού σου χρωστᾷ.

Προχώρησε κατόπιν καὶ βγήκε, χωρὶς ὁ Λά-σκαρις νὰ κἀν τὴν παραμικρὴ προσπάθεια γιὰ νὰ τὴ συγκρατήσῃ.

Ἀκούστηκε γιὰ λίγο τὸ ποδοβολητὸ τῶν ἀλόγων πρὸ ἀπομακρύνονταν. Ἐπειτα, ἡ σιω-πὴ ἀπλώθηκε καὶ πάλι.

— Ὁ Λάσκαρις καταλάβαινε τώρα πὼς εἶχε ἀποχτήσει μιά θανάσιμη ἔχθρα. Κι' αὐτὴ τὴ φοβόταν περισσότερο ἀπὸ τὸ δούκα Βουένιο.

Ἐστρεψε τώρα γιὰ τὴν ἀγαπημένη του Ματθίλδη. Γιατί σ' αὐτὴν θὰ ἐξομῶσε πρῶ-τὰ ἡ ὁρὴ τῆς Θωμὰρ. Πὼς θὰ μπορούσε, ἄραγε νὰ τὴν προφυλάξῃ; Ἀλλοίμονο, οὐτε νὰ ἐπικοινωνήσῃ μαζί της τολμῶσε, ἀπὸ φό-βο μήπως ποδοθῇ τὸ μυστικὸ τους. Κι'

ὡστόσο, κάποιος ἤξερε τώρα αὐτὸ τὸ μυσ-τικό.

Ἡ ἔταιρεία τῶν Καταλάνων

Δὲν εἶχε περάσει μιά ἐβδομάδα ἀπὸ τὰ γεγονότα, ποὺ ἀφηγηθήκαμε, ὅταν τὸ πολε-μικὸ προσκήλιο τοῦ δούκα τῆς Ἀθήνας ἀντήχησε, ξαφνικά, σ' ὅλες τὶς γῶρες τοῦ κράτους του. Ὁ Βουένιος προσκάλεσε τοὺς βαρῶνους καὶ τοὺς ἱππότες του καὶ τοὺς γιουὺς τῶν βαρῶνων καὶ τῶν ἱπποτῶν του καὶ τοὺς ὑποτελεῖς του ὅλους καὶ τοὺς γιουὺς τῶν ὑποτελῶν του νὰ τρέξουν νὰ τὸν ἀντα-μῶσουν στὸ στρατόπεδον τῶν Ὁθῶν.

Οἱ ἀπεσταλμένοι του ἔτρεχαν ταυτόχρονα στὶς στεριές κι' αὐλάκωναν τὶς θάλασσες γιὰ νὰ μεταφέρουν τὸ μήνυμά του στοὺς συμμάχους καὶ τοὺς φίλους του.

Τὸ δούκατο βρισκόταν σὲ μεγάλο κίνδυνο. Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ δεσπότης τῆς Ἡπείρου καὶ ὁ Σεβαστοκράτωρ τῆς Μεγαλοβλαχίας εἶχαν συμμαχήσῃ γιὰ νὰ τὸν κατακτήσουν.

Ἦταν ἡ δεύτερη φορὰ, μέσα σὲ τρία χρό-νια, ποὺ κινδύνευε τὸ δούκατο.

Ἡ πρώτη ἀπειλὴ εἶχε δεσπολῆ ἑναντίον του τὸ 1308, ὅταν στὸ θρόνο τῶν Ἀθηνῶν βρισκόταν ὁ Γουίδων ὁ 2ος.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ εἶχε ἀνακτηθῇ ἡ Κων-σταντινούπολις, ὁ αὐτοκράτωρ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, κι' ὁ Ἕλληνας ἡγεμόνης, ποὺ εἶχαν δημιουργήσει δικὰ τους δεσποτάτα σὲ διά-φορες γῶρες τῆς παλαιᾶς αυτοκρατορίας ἀπὸ τ' ἄλλο ἔδωσαν μὲ ἀγανάκτησι τὰ ἀπομει-νάσια τῶν Λατίνων στὴ Στερεά, τὴν Πελοπόν-νησο καὶ τὰ νησιά καὶ περικομὴν τὴν κατά-λληλὴ ἐκκαίρια γιὰ νὰ διώξουν ἀπ' αὐτὰ τοὺς Φράγκους κατακτητές.

Τὸ 1308, ὁ ἀνὴλικος ἡγεμὼν τῆς Μεγαλο-βλαχίας βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴν κηδεμονία τοῦ δούκα Γουίδωνα, ποὺ εἶχε στείλει δικούς του στρατιώτες στὰ φρούριά του, μὲ τὸ σκο-πὸ ν' ἀπορροφήσῃ σιγὰ-σιγὰ τὶς γῶρες του. Ἀλλὰ στὴν ἐπεκτατικὴ αὐτὴ τακτικὴ τοῦ δούκα τῆς Ἀθήνας ἀντιτάχθηκε ἡ Ἄννα Κο-μνηνὴ, χήρα τοῦ δεσπότη τῆς Ἡπείρου Νι-κηφόρου καὶ ἐπίτροπος τοῦ ἀνήλικου γιουὸ της Θωμᾶ. Εἶνε εἰσβάλλει τότε στὴ Θεσσαλία κι' εἶχε καταλάβει τὸ ὄχυρό φρούριο τοῦ Φα-ναρίου.

Τὸ σκεδὸν τῆς ἦταν πολὺ μεγαλύτερο. Ἡ-θελε νὰ ἐνωθῇ μὲ τὶς ἑλληνικὲς δυνάμεις τῆς Θεσσαλονίκης καὶ νὰ ἐξορμήσῃ τὴν Στερεά καὶ τὴν Πελοπόννησο γιὰ νὰ διώξῃ ἀπὸ κεῖ τοὺς ξένους κατακτητές.

Ἀλλ' ὁ δούκας τῶν Ἀθηνῶν ἀπάντησε μὲ τρῶπο κεραυνόβολο στὴν πρόκλησί της. Συγ-κέντρωσε στρατὸ, ποῦ, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ρώμης, δὲν εἶχε ξαναεμφανισθῇ στὶς ἑλλη-νικὲς γῶρες. Αὐτὸ τὸ στρατὸ δὲν ἀποτελοῦ-σαν 900 Φράγκοι δοξατοφόροι ἱππότες, 6000 Θεσσαλοὶ καὶ Βουλγάροι ἱππῆς, μὲ ἀσπίδας 18 ἑλληνικὲς ὁπλόντες τῆς Θεσσαλίας καὶ 32.000 πεζοί.

Ὁ στρατὸς αὐτὸς ἀπὸ τὸν προχώρησε πέρα ἀπὸ τὴν Κалаμπάκα. Ἡ Ἄννα Κομνηνὴ ἀναγκά-στηκε τότε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ φρούριό τοῦ Φα-ναρίου καὶ δέχτηκε νὰ πληρώσῃ σημαντικὴ ἀποζημίωσις.

Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ, ὁ κίνδυνος ἦταν πολὺ μεγαλύτερος. Ὁ ἡγεμὼν τῆς Μεγαλοβλαχίας εἶχε ἀποσκιρτήσει δοιστικά ἀπὸ τοὺς Φράγ-κους, ὁ δὲ δυνάμεις τοῦ δεσπότη τῆς Ἡπείρου

προχωροῦσαν πρὸς νότον κι' ὁ τρομερὸς στρα-τηγὸς τοῦ Βυζαντίου Χανδρῆνος βρισκόταν στὸ ἔδαφος τῆς Θεσσαλίας. Οἱ Καταλάνοι, ἔξ ἄλλου, εἶχαν φθάσει στὴ Λαμία κι' ἀπει-λούσαν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ ξεχυθοῦν στὴ Βοιωτία.

Οἱ Καταλάνοι ἢ Ἀλμουγάδαροι, ποὺ τό-σες καταστροφὲς προσέβλεπαν στὶς ἑλληνικὲς γῶρες, αὐτοαπεκαλύοντο «εὐτυχῆς στρατὸς τῶν Φράγκων στὴν Ῥωμανία» ἢ «ἐνδοξὸς κα-ταλανικὴ ἔταιρεία». Μ' ὅλο ποὺ λέγονταν Καταλάνοι, δὲν προέρχονταν μόνο ἀπὸ τὴν Καταλωνία, ἀλλὰ κι' ἀπὸ ἄλλες περιοχὲς τῆς Ἰσπανίας, τὴν Ἀραγωνία ἰδίως καὶ τὴ Να-βάρρα. Μαζὶ τοὺς εἶχαν ἐνωθῇ κι' ἄλλοι στρα-τοκόποι, ἀπὸ τὴ νότιο Γαλλία (Κάτω Λαγ-γεδόκη) καὶ τὴ Μαγιόρκα. Κάθε ὁμάδα εἶχε τὸ δικὸ της ἀσπίδι, ἀλλὰ τὸ κοινὸν σμῆμα-ρον τὶς ἐνωσε σὲ μιά ἰσχυρὴ ὀργάνωσι, ἡ κα-λύτερα σ' ἓνα εἶδος συνεταιρική ἐπιχειρή-σεως.

Ὁ τυχοδιώκτης αὐτοὶ εἶχαν πολεμήσει πά-νω ἀπὸ ἑκοστὴ χρόνια στὴ νότιο Ἰταλία καὶ τὴ Σικελία ἐναντὶν τῶν βασιλιάδων τοῦ ὄ-κου τοῦ Ἀνζού (Ἀνδριανέλλος). Ἀλλὰ, μετὰ τὴν εἰρήνη τῆς Καλταμπέττας (1302), βρέ-θηκαν χωρὶς «δουλείας».

Ὁ ἀρχηγὸς τους Ρογήρος ντὲ Φλώρ, ἱππό-της τοῦ τάγματος τοῦ Ναού, ἀρχιναύαρχος τῆς Σικελίας, πεπεισμένος καὶ δίσαιμος κον-τοτιότερος, σκέφτηκε τότε νὰ προσφέρῃ τὶς ὑ-πηρεσίες του στὸν αὐτοκράτορα τῆς Κων-σταντινουπόλεως ποὺ βρισκόταν σὲ ἀδύνα-μο γὰν μὲ τοὺς Τούρκους. Γι' ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν του, ζήτησε τὸ γέρι τῆς ἀ-νηϊσῆς τοῦ αὐτοκράτορος, Μαρίας (κόρης τοῦ βασιλιά τῶν Βουλγάρων Ἀσάν καὶ τῆς Βυζαντινῆς πριγκίπισσας Εἰρήνης) καὶ τὸ ἀξίωμα ποὺ ἦταν τὸ τέταρτο τῆς ἱερᾶς τῆς αυτοκρατορίας (προηγούμενο ἀπ' αὐτὸ τὰ ἀξίωμα τοῦ μεγάλου δούκα, ποὺ ἦταν τὸ τέ-ταρτο τῆς ἱερᾶς τῆς αυτοκρατορίας (προηγούμενο ἀπ' αὐτὸ τὰ ἀξίωμα τοῦ σε-βαστοκράτορος, τοῦ καίσαρος καὶ τοῦ πρω-τοβεστιάριου) καὶ ποὺ τοῦ παρέχε ἀπερίο-στα δικαιώματα.

Κι' οἱ δύο ἀξιώσεις τοῦ ἔγιναν ἀμέσως δεκτές κι' ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ Β', ὅπως κι' ὁ γιουὸς του Μιχαήλ ὁ 9ος, ποὺ εἶχε ἀνακηρυχθῇ συμβασιλεὺς, ἐνθουσιασμένοι γιὰ τὴν ἀνέλιπτι τῆς βοήθειας, παραχώρησαν στοὺς Καταλάνους καὶ τὸν ἀρχηγὸ τους καὶ πολλὰ ἄλλα προνόμια καὶ τιμῆς.

Αὐτοὶ οἱ Καταλάνοι εἶχαν κάμει τὸν πό-λεμο καὶ τὴν διαρπαγὴν ἐπαγγελματίους. Ἡ ἀνδρεία τους ἦταν ἀναμφισβήτητη καὶ τὸ θάρρος τους ἀλύγιστο. Τοὺς πληρώναν γιὰ νὰ νικήσουν. Ὅσοι ἐπιζούσαν ἀπὸ τὶς μά-χες, θὰ εἶχαν καὶ τὰ μισθὸ τῶν σκοτωμένων. Ἀν δὲ νικούσαν, θὰ τοὺς ἔδωκαν χωρὶς νὰ τοὺς δώσουν τίποτα. Εἶχαν ἔτσι τὸν ἡ-ρωϊσμό ποὺ φέρνει ἡ ἀπόγνωση. Αὐτοὺς ὁ ἡ-ρωϊσμός τοὺς ἐξοργίζε σὲ θαύματα. Καὶ τὸ ἴδιο ἔγινε στὴ Μικρὰ Ἀσία. Ἐλευθερώσαν τὴ Μαγνησίαν καὶ τὴ Φιλαδέλφεια κι' ἔφθασαν ὡς τὸν Ταῦρο.

Τὸ Βυζάντιο εἶχε γλυτώσει — προσωρινά, τοῦλάχιστον — ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του. Ἀλλ' ἔπρεπε τώρα νὰ γλυτώσῃ κι' ἀπὸ τοὺς κείνους ποὺ εἶχαν διώξῃ τοὺς ἐχθρούς: τοὺς Κατα-λάνους, ποὺ, μέσα σὲ λίγο διάστημα, ἀπο-δείχθηκαν μάλιστα χειρότεροι ἀπὸ τοὺς πρῶ-τους. Ρημάζαν τὰ πάντα ὅπου περνούσαν κι' ἡ ἀσπαχτικὴ τους διάθεσι δὲ σταματοῦσε πο-θενά. Λήστευαν τὰ αὐτοκρατορικὰ ταμεῖα, ἔ-παιρναν τὰ ἱερὰ σκεύη ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες, ἀτίμαζαν τὶς γυναῖκες καὶ τὶς κόρες κι' αὐ-τὸν ἀκόμη τῶν ἀρχόντων καὶ σκότωναν ὅ-ποιον τοὺς ἀντιστεκόταν κι' ὅχι σπάνια μόν-ο καὶ μόνο γιὰ νὰ διασκεδάσουν.

Ὁ Γεώργιος Παχομέρης κι' ὁ Νικηφόρος Γρηγοράς περιγράφαν μὲ φρίκη τὰ ὄργια ποὺ διέπραξαν στὴν Κίρκη, στὴν Ἐφεσσὸ, στὸ Φρύγιο, ἀκόμη καὶ στὰ νησιά τοῦ Αἰ-γαίου, τῆς Χίου, τῆς Λήμνου καὶ τῆς Μυτιλήνης. «Θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεὶς γιὰ ὅσους ἐπε-φταν στὰ γένοια τους, ἀφοῦ γλύτωσαν ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν ἐχθρῶν τους — γράφει ἐπιγραμμα-τικά ὁ πρῶτος — ὅτι, γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸν καπνὸ, εἶχαν ριχθῇ στὴ φωτιά».

Ἀλλ' οἱ Καταλάνοι δὲν εἶχαν κορσῆθ ἄ-κόμη. Ὁ Ρογήρος ντὲ Φλώρ, ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἐπιτυχίες του, προσκάλεσε ἓνα συμπατριώτη του, τὸν Μπερανζέ ντ' Ἐντέσσα καὶ παρατί-θηκε ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ μεγάλου δούκα, σὰ ν' ἀποτελοῦσε ἰδιοκτησία αὐτοῦ, ποὺ μπορούσε νὰ τὴν κάμῃ ὅτι ἤθελε. Ἐξέδωσε ταυτόχρονα τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν ἀνάγ-κασε νὰ τὸν ὀνομάσῃ Καίσαρα, πράγμα ποὺ εἶχε νὰ γίνῃ ἀπὸ τετρακόσια περίπου χρόνια. Ὁ Ραμόν Μουντάνερ, ὁ χρονικογράφος τῆς καταλανικῆς περιπέτειας ποὺ ἦταν κι' ὁ ἴ-διος σημαντικὸ μέλος τῆς περὶ τῆς ἑται-ρείας, περιγράφει μ' ἐνθουσιασμό τὰ δικαιώ-ματα τοῦ Καίσαρος. «Νὰ ποῖα εἶναι τὰ προ-νόμια αὐτῆς τῆς θέσεως — λέει. Ὁ Καίσαρ κάθεται σὲ μιά ἔδρα πλάι στὸν αὐτοκράτορα

καὶ μόνο μισὴ παλάμη πρὸς κάτω ἀπ' αὐτόν. Ἐκεῖ στὴν αὐτοκρατορία τὴν ἴδια ἐξουσία μὲ τὸν αὐτοκράτορα. Μπορεῖ νὰ κάμῃ δωρεὰς ποὺ ἰσχύουν αἰώνια. Μπορεῖ νὰ πάρῃ ὅσα χρή-ματα θέλῃ ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸ ταμεῖο. Μπορεῖ νὰ ἐπιβάλλῃ φόρους, νὰ δημεύῃ πε-ριοχὲς καὶ νὰ στέλνῃ ἀνθρώπους στὴν κρε-μάλα. Μὲ μιά λέξι, μπορεῖ νὰ κάμῃ ὅ,τι κι' ὁ αὐτοκράτωρ».

Τὸ ποτήρι, ὡστόσο, ξεχειλίστηκε μὲ τὸν και-ρὸ. Ὁ Μιχαήλ ὁ 9ος προσκάλεσε κάποτε τὸν Ρογήρο ντὲ Φλώρ στὴν Ὁρεσιτιάδα, κι' ἐκεῖ ἔδωκε τοὺς Ἀλάνους μισθοφόρους ντὲ Φλώρ, σκοτώσαν. Μαζὶ μὲ τὸν Ρογήρο τὸν Φλώρ, βρέθηκαν ἐπίσης τὸ θάνατο καὶ πολλοὶ ἀπὸ ἐ-κείνους ποὺ τὸν συνόδευαν. Μεγάλος σφαγὴς Καταλάνων ἔγιναν ἐπίσης καὶ στὴν Κωνσταν-τινούπολι.

Οἱ Καταλάνοι ἦσαν τότε σὲ φανερὴ σύγ-κρουσι μὲ τὸ βυζαντινὸ κράτος. Ἀποτραβί-χθηκαν στὴν Καλλιπὸλι, ἐνισχυθῆκαν μὲ λι-στρικές τουρκικὲς ὁμάδες, νίκησαν τὸ στρα-τὸ τοῦ Μιχαήλ 9ου, πυρπολῶσαν πολλὰ ἐλ-ληνικὲς πόλεις καὶ κατέσφαξαν τοὺς κατοί-κους τους καὶ πέρασαν τελικὰ στὴ Θράκη, ποὺ τὴν λεηλάτησαν ἀπὸ τὴ μία ἀκρὴ ὡς τὴν ἄλλη. Καταδικάζοντο ἀπὸ τὸ γενναῖο στρα-τὸ τοῦ Βυζαντίου Χανδρῆνο, προχώρησαν ὑπερὰ στὴ Μακεδονία κι' ἐγκαταστάθηκαν στὴν Κασσανδρεία τῆς Χαλκιδικῆς, ἀπ' ὅπου ἀπειλούσαν τὴ Θεσσαλονίκη. Ὑπολογίζεται, ὅτι, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἀνέφρονταν σὲ 5 — 6000. Μαζὶ τοὺς συνέπρωταν καὶ 3000 πε-ρίπου Τούρκοι.

Οἱ Καταλάνοι, μετὰ τὴν δολοφονία τοῦ Ρο-γήρου ντὲ Φλώρ, σκέφτηκαν πὼς ἔπρεπε νὰ νομιμοποιήσουν τὴν ὀργάνωσιν καὶ προσεβή-καν ν' ἀναγνώρισον γι' ἀρχηγὸ τοὺς τὸν Φρειδερίκο τῆς Ἀραγωνίας, βασιλιά τῆς Νεα-πόλεως, ποὺ δέχτηκε πρόθυμα τὴν προσφορά-τους, κάνοντας τὴ σκέψι, ὅτι, μὲ τὴ βοήθεια αὐτῶν τῶν τυχοδιωκτῶν, θὰ μπορούσε νὰ ἐ-κπετινῇ τὴ δύναμις τοῦ στίς γῶρες τῆς Ἀ-νατολῆς. Ἐπειδὴ, ὅμως, ἦταν ἀπασχολημέ-νος μὲ ἐσωτερικοὺς πολέμους ἡ ἴσως, γιὰ νὰ μὴν ἔχῃ εὐθύνη γιὰ τὶς πράξεις αὐτῶν τῶν τυχοδιωκτῶν, ποὺ δὲ σέβονταν, οὐτε ἱε-ρὰ οὐτε ὀνόματα ἀρχηγὸ τοὺς τὸν ἐξάρ-δελο τοῦ Φερράνδου, γιὸ τοῦ βασιλιά τῆς Μαγιόρκας. Αὐτοὺς ὁ Φερράνδος εἶχε πᾶσι νὰ βοηθῇ τοὺς Καταλάνους στὴν Καλλιπὸλι καὶ τοὺς εἶχε ἀκολουθήσει ὡς τὴ Χριστούπολι τὴ σημερινὴ Καβάλα). Ἀλλὰ τότε ἐμφανίστηκε ἓνας καινούργιος ἀρχηγός, μέσα ἀπὸ τὶς τά-ξεις τῶν ἰδίων τῶν Καταλάνων, ὁ Μπερανζέ ντὲ Ροκαφόρ, ποὺ οὐτε λίγο, οὐτε πολὺ, σκέ-φτηκε πὼς θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ βασιλιάς τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐπε, λοιπόν, στὸ Φερ-ράνδο πᾶσι αὐτὸς ἀναγνώρισε γιὰ ἀρχηγὸ μόνον τὸν βασιλιά τῆς Νεαπόλεως καὶ πᾶς, ἂν ἤθελε, θὰ μπορούσε νὰ μείνῃ σὰν ἀπὸ-μὲλος τῆς ἑταιρείας. Ὁ Φερράνδος προ-τίμησε τότε νὰ φύγῃ, παίρνοντας μαζί του καὶ μιά μικρὴ ὁμάδα ἀπὸ τοὺς Καταλάνους τυχοδιώκτες, μαζί μὲ τοὺς ὁποίους λεηλάτη-σαν τὸν Ἀλμυρὸ καὶ τὴ Σκόπελο. Κατέληξε, τέλος, στὸ Νεγκρεπόντε (Χαλκίδα), ὅπου Λα-τίνου ἀρχόντες τῆς νήσου τὸν ἔπιασαν μὲ ὄλο σ' ἓνα σμῆμα καὶ τὸν παρέδωσαν στὸν Τιμπα ντὲ Σεπούα.

Αὐτὸς ὁ Σεπούα ἦταν ἀπεσταλμένος τοῦ Καρόλου τοῦ Βαλουά, ἀδελφοῦ τοῦ βασιλιά τῆς Γαλλίας Φιλίππου τοῦ Ὁραίου, ποὺ, σὰ σύζυγος τῆς Κατερίνας Κομνεναί, ἀπο-γόνου τοῦ τελευταίου Λατίνου αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Βαλδουίνου τοῦ 3ου, ὤνειρευε τὴν ἀναστάσει τῆς Λατι-νικῆς αὐτοκρατορίας τῆς Ἀνατολῆς κι' ἔ-κανε τὴ σκέψι πὼς οἱ Καταλάνοι τυχοδιώκτες θὰ τοῦ ἦταν πολὺτιμοι συνεργάτες.

Ὁ Σεπούα ἐξαπέστειλε, λοιπόν, τὸν Φερ-ράνδο πρὸς τὴν Νεάπολι, ἀφοῦ τὸν ἐμπιστεύθηκε γιὰ ἓνα διάστημα στὸ δούκα τῶν Ἀθηνῶν Γουίδωνα 2ο (τὸν προκατόχου τοῦ Βουενίου) καὶ κατόπιν ἔτρεξε στὴν Κασσανδρεία, ὅπου ἦρθε σὲ συνεννόησι μὲ τοὺς Καταλάνους καὶ δὲν δυσκολεύτηκε νὰ κερδίσι μὲ τὸ μέρος του τοὺς δεκατέσσερες ἀρχηγούς τους, μοιράζον-τάς τους ἀφθονὰ χρήματα.

Ὅλοι τοὺς ἦσαν διασπαστημένοι μὲ τὸν Ροκαφόρ, ποὺ τοὺς ἔπαιρνε τὶς γυναῖκες τους μέσα ἀπὸ τὰ σπῆτια τους καὶ κρατοῦσε γιὰ λογαριασμό του τὰ χρήματα ἐκείνων ποὺ σκο-τώνονταν στὶς μάχες ἢ ποὺ πέθαιναν. Οἱ δε-κατέσσερες ἀρχηγοὶ ἔπιασαν, λοιπόν, τὸν Ρο-καφόρ καὶ τὸν παρέδωσαν στὸ Σεπούα, ποὺ τὸν ἔστειλε στὸ βασιλεῖο τῆς Νεαπόλεως. Αὐ-τὸς τὸν ἔφριξε τότε στὸν πύργο τῆς Ἀβέρ-σα, ὅπου τὸν ἔσφαξε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα.

Ἀλλὰ κι' ὁ Σεπούα, μ' ὅλο ποὺ εἶχε γλυ-τώσει ἀπὸ τὸν Ροκαφόρ, δὲ μπόρεσε νὰ ἐπι-βληθῇ στοὺς σκληροτράχηλους Καταλάνους κι' ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ. Μετὰ τὴν ἀνάγκη-σή του, οἱ Καταλάνοι, νομίζοντας πὼς εἶ-χαν προδοθῇ, ἔσφαξαν τοὺς δεκατέσσερες ἀρ-χηγούς τους.

καὶ μόνο μισὴ παλάμη πρὸς κάτω ἀπ' αὐτόν. Ἐκεῖ στὴν αὐτοκρατορία τὴν ἴδια ἐξουσία μὲ τὸν αὐτοκράτορα. Μπορεῖ νὰ κάμῃ δωρεὰς ποὺ ἰσχύουν αἰώνια. Μπορεῖ νὰ πάρῃ ὅσα χρή-ματα θέλῃ ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸ ταμεῖο. Μπορεῖ νὰ ἐπιβάλλῃ φόρους, νὰ δημεύῃ πε-ριοχὲς καὶ νὰ στέλνῃ ἀνθρώπους στὴν κρε-μάλα. Μὲ μιά λέξι, μπορεῖ νὰ κάμῃ ὅ,τι κι' ὁ αὐτοκράτωρ».

Τὸ ποτήρι, ὡστόσο, ξεχειλίστηκε μὲ τὸν και-ρὸ. Ὁ Μιχαήλ ὁ 9ος προσκάλεσε κάποτε τὸν Ρογήρο ντὲ Φλώρ στὴν Ὁρεσιτιάδα, κι' ἐκεῖ ἔδωκε τοὺς Ἀλάνους μισθοφόρους ντὲ Φλώρ, σκοτώσαν. Μαζὶ μὲ τὸν Ρογήρο τὸν Φλώρ, βρέθηκαν ἐπίσης τὸ θάνατο καὶ πολλοὶ ἀπὸ ἐ-κείνους ποὺ τὸν συνόδευαν. Μεγάλος σφαγὴς Καταλάνων ἔγιναν ἐπίσης καὶ στὴν Κωνσταν-τινούπολι.

Οἱ Καταλάνοι ἦσαν τότε σὲ φανερὴ σύγ-κρουσι μὲ τὸ βυζαντινὸ κράτος. Ἀποτραβί-χθηκαν στὴν Καλλιπὸλι, ἐνισχυθῆκαν μὲ λι-στρικές τουρκικὲς ὁμάδες, νίκησαν τὸ στρα-τὸ τοῦ Μιχαήλ 9ου, πυρπολῶσαν πολλὰ ἐλ-ληνικὲς πόλεις καὶ κατέσφαξαν τοὺς κατοί-κους τους καὶ πέρασαν τελικὰ στὴ Θράκη, ποὺ τὴν λεηλάτησαν ἀπὸ τὴ μία ἀκρὴ ὡς τὴν ἄλλη. Καταδικάζοντο ἀπὸ τὸ γενναῖο στρα-τὸ τοῦ Βυζαντίου Χανδρῆνο, προχώρησαν ὑπερὰ στὴ Μακεδονία κι' ἐγκαταστάθηκαν στὴν Κασσανδρεία τῆς Χαλκιδικῆς, ἀπ' ὅπου ἀπειλούσαν τὴ Θεσσαλονίκη. Ὑπολογίζεται, ὅτι, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἀνέφρονταν σὲ 5 — 6000. Μαζὶ τοὺς συνέπρωταν καὶ 3000 πε-ρίπου Τούρκοι.

Οἱ Καταλάνοι, μετὰ τὴν δολοφονία τοῦ Ρο-γήρου ντὲ Φλώρ, σκέφτηκαν πὼς ἔπρεπε νὰ νομιμοποιήσουν τὴν ὀργάνωσιν καὶ προσεβή-καν ν' ἀναγνώρισον γι' ἀρχηγὸ τοὺς τὸν Φρειδερίκο τῆς Ἀραγωνίας, βασιλιά τῆς Νεα-πόλεως, ποὺ δέχτηκε πρόθυμα τὴν προσφορά-τους, κάνοντας τὴ σκέψι, ὅτι, μὲ τὴ βοήθεια αὐτῶν τῶν τυχοδιωκτῶν, θὰ μπορούσε νὰ ἐ-κπετινῇ τὴ δύναμις τοῦ στίς γῶρες τῆς Ἀ-νατολῆς. Ἐπειδὴ, ὅμως, ἦταν ἀπασχολημέ-νος μὲ ἐσωτερικοὺς πολέμους ἡ ἴσως, γιὰ νὰ μὴν ἔχῃ εὐθύνη γιὰ τὶς πράξεις αὐτῶν τῶν τυχοδιωκτῶν, ποὺ δὲ σέβονταν, οὐτε ἱε-ρὰ οὐτε ὀνόματα ἀρχηγὸ τοὺς τὸν ἐξάρ-δελο τοῦ Φερράνδου, γιὸ τοῦ βασιλιά τῆς Μαγιόρκας. Αὐτοὺς ὁ Φερράνδος εἶχε πᾶσι νὰ βοηθῇ τοὺς Καταλάνους στὴν Καλλιπὸλι καὶ τοὺς εἶχε ἀκολουθήσει ὡς τὴ Χριστούπολι τὴ σημερινὴ Καβάλα). Ἀλλὰ τότε ἐμφανίστηκε ἓνας καινούργιος ἀρχηγός, μέσα ἀπὸ τὶς τά-ξεις τῶν ἰδίων τῶν Καταλάνων, ὁ Μπερανζέ ντὲ Ροκαφόρ, ποὺ οὐτε λίγο, οὐτε πολὺ, σκέ-φτηκε πὼς θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ βασιλιάς τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐπε, λοιπόν, στὸ Φερ-ράνδο πᾶσι αὐτὸς ἀναγνώρισε γιὰ ἀρχηγὸ μόνον τὸν βασιλιά τῆς Νεαπόλεως καὶ πᾶς, ἂν ἤθελε, θὰ μπορούσε νὰ μείνῃ σὰν ἀπὸ-μὲλος τῆς ἑταιρείας. Ὁ Φερράνδος προ-τίμησε τότε νὰ φύγῃ, παίρνοντας μαζί του καὶ μιά μικρὴ ὁμάδα ἀπὸ τοὺς Καταλάνους τυχοδιώκτες, μαζί μὲ τοὺς ὁποίους λεηλάτη-σαν τὸν Ἀλμυρὸ καὶ τὴ Σ

γειτονικό αλσύλλιο της Καμαρίτσας, όπου τα φόρτωναν πάνω σε μουλάρια. Οι άγαπιάτες τραβούσαν κατόπι τα μουλάρια προς το Κοντοπήγαδο κι' ύστερα χώνονταν μέσα στις βαθείς χαράδρες του Ύμπτου.

Η δουλειά γινόταν ήρεμα και μεθοδικά, σαν καθένος απ' αυτούς τους ανθρώπους να ήξερε από πριν τι έπρεπε να κάνει.

Το ξεφορτωμα κράτησε πάνω από δυο ώρες.

Όταν έτοιμάσθηκε κι' η τελευταία βάρκα, ο καπετάνιος έσκυψε από την κουπαστή κι' είπε μερικές λέξεις στον άνθρωπο να δείχναν ισχυρή θέληση και τόλμη μαζί του προς το μέρος της πύμνης, όπου βρισκόταν η καμπίνα του.

Οι δυο άντρες μπήκαν, λυγίζοντας στα δύο το κορμί τους κι' έκλεισαν πίσω τους την πόρτα.

Ένα φανάρι, που κρεμόταν από το χαμηλό ταβάνι, φώτιζε τα πρόσωπά τους.

Εκείνος, που οι ναύτες αποκαλούσαν καπετάνιο, δε θα ήταν παραπάνω από είκοσι έφτα χρόνων. Τα άδρα χαρακτηριστικά του έδειχναν ισχυρή θέληση και τόλμη μαζί του προς το μέρος της πύμνης, όπου βρισκόταν η καμπίνα του.

Ο άλλος ήταν κοντόμυτος, μεστωμένος, στιβαρός. Ο ήλιος κι' η άριστη της θέασης, είχαν μαυρίσει το πρόσωπό του κι' είχαν σκληρύνει τα χαρακτηριστικά του. Μόνο τα μάτια του είχαν κάτι το παιχνιδιάρικο και το παιδικτικό, που έρχονταν σ' αντίθεση με την ψυχή, μονολιθική φυσιογνωμία του.

Γαρμπή, είπε ο πρώτος, σου έμπιστευομαι το «Δελφίνι».

Ο Γαρμπής γούλωσε τα μάτια του.

Πώς; τραύλισε. Ο ένδοξοτος μās άφινει;

Δέν είμαι ένδοξοτος, αλλά μόνο καπετάνιος κι' αν θέλεις ο καπετάνιος σου, άπάντησε ο άλλος. Ο Λέων Δούκας Φιλανθρωπινός δεν έχει πιά σχέσι με το Βυζάντιο. Αυτό πρέπει να το βάλης καλά μέσα στο μυαλό σου. Είναι τώρα ένας κουρσάρος, που αλκάζει τις θάλασσες. Βυθίζοντας πλοία, σκοτώνοντας ανθρώπους και παρώνοντας δ.τι πολύτιμο βρίσκει από ζωντανούς και πεθαμένους.

Για το καλό της πατρίδας, ένδοξο... συμπάθα με, άφέντη... καπετάνιε ήθελα να πω... τοαύλιε ο Γαρμπής. Μου φαίνεται πως θέλωπε να κόψω τη γλώσσα μου...

Δε θα ήταν άσχημο αν πρόκειται να λες άνοησίες. Λοιπόν, Γαρμπή, σου έμπιστευομαι το «Δελφίνι», αλλά μόνο για τρείς μέρες.

Α δόξα σοι ο Θεός! φώναξε ο Γαρμπής. Ήθελε η καρδιά μου στη θέση της... Είναι φοβηθή πως ο καπετάνιος θα μās άφινε για πάντα...

Ποιός ξέρει; είπε ο Φιλανθρωπινός. Μπορεί κι' αυτό να γίνει.

Καπετάνιε...

Φιλανθρωπινός γελάσε.

Η πρόθεσί μου είναι να γυρίσω κοντά σας, είπε. Αν όμως, δε γυρίσω, δε θα φταίω εγώ.

Αλλά ποιός θα φταίει;

Ο Φιλανθρωπινός άναστήκε τους ώμους του.

Μήπως ξέρω; άπάντησε. Μπορεί να με παραστέκει ο θάνατος την ώρα που θα βγω. Ένας θαλασσινός, που βγαίνει στη στεριά, δε μπορεί να ξέρει τί τον περιμένει.

Θάρω μαζί σου, καπετάνιε, φώναξε ο Γαρμπής, με τον αυθορμητισμό, που έχουν οι άλλοι άνθρωποι σε τέτοιες στιγμές.

Ο Φιλανθρωπινός τον γτύπησε με το χέρι του στον ώμο.

Άστειόμουνε, του είπε. Δεν κινδυνεύω εκεί που θα πάω.

Αν, όμως, σ' άναγκάσουν οι Φράγ-κοι;

Τόσο το χειρότερο νι' αυτούς! Ο Φιλανθρωπινός θα τους κάνει να μετανοήσουν... Άλλά μην το φοβάσαι... Θα ντυθώ σαν κι' αυτούς κι' έτσι κανένας δε θα μπορεί να μ' άναγκάσει... Άκουσε τώρα. Μόλις βγω, θ' άνοιχτες προς τις Φλέδες και δε θα γυρίσεις εδώ παρά έπειτα από τρείς ημέρες.

Την ίδια ώρα;

Ναι. Άν δης τρείς φωτίες, τη μία κοντά στην άλλη, θα στείλεις μία βάρκα... Άν δης δύο τίποτα, θα ξαναφύγεις και θα ξαναρθής την άλλη νύχτα... Άν και πάλι δε δης τίποτα, τότε θα στείλεις έναν άνθρωπο στο άρχειο του Λάσκου, στην Άθήνα.

Καπετάνιε...

Ο Φιλανθρωπινός έκαμε μία άνυπόμονη κίνηση.

Δε θέλω ν' άκούω τίποτα, Γαρμπή, είπε στο σύντροφό του. Τα ένω σκεφτή έλα κι' έχω πάρει την άπόφασί μου... Θα κάνεις, λοιπόν, όπως σου είπα. Όσο λέπω, δε θ' άράξετε πουθενά και θ' άποφύγετε νάρητε σε σύγκρουσι μ' άλλα καράδια. Έγω το λόγο σου;

Το όρκίζομαι, καπετάνιε.

Καλά, πήγαινε τώρα.

Μόλις ο Γαρμπής έφυγε, ο Φιλανθρωπινός πέταξε βιαστικά από πάνω του τα χοντρά από κατραμπάνο ρούχα του ναυτικού κι' άρχισε να φορά μία στολή Φράγκου, που έβγαλε από μία κασέλα. Έσφιξε κατόπι στη μέση του ένα δερμάτινο θώρακα και ζώστηκε ένα βαρύ ζιφός στη μέση του. Ένας μεγάλος μανδύας συμπλήρωσε το ντύσιμό του.

Λίγη ώρα αργότερα, έδυαινε στην ξηρά.

Ο μικρός δρόμος ήταν τώρα ολόετα έρημος. Οι βάρκες, άφου έξεπλήρωσαν την άποστολή τους, είχαν άπομακρυνθί. Ένας άνθρωπος, που θα πήγαινε εκεί την άλλη μέρα, θα ήταν άδύνατο να μαντέψει πως ένα καράδι, προσατευμένο από το σκοτάδι και το μυ-

στηριο της νύχτας, είχε ξεφορτώσει σ' αυτό το μέρος ένα περίεργο φορτίο. Κι' άλλωστε, αυτό το φορτίο είχε εξαφανιστή μέσα σε λίγες στιγμές, λες κι' είχε άνοιξει η γή και το είχε καταπιεί.

Ο Φιλανθρωπινός, πδώντας στην ξηρά, βρέθηκε μπροστά σε δυο ανθρώπους, που τον περιέμεναν, κρυμμένοι στον ίσκιό των βράχων.

Καλώς ήρθες, άφέντη, είπε ο ένας απ' αυτούς. Στους όρισμούς σου.

Ο Θεός μαζί σου, καπετάνιε, ευχήθηκε ο άλλος.

Μ' έλο που το σκοτάδι ήταν πυκνό, ο Φιλανθρωπινός άναγνώρισε σ' αυτούς δυο από τους έμπιστους του Λάσκου. Το Χρήστο Λούκαρι και τον Κοσμά Καρδαβέλο.

Τ' έλα; ρώτησε.

Τα έχουμε δεμένα στα δέντρα, λίγο πιο κάτω, άπάντησε ο πρώτος.

Τί νέα έχετε να μου πτε;

Οι Φράγκοι έδωσαν όλοι για τη Θάβα...

Το έμαθα περνώντας από την Αίγινα...

Οι Βυζαντινοί τους χτυπάνε από πάνω...

Κι' αυτό το ξέρω.

Έχουν να κάνουν άκόμη μ' αυτούς τους καταραμένους τους Καταλάνους.

Δεν είναι καταραμένοι, άφου χτυπάνε τους Φράγκους, είπε ο Φιλανθρωπινός. Κι' ο ευγενής Μιχαήλ Λάσκου;

Μας είχε στείλει από μία βδομάδα εδώ, για να περιμένουμε την άφεντιά σου. Κάθε βράδυ, άγαντεύαμε το πέλαγος, μα δε βλέπαμε τίποτα... Άς είναι δοξαμένο το όνομα του Χριστού και της Παναγίας, που σε είδαμε σήμερα...

Τα κασόνια είναι άσφαλισμένα;

Μην άνησυχείς, άφέντη. Κανείς δε θα τα βρή εκεί που θα τα κρύψω... Τα είχαμε κανονίσει όλα από πριν. Οι άνθρωποι μας είναι σίγουροι και ξέρουνε καλά τη δουλειά τους.

Καλά, δε πηγαίνω, είπε ο Φιλανθρωπινός.

Μόνον, εκείνη τη στιγμή, ο ένας από τους δυο συνομιλήτες του, φάνηκε πως πρόσεξε ότι ο Φιλανθρωπινός ήταν ντυμένος σά Φράγκος.

Καλή προφύλαξι, είπε. Κι' ο άφέντης μας κάνει το ίδιο, όταν θέλη να ξεγελάσει τους Φράγκους.

Χώθηκαν κατόπι στο μικρό πευκώνα, που άπλωνόταν πίσω από τον όρμιο.

Τρία έλογα ήταν δεμένα στα δέντρα.

Ο Φιλανθρωπινός άνέβηκε στο ένα. Ο Λούκαρις κι' ο Καρδαβέλος πδησαν στα δυο άλλα.

Ο πρώτος απ' αυτούς προπορεύθηκε καμιά πενήνταριά μέτρα, ενώ ο άλλος πήγε άριστερά από το Φιλανθρωπινό.

Για αρκετή ώρα, οι τρείς καθάλαρνες προχώρησαν από πευκώνας, που διέδεχονταν ο ένας τον άλλο, άφίνοντας μεγάλες χέρσες έκτασεις ανάμεσά τους.

Έφτασαν, τέλος, χωρίς να έχουν καμιά δυσάρεστη συνάντησι, στην πόλι του Άδριανού, που ήταν το θεωρητικό χωρίσμα ανάμεσα στην παλιά πόλι και την καινούργια, που είχε δημιουργηθί προς το νοτιοανατολικό μέρος της Ακροπόλεως. Ο Ρωμύος αυτοκράτωρ που είχε άγαπήσει την Άθήνα κι' έκαμε πολλά για την πρόδδο της, κολακευόμενος πως ήταν ο ίδιος της καινούργιας πόλεως, είχε θέλσει να δώσει έπίσημο χαρακτήρα σ' αυτό το χωρισμό, με δυο έπιγραφές, που είχε χαραξί στις δυο πλευρές της πύλης.

Η μία προς το μέρος της Ακροπόλεως, έλεγε: «ΑΙΩ εις Άθήναι Θρησείας η νυν πόλις».

Κι' η άλλη προς το μέρος του Ύμπτου: «ΑΙΩ εις Άδριανού και ουχί Θρησείας πόλις».

Την εποχή της Φραγκοκρατίας η Φράγκικη Άθήνα (ή «Σετί», όπως την έλεγαν) περιοριζόταν σε μικρή άκτινα γύρω στην Ακρόπολι. Εκεί έμεναν οι Φράγκοι άρχοντες σε σπίτια, που πήραν από τους ντόπιους, ή που έχτισαν με τα χρήματα που τους άπομυζούσαν.

Σ' αυτή μόνο την περιοχή έκτεινόταν η μέριμνα και το ενδιαφέρον τους. Για τις άλλες συνοικίες άδιαφορούσαν ολόετα. Οι ντόπιοι άς φρόντιζαν μόνοι τους για τα ζητήματά τους.

Άλλά και για την περιοχή, όπου έμεναν οι ίδιοι, το ενδιαφέρον τους ήταν πολύ μέτριο. Οι Φράγκοι κατακτητές, συνηθισμένοι στη στρατιωτική ζωή, ήταν άνικανοί ν' άντιληφθούν τις άνάγκες μιας πόλεως και ν' άντιμετωπίσουν τα προβλήματά της. Βέβαια, έξ άλλου, ότι δεν είχαν να φοβηθούν τίποτα από τους ντόπιους, ούτε μέτρα άσφαλείας έπαιρναν, ούτε φυλάγονταν απ' αυτούς. Έτσι, ήταν πολύ σπάνιο να συναντήση κανείς τη νύχτα κάποια περίπολο στους δρόμους της Άθήνας.

Οι τρείς καθάλαρνες σταμάτησαν καμιά εκατοστή μέτρα πιο πάνω από την πύλη.

Έδώ είναι καλό να χωρίσω, είπε ο Λούκαρις. Η άφεντιά σου—πρόσθεσε μιλώντας στο Φιλανθρωπινό—ας προχωρήσει μπροστά. Εμείς θ' ακολουθήσουμε από κάποια άπόστασι.

Οι Φράγκοι κοιμούνται και δε νοιάζονται για μās, άπάντησε ο Φιλανθρωπινός. Πηγαίνετε έσείς μπροστά... Έγώ θαρθώ σε λίγο.

Όπως θέλει ο ένδοξοτος, είπε ο Λούκαρις. Θα τον περιμένουμε μπροστά στη μικρή πόρτα του κήπου, στο βορεινό μέρος.

Έξω άπάντησε ο Φιλανθρωπινός.

Άλλ' όταν άπομακρύνθηκαν, ο Λούκαρις κι' ο Καρδαβέλος, άντι να διευθυνθί προς το σπίτι του Λάσκου, έστριψε άριστερά, κατά την Ακρόπολι.

Άγαπήσει μου Άθηνά, ψιθύρισε, κάποιος καλός άγγελος σε είδοίσις, άραγε, στον παρθενικό ύπνο σου πως βρισκόμαι εδώ, κοντά σου, και πως μόνο μερικά μέτρα με χωρίζουν από σένα; Άν ήρθα στην Άθήνα, ήταν μόνο και μόνο για να σε δω. Θα το κατάρω, όμως, ή θα ξαναφύγω με την πίκρα και τη λύπη στην καρδιά;

Είχε άφισει το άλογό του να προχωρή άγιά και τα μάτια του έψαχναν μέσα στα σκοτάδια, σά να μπορούσε να ξεχωρίσει κάπου τη γλυκειά μορφή της άγαπημένης του.

Πρέπει να τη δω! ξαναείπε. Και θα το καταφέρω, άκομη κι' αν χρειαστή να σηκώσω όλη την Άθήνα στο ποδάρι. Ο Φιλανθρωπινός, διαφορετικά, δε θα φύγει!

Μιλούσε δυνατά, σά να είναι κάποιον δίπλα του, κάποιον που μπορούσε να τον άκούση και να μάθι τις σκέψεις του και την άκλόνητη άπόφασί του.

Άλλά γύρω του βρισκόταν μόνο τα σκοτάδια κι' η σιωπή. Τα λόγια του ξαναγύρισαν σ' αυτιά του, ξαναμπήκαν στο μυαλό του και καταστράξαν μέσα στην ψυχή του.

Θα τη δω! είπε και τα χέρια του σείχτηκαν πάνω στα χαλινάρια και τα τραβήξαν με όρμη.

Το ζω, έφαιναμένο από το άπότομο τράνταγμα, τινάχτηκε στα μπροστινά του πόδια κι' έπειτα άρχισε να τρέχει.

Ο Φιλανθρωπινός χαλάρωσε τότε το σφίξιμό του και γάδισε το ζω στο λαιμό.

Σιγά! ψιθύρισε. Δεν είναι άνάγκη να ξυπνήσωμε όλο τον κόσμο.

Πλησίαζε τώρα στα Προπύλαια, όπου ύψωνόταν το Φράγκικο κάστρο. Άλλ' άντι να διευθυνθί προς τα εκεί, έστριψε δεξιά και πήρε έναν πλαγίο δρόμο, που προχωρούσε προς τη βορειοανατολική πλευρά της Ακροπόλεως.

Το άριστερό μέρος αυτού του δρόμου ήταν γυμνό. Στο δεξί, όμως, ύψωνόταν μερικά σπίτια. Ένα απ' αυτά ξεχώριζε από τα άλλα. Ήταν ένα μεγάλο τετράγωνο κτίριο, με δυο πατώματα. Το ισόγειο δεν είχε παρά δυο μοναδικά παράθυρα, που ήταν, άλωστε, μικροσκοπικά, σά φεγγίτες και βρισκόταν άρκετά ψηλά από το έδαφος. Το επάνω πάτωμα όμως, είχε έξη μεγάλα παράθυρα στην κάθε πλευρά.

Αυτή η διαρρύθμισι ήταν πολύ συνηθισμένη εκείνη την εποχή. Το ισόγειο άποτελούσε ένα είδος κλειστής θολωτής αούλης, με μερικές άποθήκες στις άκρες. Σε μία γωνιά έδωσαν έπίσης τα άλογα, όταν δεν υπήρχε σταύλος έξω από το σπίτι. Για κατοικία χρησίμευε μόνο το επάνω πάτωμα.

Ο Φιλανθρωπινός είχε στηλήσει τα μάτια του πάνω στο μεγάλο αυτό σπίτι, που ο δόκος του ξεκοδόναν βαρύς κι' έπιδηλικός, μέσα στο σκοτάδι.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια

Ιστορικό μυθιστόρημα υπό Λιονέλ Ντυ Γκπουργκ

ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΚΡΙΝΑ

18ον

Πραγματικά, οι μοναχές, τρομοκρατημένες από τα γεγονότα της Μαρτίτης, είχαν φύγει από άρκετες ημέρες.

Το ίδιο είχε γίνει, άλλωστε, σ' όλα τα μοναστήρια. Οι μοναχοί κι' οι μοναχές, που ζούσαν σ' αυτά, ή είχαν κρυφθί σε συγγενικά τους σπίτια ή είχαν διευθυνθί στα μακρινά μοναστήρια, που βρισκόταν στα βουνά κι' όπου το πιθανότερο ήταν ότι δε θάφτανε ή λαϊκή όργη.

Η Άγία ένοιθε τότε αποθάρρυνσι, που σωριάστηκε μπροστά στην πόρτα, χωρίς να έχη τη δύναμη να κάνει έστω κι' ένα βήμα.

Τα σκοτάδια, της νύχτας άπλώθηκαν σε λίγο. Άλλ' η Άγία εξακολουθούσε να μένη πάντα στην ίδια θέση.

Μία περίεργη γαλήνη άπλωνόταν σιγά-σιγά στην ψυχή της. Μία γαλήνη που δεν την είχε αισθανθί ποτέ άλλοτε ως τότε... Καί, ξαφνικά, έπεσε στα γόνατα.

Οέε μου είμαι μία μεγάλη άμαρτωλή, ψιθύρισε. Συχώρεσε με...

Δάκρυα συντριβής και μετάνοιας κυλούσαν από τα μάτια της...

Το άλλο πρωί, μερικοί εργάτες, που πήγαιναν να δουλεύουν στα χωράφια, βρήκαν μία μοναχή κοκκαλιωμένη από το κρύο, έξω από την πόρτα του μοναστηριού των Καρμηλιτών. Κατέβασαν τότε την κοκκούλα που σκέπαζε το πρόσωπό της, άλλ' άμέσως άποτραβήχτηκαν τρομαγμένοι, άντικρύοντας τις βαθείες πληγές, που το αλάκωναν.

Πέθανε σίγουρα από εύλογιά, είπε κάποιος.

Όχι, από πανώλη, παρατήρησε άλλος.

Ήμουνα πέφουσι στην Κένουα, όταν έστεισε η μεγάλη έπιδημία κι' είδα πολλούς άρρωστούς. Το πρόσωπό τους ήταν μωρισμένο και γεμάτο πληγές, όπως αυτές της γυναίκας.

Τί σπάτετε το κεφάλι σας, για να βοη-τε από τί πέθανε; είπε τρίτος.

Η γυναίκα αυτή ήταν καταραμένη από το Θεό... Δεν έχω καμιά δουλειά εδώ.

Οι άλλοι συμφώνησαν μαζί του και συνέχισαν το δρόμο τους.

Μένο, την άλλη μέρα, ο αστυνόμος του Άραχουέ έστειλε μερικούς χωροφύλακες, που έσκαψαν ένα λάκκο κι' έρριξαν μέσα σ' αυτόν την Άγία. Ένας παπάς, που οι χωροφύλακες είχαν πάρει μαζί τους, έφαλε βιαστικά μερικές εύχες.

Ούτε σταυρός, ούτε άλλο σημάδι τοποθετήθηκε πάνω στον τάφο της Άγίας. Κανείς, άλλωστε, δεν ήξερε, ούτε έμαθε ποτέ τ' όνομά της.

Αυτή ήταν το θλιβερό τέλος της πανίσχυρης άλλου κόμης της Γκένουα.

Επίλογος

Η Ισπανική Χούντα, όπως είδαμε, είχε κρυφεί έκπλητη τη δυναστεία των Βουρβώνων, αλλά δεν είχε καταλάβει τη βασιλεία, βρισκοντας πως αυτή η πράξι ήταν για τη στιγμή άσύμφορη. Από τ' άλλο μέρος, η Ισπαβέλλα δεν έστεργε να παραιτηθί ύπο του γιου της και, με την άρνησή της, δημιούργουσε ένα πραγματικό αδιέξοδο.

Οι πιο ένθουσιώδεις μεταξύ των μελών της Χούντας ζητωκραύαζαν κιόλας ύπο της δημοκρατίας. Άλλ' υπερίσχυαν οι συντηρητικοί που, χωρίς να έπηρεασθούν από το πεί-

σμα της βασιλείας, κήρυξαν το θρόνο εν χρεία και άποφάσαν τη σύστασι τριμελούς αντιβασιλείας. Μέλη της αντιβασιλείας εξέλέγησαν ο Πρίμ και ο Όλοζάγκα, που είχε φτάσει, στο μεταξύ, από το Παρίσι, με πρόσδρο το Φραγκίσκο Σεράνο.

Στην κυβέρνηση που συγκροτήθηκε κατόπι, ο Τοπέτε ανέλαβε το ύπουργείο των Ναυτικών.

Η αντιβασιλεία προχώρησε γοργά στο έργο της άνασυγκροτήσεως της χώρας και κέρδισε τις συμπάθειες του λαού. Ένα από τα πρώτα μέτρα που έλαβε, ήταν, ότι άπλήλασε την παιδεία από την κηδεμονία της εκκλησίας. Κήρυξε ταύτοχρονα την έλευθερία της συνειδήσεως, καθήγγισε τα έπισκοπικά δικαστήρια και έξωψωσε το κύρος της δικαιοσύνης, κάνοντας τους δικαστές θεματοφύλακες της πιστής έφορμογής των νόμων.

Ο Ισπανικός λαός αισθανθηκε, έξ άλλου, μεγάλη άνομοφύσι από τη μείωσι των φόρων. Ός τότε, το μεγαλύτερο μέρος των έσόδων το άπορροφούσε η αούλη. Άλλά τώρα η διαρροή αυτή είχε σταματήσει.

Λίγο καιρό μετά την άνακήρυξι της αντιβασιλείας, η Ένρικά έφερε στον κόσμο ένα άγόρι, στο όποιο ο Φραγκίσκος έδωσε το όνομα του πατέρα του.

Μόλις η δούκισσα ντέλλα Τόρρε άνέρωσε από τον τοκετό, έγιναν στον πύργο Ντελμόντε οι γάμοι της Έλβίας-Μαρίας, της κόρης του Σεράνο, με το δόν Ραμίρο Όλοζάγκα.

Το ειδύλλιο τους είχε άρχισι από την εποχή που το νεαρό έξωμωτικό είχε παραλάβει τη δούκισσα και την κόρη της, για να τις μεταφέρει στις Καναρίους νήσους, όπου βρισκόταν τότε εξόριστος ο Σεράνο. Το ειδύλλιο αυτό είχε ευνοηθί έπειτα από τις στενές σχέσεις μεταξύ των δυο οικογενειών.

Με την ευκαιρία αυτού του γάμου, η άυτοκράτειρα Ευγένια άνώμασε το δόν Ραμίρο κόρητα Τέμπε και του έξεχώρησε την περιουσία που είχε στην Ισπανία. Στην έπιστολή της προς τον Όλοζάγκα, έγραφε:

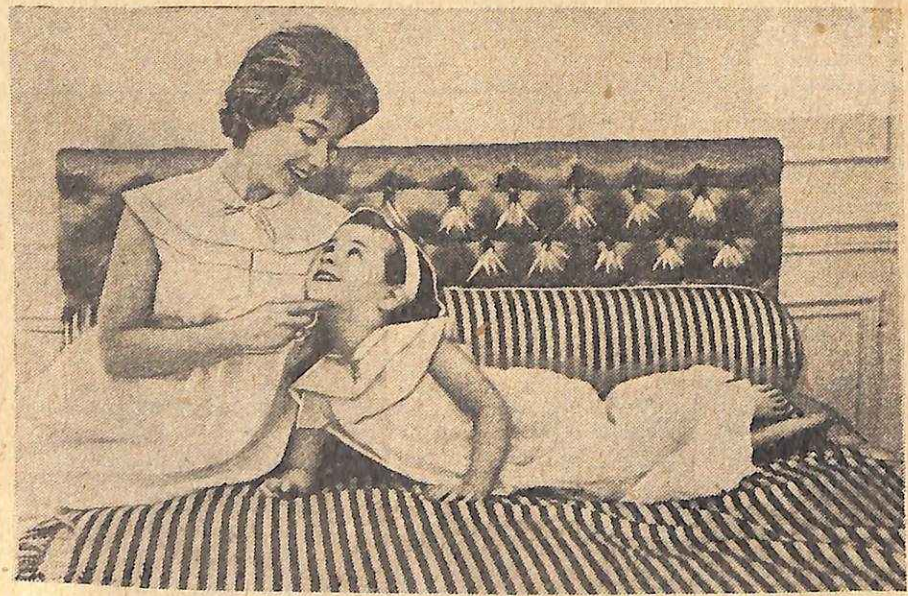
«Ο πατέρας μου, όπως σάς είναι γνωστό, πέθανε χωρίς ν' άφισι άρενες άπογόνους. Έκείνη, έξ άλλου, που κληρονόμησε τον τίτλο και τα δικαιώματά του, έπιφορτίσθηκε από την Θεά Πρόνοια με άλλα καθήκοντα και βαρύτερες εύθυνες. Της είναι, συνεπώς, πολύ εύχάριστο να παραιτηθί από έναν τίτλο, που δεν είναι πια σε θέση να τον τιμήσει όπως θα έπιθυμούσε, και με ιδιαίτερη συγκίνησι τον παραχωρεί στο δόν Ραμίρο Όλοζάγκα, με την ευκαιρία των γάμων τους. Μαζί με τον τίτλο του κόμητος Τέμπε, του παραχωρεί έπίσης και όλη την περιουσία που είχε ή έχει άκόμη στην Ισπανία».

Η Ευγένια δικαιολόγησε το ενδιαφέρον της για το νεαρό Όλοζάγκα με το ότι, το παιδί αυτό δεν είχε μητέρα. Ο Ναπολέων πίστευε αυτή την έξηγησι ή τουλάχιστο προποθήθηκε ότι την εύρισκε ίκανοποιητική.

Η Ισπαβέλλα δεν άναγνώρισε ποτέ πια στην Ισπανία και πέθανε έπειτα από πολλά χρόνια στο Παρίσι, μόνη και ξεχασμένη από όλους.

Ένας Ιταλός πρίγκιπας, από τον όικο της Νεαπόλεως, άνέβηκε άργότερα στον Ισπανικό θρόνο.

ΤΕΛΟΣ

ΟΜΟΙΑ ΝΤΥΜΕΝΕΣ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

Λένε συνήθως πως οι μικροί άρέσκονται να μιμούνται τους μεγάλους. Με την τελευταία λέξι της μόδας όμως συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Οι μίστες θα είνε στο έξής πανόμοια ντυμένες με τις κορούλες τους. Το ντύσιμο θα τις ξαναγίνει και θα κάνει κάθε μητέρα να φαίνεται σαν μεγαλύτερη άδελφή της κορούλας της. Η μόδα αυτή έχει πάρει τόση έκτασι στη Γαλλία, ώστε άκόμα και τη νύχτα, μητέρα και κόρη φορούν τις ίδιες νυχτικές.

Ίσοοία χωρίς λόγια.

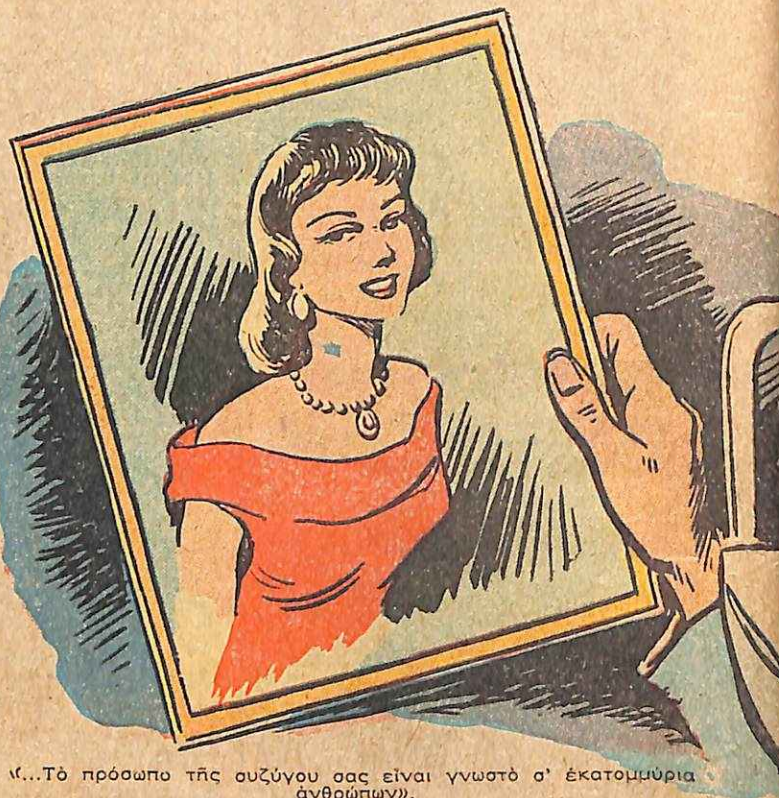
Η καινούργια όμορφιά

ΣΟΥ τηλεφώνω από το στούντιο, αγάπη μου, για να σου πω να μη με περιμένεις απόψε να φανω μαζί... Όλο το απόγευμα θα είμαι απασχολημένη. Ο Κράσιν βιάζεται να τελειώσει το γυρίσμα του νέου φιλμ... Ο Μπλαϊν Τσάντλερ έκανε μια κίνηση δυσφορίας. Μά, ύποπτος, Άλμα, ψιθύρισε, ότι δεν θα σε κρατήσουν στο στούντιο πέρα από τις έξι, τις επτά το πολύ... — Ναι... Μόλις, όμως, τελειώσουμε... Ο Κράσιν έχει καλεσμένη στην βίλλα του όσους παίζουν στην «Ελπίδα». Είναι πολύ ευχρηστικός από τη δουλειά, και επιμένει να γιορτάσουμε το γεγονός μ' ένα γλέντι, που θα του θυμίσουν την πατρίδα του... Καταλαβαίνεις τώρα; Βότκα, μαύρο χαβιάρι, μπαλαλάικες... — Καταλαβαίνω, καταλαβαίνω... — Με άλλα λόγια, μπορεί και να ξημερωθούμε... Από μια τέτοια συγκέντρωση είναι αδύνατο να λείψει η πρωταγωνίστρια του φιλμ. Θα σου έλεγα νάρθες και σύ, μα ξέρω καλά ότι δεν σου αρέσουν οι μεγάλες παρέες... — Ω! με συγχωρείς... Βλέπω γ' ανάθε το ρόζ λαμπιόνι... Με είδον που όντι ήρθε η σειρά μου... Τρέχω... Χίλια φιλά, αγάπη μου! — Καλή διασκέδασι! είπε ο Μπλαϊν με υπόκωφη φωνή. — Άφησε σιγά-σιγά το ακουστικό κι έμεινε λίγο ακίνητος, με τα βλέμματα χαμένα στο κενό. Ύστερα, πήρε ένα τσιγάρο από μια άσημνη σιγαροθήκη με το άσπτερό του χέρι, το έβαλε στο στόμα του και ξανάπλωσε το ίδιο χέρι, για να πάρη τον αναπτήρα. — Δεν είχε δεξί χέρι. Το έχασε στην απόδραση στην Ιαπωνία. — Μά, δεν άναψε το τσιγάρο. Το έρτυσε με αβδία, σηκώθηκε από τη θέση του, έτρεξε στο υπάρ, σε μια γωνιά του απέραντου ληθινγκ-ρούμ, γέμισε ένα ποτήρι ούισκυ ως απάνω και άρχισε να περιφέρεται εδώ κι εκεί, κλωτσώντας ότι έπιπλο εύοισμα μπροστά του. — Κάθε τόσο, σταματούσε, πλησίαζε στα χείλη του το ποτήρι, που το κοστούσε με το άσπτερό χέρι, έπινε λίγο, έκλεινε τα μάτια του, σαν να ήθελε να διώξη κάποιο φριχτό όραμα, και ύστερα ξανάρχιζε τις ατέλειωτες βόλτες του. — Τέλος, έπεσε, εξαντλημένος, σε μια βαθειά πολυθρόνα, άναστέναζε βαθιά, και είπε: — Η ιστορία αυτή πρέπει να πάει ένα τέλος!

Όταν ο Μπλαϊν Τσάντλερ γύρισε από την Ιαπωνία μ' ένα μονάχα χέρι, η Άλμα Αλεξάντερ έτρεξε άμέσως να πέση στην αγκαλιά του. — Σ' αγαπούσα, Μπλαϊν, του είπε, για την καλή σου καρδιά και τα ευγενικά σου αισθήματα. Νυχτα και μέρα παρακαλούσα το Θεό να σε φυλάει και να ενοχυρίσει, για να γίνω γυναίκα σου, όπως είχαμε συμφωνήσει πριν φύγεις... — Θα το ήθελα πολύ κι' εγώ! την διέκοψε ο Μπλαϊν, γυρίζοντας αλλού το κεφάλι του. Έσένα μονάχα συλλογιζόμουν σ' εκείνη την κόλαση... Έσένα μονάχα έλεγα μπροστά μου, μέσα στις φλόγες και ανά έρείπια... ως τη μέρα που... — Δεν είχε τη δύναμη ν' αποτελειώσει τη φράση του. — Άλλαξε μάλιστα τίποτα; τον ρώτησε, ανήσυχη η Άλμα. Δεν μ' άνασες πιά; — Δεν έχει πιά το δικαίωμα να σ' αγαπά ένας σακάτης σαν και μένα!... ούλοισσε ο Μπλαϊν. — Κι' έδειξε με απότομη κίνηση το κεφάλι του το άδαιο δεξί μανίκι του, που ήταν θλιβερά διπλωμένο κάτω από τη μασχάλη του. — Ούτε καν το πρόσεξα! είπε με γοητευτικό χαμόγελο η Άλμα. — Αν άλλοτε σ' αγαπούσα απλώς, τώρα λατρεύω σε σένα τον ένδοξο και τιμημένο ήρωα. Να μην τη σκεπτεσαι διόλου τη μικρή αυτή ελπίδα... Την άλλη εβδομάδα θα κάνουμε τους γάμους μας. — Έχω να σου ανακοινώσω και μια πολύ ευχάριστη είδηση. Όταν έφυγες, μ' άφησες να κάνω ασημένιους οβόλους σε διάφορα φιλμ. Βρέθηκε, όμως, ένας Ρώσος σκηνοθέτης, ο διάσημος Κράσιν, που με πρόσφερε και με βρήθηκε ν' αναδειχτώ... — Το πρώτο φιλμ όπου εμφανίζομαι ως πρωταγωνίστρια δα προβλήθη σε δέκα μέρες. Οι διασημότητες είναι έτοιμες. Όλοι θέν πως θα σημειώση μεγάλη επιτυχία... — Και η Άλμα ξαναγύρισε τον Μπλαϊν, προσθέτοντας: — Τον άπασα που άγαπάς και τη δόξα! — Ο Μπλαϊν θά ήθελε πολύ να τη διορθώσει: — Τη δόξα κι' ενα... έρείπιο!... — «Υστερ» από μια βδομάδα έκαναν τους γάμους τους. Και σε τρεις μέρες η Άλμα Αλεξάντερ γινότανε διάσημη με το πρώτο της φιλμ! — Η μεγάλη αυτή επιτυχία της εξασφάλισε ένα συμβόλαιο με την εστολίεσ όλα τα περιοδικά. Η φωτογραφία της, σε διάφορες στάσεις, νέντεει της σ' έφημερίδα. — Ο θιαυός της γυναίκας του και ο πλουτος, που απέκτησαν εαυτικό όνειρο, στην άρχη τον Μπλαϊν. Νόμιζε πως έβλεπε ένα γοητικό, που δεν του ήσαν πιά διόλου, μα διόλου ευχάριστα. — Η Άλμα εξακολουθούσε να τον άσπα με την ίδια φλόγα. — Πρώτα απ' όλα τον πείσασε το γεγονός ότι η γυναίκα του παρουσίαζε μια Άλεξάντερ. Αυτό, όμως, ήταν οικογενειακό της όνομα: «Αλταίρια». Τ' όνομα αυτό δόσεσε τη στάση με τη πρώτη της ταυσία. Με άλλα λόγια, ο Μπλαϊν πρόσσεε ότι κάθε φορά που παρουσιαζότανε μαζί λιποτάνα έπειδη η διάσημη σία, που την περιτοινούσαν πλήθος θανμάττες, είνε σύμμετρο της ζωής της έναν άνανρο. — Με μεγάλη που λύπη άπφανεγ πιά με διάφορες προφάσεις—να έμφανίζετα μαζί της σε συγκέντρώσεις ή δεξιώσεις. — Νόμιζε πως θα μπορούσε τουλάχιστον να χαρή τη συντροφία της γυναίκας του στην κομψή βίλλα που είχαν χτίσει στο Μπέβερλι Χιλς. — Η Άλμα θά ήταν άπασαλήμενη στο στούντιο ή καλεσμένη κάπου.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΛΑ

Η φήμη της της επέβαλλε τυραννικές κοσμικές υποχρεώσεις. Η ζωή της ήταν κανονισμένη με το ρολόι. Στις κριτικές, στα βιογραφικά σημειώματα για την Άλμα Αλεξάντερ δεν γινότανε ποτέ λόγος για κάποιον Μπλαϊν Τσάντλερ, το σύζυγό της. Ο κόσμος άγνούσε την ύπαρξη του θλιβερού αυτού άνανρου. Όλα αυτά είχαν πληρώσει βαθειά τον έγωισμό του Τσάντλερ. Η ζωή του δεν είχε πιά νόημα. Δε μπορούσε πιά να υποφέρει μια κατάσταση, που τον εξευτέλιζε στη συνειδήσή του. Έπρεπε να το είχε καταλάβει από καιρό ότι ένας άσημος άνανρος δε μπορούσε να δεσμεύη τη ζωή μιας γυναίκας σαν την Άλμα. Ίσως, αν έλειπε αυτό από τη μέση, να την περίμενε καλύτερη τύχη, μ' ένα γερό άνανρα, που δε θα ντροπότενε να εμφανιστή μαζί της. Δεν ήθελε να παραδεχτή ότι η άναπρηρία του ήταν τιμητική γι' αυτόν... Η Άλμα θά λυπότανε, βέβαια, για το θανάτο του. Μά, δε θ' άρ...

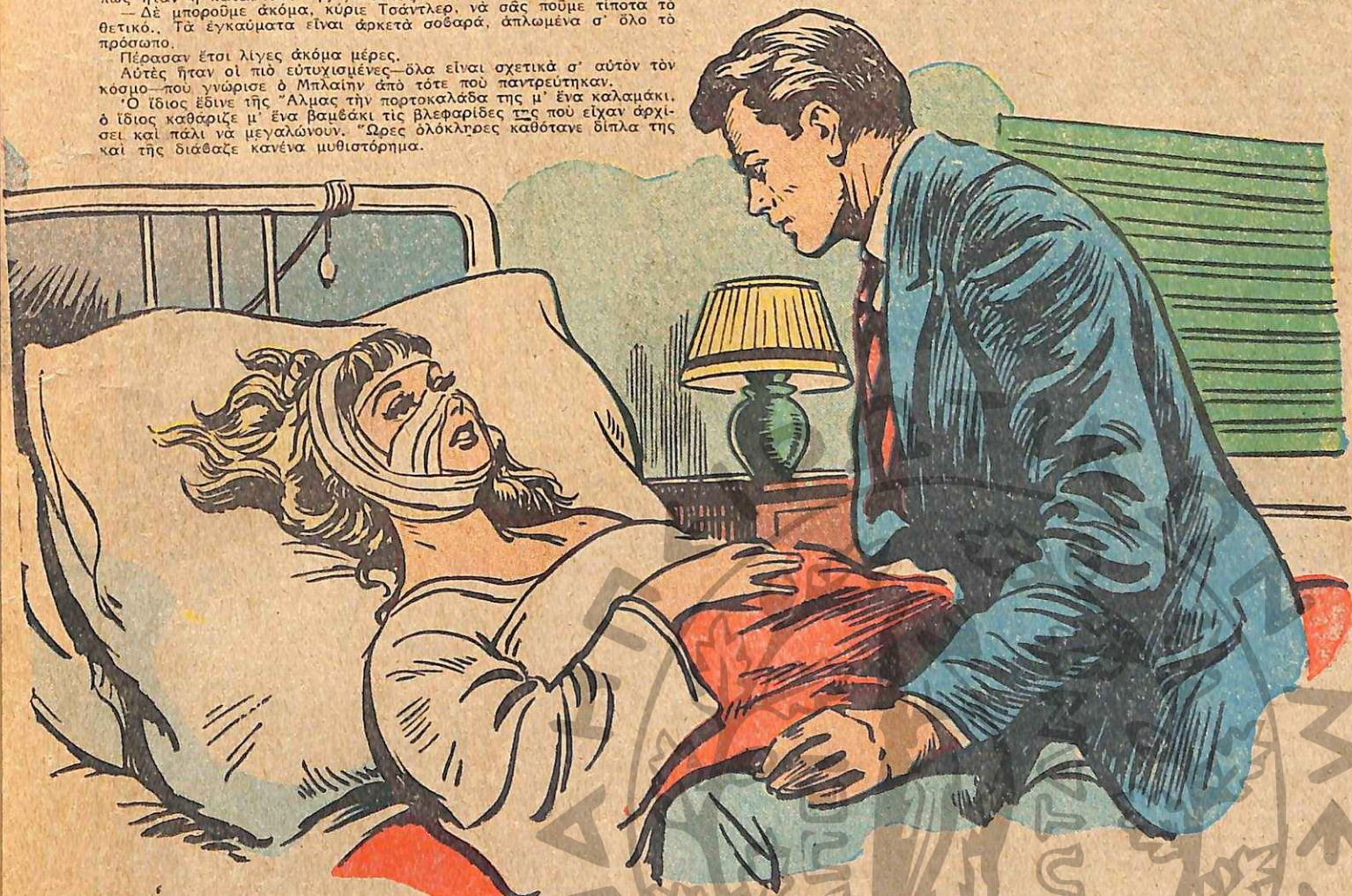
«...Το πρόσωπο της συζύγου σας είναι γνωστό σ' εκατομμύρια ανθρώπων».

γούσε να παρηγορηθώ. — Άδειασε σιγά-σιγά το ούισκυ του και ύστερα σήκωσε το περιστροφό του με το άριστερό του χέρι και άκούμπρε την κάνη στον κρόταφό του.

Τη στιγμή εκείνη, χτύπησε το τηλέφωνο. — Δεν αξίζει πιά ο κόπος να δώ ποιος είναι! ψιθύρισε ο Μπλαϊν, χωρίς να κατεβόση το περιστροφό από τον κρόταφό του. Το τηλέφωνο άκούστηκε και δεύτερη, και τρίτη φορά. Ο Μπλαϊν έκανε μια κίνηση δυσφορίας, άφησε το περιστροφό στο τραπέζι, δίπλα του, σηκώθηκε και πήγε να σηκώση το ακουστικό. — Η κυρία Άλμα Αλεξάντερ δεν είναι τώρα εδώ! είπε άμέσως, χωρίς να περιμένει να μάθη ποιος τον ζητούσε. Να την πάρετε άργότερα... Και αν είσαι εσύ, αγάπη μου, σε πληροφορώ ότι με παίρνεις πολύ άργά... — Έπί τέλους, κύριε Τσάντλερ! άκούσε μια τρομαγμένη γυναίκα φωνή. Γιατί δεν άπαντάτε; Περιμένετε να σας δώσω τον κ. Κράσιν... Η φωνή του σκηνοθέτη άνηχήσε βαρεία στο ακουστικό, με μασομένη λόγια: — Πρό παντός ψυχραιμία, Τσάντλερ! Δε πρέπει να τά χάσεις... Το θεώρησα προτιμώτερο να σε ειδοποιήω άμέσως... Δεν είνε τίποτα σοδαρό... Ο Μπλαϊν ένοιωσε την καρδιά του να παγώνη. — Έπασε τίποτα η Άλμα; τραύλισε. — Ναι, στο ιστορικό φιλμ, που γυρίζουμε τώρα, έπρεπε να φορά μια ψηλή κολλαρίνα από κερωμένο ύφανμα για να στέκεται καλά... Και ενώ άναβε ένα τσιγάρο, δεν πρόσσεε, και πήρε η κολλαρίνα της φωτιά... Μά δεν είναι τίποτα σοδαρό... Την πήγανε άμέσως στο νοσοκομείο με το αστοκινότο μου. — Τι, τί, ακριβώς; ρώτησε ο Μπλαϊν να λαχανιάσει φωνή. — Προλάσε με να σάσουμε τα μαλλιά της... Δεν έπασαν τίποτα... Τη στιγμή αυτή θά βρισκαται στο νοσοκομείο κ'έδρος του Λιδάουου. Έπαναλαμβάνω, Τσάντλερ, ότι... — Μά ο Μπλαϊν είχε πετάξει το ακουστικό, χωρίς να το ξαναβάλη στη θέση του, και βρισκόταν κι' άλλες έξω, στο δρόμο, σ' ένα ταξί. — Δε μπορούμε άκόμα να σας άφήσουμε να τη δειτε! του είπε ο άρχι...

νοσοκόμος όταν μήκη, ύστερ' από λίγη ώρα, στο θάλαμό της. — Ναι, ήταν η Άλμα. Τη γνώρισε άμέσως από τα μαλλιά της, που άπλώνονταν — ποτάμι χρυσάφειο — στο προσκέφαλό της, και όχι από το πρόσωπό της. Ήταν δολοκλήρο σκεπασμένο από γάδες κι' επιδέσμους. Την πλησίωσε και της έπασε το χέρι. Έκείνη άρπαξε το δικό του και το έφριζε σπασμωδικά. — Έσύ είσαι, αγάπη μου; άκούσε μια υπόκωφη φωνή, που έρχότανε από πολύ μακριά. Σε γνώρισα άμέσως από το χέρι σου... — Ναι, Άλμα, εγώ είμαι... Και δε θά φύγω από κοντά σου. Του φάνηκε πως εκείνη χαμογελούσε πίσω από τους επιδέσμους της. Μια τρομερή σκέψη πέρασε εαφνικά από το νου του. Κι' έδειξε στη νοσοκόμο, με το δαχτυλό, τα μάτια της γυναίκας του. Έκείνη, κούνησε άρνητικά το κεφάλι της. — Η Άλμα ξανάπεσε σε λήθαργο. — Η νοσοκόμος πήρε το Μπλαϊν και βήκανε από το θάλαμο. — Μην άνησυχήτε για τα μάτια της, του είπε. Δεν έπασαν τίποτα... Και ούτε πονά διόλου. Μπορείτε να ξαναπεράσετε αύριο.

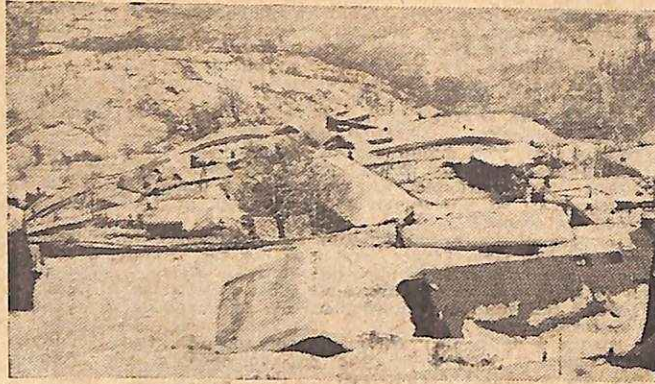
Την επομένη και τις άκόλουθες μέρες, άφηναν τον Μπλαϊν να μένη περισσότερο ώρα κοντά στο κρεβάτι της γυναίκας του. Είχαν πολλά χρόνια να βρεθούν τσσην ώρα ο ένας με τον άλλον! Στην άρχη, εκείνη δε μπορούσε ούτε να τόν δει, ούτε και να του μιλήση. Την εμπόδιζαν οι επιδέσμοι. Του χάιδευε μονάχα με το χέρι τα μαλλιά, τα βαθουλωμένα μάγουλα. Ο Μπλαϊν ένοιωθε τα λεπτά της δαχτυλά να τρέμουν από άγάπη. Τέλος, της ευτέρωσαν τα μάτια και το στόμα. Όταν τα βλέμμάτα τους, έσμιξαν και πάλι, ύστερ' από τσδες μέρες, καταλάσαν και οι δυο πως η άγωνία έκανε την άγάπη τους να γιγαντωθή περισσότερο. Τα πρώτα λόγια που ψιθύρισαν τα ώχρα χείλη της Άλμας, ήταν: — Μήπως... μήπως θά μείνω σημαδεμένη για όλη μου τη ζωή; Μήπως παραμορφώθηκα; Τι λένε οι γιατροί; — Ήουχασε, αγάπη μου! την παρηγόρησε ο Μπλαϊν, προσπαθώντας να χαμογελήσει. Ευτυχώς δε έπασε τίποτα! Είναι κάτι σαν... δυανιτή ήλιασι! — Οι γιατροί, όμως, που τους έπαιρνε κατά μέρος για να τους ρωτήση πως ήταν η κατάσταση της γυναίκας του, κουνούσανε το κεφάλι τους. — Δε μπορούμε άκόμα, κύριε Τσάντλερ, να σας πούμε τίποτα το θετικό... Τα έγκαύματα είναι άφρετά σοδαρά, άπλωμένα σ' όλο το πρόσωπο. Πέρασαν έτσι λίγες άκόμα μέρες. Αυτές ήταν οι πιο ευτυχισμένες—όλα είναι σχετικά σ' αυτόν τον κόσμο—που γνώρισε ο Μπλαϊν από τότε που παντρεύτηκαν. Ο ίδιος έδινε της Άλμας την πορτοκαλάδα της μ' ένα καλαμάκι. Ο ίδιος καθόριζε μ' ένα βαμβάκι τις βλεφαρίδες της που είχαν άρχισει και πάλι να μεγαλώνουν. Άλλες δολοκλήρες καθότανε δίπλα της και της διάδεσε κανένα μυθιστόρημα.

Ήταν γι' αυτόν μεγάλη ικανοποίηση ότι η Άλμα δεν τον ρώτησε ούτε μια φορά τι έγραφαν οι έφημερίδες και τα περιοδικά για το ατύχημα της. Φαινότανε σαν να έλασε πως ήταν διάσημη σία, σαν να είχε άποσπασή από έναν κόσμο, που ήταν γι' αυτήν δολοκλήρη η ζωή της. Ο Κράσιν της έστειλε κάθε μέρα λουλούδια. — Μά ο Μπλαϊν είχε δώσει έντολη στο προσωπικό της κλινικής να μην της τα δίνουν, για να μην ξαναθυμηθ τα περασμένα. — Ένα πρωί, ο διευθυντής της κλινικής ζήτησε να δει ιδιαιτέρως τον Μπλαϊν στο γραφείο του. — Νομίζω, του είπε, ότι η δική μου άρμοδιότης σταμάτησε πιά. Τα τραύματά της κυρίας Άλεξάντερ... με συγκλωρείτε, της κυρίας Τσάντλερ... έχουν πιά έπουλωθή. Άφισαν, όμως, σπράδια, πολύ βαθειά... — Θα μείνη, λοιπόν, παραμορφωμένη; τραύλισε ο Μπλαϊν. — Ίσως και όχι... Η αίσθητική χειρουργική κάνει σήμερα θαύματα... Υπάρχει, μάλιστα, στη Νέα Υόρκη, ένας άστροϊακός χειρουργός, ο δόκτωρ Σουμάχερ, που έχει κάνει ως τώρα πολλές επιτυχείς έγχει...

ρήσεις... Σας συνιστώ να καταφύγετε σ' αυτόν... — Ο Μπλαϊν άνακοίνωσε στην Άλμα τη συμβουλή του διευθυντού. — Δεν είναι τίποτα, αγάπη μου... Το πρόσωπό σου δεν έχει τίποτα. Τού χρειάζεται μονάχα ένα μικρό ρετουσαρίσμα... ένα είδος μακιγιάρισμα, για να ξαναέρη την παλιά του όμορρη και λάμψη... — Βορέθηκα πιά σ' αυτήν εδώ την κλινική! μύθρισε η Άλμα. — Ο, τι είναι άκόμα να γινή, θέλω να γίντ στο σπίτι μας... Δεν ξέρεις πόσο το άγάπησα, πόσο το λαχτάρησα το σπίτι αυτό... που μ' έδελεπε άλλοτε σαν ξένη και περαστική... Άλλαξα πολύ, Μπλαϊν... — Και πρόσσεε σε τόνο άκόμα πιο κουρασμένο: — Καταλαβαίνω ότι ζητάς να μου δώσης θάρρος... ότι ίσως να παραμορφώθηκα για πάντα! Μά, κι' αν μου ήταν γραφό να πάω τη σωφορά αυτή, θέλω να βρισκούμαι στο σπίτι μου, μαζί με τον άνανρα μου, μακριά απ' όλους! — Λυγμοί έπνιξαν τη φωνή του Μπλαϊν και δε μπόρεσε να πη τίποτα. — Ύστερ' από τη πρώτη εξέταση, στο σπίτι πιά της Άλμας, ο δόκτωρ Σουμάχερ — που ήρθε άεροπορικώς από τη Νέα Υόρκη — πήρε κατά μέρος τον Μπλαϊν για να του άνακοινώση ότι η θεραπεία θ' άπαιτούσε ένα χρονικό διάστημα ενός μηνός, και ότι δε μπορούσε να έγγυηθ γι' αυτή την έπιτυχία. Τέλος, έφτασε η μεγάλη κι' έπίσημη μέρα, που ο δόκτωρ Σουμάχερ θά έβγαζε άριστικά τους επιδέσμους από το πρόσωπο της Άλμας, ύστερ' από αλληπαλλήλες έπεμβάσεις. — Δυο ώρες περίμενε ο Μπλαϊν, στο διπλανό δωμάτιο, με την ψυχή στο στόμα, να παρουσιαστή ο γιατρός για να μάθη τ' άποτελέσματα... Τέλος, ο γιατρός βγήκε από το δωμάτιο. — Ο Μπλαϊν έτρεξε κοντά του και τον άύταξε, αμύλητος, στα μάτια. — Αν η σύζυγός σας ήταν μια συνηθισμένη γυναίκα, του είπε έκείνος, θά βρισκόμουν στην ευχάριστη θέση να σας πληροφορήσω ότι η έγχειρησι που έκανα έσμηείωσε καταπληκτική, άνευ προηγουμένου επιτυχία. Δεν έμεινε κανένα σημάδι, καμιά δυσμορφία... — Μά η σύζυγός σας δεν είναι όπως όλες οι γυναίκες του κόσμου. Το πρόσωπό της είναι γνωστό, και στις παρασημικές του λεπτομέρειες, σ' εκατομμύρια ανθρώπων. Είχε και το έγκλωιστό, που το έχασε, όμως. Και αυτό το κάτι, κανείς δε μπορεί να της το ξαναδώσει. Η Άλμα Αλεξάντερ είναι πάλι ώραια όπως πρώτα. Μά δεν είναι η Άλμα Αλεξάντερ της θόνης; Πγαίνετε να τη δειτε... Από τη στιγμή αυτή έσεις μπορείτε να κανέτε για τη γυναίκα σας πολλά περισσότερα απ'...

— Ήουχασε, αγάπη μου! την παρηγόρησε ο Μπλαϊν. Ευτυχώς δεν έπασε τίποτα!... — Τι έγώ... — Το ξέρει, γιατρέ μου; Της το είπατε; — Ναι. — Και πως της φάνηκε... — Δε συγκίνησε διόλου... Μου είπε ότι σας θέλει άμέσως... — Η Άλμα, έαλωμένη πάντα στο κρεβάτι της, περίμενε τον Μπλαϊν με άνοιξη άγκαλιά. — Εκείνος έπσεε πάνω της κλαίοντας. Δε μπορούσε να μιλήση. Την κόττασε στα μάτια, με άφωνα λατρεία. — Γιατί κλαίς, αγάπη μου; τον ρώτησε εκείνη, χαϊδεύοντας τα μαλλιά του. Από χαρά, βέβαια, έπειδη με ξαναέλας, όπως πρώτα. Δεν είναι έτσι; Μά κι' εγώ είμαι χαρούμενη έπειδη ξαναέρηκα την όμορφη μου, όχι για τον κόσμο... αλλά για σένα! Τώρα μονάχα θά καταλάβω την πραγματική ευτυχία κοντά σου... στο σπίτι μας. — ΟΥΓΙΑΛΙΑΜ ΓΡΙΣΕ

Ένα από τα ελληνικά χωριά, που χάνονται μέσα στο έδαφος.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΩΡΙΑ που θάβονται στο έδαφος!..

Έρειπωμένα σπίτια, που κρέμονται στην άκρη επι-
κινδύνων κρημών

Στις πλαγιές των Άγρα-
φων, στην Πίνδο, άκομη και
στην περιοχή της Άχαϊας, ύ-
πάρχουν χωριά, που σιγά-σι-
γά χάνονται. Τα σπίτια τους
ανοίγουν, σ' α να είναι φτιαγ-
μένα από τραπουλόχαρτα και
γκρεμίζονται ή καταλιθαί-
νουν και χάνονται στην πλα-
γιά του βουνού.

Τέτοια χωριά υπάρχουν πολ-
λά στ' Άγραφα. Μα το πιο
δραματικό χωριό απ' όλα είναι
το Μυρόφυλλο, που βρίσκεται
στην Πίνδο. Έχω επισκεφθώ
όλα αυτά τα χωριά, κατά τις
πιο κρίσιμες ημέρες της ζωής
τους κι' έχω με τους κατοί-
κους τους το περιγραφο-
μένο δράμα τους! Συνήκως αυτές οι
κατολιθαίσεις γίνονται από
χρόνια. Έτσι οι κάτοικοι του
χωριού έχουν συνήθειε στον
κίνδυνο, αντιμετώπιζον ψυ-
χράιμα αυτό το γεγονός και
μόλις αρχίζουν να ραίζουν οι
τοιχοί του σπιτιού τους και
να γκρεμίζονται, εκείνοι το
έγκαταλείπουν, γιά να χτί-
σουν πιο περα ένα άλλο. Ξέ-
ρουν, ωστόσο, ότι κι' αυτό το
σπίτι θα έχη πιθανόν την ίδια
τυχή με το πρώτο, μα δε μπο-
ρούν να κάνουν διαφορετικά.

Ο κρατός, βεβαίως, εννοια-
φέρθηκε για πολλούς από αυ-
τούς. Σε μερικούς εώσε κα-
τώ στον κυμπό περιώχες γιά
να εγκατασταθούν, μα οι κα-
τοικοί αυτών των χωριών ει-
ναι συνήκως κτηνοτρόφοι.
Όλη η ζωή τους περνάει με
τα πρόβατα τους, στις πλα-
γιές του ρουνού. Γίως να το
εγκαταλείψουν; Έτσι, προτι-
μούν να ζούνε πάντα κατω-
από τη σκία του θανάτου. Κοι-
μούνται με διαρκώς στημένο
το αυτί σε κάθε θόρυβο, σε
κάθε τρίξιμο. Είναι έτοιμοι
πάντοτε να πεταχτούν από
την πόρτα του σπιτιού τους,
που δεν την κλειδώνουν ποτέ.
Κι' έτσι ζούνε, μεγαλώνουν
και πεθαίνουν μέσα στα έρει-
πωμένα σπίτια τους.

Μα τί ακριβώς συμβαίνει
σ' αυτά τα χωριά; Συνήκως,
το κακό γίνεται το χειμώνα.
Οι κάτοικοί τους μας εισητο-
ρησαν το δράμα τους:
— ΈΗ καταστροφή των σπι-
τιών μας, είπαν, αρχίζει πάν-
τα με τον άκομυθο τρόπο:
'Ακούγεται ένα υπόγειο βουή-
τό, σ' α να κυλάει νερό στο βά-
θος του εδάφους. Έπειτα, σι-
γά-σιγά, ανοίγουν μεγάλες
ρωγμές στη γη σ' α μιά μεγα-
λή άκτίνα, γύρω από το σπι-
τι. Ύστερα οι τοίχοι του σπι-
τιού αρχίζουν να ραίζουν και
να κάθονται. Μετά αρχίζουν

από τη στεγνή να ξεκολλούν
και να πεφτούν ένα ώρω χα-
λίκια, σαν καποιος να τα ρί-
χνη γιά να οιασκέαζή στο
εσωτερικό του σπιτιού. Αυτός
ο πετροπόλεμος κρατά αρκε-
τές ημέρες. Έπειτα το σπι-
τι, αναλόγως της διαβρώσεως
του εδάφους, παίρνει μιά πα-
ράξενη κλίση και τέλος, μ'
ένα μεγάλο θόρυβο, σωριάζε-
ται σ' έρείπια ή χώνεται μέ-
χρι τ' α κεραμείδια του στο έ-
δαφος!...

Παρακολούθησαμε αυτό το
δράμα στο Μυρόφυλλο. Πού
βρίσκεται αυτό το χωριό;
Στην Πίνδο. Γιά να φθάσω
μέχρις εκεί με το αλλοιο, χρει-
α-στικά είκοσι ώρες.

Το φαινόμενο αυτό της κα-
τολιθαίσεως έχει άρχισε από
έδώ και πενήντα χρόνια. Έν-
τελώς άπρόσπτα, ένας ολόκλη-
ρος συνοικισμός κυλήσε μαζί
με τεράστιους όγκους χωμά-
των. Πενήντα μεγάλα σπίτια
κάθκον μέσα στη μεγάλη χα-
ράδρα που ανοίχθηκε. Αυτή τη
φοδερή χαράδρα βλέπει κα-
νείς, μάλις ανηφορία προς
το χωριό. Μα κι' από αυτή τη
στιγμή, αρχίζει κανείς να
νοιάθ' ασχημα! Το θέαμα
που αντικρύζει είναι αλχηεία
έκπληκτικό. Το χωριό αυτό,
που ξεπερνούσε τις δυο χιλιά-
δες ψυχές, έχει σκορπίσει σε
έφθα συνοικισμούς. 'Ομάδες
σπιτιών, σιγά-σιγά, μετακινή-
θηκαν μαζί με το έδαφος τους
και ξεχώρισαν. Έτσι απέτε-
λεσαν έφθα συνοικισμούς, που
άπένανθ μεταξύ τους μερικά
χιλιόμετρα. Μερικοί απ' αυ-
τούς, είναι σε θάλα κάτα-
στασι. Τα σπίτια τους ξε-
χαρβαλωμένα κρέμονται στην
άκρη επικινδύνων κρημών. Σ'
άλλους πάλι, υπάρχουν μεγά-
λες χαράδρες. Έτσι οι κά-
τοικοί τους όσοι άκομη έχουν
τόν ήρωισμό να μένουν εκεί
πέρα σκαρφαλώνουν σαν τ' α
κατσίκια, γιά να πάνε στα
σπίτια τους.

— Και δε φοβάσε μήπως
πέση πάνω σας το σπίτι; ρω-
τήσαμε.

— Όχι, γιάτί ξέρουμε πό-
τε ακριβώς θα συμβή η κα-
ταστροφή και παρακολουθούμε
κάθε χαρακτηριστικό σημάδι,
μάς άπάντησαν. Ποτέ ή κατα-
στροφή αυτή δε γίνεται ξα-
φνικά και μέσα σε μιά νύ-
χτα. Έτσι μπορούμε να
γλυτώσουμε τη ζωή μας.
Όταν πιά χαθή κάθε έλπίδα, ό-
τι το σπίτι μπορεί να σταθή
αυτή τη στιγμή, τότε βιάζο-
με έξω όλο το νοικοκυριό μας κι'
αρχίζουμε να χτίζουμε και-

νούργια. Πολλά νέα σπίτια έ-
χουν χτισθ πάνω στις βυθι-
σμένες στεγές των παλιών
σπιτιών...

— Και γιάτί δεν έγκατα-
λείπετε το χωριό σας;

— Σύμφωνα με σχετική ά-
πόφασι, μπορούσαμε να έγκα-
τασταθούμε στους Νομούς
Τρικάλων, Λαρίσης και Μα-
γνησίας. Μα πολλοί δε μπο-
ρούν ν' άφίσουν τις βουκές
των αϊγοπροβάτων τους...

Το Μυρόφυλλο είναι ένα από
τα πιο τραγικά χωριά της
'Ελλάδας. Ένα παρόμοιο χω-
ριό βρίσκεται στην περιοχή
της Άχαϊας. Είναι το 'Ανω
Μαζαράκι. Μιά τεραστιά έκτα-
σι χιλιάδες τόννοι χώματος
έχουν κυλήσει στον κάμπο κι'
έχουν δημιουργήσει... ευφω-
ρα χαράδρα. Τέτοιες κατολιθαί-
σεις συμβαίνουν συχνά το χει-
μώνα. Μα δόλοκληρη ή έκτασι
του χωριού έχει ποτιστή από
τα άφθονα νερά του υπεδάφους
κι' έχει ξεχωρίσει από το βου-
νό με μιά τεραστιά σε πλά-
τος ρωγμή. Το χειμώνα οι κά-
τοικοί του χωριού φυλάνε με
βαρδίες αυτό το άνοιγμα και
είδοποιούν, αν σε κανένα ση-
μείο άρχισή η φοδερή κατολι-
θαίση. Έτσι φυλάνουν οι κά-
τοικοί από τα σπίτια τους.

Είδαμε πολλά σπίτια αυτού
του χωριού. Έχουν μεγάλες
ρωγμές. Άλλα έχουν γίνει ά-
κατοίκητα. Μα οι περισσότε-
ροι κάτοικοι δεν έγκαταλεί-
πουν τα σπίτια τους, γιάτί
έχουν γύρω τα νημάτά τους
και τα περιβάλλια τους.

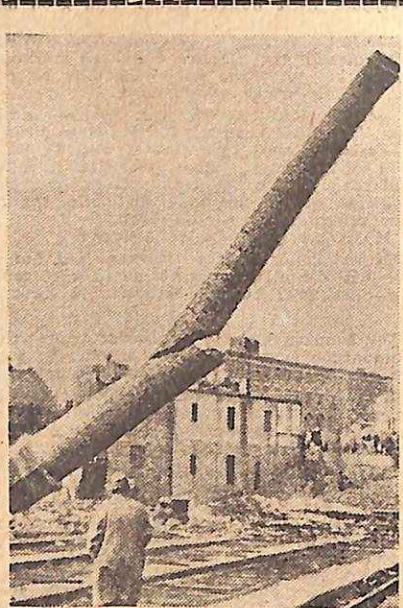
Το καλοκαίρι ή διαμονή σ'
αυτό το χωριό είναι παραδει-
σική. Μα το χειμώνα είναι
σαστο δράμα, γιάτί συχνά ο
δρόμος, που οδηγεί στο χω-
ριό, σε πολλά σημεία, πα-
θαίνει καθιζήσεις ή φράζεται
από βράχια κι' όγκους χωμά-
των, που κατηφορίζουν από
την κορυφή του βουνού. Άλ-
λοίμονο δε στο δυστυχή πεζο-
πόρο που θα βρεθ' σ' αυτό
το σημείο. Θάβεται μέσα στα
χώματα. Έτσι, στα παλιά
χρόνια, την έπαθε κι' ένας
λειτουργός του 'Υψίστου. Κα-
θώς περνούσε με το γαϊδου-
ράκι του, δέχτηκε όλοιο αυ-
τούς τους όγκους των χωμά-
των και γάθηκε κάτω απ' αυ-
τούς...

Η ζωή ώστόσο στο 'Ανω
Μαζαράκι κυλά σαν σ' όλα τ'
άλλα χωριά της 'Ελλάδας. Ό-
ταν περσούν οι έφιαλτικοί
μήνες του χειμώνα, τότε περ-
νεί κι' ο κίνδυνος του θά-
νατου. Τα νερά του υπεδάφους
ελαττώνονται και δεν κυλάν
με δύναμι, ώστε να προκαλέ-
σουν κατολιθαίσεις. Η ζωή
στο χωριό παίρνει τόν μερικόν
νικόν ρυθμό της. Οι κάτοικοι
κοιμούνται ήσυχoi στα σπίτια
τους. Βέβαιoi, ό-τι δεν πρό-
κειται να τους συμβή κανένα
άπρόσπτο και τ' α παιδιά παί-
ζουν ξένοιαστα στην πλατεία
του χωριού ως τόν άλλο χει-
μώνα που θ' άρχισή πάλι το
φοδερό δράμα τους.

Άλλα τέτοια χωριά, όπως
σας ανέφερα, υπάρχουν στις
άστροφώγιες των Άγραφων, ό-
που ή ζωή είναι μαρτυρική,
από την ώρα που θ' άρχίσουν
οι βουχές να τ' α χιονία. μέ-
χι τ' α άνοιξη.

Τα χωριά, λοιπόν, που κα-
τολιθαίνονται από τις πλα-
γιές των έλληνικών βουνών,
έχουν τήν πίο περιεργή αλλα-
γή τήν πίο δραματική ζωή.
Κι' άσφαλ' δεν είναι οι σει-
σμοί, αλλά τ' α νερά, τ' α
άφθονα νερά του υπεδάφους,
που τρώνε σ' ένα ώρισμένο
πάθος τ' α πετρώματα και δι-
μουργούν τεραστιά κενά, μέ-
σα στα όποια χώνονται τ' α
σπίτια.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΕΝΑ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ ΕΝ ΣΤΑΝΤΑΝΕ

Στη Βοστώνη, ένα είδικό συνεργείο ά-
νέλασε την κατεδάφιση της παλιότερης
και πίο ψηλής καπνοδόχου της πόλεως.
Είχε κατασκευασθ' πριν από 60 χρόνια
και πρό χρόνών το εργοστάσιο στο όποιο
άνηκε μετεωρήσει σε αιδιροδρομικό στα-
θμό. Η καπνοδόχος όμως παρέμεινε,
γιάτί πολλοί παλαιοί ρωμαντικοί κάτοι-
κοι ζήτησαν τη διατήρησή της. Τώρα όμως
ή κατεδάφισι κατέστη άπαραίτητη, γιά-
τί ένας πλατύς καινούργιος δρόμος θα
περάσει από το σημείο όπου βρίσκεται.
Έκατοντάδες κάτοικοι της Βοστώνης
παρακολούθησαν με συγκίνηση τήν πώσι
του γίγαντος.

Σ ΚΥΛΟΣ Ι ΣΟΡΡΟΠΙΣΤΗΣ

Ο Γερμανός Ράινχολτ Χύφνερ από τη
Νυρεμβέργη, που εργάζεται ως γκαρσόν
σ' ένα νυχτερινό κέντρο, έχει ένα έ-
ξυπνο λυκόκυκλο, το όποιο ντριάρει με
τό σκοπό να το παρουσιάσει μιά μέρα
στο κοινό. Το λυκόκυκλο κατορθώνει τώ-
ρα να ίσορροπή πάνω στο κεφάλι του
τρία φλυτζάνια του τσαγιού μαζί με τ' α
πιτάκια τους. Ο Ράινχολτ όμως δεν εί-
ναι άκόμια ικανοποιημένος από το αποτέ-
λεσμα των προσπαθειών του και προσπα-
θεί να επιτύχ' κάτι καλύτερο και πρωτο-
τυπώτερο.

Η άνωθυμογραφία ΕΙΝΑΙ ΑΠΡΟΣΤΕΙΑ!

Τι ύποστηρίζουν οι Γερμανοί ψυ-
χολόγοι γιά το «πάθος» της άπο-
στελής άνωθυμών νραυμάτων

Έννεά φορές στις δέκα — άποκα-
λύπεται από τ' άρχεία κάθε άστυ-
νομίας του κόσμου — το χέρι, που
γράφει τα άνώθυμα γράμματα, εί-
ναι γυναικείο!

Άλλά και έννεά φορές, επίσης,
στις δέκα — διατείνονται οι Γερμα-
νοί ψυχολόγοι — το άνώθυμο γράμ-
μα δεν είναι μιά απλή εγκλημιακή
ένέργεια, που άνήκει στη δικαιοδο-
σία της άστυνομίας, αλλά ή έκδήλω-
σι μιάς ψυχικής παθήσεως, που άνή-
κει στη δικαιοδοσία της έπιστήμης!

Χαρακτηριστικό είναι πώς, ενώ οι
δολοφόνοι, οι κλέφτες, οι κακοποιοί
κάθε κατηγορίας, προέρχονται, στις
ίδιες περιπτώ αναλογίες, από τ' α
δυο φύλα και από κάθε σκεδόν κοι-
νωνική ομάδα οι άνωθυμογράφοι,
στη μεγάλη πλειοψηφία τους, όχι
μόνο είναι θηλυκού γένους, αλλά
και παρουνιάζουν ώριμένες, έντε-
λως ξεχωριστές, ιδιότητες.

Πραγματικά, καμιά σκεδόν γυ-
ναίκα δε γράφει άνώθυμα γράμμα-
τα πριν κλείσ' τ' έίκοσι χρόνια της
και έλάχιους, άνάμεσα στις άνω-
θυμογράφους, είναι παντρεμένες
καμιά μύτερες. Κατά κανόνα, το «βί-
τις» της άνωθυμογραφίας («προ-
θάλλει») τις γεροντοκόρες, τις χή-
ρες, τις χωρικές — γενικά, δη-
λαδή όσες γυναικές βρίσκονται ά-
ναγκασμένες να ζούν μόνες κι' έ-
χουν δοκιμάσει μιά σοβαρή άπογο-
ητευσι ή το χάσιμο ενός αγαπημέ-
νου προσώπου.

Αυτό μόνά — ύποστηρίζουν οι
ψυχολόγοι — θάπρεπε κιάλας να μ' ας
δείξη πώς δεν πρέπει να βλέπω-
με άνωθυμογράφο σαν ένα κακό-
θυλο εγκληματία, που θέλει να κα-
ταστρέψ' την ευτυχία των άλλων,
άλλά σαν ένα άρρωστο, που χρειά-
ζεται θεραπεία.

Υπάρχει, όμως, κι' ένα δεύτερο
στοιχείο άκόμη άποκαλυπτικώτερο
γιά το γεγονός, ό-τι οι άνωθυμογρά-
φοι είναι θύματα διαστρωφής.

Σπάνιες, μετρημένες στα δάκτυ-
λα, είναι οι περιπτώσεις, που κα-
ποιος, ή κάποια, στέλνει ένα και
μόνο άνώθυμο γράμμα σ' όλη τη
ζωή του, ή άκόμη οι περιπτώσεις,
που, αφού στείλ' ημερικά άνώθυμα
γράμματα σ' ένα πρόσωπο, που το
εχθρεύεται ξεχωριστά, δε συνεχί-
ζει, στέλνοντας άνώθυμα γράμμα-
τα και σε άλλους. Η άνωθυμογρα-
φία γίνεται έξις, γίνεται πάθος, ό-
πό το όποιο πολύ δύσκολα μπορεί
πιά κανείς να ξεφύγ'!

«Πολλοί — παρατηρεί ο Γερμανός
ψυχολόγος δόκτωρ Τσάμπερ — συ-
νιθίζουν, όταν λάβουν ένα άνώθυ-
μο γράμμα, να το πετάν στο καλά-
θι των άχρήστων. Η πράξη τους αυ-
τή δείχνει άσυγχώρητη ελαφρότη-
», που πλησιάζει τήν εγκλημιακή συ-
νειδησία. Χρέος μας είναι ν' α παρα-
δίδωμε άμέσως το κάθε άνώθυμο
γράμμα, που λαβαίνουμε, στην ά-
στυνομία γιά να σώσουν άρκετούς
άλλους ανθρώπους, που, μοιραία, θα
γίνουν με τ' α σειρά τους, θύματα
του άνωθυμογράφου».

Όστόσο, ή ανακάλυψι του ένό-
χου, σ' αυτές τις περιπτώσεις, δεν
είναι καθόλου εύκολο έργο γιά τήν
άστυνομία. Μολονότι από τήν πεί-
ρα, που έχει άποκτήσει — και από
τήν συνδρομή, που θα της προσφέ-
ρουν οι γραφολόγοι — ξέρει σε ποιές
κατηγορίες ατόμων πρέπει να έντο-
πισή τις έρευνές της, άργεί συχνά
να καταλήξ' σε θετικό αποτέλεσμα,
γιάτί ο άνωθυμογράφος, ή ή
άνωθυμογράφος, είναι, τις περισσό-
τερες φορές, πρόσωπο «άνωτερο κά-
θε ύποψίας».

Ο άνωθυμογράφος — άποκαλύπτουν
οι ψυχολόγοι — ξέρει, από το ένστι-
κτό του να κρυβεται, είναι διπλό-
σωπος και τέλειος ύποκριτής. Ζή-
σ' την πραγματικότητα, δυο ζωές.
Έκείνη, που έκδηλώνει στα γράμ-
ματά του και εκείνη, που κάνει όλη
καθημερινή του έπαφή με τόν κό-
σμο.

Στην καθημερινή αυτή έπαφή φο-
ράει ένα προσωπείο σοβαρότητας,
αυστηρότητας, άμεμπτης ήθικης,
που ξεγελάει συχνά και τους πιο

έμπειρους είδικούς. Στα μεγαλύτε-
ρα σκάνδαλα, που δημιουργήθηκαν
από άνώθυμα γράμματα, ή ανακά-
λυψι του άνωθυμογράφου στάθηκε
μιά έκπληξη πρώτης γραμμής, άκό-
μη και γιά τ' α ίδια τ' α θύματά του.

Η «διπροσωπία» αυτή — που φτά-
νει συχνά όπως ύποστηρίζουν οι
ψυχολόγοι, σε άληθινό «δίκασμό της
προσωπικότητας» του άνωθυμογρά-
φου — είναι ένδεικτική γιά τους βα-
ρύτερους ψυχικούς λόγους, που προ-
καλούν το «βίταιο» της άνωθυμο-
γραφίας.

Οι όλομνάχες στον κόσμο γυναι-
κές, που γράφουν κατά κανόνα, ό-
πως είπαμε, τα άνώθυμα γράμματα,
ζούν μιά ζωή μονότονη, γκρίζα,
στερημένη από κάθε ποικιλία και
κάθε δυνατή χαρά ή συγκίνηση. Η
νέκρα αυτή της καθημερινής ζωής
τους, από τήν όποια δε μπορούν, ή
— γιά λόγους κοινωνικούς — δεν θέ-
λουν να ξεφύγουν, τις άναγκάζει
να ζήσουν μιά δεύτερη («μυστική»)
ζωή, πολύ πίο έντονη και συγκλονι-
στική από τήν άλλη. Γράφοντας το
άνώθυμο γράμμα, νιώθουν τόν έαυ-
τό τους σαν ένα άόρατο πνεύμα, που
είσχωρε πίσω από τις κλειστές πόρ-
τες και άναστατώνει τις ζωές των
ζώνων, άνακατεύοντας, με σατα-
νική μαεστρία, τ' α νήματα, που τις
καθοδηγούν!

Η άνωθυμογράφος βρίσκει έτσι
μιά λύτρωσι στην άπομύνησι της ά-
πό τόν υπόλοιπο κόσμο, που τήν
καταθλίβει. Έμπρεάζοντας, με τις
κυρτές της πράξεις, τήν ζωή των
άλλων, παύει να αισθάνεται τή δική
της σαν ξεμοναχιασμένη σαν ξε-
κομμένη από τόν κοινωνικό κορμό.

Η («λύτρωσι»), όμως, που νιώθει —
προσθέτουν οι ψυχολόγοι — είναι έν-
τελώς συμβατική. Το ένα άνώθυμο
γράμμα γεννεί τήν ανάγκη γιά το
δεύτερο, το δεύτερο γιά το τρίτο,
το τρίτο γιά το τέταρτο κ.ο.κ. ώ-
που ή άνωθυμογραφία γίνεται ένα
τυραννικό πάθος, που έξουθενώνει
ψυχικά τόν άνωθυμογράφο, όχι λι-
γώτερο απ' όσο έξουθενώνουν τ' α έρ-
γα του τ' α θύματά του!

Κατά τους Γερμανούς ψυχολό-
γους, υπάρχουν πολλοί και, κυρίως,
πολλές, που έχουν το σπέρμα αυ-
τής της «άρρωστειας» μέσα τους και
το έκδηλώνουν όταν φανερωθ' ή
κατάλληλη περίσταση. Προτείνουν,
μάλιστα, το άκόλουθο τέστ, που, κα-
θώς ύποστηρίζουν, άποκαλύπτει έ-
κείνον, που έχει έμφυτη τάσι στην
άνωθυμογραφία.

Το τέστ αυτό άποτελείται από τις
έξης τέσσερες έρωτήσεις:

1) Συννιθίζετε, όταν ήσαστε παι-
δι, να καταγγέλλετε στο δάσκαλο
δε συμπεριθ' ας, που έκανε μιά ά-
ταξία, ζήτώντας του συγχρόνως να
μ' α μάθ' κανείς πώς ήσαστε σεις έ-
κείνος, που τόν κατέδωσε;

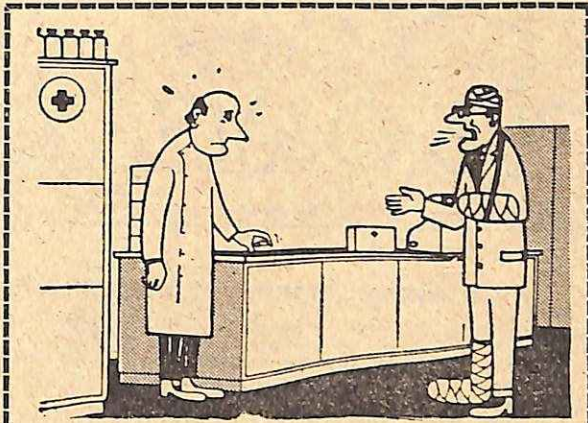
2) Σας έτυχε μιά ή περισσότε-
ρες φορές, να κρυφακούσατε μιά
συνομιλία άνάμεσα σε νυστοχές ή
άγνώστους και να τήν άναμεταδώ-
σατε, πλουτίζοντας τήν με φαντα-
στικές και πικάντικες λεπτομέρειες,
έστω και σε στενο οικογενειακό κύ-
κλο;

3) Σας έρεθίζει το γεγονός, ό-
τι έσείς πληρώνετε κάθε μήνα συνδρο-
μή γιά το ραδιόφωνό σας, ενώ ο
τάδε γνωστός σας δεν πληρώνει τί-
ποτε, έπειδή παρέλειψε να το δη-
λώσ';

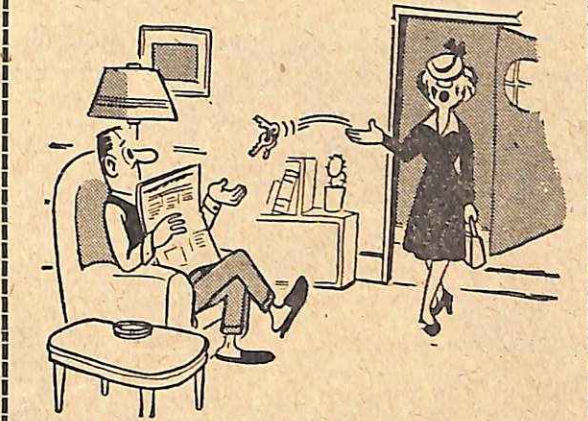
4) Σας γεννήθηκε ποτέ ή διάθε-
σι να π' ατε, μαθαίνοντας κάτι ένο-
χοποινικό γιά τους γείτονές σας;
(«Έ, και ν' α, έστανε σ' α αυτιά της
άστυνομίας!»).

Αν και στις τέσσερες αυτές, ή
και στις τρεις άκόμη από τις παρα-
πάνω έρωτήσεις, άπαντήσατε μ' ένα
(ναι), το πράγμα σημαίνει, κατά
τους ψυχολόγους, πώς έχετε κλίσ-
σι στην άνωθυμογραφία και πώς υπάρ-
χει κίνδυνος ή κλίσι σας να έκδηλω-
θ' όταν συνδράμουν ώριμένοι ψυ-
χολογικοί παράγοντες.

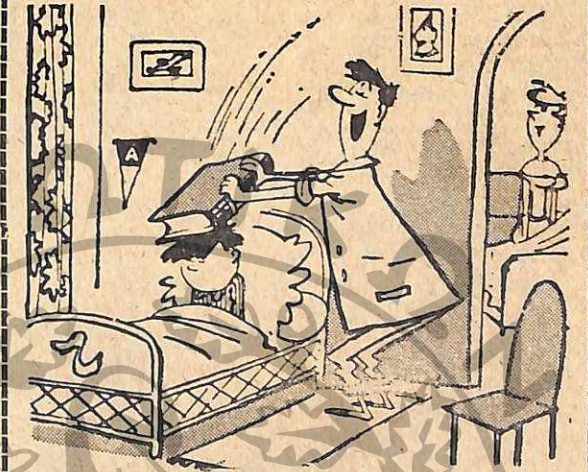
Σε μιά τέτοια περίπτωση, εκείνος,
που αισθάνεται τήν παρόρμησι του
επικινδύνου αυτού πάθους μέσα του,
πρέπει να καταφύγ' σ' έναν είδι-
κό έπιστήμονα. Γιάτί, διαφορετικά,
οι συνέπειες θάνα άπρομετρήτα
δυστηρές, όχι μόνο γιά τους άλ-
λους, γνωστούς και άγνώστους — ο
άνωθυμογράφος άρχίζει στέλνοντας
γράμματα σε πρόσωπα, που αντίπα-
θεί, γιά να έγκαταλείψ' μετά κάθε
έπιλογη — αλλά και γιά τόν ίδιο,
που θα άφήσ' τόν έαυτό του να
γίν' αιχμάλωτος αυτού του πάθους.

Γιατρέ μου, έχωμαι γιά εκείνο τόν δυναμο-
τικό που δώσατε στη γυναίκα μου!...

Τό αυτοκίνητο είναι εν τάξει. Θα χρειασθ' α
όμως να χτίσης άλλο γκαράζ!...

Μ' αυτό τόν βιβλίο, ο Γιωνάννης ξαλίζεται
και άποκοιμείται άμέσως!...

Φταίει ή μανία σου να με φωνάζης διαρκώς
κοτσούλα μου!

Σοφίς καλλιτεχνών

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

Το πρωί της 27ης Ιανουαρίου του 1837, το χιόνι σκέπαζε πυκνό τη γη. Η Τουρνάγια Ράσκα, με τις πολυμορφές πυγμοί του εδάφους της, έμοιαζε σαν μια νύφη στολισμένη με το δαλνικο φάρμα της. Σε λίγο, το χιόνι αυτό έφτανε να βαρύνει από το αίμα ενός από τους μεγαλύτερους Ρώσους ποιητές του περασμένου αιώνα...

Κατά τις ετών, δύο ομάδες φάνηκαν να έρχονται από το μέρος της Πετρούπολης. Τα δύο ομάδες σταμάτησαν σε μια μικρή πύκνωση του εδάφους, όπου το χιόνι ήταν λιγότερο πυκνό. Οι άνθρωποι που κατέβηκαν απ' αυτά ήταν πολύ σοβαροί και φορούσαν μακριές γούνες από άστραχάν και μικρά γούνα σκουφάκια στο κεφάλι. Μιλούσαν πολύ σιγά μεταξύ τους και οι κινήσεις τους είχαν κάτι το επίσημο και το τελετουργικό. Ήταν οι μάρτυρες της μονομαχίας που θα γινόταν σε λίγο. Και κανόνιζαν, ψυχρά και προσεκτικά τις διάφορες λεπτομέρειες της. Αφού έτοιμάστηκαν όλα, οι δύο αντίπαλοι κατέβηκαν από τα άμαξια. Ήταν και οι δύο ώριμοι άντρες, που θα τους έδινε καλής ηλικία τριάντα πέντε ως τριανταεφτά χρόνων. Και φαίνονταν πολύ ψυχρά και...

Ο ένας είχε υπερήφανη και άριστοκρατική μορφή. Ήταν ο μεγάλος Ρώσος ποιητής Αλέξανδρος Σέργιεβιτς Πούσκιν. Ο άλλος είχε την ψευτική όμορφη και την επίπλαστη κομψότητα του ανθρώπου, που συχνάζει στα κοσμικά σαλόνια. Ήταν νόθος γιός του πρεσβευτού της Ολλανδίας στην Πετρούπολη Γεωργίου Νταντές κι' είχε τη φήμη γυναικοκατακτητού. Η αιτία που τους είχε φέρει στο πεδίο της τιμής ήταν οι επίμονες φήμες που κυκλοφορούσαν στην Πετρούπολη για τις ερωτικές σχέσεις του Νταντές με τη Ναταλία Γκοντσάρωβα, τη σύζυγο του ποιητή.

Πριν από λίγες μέρες, ο Πούσκιν είχε λάβει ένα μεγάλο φάκελλο. Όταν τον άνοιξε, βρήκε μέσα σ' αυτόν ένα... «δίπλωμα άπατημένου συζύγου». Σ' ένα «πρακτικό», που βρισκόταν μαζί μ' αυτό το δίπλωμα, περιείχονταν ένα σωρό λεπτομέρειες για τις σχέσεις της Ναταλίας με το Νταντές...

Ο ποιητής φρόναζε από τη λύσσα του. Κι' η πρώτη του σκέψη ήταν να σκοτώσει τη Ναταλία και το φίλο της. Μια συγκρατήθηκε. Κι' αντί να γίνει κοινός έγκληματίας και ήρωας μιας ερωτικής τραγωδίας, προτίμησε να καταφύγει στο μέσον που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι της εποχής του σε παρόμοιες περιπτώσεις. «Έστειλε, τους μάρτυρές του στο Νταντές, προσκαλώντας τον σε μονομαχία...

Ας ξαναγυρίσουμε μερικά χρόνια πίσω. Με την άνοδο του Νικολάου του Ιου στο θρόνο πασών των Ρωσών, ο ποιητής, που ήταν ως τότε εξόριστος στον Κασάκσο, για τις τολμηρές και επαναστατικές ιδέες του, ξαναβρήκε την ελευθερία του. Ξαναγύρισε τότε στην Πετρούπολη, όπου γνωρίστηκε με τη Ναταλία Γκοντσάρωβα.

Ήταν μια νέα μ' έκθαμβωτική όμορφη, που ανήκε σε μια παλιά αριστοκρατική οικογένεια.

Ο Πούσκιν την ερωτεύτηκε από την πρώτη στιγμή και, τρελλός από το πάθος του γι' αυτήν, τη ζήτησε σε γάμο.

Η ίδια δε φάνηκε να ενθουσιάστηκε απ' αυτή την πρόταση. Όσο για τους γονείς της, δεν είχαν ούτε ναι, ούτε όχι και ανέβηκαν την οριστική απάντησι για αργότερα.

Η χλιαρή αυτή υποδοχή δεν απογοήτευσε, όμως, τον ποιητή. Και τάχα πού πολύ με πρεπε γνωστός. Μόλις είχε ξεπεράσει τα όρια της αφανείας. Άλλα τώρα ήταν αποφασισμένος να κάνει κάτι το μεγάλο, κάτι το ένδοξο, και θα τον σήκωνε στην ύψηλη των γονιών.

Πήγε, λοιπόν, πρώτα-πρώτα, στον Καύκασο και έλαβε μέρος στον πόλεμο εναντίον των Τούρκων. Το όνειρό του ήταν να μεγαλοπυγώσει και να γυρίσει πίσω στεφανωμένος με το στεφάνι του ήρωος.

Όλα, την εποχή εκείνη, ο πόλεμος ήταν μια σειρά από αμφισβητήσεις, που δεν παρουσιάζαν σοβαρό ενδιαφέρον.

Ο Πούσκιν έφυγε τότε απογοητευμένος και έλεινολογώντας τον εαυτό ρούσε να τη βρή ασφαλέστερα στη μελέτη του τέχνης, την ποίηση.

Γι' αυτό, αντί να γυρίσει στην Πετρούπολη, πήγε στο πατρικό χτήμα, που είχε κοντά στο Νίζνι Νοβγορόντ, και ρίχτηκε εκεί με μεγάλο κέφι στη δουλειά.

Κατά την περίοδο αυτή, έγραψε το «Ταξίδι στην Ερζερούμ», αποτελειώγοντας το «Ευγένιο Όνεγκιν», έδωσε την οριστική μορφή του στον «Βόρι Γκοντσόνωφ», κι' έγραψε πέντε αισθηματικά διηγήματα και μερικά λυρικά ώριμωπτα.

Εφοδιασμένος μ' αυτά γύρισε στην Πετρούπολη και η εντύπωσι που προκάλεσε μεταξύ των λογίων και των ανωτέρων κύκλων ήταν πολύ μεγάλη. Δεν έφτανε για μια άλλη επιτυχία, αλλά για ένα αληθινό θρίαμβο.

Ο καθηγητής της Ιστορίας Παγούτιν, μιλώντας για το «Βόρι Γκοντσόνωφ» γράφει: «Όταν ο Πούσκιν που μας διάβαζε το έργο του, έφτασε στη στιγμή, που ο καλόγερος προσεύχεται στο Θεό, παρακαλώντας τον να δώσει ανάπαυσι στις περήφανες και τρικυμωμένες ψυχές, μας κυρίευσε δίνους απεριγραπτή ταραχή! Μας ήταν αδύνατο να συγκρατήσουμε τη συγκίνησή μας! Κι' όταν τελείωσε η ανάγνωσι, μέγαμε δάκρυα και κάμψαμε όρα και κυττάζαμε ο ένας τον άλλον. Ήπειτα ριχτήκαμε στην αγκαλιά του

Πούσκιν και τον φιλούσαμε κλαίγοντας».

Μπροστά σ' αυτό το θρίαμβο, οι δισταγμοί των γονέων της Ναταλίας εξαφανίστηκαν. Και η ίδια έδειξε μεγάλη συγκίνησι κατά την επίσκεψι του ποιητού στο σπίτι της.

Οι γάμοι τους έγιναν σε λίγο.

Ο Πούσκιν ήξερε πως η Ναταλία ήταν επιπόλαιη, φιλάρεσκη και πως ήθελε να περιτοχίζεται από θαυμαστές. Έλπιζε, ωστόσο, ότι θα κατάρθαν να διαπλάσσει την ψυχή της και να την κάνει να τον αγαπήσει.

Άλλ' οι ελπίδες του αποδείχτηκαν μάταιες. Κι' είναι πολύ πιθανόν ότι η γυναίκα αυτή, που δε μπόρεσε να τον καταλάβει ποτέ, άρχισε να τον προσβίδη από πολύ νωρίς.

Όσο, ο ποιητής μόνο στην περίπτωση του Νταντές είχε χερποιαστές αποδείξεις.

Το πρωί εκείνου της 27ης Ιανουαρίου του 1837, ένας δειλός και όχρρος ήλιος φώτιζε το χιονισμένο τοπίο της Τουρνάγια Ράσκα.

Οι δύο αντίπαλοι πήραν γρήγορα τις θέσεις τους. Έπρεπε να τελειώνουν προτού προχωρήσει η ημέρα.

Πρώτος πυροβόλησε ο Νταντές. Ο ποιητής πληγώθηκε στο στήθος κι' έπεσε στα χιόνια.

Οι μάρτυρες έτρεξαν άμέσως κοντά του κι' άπλωσαν τα χέρια τους, για να τον άνασκαφούν. Από τη στιγμή που θα τοδιναν κάποια βοήθεια ή μονομαχία θα έθεωρείτο τελειωμένη.

Μη μ' αγγίζετε! φώναξε ο Πούσκιν. Έχω ακόμη τη δύναμι να πυροβολήσω!

Η σφαίρα βρήκε τον Νταντές στο χέρι και τον τραυμάτισε ελαφρά.

Αντίθετα, ο Πούσκιν είχε πληγωθεί θανάσιμα. Και πέθανε δύο μέρες αργότερα, έπειτα από φοβερούς πόνους. Προτού ξεφυγήσει, χάρθηκε τα μαλλιά της άπιστης Ναταλίας, που έκλαιγε πλάι στο κρεβάτι του.

Μην κλάις, της είπε. Δεν είναι τίποτα... Σε λίγο όλα θα έχουν τελειώσει...

Κι' ένα χαμόγελο φώτισε το όχρρο πρόσωπό του. Ήταν ένας αποχαριτωμένος στη γυναίκα που αγαπούσε, στη ζωή, σε όλα...

Η ΒΕΑΤΡΙΚΗ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΔΑΝΤΗ

Μπροστά στο φόντο του Βικτωριανού Λονδίνου, με τα άμαξια και τα φανάρια του γκαζιού, ξεχωρίζει η φυσιογνωμία μιας χλωμής κι' ασθενικής κοπέλλας, με φλογόκοκκινα μαλλιά, χέλιη σαρκώδη και λεπτό λαϊκό σόν του κύκλου — μια αθέτρια καλλονή, που άπαθανάτιστηκε απ' το ζωγράφο και ποιητή Δάντη Γκαμπριέλ Ροσσέτι.

Ήταν η Έλίζαμπετ Σίνταλ, μια μικρή εργάτρια σε κάποιο καπελάδικο, κόρη ενός φτωχού πατέρα με μεγάλη οικογένεια. Μια μέρα του 1850, ο νεαρός ζωγράφος Ουάλερ Ντέβερελ επισκέφτηκε τυχαίως αυτό το κατάστημα, μαζί με τη μητέρα του. Είδε απ' τη τζαμπορτά την Έλίζαμπετ να εργάζεται στο άτελει και το κόπηκε η άνασσα από την εξωτική όμορφη της.

Είναι ένα τέλει μοντέλο! φώναξε. Πρέπει να τη ζωγραφίσω!

Και πραγματικά, όχι μόνο τη χρησιμοποίησε για το έργο του «Δωδεκάτη Νύχτα», αλλά και τη σύστησε στους φίλους του ζωγράφους. Η τυχαία εκείνη γνωριμία είχε αλλάξει ριζικά τη ζωή της μικρής «Λίζ».

Είναι σωστή βασιλίσσα, όμορφη σά θα της άργαίσε! Έλάβε! Έλεγε γι' αυτήν μ' ένθουσιασμό ο Ντέβερελ στο φίλο του Μιλλάι.

Κι' εκείνος την έβαλε να ποζάρει για ένα έργο του, ως πνιγμένη Όφελια. Γι' αυτό, χρειάστηκε να μείνει η νέα ξαπλωμένη μέσο σ' ένα μπάνιο, στο άτελι του, μ' άσπρο φόρεμα και στολισμένη απ' τη δουλειά του, παραμέλησε τη φωτιά που διατηρούσε χλιαρό το νερό του μπάνιου, κι' έτσι η «Όφελια» πάγωσε και μελάνισε απ' το κρύο!

Μια άλλη μοιραία μέρα γι' αυτήν ήταν όταν παζάρισε για πρώτη φορά για τον Ροσσέτι.

Αυτός είχε στις φλέβες του το θερμό Ιταλικό αίμα. Ήταν όρμητικός, φλογερός. Είδε στην κοπέλλα εκείνη κάτι περισσότερο από ένα μοντέλο: ένα όνειρο, ένα ιδανικό, μια Βεατρίκη! Και της έστρεψε ένα θρόνο μέσ' στην καρδιά του.

Ο έρωτας τους ήταν από εκείνους που μπορούν να τους συλλάβουν μόνο ποιητές και ζωγράφοι, στα σπερματόζωα της φαντασίας τους.

Αρραβωνιάστηκαν το 1854. Η Έλίζαμπετ είχε ώριμάσει στο μεταξό, είχε γίνει μια γοητευτική νέα γυναίκα, ανεπιτήδευτη. Ζούσε μαζί με τον άγαμπρό της, κρατούσε το νοικοκυριό του, δεχότανε τους φίλους του. Έμπρεσμένη απ' το Ροσσέτι, άρχισε να γράφει κι' αυτή ποιήματα και να ζωγραφίζει — πράγμα που μεγάλωσε ακόμα πιο πολύ τον ψυχικό της δεσμό.

Αυτή του ενέπνευσε τα καλύτερα έργα του, άκουσμένες κι' έλαιογραφίες. Ήταν γι' αυτόν το ιδεώδες της γυναικείας όμορφας του αιώνα του.

Μά' ένας σοβαρός κίνδυνος απειλούσε την εύτυχία τους: Η Έλίζαμπετ ήταν φυσική. Κι' η ύγρασις του ποταμού — κοντά στον οποίο βρισκόταν το σπίτι του Ροσσέτι — δεν της έκανε καθόλου καλό. Η ύγρασις της χειρότερης δρόνα, όσο περνούσαν τα χρόνια. Όσο, η άδυναμία κι' η χλωμάδα της ταίριαζαν με τον τύπο της και την έκαναν ακόμα πιο όμορφη.

Οι συνεχείς ανασφάλεις του γάμου τους εκ μέρους του Ροσσέτι κι' η κόυρασι απ' το ποζάρισμα κλόνισαν ακόμα περισσότερο την ύγεια της.

Όταν παντρεύτηκαν επιτέλους, το 1860, ύστερα από 6 χρόνων άρραβόνα, φαίνεται πως ο Ροσσέτι είχε άρχισει πιά να τη βαριέται, και πως από καθήκον μονάχα αποφάσιζε να νομιμοποιήσει τις σχέσεις τους.

Πράγματι, είχε ξεμυαλιστεί στο μεταξύ μ' ένα άλλο μοντέλο, κάποια

Ο Άγγλος ζωγράφος Δάντης Γκαμπριέλ Ροσσέτι

Φάνου Κόρνφορτ, που είχε όλα δέν είχε η Λίζ: Ήταν ψηλή, γεμάτη και άνοητη — ένας τύπος κοινού και φανταχτερού θηλυκού. Ο Ροσσέτι την είχε βαφτίσει «Ελέφαντα». Κι' όμως ήταν ξετρελλαμένος μαζί της.

Η κατάσταση της Έλίζαμπετ χειροτέρεψε μετά το γάμο της. Όταν έφερε δε στον κόσμο ένα παιδί νεκρό, έπαθε ένα ισχυρό νευρικό κλονισμό.

Επαίρνε λαύδανο, για να κατορθώσει να κοιμηθί. Δέν ήταν πιά, παρά η σκιά της κοπέλλας, για την οποία είχε πι ένας σύγχρονος ζωγράφος: «Είναι όμορφη σαν την εικόνα ενός χρυσού βουνού μέσα σε μια κρυστάλλινη λίμνη».

Τώρα ένας άλλος ζωγράφος την έλεγε: «φάντασμα στο σπίτι των ζωντανών».

Τέλος, ένα βράδυ του Φεβρουαρίου του 1862, όταν ο Ροσσέτι γύρισε σπίτι του, βρήκε τη «Λίζ» του νεκρή, με το μπουκαλάκι του λαύδανου άδειαν δίπλα της.

Ο θάνατός της χαρακτηρίστηκε σαν «ατύχημα». Ένα άποχαιρετιστήριο γράμμα όμως που είχε άφισε καρφιστωμένο πάνω στο νυχτικό της — και που δεν το παρουσίασε ο Ροσσέτι στην άστυνομία — φανερώσε πως είχε αυτοκτονήσει.

«Έχει γίνει τόσο άθλια η ζωή μου, ώστε δεν τη θέλω πιά» έγραφε σ' αυτό.

Η Φάνου έγινε πιά επίσημη φιλενάδα του Ροσσέτι, έπειτα απ' το θάνατο της γυναίκας του, και κατάρωσε να τον κρατήσει πιστό ως το τέλος της ζωής του.

Όσο, του είχε στοιχίσει πολύ το χάσιμο της Έλίζαμπετ. Πριν τη θάψουν, έβαλε μέσα στο φέρετρό της, ανάμεσα στα μαγουλά και τα μαλλιά της, ένα βιβλαράκι, όπου είχε αντιγράψει μερικά ποιήματα που γράμματα γι' αυτήν.

Ύστερα άλλαξε σπίτι, γιατί δε μπορούσε πια να μείνει σ' ένα περιβάλλον, που τούφερνε τόσες άναμνήσεις. Τη ζωγράφισε από μνήμη, σαν μια αθέτρια Βεατρίκη, κοιμισμένη, με κλειστά μάτια και χέλιη, με χέρια λεπτά και διάφανα — μια όπτασις απ' τον κόσμο των ψυχών...

Αυτό ήταν το τελευταίο άριστούργημα του Ροσσέτι.

Ύστερα το ταλέντο του ξέφυγε, χάθηκε αιγά-αιγά, μαζί με την αθέτρια «Λίζ», που τον ενέπνεε.

Είχε χάσει την πνευματική Ισορροπία του. Και δέν την ξαναβρήκε ποτέ πιά, ως τα τέλη της ζωής του.

Η ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΙΑ ΤΟΥ ΣΟΠΕΝ

Ο Σοπέν, αυτός ο άγγελος, όμορφος στο πρόσωπο σαν θλιμμένη γυναίκα, αυτή η άρρωστημένη ψυχή, δέν εύχθηκε ποτέ στον έρωτα, μ' όλο που τον τριγύριζαν όμορφες γυναίκες και πριγκίπισσες και μαλωναίνας ποιά θ' άποχτηνί τα γάντια του ή ποιά θα στολίση το σαλόνι του με χλωμούς μενέδες...

Λίγο καιρό πριν απ' τους άρραβώνες του, στο Παρίσι, συνέθε ή περιπέτεια του με την κόμισσα Ντελφιν Ποτόκα, την όμορφη άμαρτωλή. Μά οι σχέσεις τους κράτησαν πολύ λίγο, γιατί ή Ντελφιν είχε παντρευτή ένα χάλιαρα.

Τρελλά έρωτευμένος με την κόρη ενός διάσημου μαέστρου, ο Σοπέν άποφάσιζε να την παντρευτή. Κι' ο γάμος αυτός θα γίνι, αν δέν τον ματαίωνα ένα μικρό περιστατικό: Κάποια μέρα, που ή κοπέλλα δεχότανε, μαζί με το Σοπέν, κι' έναν άλλο μουσικό, πιά διάσημο τότε απ' αυτόν, έκανε την άπερισκεπία να προσφέρει κάθισμα πρώτα σ' εκείνον. Ο Σοπέν λοιπόν δε θέλησε να την ξαναδύ και την έχασσε στη στιγμή.

Δύο γυναίκες όστόσο άποτέλεσαν σταθμό στην πολυτάραχη ζωή του Σοπέν: ή Γεωργία Σάνδη κι' ή μικρή άφελής άρραβωνιαστική του, ή Μαρία Βοτζίνοβα.

Η Μαρία ήταν ένα παράξενο κρέας Σλαβας και Φλωρεντινης. Άλλοι τη θρίσκανε άσχημη κι' άλλοι άέγγαστη. Ο Σοπέν την είχε γνωρίσει κοριτσάκι, όταν της έδινε μαθήματα άρμονίας και τη μάθανε ν' άκουμπάει τα δαχτυλάκια της στα πλήκτρα του πιάνου... Την ξαναβρήκε αργότερα, στη Δρέσδη, κοντά και τρυφερή, σωστή γυναικα.

Οι γονείς της, πλούσιοι γαιοκτήμονες, τον ύποδέχτηκαν σαν παιδί τους.

Στην άρχή, ο Σοπέν νόμιζε πως ένοιωθε μια άπλη φίλα για τη Μαρία. Της δώρωνε τις άπλοκές συνθέσεις της και πηγαιωνε μαζί της περίπατο ή βαρκάδα. Κανείς δέν παραξενεύονταν γι' αυτή τη στοργή.

Καθισμένοι στο πιάνο, ένα βράδυ, οι δύο νεοί φλουρούσαν, άναστέλλαν, κυττάζονταν με θαυμασμό... Μά έρτασε κάποτε ή στιγμή του άποχαριτισμού. Η Μαρία του προσέφερε ένα κίτρινο τριαντάφυλλο, ενώ εκείνος την κυττάζε άμυλητος κι' άκουγε να ξεσπά μέσα του μια σπαρακτική μελωδία, που κάθε νότα της ήταν κι' ένα κομμάτι απ' την καρδιά του... Έτσι έγραψε το «Βάις του Άποχαριτισμού»...

Όταν γύρισε αργότερα στο Παρίσι, άρχισε ν' άλληλογράφει με τη Μαρία. Εκείνη τον έγραφε, με παιδικτική άπλότητα: νη το έγραφε, με άκαταλείψατε, «Τό Σάββατο, όταν μάς έκαθάνε μας θλιμμένους, με δακρυμάλα τα μάτια, μέσ' στο σαλόνι, όπου πριν από λίγο βρισκόσαστε μαζί μας... Η μικρή καρδέλα σας είναι πάντα στη θέση της, και θέναι όσον καιρό πιά μένουμε σ' αυτό το σπίτι... Έδώ συνθέσατε τό: «Ηίος αν ήμωνα χρυσός, να λάμπω μαγεμένα, θάθελα μόνο έσένανε να φώτιζε, παρθένα...».

Ο Σοπέν συνέθετε με θέλησι. Η δημιουργική φαντασία του τον παρέσυρε σε γοητευτικά κι' ύπεροχα όνειρα... Έτσι έγραψε την περίφημη «Μπαλάντα» σε σόλ έλασσον», που είναι ένα απ' τα πιά μελαγχολικά και άγρια κομμάτια.

Άρνούτανε τις προσκλήσεις του Μέντελσον και του Σομάν, γι' νάνα πιά εκκούραστο δέν θα πηγαινε στο Μάριεμπαντ, όπου δέν τον περιέμενε ή Μαρία.

Την ξαναβρήκε εκεί. Κι' ή μεγάλη, ή

Η Έλίζαμπετ Σίνταλ ως πνιγμένη «Όφελία».

στα όποια πρόσθετε ή Μαρία σύντομα ύστερόγραφα:

«Έμαστε άπαρηγόρητες για την άναχώρησι σας — του έγραφε. Οι τρεις μέρες που πέρασαν, μάς φάνηκαν σαν τρεις αιώνας. Άργαγε να συμβάλει το ίδιο και σε σας; Λυπάστε καθόλου που χάσατε τους φίλους σας;»

Η διακοπή των σχέσεων τους έγινε ύστερ' από λίγον καιρό, χωρίς άνώφελες έξηγήσεις, και σκηνές.

Ο Σοπέν ήξερε από καιρό πως όλα θα τελείωναν έτσι, κι' ή περηφάνεια του δέν τον άφινε να δείξη τον πόνο του. Μά δε μπόρεσε να γιαντρευτή. Αυτό το σιωπηλό δράμα, που τόξερων μόνο μερικοί φίλοι του, τον πλήγωσε κατάκαρδα και κατάρωσε την ύγεια του, που την είχε ήδη ύποσκάψει ή φυματίωσι.

Παρηγορία του σ' αυτή την τραγική άπόγνωση ήταν το πιάνο του. Καθόταν άρες όλόκληρες μπροστά στα πλήκτρα, μέσα σ' ένα μουσικοτείο δωμάτιο και συνέθετε τις μελαγχολικές μελωδίες του, που φτάνουν ως τα κατάσθα της ψυχής και συγκινούν με την άπεραντή θλίψη τους.

Ο μεγάλος μουσουργός είχε τόσο άπολαύσει από τη ζωή, που, δίχως όστόσο να το όμολογή στον εαυτό του, θα προτιμούσε το θάνατο. Δέν έβλεπε πιά κανένα φίλο του, δέν πηγαινε πουθενά, δέν άγαπούσε τίποτα και με τίποτα πιά δέν έμενε εύχαριστημένος.

Μια ήμερα τον έπισκέφθηκε μια παλιά φίλη του, που άπόμεινε κατάπληκτη από την άλλωγή που παρουσίαζε ο μεγάλος συνθέτης.

— Μά έδώ μέσα ζήτε σά σε τάφο! του έλεπε, μόλις βρέθηκε κοντά του, μέσα στο μουσικοτείο δωμάτιο, όπου βρισκόταν το πιάνο του.

— Κι' ένώ είμαι σαν νεκροζώντανος... ψιθύρισε ο Σοπέν, γυρίζοντας άλλού το πρόσωπό του, για να κρύψη τα βουρκωμένα μάτια του.

«Εκείνος το τριαντάφυλλο της Μαρίας σ' ένα φάκελλο κι' έγραψε απ' έξω: «Η دوستα μου».

Από τότε, δέν περιέμενε πιά στη μοναξιά του, παρά το θάνατο που φώλιαζε στο στήθος του.

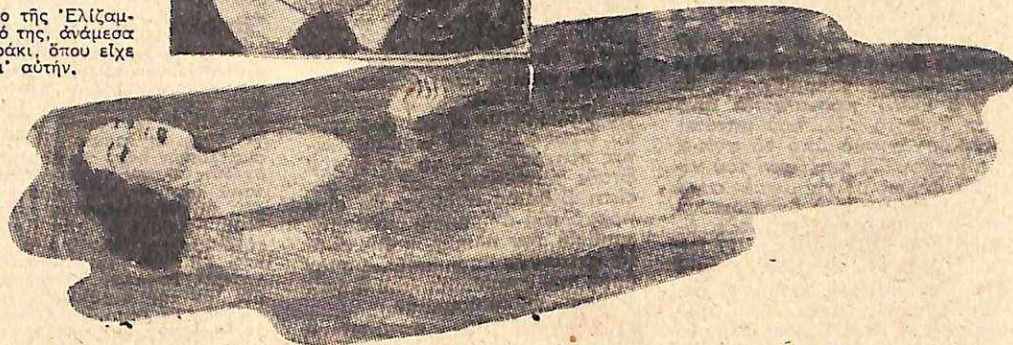
Δέν άργησε ναρθή, ο θάνατος αυτός, κάποια βραδυά Άποκρυσ. Κι' ο Σοπέν τον δέχτηκε σαν άπολύτρωσι απ' το φοβερό μαρτύριο της μοναξίας και της μελαγχολίας του...

Ο Δάντης στην έκκλησία

Ο Δάντης παρακολουθούσε μια Κυριακή τη λειτουργία να πρós μεγάλη κατάπληξη των διπλανών του. δε γονάτιζε ούτε άποκαλύφθηκε την ώρα που έδωναν τα άγια των άγιων.

Μερικοί όθονεροί συμπόλιτες του τον κατηγγέλαν στην Ίερά Έξέτασι και την άλλη μέρα ο ποιητής έκλήθηκε σε άπολογία.

— Ημουν τόσο άφοσιωμένος στη λειτουργία, έξηγόνε ο Δάντης, ώστε δέν έσκέφθηκα να τηρήσω έναν άπλο τύπο. Άλλά έίωνα περιεργός να μάθω τί σκεπτόντουσαν οι κατηγόροι μου, την ώρα που έπρεπε να έχω την σκέψη τους στραμμένη μόνο στο Θεο...

Ο μουσουργός θρειδερίκος Σοπέν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Ο γάμος του Χότζα

Όταν ο Ναστραδίν ήταν έγγενης ακόμα και ζούσε, όπως του άρεσε, βάλθηκαν συγγενείς και φίλοι να τον παντρεύουν.

— Δεν είναι σωστό κοτζάμ Χότζας, να μην είσαι παντρεμένος... Τι θα λείπει ο κόσμος για σένα; Κινδυνεύει η υπόληψή σου. Τού τρώγανε τ' αυτιά οι καλοθελητές, μά ο Ναστραδίν δεν τόδεξε κάτω.

— Μπρέ, ότι, λέει ο κόσμος είναι λόγια βρεσέ... απαντούσε. Κι' όσο για την υπόληψή μου, κουραφέζα! Χότζας είμαι και δεν υπάρχει κανένα φερμάνι του Σουλτάνου, που να λείπει πως οι Χότζαδες πρέπει να είναι παντρεμένοι...

— Αμάν, μπρέ Ναστραδίν εφέντημ, πάρε μιά χανούμ να σε νοικοκυρέψει, γιατί όταν γεράσει ποιος θα είναι κοντά σου να σε περιποιηθεί; προσπάθησε ο καδής να τον καταφέρει.

— Άλλο ο Χότζας τίποτα.

— Μπρέ, όταν γεράσει ο άνθρωπος, έλεγε, δεν έχει προκοπή μ' όλες χανούμ κι' αν τον παρστέκουνε όλες μαζί...

— Ωσπου, αφού είδαμε κι' αποείδανε οι συγγενείς και φίλοι, αποφάσισαν να τον αφήσουν ήσυχο.

— Αυτός έχει κεφάλι αγύριστο... Κι' όσο τον παντρολογάμε, τόσο πάει κόντρα... Άς τον αφήσουμε για την ώρα και πάλι βλέπουμε... είπε ο γέρο-θείος του Ναστραδίν κι' όλοι συμφώνησαν μαζί του.

Μια μιά προξενήτρα, που ήξερε τη φιλοχρηματία του Χότζα, τους γύρισε τ' αυτιά: — Μπρέ, τι καθόσαστε και λέτε πως ο Ναστραδίν δεν παντρεύεται; Άς του βρούμε μιά νύφη με υπόλοιπους παράδες και τότε να δείτε που θα βιάζεται να παντρευτεί!

Κι' έτσι, σ' όλο το χωριό του καθώς και στα κοντινά χωριά, άρχισαν να ψάχνουν, για να βρούν μια πλούσια νύφη.

— Ωσπου βρέθηκε η φατίμε μ' ένα σωρό φλουριά και προικιά ασυμμεκέντητα, που μόλις άκουσε πως θαπαινε για άντρα έναν Χότζα, ξεπλάστηκε ακόμα πιο πολύ.

— Θα πάω γι' άντρα τον πιο μορφωμένο του χωριού, κι' όλες οι άλλες χανούμ θα σκάσουν απ' τη ζήλεια τους! έλεγε και ξεγύλιζε, φουσκώνοντας σαν παγώνι.

— Άλλά κι' ο Χότζας, μόλις άκουσε πως αν παντρευότανε τη φατίμε, θα γινότανε μια πλούσια, τρελάθηκε απ' τη χαρά του.

Κι' αποφάσισε την ίδια στιγμή να παντρευτεί την πλούσια χανούμ.

Μα δεν πέρασε πολύς καιρός απ' το γάμο του κι' άρχισε να μετανοάει.

— Καλοί κι' άγιοι οι παράδες, έλεγε στενωρωμένος στους φίλους του, μα όταν δεν έχω έναν άνθρωπο για να συνενοηθώ, είναι μεγάλη συμφορά!...

Μια μέρα τέλος, αποφάσισε να τ' αβγάλη όλα στη φόρα μέσα στο καπιεϊό, που ήτανε μαζεμένοι οι άντρες του χωριού.

— Άπ' τη πρώτη μέρα κατάλαβα πως όλα θα πήγαιναν στραβά... έλεγε.

— Πίστα μας, Ναστραδίν, και μην αφήσεις τίποτα κρυφό...

— Μα τόν Άλλάχ, θα σάς τ' αβγάω όλα, για να ξελαφρώσω η καρδιά μου και να βάλουνε μυαλό όσοι από σάς δεν παντρεύτηκαν ακόμα...

Και συνέχισε σε λίγο:

— Λοιπόν, που λέτε, τη μέρα του γάμου, ήρθαν οι προσκαλεσμένοι κι' άρχισαν να τρώμε και να πίνουν. Και δε φτάνει, που πούν και σε μένα να φάω... Άφου, λοιπόν, κώθηκα να φύγω, αγανάκτησα και σηχρεάστηκαν τ' αυτιά μου. Μα, σαν ήρθε η ώρα και με γυρεύουν, Άφου έμαζαν, λοιπόν, παντού, κατάφεραν να με ανακαλύψουν και μου είπαν να πάω να φέρω τη νύφη...

— Έσείς, που φάγατε τ' αργιντά, να πάτε και με τη νύφη... τους αποκρίθηκα νευρισμένος.

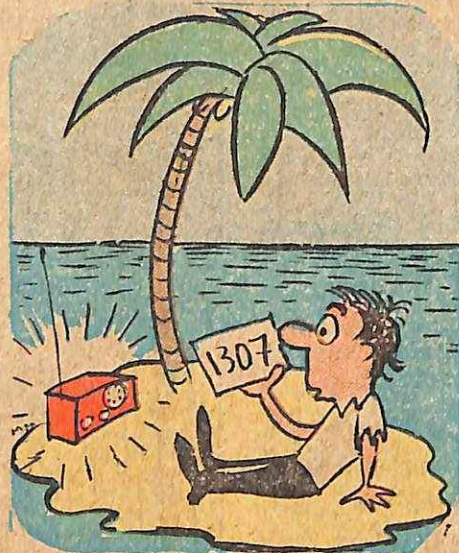
— Άλλά με τ' αυτιά τους με κατάφεραν οι αθεόφοβοι να πω να φέρω τη νύφη.

— Καλά, και τους παράδες που πήρες για προίκα, Ναστραδίν εφέντημ, τόσο γρήγορα τους ξέχασες; τόν ρώτησε κάποιος.

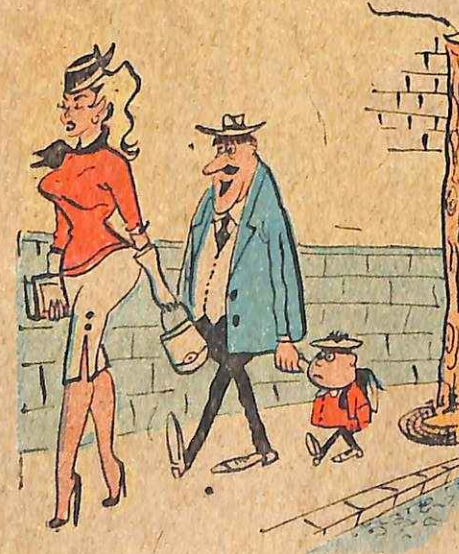
— Ά! Νά σάς πω, φίλοι μου! Είναι η μόνη παρηγοριά που έχω μέσα στην τόση δυστυχία μου. Αυτό έλειπε να μην έχω κι' αυτή την ανακούφιση, ύστερα από τη βλακεία που έκανα! αποκρίθηκε ο Ναστραδίν χαμογελώντας πονηρά.

— Όχι, φίλε μου, δεν έκανες λάθος στον αριθμό, αλλά στη μέρα... Αύριο θα λείπω εγώ από το σπίτι!...

— Τα κέρδη του πρώτου αριθμού 1307 της περασμένης κληρώσεως παραγράφονται αν ο τυχερός δεν παρουσιαστεί ως τις 6 το απόγευμα!

— Δεν είναι ανάγκη να πής της μαμάς σου πως λοξοδρομήσαμε για να πάμε στο σχολείο!

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Ένοχλήσεις

Ά! Με ζητούν στο τηλέφωνο. Όρίστε, κύριε, λέγετε. Μάλιστα, εδώ Πελοπίδας, αυτοπροσάπως και ιδιοχειρώς. Ποιος εκεί; Ά! Ο κύριος Δημητράκης. Καλημέρα σας κύριε Δημητράκη. Τι με θέλετε παρακαλώ; Πώς; Επιδυμείτε να με συναντήσετε, εντός της ημέρας και με ρωτάτε τι ώρα θα είμαι ευκαίρος. Λοιπόν, δε θα είμαι καθόλου ευκαίρος. Πώς είπατε; Αύριο; Ούτε αύριο, ούτε μεθαύριο, ούτε ποτέ. Όρίστε; Με θέλετε μόνο για πέντε λεπτά; Ούτε για πέντε λεπτά, ούτε για πέντε δευτερόλεπτα, ούτε για πέντε χιλιοστά του δευτερολέπτου. Τι λέτε, κύριε Δημητράκη; Γιατί είμαι τόσο ακριβοθώροτος; Όχι, δεν είμαι καθόλου ακριβοθώροτος. Ά! Με ρωτάτε τώρα αν έχω τίποτε εναντίον σας. Όχι, κύριε Δημητράκη. Άλλά αν άνοιχαι να σας δεχτώ, είναι ακριβώς γιατί δε θέλω να έχω τίποτε εναντίον σας. Μ' έννοείτε; Ά! Δεν μ' έννοείτε. Νά σάς τ' αβγάω, λοιπόν, κι' αλλιώς, για να μ' έννοήσετε. Λοιπόν, τι με θές κύριε Δημητράκη και γυρεύεις αυτή τη συνάντηση; Για καλό αποκλείεται να με θέλεις. Γιατί κανένας δε ζητάει τον άλλον στο τηλέφωνο για καλό. Ποιος έπηρε, ποτέ άνθρωπο στο τηλέφωνο για να του πη ότι τον θέλει για κάτι που θα τον ευχαριστήσει; Άν έχω να του άναγγείλω μιά ευχάριστη είδηση, θα του την πη άμέσως, από το τηλέφωνο. Δε θα του ζητήσω συνάντησι.

Άν του ζητήσω συνάντησι, για κάποια ένόχλησι θα προκύπτει, αναμφισβητήτως και άπωσθήποτε. Για κάτι τέτοιο, λοιπόν, με θές και του λόγου σου. Τι ξεροθήχεις από το τηλέφωνο, κύριε Δημητράκη; Έτσι είναι. Και για να επιμύνης τόσο πολύ να με άτασχολήσεις για πέντε λεπτά ή θα με θέλεις να σου δώσω τίποτα δανεικά, τ' αβγάω και δε δίδω, ή για τίποτα συστάσεις, τις όποιες επίσης δε δίδω, ή για να βάλω ως έγχυτης καμιά υπογραφή, την όποιαν και δεν βάζω, ή να μεσολαβήσω κάπου για δική σου ύπόθεσι, όπου και δεν μεσολαβώ, ή να μιλήσω κάπου, όπου και δεν πρόκειται να μιλήσω ή να με βάλεις μάρτυρα σε καμιά δική, στην όποιαν και δεν πηγαίνω, ή να πω κάπου καμιά καλή κουβέντα για σένα, την όποιαν και δεν λέω, ή για να μου φέρεις κανέναν προστατευόμενο να φροντίσω να τον διορίσουμε πουθενά, δι' όπερ και δεν φροντίζω, ή για κάτι άλλο παρομοίας φύσεως, δηλαδή για ένόχλησι. Έτσι δεν είναι, κύριε Δημητράκη.

Τι είπατε, κύριε Δημητράκη; Προάγματι για κάποια μικρά έξυπνοέτησι με θέλετε; Άμ τι λέω τόσο ώρα; Μέσα στην ψυχή σου μπήκα, λοιπόν, πές πως δε μου τηλεφώνησες. Έπρεπε να ξερός, κύριε Δημητράκη, ότι είμαι φανατικός έχθος των ένόχλησεων. Όπως δεν ένόχλω κανένα, έτσι δεν θέλω και να μ' ένόχλουν. Τι έκανε λέει; Νά σου δ-ίσω μιά συνάντησι, να μου πής ό-τι έχεις να μου πής κι' έπειτα να σου πώ; Όχι, σου το λέω από τώρα; Άνοιχου! Γιατί άδικως θα γάσουμε τον καιρό μας και σύ κι' εγώ. Άνοιχου! οηώς και καθηγορηματικώς. Και κλείνω το τηλέφωνο και σε παρακαλώ να μη με ξαναπάρεις, γιατί θα σου τ' αβγάω πολύ χειρότερα. Άρκετά με άπηχογήσες και τόσο κι' έχασα ένα δεκάλεπτο του πολυτίμου χρόνου μου. Άειντε. Κλείστο και σύ και πιάσε άλλον αριθμό, ένόχλητικώτατε τύπε.

• Ρόκ Χάιρον
• Ντιζόν Μαρζόν

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

Όταν ο Νίξον ξαναγύρισε στο θάλο του αστεροσκοπείου, ο γέρο-Λοφτχάουζ ήταν σκυμένος στη δουλειά του...

σιές του, με τ' όνομά του!

Είναι πολύ καλή η εφεύρεσί σου, αλλά παρουσιάζει ωρισμένα κενά, πρόσθεσε ο γέρος. Πρέπει να συνηθίσεις να κάνεις τέλεια τη δουλειά σου...

Ναί, θάκανε μια τέλεια δουλειά ο Νίξον... Έπειτα από πέντε μέρες!

Σάστισε κι' ο ίδιος με την ψυχραιμία που είχε όλο το Σάββατο. 'Εργάστηκε ήσυχα ως τ' άπογευμα. 'Επειτα έτοιμασε τη βαλίτσα του κι' αποχαιρέτησε τον προϊστάμενό του. Σκεπτόταν, ότι ήταν η τελευταία φορά που τον έβλεπε ζωντανό...

Τα είχε έτοιμάσει όλα, στην καμάρά του. 'Ερριξε μια τελευταία ματιά και βγήκε, κλειδώνοντας καλά την πόρτα.

Πήρε τη βαλίτσα του Λοφτχάουζ, αντί για τη δική του. Ξεκίνησε με τ' αυτοκίνητό του και σταμάτησε στο πρατήριο βενζίνης του χωριού.

— Θα μου κάνετε μια χάρη, Τσάρλυ; είπε στον πρατηριοχό. Πήρα κατά λάθος τη βαλίτσα του καθηγητού. Βιάζομαι όμως τώρα, δεν προφτάνω να γυρίσω πίσω. Θα μπορούσε να τού την πάτε σεις, όταν σας δοθεί ευκαιρία;

— Μείνετε ήσυχοι. Θα την πάω κατά τις 9. Αυτό ήταν το πρώτο μέρος του σχεδίου του Νίξον: 'Ο Τσάρλυ θα βεβαίωνε πως ο Λοφτχάουζ ήταν ζωντανός ακόμα, στις 9 το βράδυ.

Σε 3 ώρες, ο Νίξον είχε φτάσει στο Μπάρνχαμ, όπου κρατούσε μια καμάρα. Προσποινήθηκε πως είχε ξεχάσει το κλειδί του και χτύπησε το κουδούνι για να του ανοίξει η σπιτονοικοκυρά. 'Ετσι θα βεβαίωνε κι' εκείνη πως είχε φτάσει εκεί στις 9½.

Τώρα δεν είχε παρά να περιμένει... 'Αλλά, όσο πλησίαζε η μοιραία ώρα, μια παράξενη μεταβολή άρχισε να συμβαίνει μέσα του. Μετανοίωσε για την πράξη του.

— Τί έκανα, Θεέ μου! σκέφτηκε. Τί μουφταιει ο καυμένος ο γέρος; 'Επρεπε να τον σκοτώσω, έπειδή είναι λίγο γκρινιάρης... Τού χρωστάω τόσα πολλά! Κι' είναι καλός κατά βάθος...

Θα του τηλεφωνούσε άμέσως και θα τον ξέρω-κίζε να μην αγχίξει το μεγάλο τηλεσκόπιο αυτή τη νύχτα! Θα τούλεγε ακόμα πως θα τού ξηγηθούσε το λόγο την άλλη μέρα, που θα γύριζε στο αστεροσκοπείο. Κάποια δικαιολογία θάβρισκε ως τότε...

— Άρπαξε το ακουστικό και ζήτησε απ' το τηλεφωνικό κέντρο τον αριθμό του αστεροσκοπείου. 'Υστερα από ένα-δύο λεπτά, ο τηλεφωνητής τού είπε:

— Μιλάει ο αριθμός αυτός, κύριε. Ξανακαλέστε αργότερα.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΝΙΞΟΝ σηκώθηκε απ' τη θέση του και σημείωσε τις παρατηρήσεις που είχε κάνει με το τηλεσκόπιο. 'Υστερα είπε στο Λοφτχάουζ, τον προϊστάμενό του:

— Θα βγώ λίγο έξω...

Ο γέρος δεν τού απάντησε. 'Ήταν απορροφημένος απ' τη μελέτη των άστρων.

Ο Νίξον βγήκε στη Βεράντα και κύτταξε τον ουρανό. 'Ερριξε μια ματιά στο φεγγάρι. Και σκέφθηκε πως, σε λίγες μέρες, η πανσέληνος θα τού πρόσφερε τη μεγαλύτερη υπηρεσία: Θα τού επέτρεπε να γίνη διευθυντής του αστεροσκοπείου και ν' αποκτήσει τη φήμη που όνειρευόταν, με τις επιστημονικές εργασίες του. 'Ενώ τώρα ο Λοφτχάουζ τού έφερνε διαρκώς εμπόδια...

Θέλησε να δοκιμάσει για τελευταία φορά το σχέδιό του. Πήγε στο δωμάτιό του, κάθισε μπροστά στο μικρό ιδιόκτητο τηλεσκόπιο του και κανόνισε την κατεύθυνσή του. 'Υστερα εφάρμοσε από κάτω το κουτί με το φωτοηλεκτρικό κύτταρο και το συνέδεσε με μια λάμπα πορτατίφ.

Μόλις το φεγγάρι προχώρησε λίγο κι' έφτασε αντίκρυ στο τηλεσκόπιο, το φως του συγκεντρώθηκε στο φωτοηλεκτρικό κύτταρο, έκαμε να περάσει το ηλεκτρικό ρεύμα κι' άναψε τη λάμπα.

Όλα πήγαιναν περίφημα! Θα γινόταν το ίδιο έπειτα από πέντε μέρες, με την πανσέληνο. 'Ο Νίξον όμως θα φρόντιζε να λείπη τότε ο ταξίδι, για να μην εξασφαλίσει το άλλοθι. Θα γύριζε την άλλη μέρα στο αστεροσκοπείο και θάβρισκε το Λοφτχάουζ νεκρό από «συνοχή»...

Δεν υπήρχε πιθανότητα ν' αντιληφθεί στο μεταξύ ο γέρος τα λεπτά σύμματα, που ξεκινούσαν απ' το δωμάτιό του βοηθού του και καταλήγανε στο τηλεσκόπιο. 'Ο Νίξον είχε φροντίσει να τὰ κρύψει καλά. Την ώρα που θα δειχόταν στο τηλεσκόπιο, Κι' ο Λοφτχάουζ θα δεχόταν ένα κλονισμό αρκετό για να σταματήσει η γέφυρά κι' αδύνατη γυρίζοντας απ' το ταξίδι του, ο Νίξον θα φρόντιζε να εξαφανίσει τὰ σύμματα, πριν τὰ δη κανείς άλλος. Εύτυχος, ο Λοφτχάουζ έμεινε ολομόναχος στο αστεροσκοπείο.

Ο γέρος έτριψε τα χέρια του με ικανοποίηση, κλείδωσε την πόρτα της καμάρας του και ξαναγύρισε στο θάλο των τηλεσκοπίων.

— Κάνει κρύο έξω; τόν ρώτησε ο Λοφτχάουζ.

— Παγωνιά!

Ο γέρος σηκώθηκε απ' τη θέση του κι' έκανε μερικά βήματα για να ξεμουδιάσει και να κυκλοφορήσει τὸ αίμα του.

— Δεν είμαι έντελώς ικανοποιημένος απ' τὰ αποτελέσματα τού φασματογράφου σου, είπε. Τὰ μελετάω ακόμα...

«Θέλει να τὰ πετάξει στο χρονοντούλαπο, γιατί με ζηλεύει!», σκέφθηκε ο Νίξον.

Μά, σε λίγες μέρες, θάταν πιά ελεύθερος ν' ανακοινώσει τις εργα-

Μια νύχτα

ΜΕ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ...

Με ποιόν μπορούσε να μιλήσει ο Λοφτχάουζ, τέτοια ώρα; 'Ο Νίξον κατάλαβε ξαφνικά: 'Ο γέρο-καθηγητής συνήθιζε να κατεβάζει το ακουστικό, για να μην τον ενοχλήσουν κανείς την ώρα της εργασίας του! 'Ο Νίξον σωριάστηκε σ' ένα καθίσμα κι' έβαλε τὰ κλάματα...

Το πρωί, ο Νίξον ξεφύλλισε μηχανικά μια έφημερίδα, που είχε φέρει μαζί του. 'Ενας τίτλος τράβηξε ξαφνικά την προσοχή του. Διάβασε την είδηση... 'Ο Λοφτχάουζ είχε υποβάλει στην 'Ακαδημία την εργασία του Νίξον για το νέο φασματογράφο, αφού την είχε συμπληρώσει ο ίδιος με τις παρατηρήσεις του. Δυο δόκλιπρα χρόνια εργαζότανε για χατήρι του, δίχως να τού πη τίποτα, για να τον κάνει διάσημο! Κι' αυτός τον είχε δολοφονήσει!...

Χτύπησε ξαφνικά το τηλέφωνο. 'Ο Νίξον πήρε το ακουστικό. Κι' άκουσε τη φωνή του Λοφτχάουζ!... Τού φάνηκε πως όνειρευότανε...

— Έμαθα πως με ζήτησες χθες τη νύχτα, τού είπε ο καθηγητής. Είχα όμως κατεβάσει τ' ακουστικό, όπως συνήθως... Τί με ήθελες;...

— 'Ο Νίξον δέ βρήκε τη δύναμη ν' απαντήσει.

— Καταλαβαίνω! συνέχισε ο Λοφτχάουζ. Θα διάβασες την έφημερίδα... Είσαι ευχαριστήμενος τώρα;

— 'Ω, ναί... πάρα πολύ! τράυλισε ο νέος Μά... είσαστε καλά;...

— 'Ο καθηγητής γέλασε.

— Τάχεις χάσει, απ' τη συγκίνησή σου, είπε. Γιατί να μην είμαι καλά;... 'Αλήθεια, πρέπει να σ' ευχαριστήσω που ξεχάσες εδώ τη βαλίτσα σου. Βρήκα μέσα το μάλλινο σκούφο σου, τὸν φόρεα και ζεσταθήκα. Παρακάλεσα επίσης τον Τσάρλυ, όταν μούφερε τη βαλίτσα, να μου δώσει τα χοντρά λαστινένια γάντια του. Τὰ φόρεσα κι' αυτά, πάνω απ' τὰ μάλλινα τὰ δικά μου, κι' έτσι έμειναν ζεστά τὰ χέρια μου τη νύχτα, με την ψυχραιμία...

Τὰ λαστινένια γάντια... Αυτά είχαν τον προφυλάξει τὸν καθηγητή απ' τὸ ηλεκτρικό ρεύμα!... Μά καλά έλεγε, τελοσπάντων, ο Λοφτχάουζ πως δεν έκανε τέλεια τις δουλειές του ο Νίξον! Εύτυχος!...

Α. ΝΤΑΒΙΝΤΣΟΝ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ - ΛΙΟΝΤΑΡΙ

της Ταγκανίκας

Οι φόννοι κατά παραγγελία, που έκανε ένας μαύρος με θηριώδη ένστικτα

ΕΔΩ και λίγο καιρό, στο Ντάρ-Ες-Σαλαμί, την πρωτεύουσα της Ταγκανίκας, αγγλικής αποικίας στην ανατολική 'Αφρική, όλος ο κόσμος δέ μιλά για τίποτ' άλλο, παρά για την τρομερή ιστορία τού ανθρώπου - λιονταριού.

Στο διάστημα των τελευταίων χρόνων, από καιρό σε καιρό, σημειωνόνταν στην Ταγκανίκα μυστηριώδεις εξαφανίσεις προσώπων. Συνήθως έπρόκειτο για μαύρους, αλλά καμιά φορά χάνονταν και λευκοί. 'Η αστυνομία, στις περισσότερες φορές, δεν κατόρθωνε να βρη τὰ ίχνη των άδων που εξαφανίζονταν. 'Υπήρχαν, όμως, και μερικές περιπτώσεις, που ανακαλύπτονταν τὰ υπολείμματα κανενός τέτοιου δυστυχισμένου στη γύρω ζούγκλα. 'Η έντύπωση, που έδιναν, ήταν ότι τὸ άτομο αυτό είχε καταπαράχθει από κάποιο λιοντάρι.

'Αλλά, η αστυνομία δεν συμμεριζόταν και τόσο αυτή την πεποίθηση. Γύρω από τὸ Ντάρ-Ες-Σαλαμί τὰ λιοντάρια έχουν εξαφανιστεί από χρόνια κι' αν κανένα τους ζεπείση κάποτε ως εκεί, τὸ βάσει εύθους στὰ πόδια μόλις καταλάθει πως έγινε αντίληπτο.

Τώρα τελευταία, ωστόσο, κυκλοφορούσαν ανάμεσα στους Ιθαγενείς παραέξοτες φήμες. Πολλοί έλεγαν πως είχαν δει τη νύχτα έναν άνθρωπο γυμνένο με δορά λιονταριού να τριγυρίζει έξω από τὰ σπίτια των Ιθαγενών, όλο προφυλάξεις.

— Όπου, στο τέλος, συνέθε ένα γεγονός, που δεν άφησε πια καμμία αμφιβολία: ο άνθρωπος - λιοντάρι υπήρχε πράγματι. Μια ήμερα, κατά τὸ ηλιοδασύλεμα, μπροστά από μια καλύβα, λίγο έξω από την πόλη, έπαυσε μια μικρούλα Ιθαγενής, ηλικίας πέντε χρόνων, που την έλεγαν Μιαγιούμα. Ξαφνικά, η μητέρα της, που συγύριζε μέσα στην καλύβα, άκουσε ένα φριχτό μουγκρητό, πρὸ ακολουθούσε από τις σπαραχτικές φωνές της μικρούλας. 'Επρεξε έξω κι' αντίκρουσε ένα τρομερό θέαμα. 'Ενας πελώριος μαύρος, ολότελος σκεπασμένος με τομάρι λιονταριού, είχε αρπάξει τη Μιαγιούμα. 'Η γυναίκα χύμηξε να τὸ ἀ-ποσπάσει τὸ παιδί της, αλλά εκείνος την έθριξε χάμου με μια γροθιά. Κατόπιν εξαφανίστηκε στη γειτονική ζούγκλα μαζί με τη μικρούλα.

Η γυναίκα, που την έλεγαν Νγκάκι, μόλις συνήρθε, έτρεξε στον πιο κοντινό αστυνομικό σταθμό. Για τρεις μέρες, οι αστυνομικοί, βοηθούμενοι κι' από σκυλιά, έψαξαν τὸν κάκου να βρουν τη Μιαγιούμα. Τὰ υπολείμματα τού κορμιού της ανακαλύφθηκαν τυχαία ύστερα από ένα μήνα, σε μια άλλη, γειτονική ζούγκλα.

Ο ταγματάρχης, που διηύθυνε τις ανακρίσεις για δ-λες τις εξαφανίσεις, που είχαν άρχισει από χρόνια και καταλήξει στην άτυχη Μιαγιούμα, εξέτασε όλα τὰ συ-γενικά πρόσωπα στο σπίτι της και διαπίστωσε κάτι, που τον έβαλε σέ σκέψεις. 'Η μητέρα της μικρής είχε δυο θαν-νάσιμες εχθρές, μαύρες επίσης. Τις είχε κάποτε καταγ-γείλει για μια κλοπή και τὸ αποτέλεσμα ήταν να μείνουν για ένα διάστημα στη φυλακή. Από τότε δεν είχαν τίποτε άλλο στο νοῦ τους παρά πως να εκδικηθούν.

Μια μέρα, τέλος, κάποιος γνωστός τους, τις πληροφό-ρησε πως μ' ένα κατ' αλλανία, υπήρχε κάποιος δόνησι Μου-χάντι, που αναλάβαινε να σκοτώσει όποιον τὸν υπέδειχναν. Οί δυο μαύρες πήγαν στο Μουχάντι και τὸν εξέθεσαν τὸ ζήτημά τους. 'Ηθέλαν τὸ θάνατο της μικρής Μιαγιούμα. Ο Μουχάντι, αφού πληροφόρήθηκε τὸ μέρος, όπου έμεινε η Μιαγιούμα, ζήτησε για αμοιβή του διακόσια σελλίνια. Πραγματικά, τὸ καλὸς της μικρούλας ήταν σχεδόν στην πόλη κι' η δουλειά θα παρουσιαζε δυσκολίες. Οί δυο γυ-ναίκες, τυφλές από τὸ μῦθος τους, τὸν πληρώσαν τὰ δια-κόσια σελλίνια.

Ο ταγματάρχης τις ανέκρινε για πολλή ώρα. 'Αλλά εκείνες δεν έμολογούσαν τίποτε. Τότε σκέφτηκε ένα ψυ-χολογημένο τέχνασμα. Τις πήγε στο νοσοκομείο και τις έβαλε στο μηχανήμα των καρδιογραφημάτων. Τὸ παρά-ξενο εκείνο μηχανήμα, λοιπόν, τις φόβισε κι' αποφάσισαν να έμολογούν τὸν έγκλημά τους, ἀναφέροντας και τὸ ὄνομα τού Μουχάντι.

Υστερα από αναζητήσεις, που βάσταξαν κάπου μιά βδομάδα, ο Μουχάντι έπιασε τέλος στὰ χέρια της αστυνο-μίας. Καί, καταλαβαίνοντας πιά, πως η σταδιοδρομία του έλκυσε όριστικά, αποφάσισε να τὰ αποκαλύψη όλα.

Είκοσι χρόνια πριν, ο Μουχάντι είχε βρη ένα μικρό νέ-γρο, μόλις δυο χρόνων, που οί γονείς του τον είχαν χάσει ή τὸν είχαν περπάτησει. Τὸν περιμάζεψε, λοιπόν, και τὸν ἀ-νάρμοσε με τὸ συσκευασμένο σκοπό να τὸν μεταμορφώσει σε άνθρωπο - λιοντάρι. Τὸν έδινε να τρώη ὡμά κρέατα, τὸν ἀνάπτει εγγλεμιακά ένστικτα και τὸν έμαθε να τὸν ὑποκαύει τυφλά.

Όταν τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ πλάσμα μεγάλωσε ἀρκε-τά, ὥστε νάχει τη δύναμη να σκοτώνει, ο Μουχάντι άνοιξε τη φριχτή εκπαιδευσιή του. Μὲ έκαστο σελλίνια, ἀναλά-βαινε να στέλνει στὸν ἄλλο κόσμο, χρησιμοποιώντας τὸν ἀ-βρατο - λιοντάρι, όποιο πρόσωπο τὸν ὑπέδειχναν. Ο Μουχάντι ἀνάρμοσε ένα-ένα όλα τὰ θύματα του. 'Ο αριθμός τους έφτανε τὰ έκαστον ὀγδόντα έννιά!

Η δίκη έγινε γρήγορα. 'Υστερα από διαδικασία, που κράτησε μονάχα τρεις ὥρες, έβηκε η ἀπόφαση. Ο Μου-χάντι κι' οί δυο γυναίκες καταδικάστηκαν σε θάνατο.

Στὸ μεταξύ, οί αρχές της Ταγκανίκας ψάχνουν παντοῦ για ν' ἀνακαλύψουν τὸν ἄνθρωπο - λιοντάρι. Πραγματικά, όταν ο Μουχάντι ἀντιλήφτηκε πως τὸν ἀναζητοῦσε η αστυ-νομία, ἀπελευθέρωσε τὸν ἄνθρωπο - λιοντάρι, προστάζον-τάς τον να καταφύγει στη ζούγκλα. Τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ πλάσμα εξαφανίστηκε, αλλά, αν δεν καταλήξει στὸ στόμα κανενός ἀληθινού λιονταριού, δὲ θ' ἀφύγη να πέση στὰ χέρια της αστυνομίας.

Η ΣΤΑΡ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΟ ΑΠΟΤΟΜΗ ΑΠΟΔΟΣ

Η νεαρωτάτη Γερμανίδα στάρ Άννα-Μαρία Κόλμπ αποτελεί μοναδικό σχεδόν φαινόμενο απότομης ανόδου στο κινηματογραφικό στερέ-ωμα. 'Η Άννα-Μαρία, η ὁ-ποία δὲ συμπλήρωσε ἄκόμα τὸ 19ο ἔτος της ηλικίας της, έχει γυρίσει μιά μονάχα ται-νία, η προσβολή της ὁποίας άρχισε πρὸ ἡμερῶν στη Γερ-μανία και δὲν προβλήθηκε ἄ-κόμα σε καμμία ἄλλη χώρα. 'Εν τούτοις, ἐνὸς παραμένει ἀγνωστή στὸ κοινό, η ἡ Άν-να-Μαρία Κόλμπ, η ὁποία πρόκειται ν' άρχίσει σε λίγο στην πατρίδα της τὸ γύρισμα μίας δεύτερης ταινίας, ἑλα-βε ἤδη δελεαστικώτατες προσφορές από παραγωγούς της 'Ιταλίας, της Γαλλίας και τού Χόλλανδου, για νὰ συνεργασθῇ μαζί τους.

Ο ΣΥΖΥΓΙΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙ ΜΑΚΙΝΤΟΝΑΛΤ

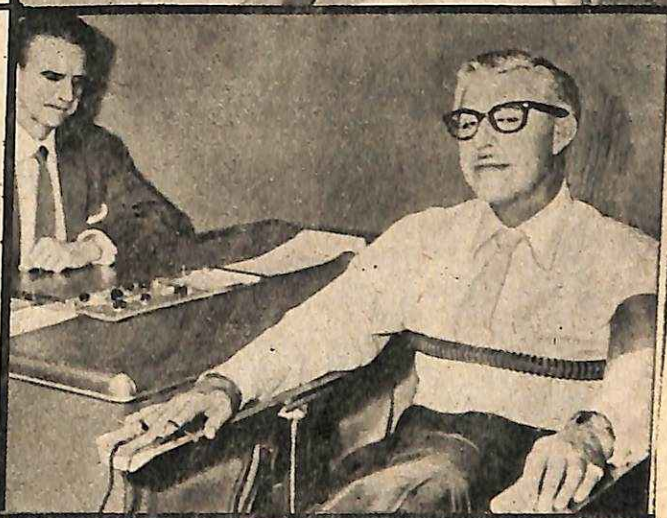
Ο Χάρρυ Κάρλ, ο πλούσιος 'Αμερικανός, βιομήχανος υποδημάτων, σύζυγος της στάρ Μαρι Μακντόναλτ, κα-τηγορήθηκε από τη σύζυγό του ότι είναι ὁ διοργανωτής της απάγωγής της, που ἀνα-στάτωσε τὸ 1956 τὸ Χόλλυ-γουντ. 'Ο κ. Κάρλ χαρακτη-ρίσε την κατηγορία τελείως ἄδίκως και ζήτησε να ὑπο-βληθῇ σε εξέταση με τὸν ἀφωρατὴ της ἀληθείας για νὰ ἀποδειχτῇ ἡ ἀσώτητος του. 'Η δοκιμασία έγινε στην ἀ-στυνομική διευθύνσι τού Λος Άντζελες και ἀπέδειξε πως δὲν ἔλεγε ψέματα. Ο Χάρ-ρυ και η Μαρι πρωτοπαντρε-θηκαν τὸ 1951, χωρίσαν και ξαναπαντρεύτηκαν δυο φορές τὸ 1955 και τὸ 1956, ζού-σαν ὅμως χωριστά από τὸ Δεκέμβριο.

ΜΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΛΑΙΝΗ

Τρία δολόκληρα χρόνια έ-μεινε κλεισμένος στη φυ-λακή ὁ Αὐστριακός κτημα-τίας Βίλελμ Γκράτσλ, κατα-δικασμένος για ένα ἔγκλη-μα που δὲν είχε κάνει. Θὰ ἔμεινε δὲ στη φυλακή ὅλα δώδεκα χρόνια χωρίς τὴν ἐ-πιμονή και τὸς ἀγῶνες της δικηγόρου του κ. 'Ενγκλις (ἀρίστη), η ὁποία επέτυχε νὰ ἀναθεωρηθῇ ἡ δίκη και νὰ ἀποδειχτῇ ἡ ἀδωσιότη-τος. Κατηγορούμενος για τὸ φόνι ενός συγγενιστοῦ του, ὁ κ. Γκράτσλ δὲ μπόρεσε νὰ παρουσιάσει ἕνα ἄλλοθι και καταδικάστηκε σε 15 χρό-νων φυλάκιση. 'Η μόνη που πίστεψε πως ἦταν ἄθωος ἦταν ἡ συγγενός του, ἄλλα χρειά-στηκε τρία χρόνια για νὰ τὸ ἀποδείξει.

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΝΟΥΕΛ ΦΑΝΓΚΙΟ

Σ' ἕνα συνέντευξί του πρὸς τὸς ἀντιπροσώπους τού τύπου, πὸν έδωσε στη Χαβά-να, ὁ παγκόσμιος ἄσος τῶν ἀστακινητοδρμιῶν Μανουέλ Φάγκιο μίλησε για τὴν πρόσφατη ἀπαγωγή του από τὸς πολιτικούς ἀντιπάλους τού προέδρου Μπατίστα. 'Εκ-τελώντας ἕνα σχέδιο τού ἀρ-χιγοῦ τὸς Φιτέλ Κάστρο, οί ἀντάρτες ἀπήγαγαν τὸν Φάγκιο τὴν ποσμοίη της μεγάλης κούρσας, για νὰ κά-νουν τὸν παγκόσμιο τύπο νὰ σχολιάσει τὸ γεγονός και νὰ γνωσθῇ ἐτσι παντοῦ τὸ κίνη-μα τὸς κατά της ἐπισημοῦ κυβερνήσεως. 'Ο ἄσος τού βολάν, πρὸς ἔμμεση 48 ὥρες ἀπὸ τὸς ἀνταρτίων, οί ὁποιοί, ὡς δήλωσε, τὸν φέρθηκαν με μεγάλη εὐγέ-νεια και φρόντισαν νὰ μὴ τα-λαπωρηθῇ.

— Πηγαίνετε τώρα κι' αφέστε με μόνη μου... του είπε η Βέρα

Η ΤΑΙΝΕ μιά σχέση παλιά, που την είχε καθιερώσει, από πολύ κι' από τον έρωτα, η συνήθεια... Αποφοιτήτης ο Παύλος Λαγκαδής είχε δεθεί με τη Βέρα, μιά μικρή αίσθηματική συμφοιτήτριά του, πουχε πιστεύει σ' αυτόν με φανατισμό και τουχε δοθεί ανεπιφύλακτα κι' ολοκληρωτικά. Το αίσθημά τους είχε γρήγορα γίνει σχέση. Όλοι στη Νομική Σχολή είχαν συνηθίσει να τους βλέπουν σαν ζευγάρι καθιερωμένο από την έρωτική παρανομία και όχι ελλογιμένο από την εκκλησιαστική και στερεοποιημένη από την Εγκρίσι του νόμου...

Η Βέρα δεν είχε γονείς, ούτε συγγενείς, άλλα από έναν αδερφό χρόνια εγκατεστημένο στην Αργεντινή που της έστελνε κάθε μήνα εμβάσματα για να συνεχίζει τις σπουδές της. Ο Παύλος, αντίθετα, είχε και μητέρα και πατέρα, που τον αγαπούσαν, τον καμαρώνανε σαν μοναχογιό—μοναχοπαίδι που καλά—που τον είχαν, κι' ονειρευόταν... Είχανε μάλιστα, το σύνδεσμά του με τη μικρή του συμφοιτήτριά, το άσημα αυτό γυναικάκι που, γεμάτο ξεδιαντροπία, είχε τοποθετηθεί δίπλα του, ποδοπατώντας κάθε πρόληψη και περιφρονώντας την κοινή γνώμη... Και, πολλές φορές είχαν ανησυχήσει:

— Λες να την πάρη; ρωτούσε η Λαγκαδής τον άντρα της.

— Κι' άπιθαν, πως έλπιζε... πιθανότατα.

— Τι είναι αυτό που λες, Χρυσούλα; Ούτε να το συλλογιέσαι αυτό.

— Έγώ δε το συλλογιέμαι, Τρύφωνα. Άν το συλλογιέται όμως ο γιός μας;

— Όλο και πιο άγριος ο γερο-Λαγκαδής έσφιγγε τις γραβιές του: τίποτα να περιμένει, κι' αν κάνει τέτοιο πράμα, τότε... δεν έχει τίποτα να περιμένει από μένα! Θα τον αποκληρώσω!

— Ήτανε, βέβαια, κι' αυτό μιά απειλημένη λύση—έναν τελευταίο αν άποφάσιζε να φτάσει εστιά άκρα. Ναί, αλλά δεν ήταν ανάγκη δράμο... Καλύτερα να καταλάβαινε μόνος του, χωρίς πιέσεις, πού ήταν το συμφέρον του και να αποτραβιότανε από αυτή τη σασουράδα, που τουχε πέσει από δίπλα...

Κι' έτσι, περάσανε τὰ φοιτητικά χρόνια. Ο Παύλος πήρε το δίπλωμά του, και μπήκε σ' ένα δικηγόρο για να άσκησθι και να πάρη την άδεια του. Τη σχέση του όμως με τη Βέρα δεν τη σταμάτησε.

Και μιά μέρα, που ήρθε ένα προξενικό καλό, το άρνήθηκε σταθερά: — Δε παντρεύομαι ακόμα, πατέρα... είπε στο γερο-Λαγκαδή, που του πρότεινε την πλούσια νύφη.

— Δε παντρεύεσαι; είπε αυτός, αμίγαντας με θυμό τὰ παχεία φρούδια του.

— Όχι... Μήπως με πήρανε τὰ χρόνια... Καλά-καλά δεν πήρα ακόμα τὸ δίπλωμά μου και να σκλαβωθώ;

— Δε φοβάσαι; γι' αυτό, γιατί έχεις από καιρό σκλαβωθί... Αυτό είναι και μη το κρύβεις...

— Έγώ σκλαβωθί; Τι δες να πής, πατέρα;

Σήκωσε το δάχτυλό που ο Λαγκαδής και το κούνησε απειλητικά:

— Πρόσεξε όμως καλά αυτό που θα σου πώ: Τη σουρουλέμει αυτή τη λογαριάζεις πως θα τη πάρης γυναίκα σου, γιατί θα σου κόψω τὰ πόδια!...

— Σου άπαγορεύω να μιλάς έτσι για ένα κορίτσι, που δεν το ξέρεις! φώναξε κατάκλημος ο Παύλος.

— Μαρέ τί μας λές! Σιγά τον πολυέτασι!

Η ΝΥΦΙΑ

ΤΗΣ ΒΕΡΑΣ

— Αυτό που σου λέω! — Κι' αυτό που σου λέω κι' εγώ. Άκου, παλιόπαιδο; Δε σε μεγάλωσα, σε τάισα, σε σπουδάσα, για να σε πάρη έτοιμον ή μιά κι' ή άλλη άλανιάρα!

— Έσφιξε τις γραβιές του ο Παύλος, σαν έτοιμος να χυμύξη άπάνω στον πατέρα του! — Ύστερα όμως συγκρατήθηκε με μεγάλο κόπο, γύρισε και βήκε.

— Ο Λαγκαδής μύλησε το ίδιο βράδυ πολύ άνησυχος με τη γυναίκα του:

— Φοβάμαι, γυναίκα, ότι δε θαχουμε καλό ξέμπλεγμα.

— Δε στάλεις;...

— Ναί, μα δεν τὰ πιστεύα... Τώρα όμως τὰ πιστεύω... Χτύπησε το ένα χέρι της με το άλλο ή γρηά:

— Και τώρα τί θα κάνουμε; άναρωτήθηκε με άγωνία...

— Έβλεπε το παχὺ μουστάκι του ο άντρας της και ελπε:

— Πρέπει να πάω να τη βρώ εγώ αυτή τη μουσίτσα...

Να της τὰ πώ ένα χεράκι... Δε μπορεί να κόβη το μέλλον του παιδιού μου!

— Έτσι μπράβο! Να πας, Τρύφωνα! Να πας και να της τὰ πής δέω από τὰ δόντια...

Πραγματικά, ο Λαγκαδής πήγε την άλλη μέρα και βήκε τη Βέρα στο σπίτι της. Περιμένε στο άντικρυνό καφεείο να δη το γιό του να βγαίνει, κι' ύστερα, σκοτεινός, άποφασιστικός, προχώρησε και χτύπησε το κουδούνι.

Του άνοιξε ή Βέρα. Δεν τον γνώρισε, δεν τον ήξερε, δεν τον είχε δη ποτέ:

— Τι θέλετε;

— Τι θέλω;...

Δεν έκατσε να σπαταλήσθ την ώρα του σε περιττούς προλόγους: έφτασε γραμμή στο θέμα του:

— Θέλω... ν' άφήσθ το γιό μου!

Χλώμιασε ή κοπέλλα και στηρίχτηκε σε ένα έπιπλο για να μην πέση...

— Τό... γιός σας; Είσαστε... ο πατέρας του...

— Του φίλου σου! της πέταξε ο γέρος.

Με προσπάθεια μεγάλη ή κοπέλλα μπόρεσε να έπιβληθι στον έαυτό της:

— Κύριε... ψιθύρισε με άξιοπρέπεια, Έγώ κι' ο Παύλος άγαπιάμασταν...

— Τό έξω... Σαν πιτσουνάκια! Χρόνια τώρα δεν τον άφηνεις από κοντά! Όμως, άκου, αυτό πρέπει να τελειώσθ... Γιατί ο βλάκας ο γιός μου άρχισε να πετάθ τις τύχες που του φανερώνονται από το παράθυρο! Κι' αυτό δεν είναι σωστό. Πρέπει να παντρευθ κι' αυτός, μ' ένα κορίτσι καλό, όμορφο, από σπίτι, πλούσιο, να νοικοκυρευθ, να κάνει παιδιά, να κάνουμε έγγονα κι' εμείς...

Για λίγο σταμάτησε αά σκληρά του λόγια, για να συνεχίσθ πιο σιγά:

— Για να γίνουν όμως όλα αυτά, πρέπει να τον άφήσθ του λόγου σου... Γιατί, καταλαβαίνεις, με σένα δε γίνεται κουδέντα, δε μπορεί να γίνη κουδέντα...

— Τό έξω... ψιθύρισε το κορίτσι μ' ένα πικρό χαμόγελο. Έγώ δεν είμαι πλούσια, από σπίτι...

— Καλά που το κατάλαβες... Λοιπόν, θα τον άφήσθ ήσυχο το γιό μου;

Για μιά στιγμή, ή Βέρα σκέφτηκε να εναντιωθι, να άντικειμλήσθ σ' αυτόν τον πρόστυχο άντρα, που την είχε τόσο άδικαολόγητα πληγώσει, να ύπερασπισθι με κάθε τρόπο την εύτυχία της...

Ύστερα όμως σκέφτηκε ότι όλα όσα της είχε πη, μπορεί νατανε σκληρά, άδικα όμως δεν ήτανε. Τι μπορούσε να προσφέρη αυτή στον Παύλο; Λεφτά, κοινωνική θέση, μεγάλη άποκατάστασι; Τιποτέ από όλα αυτά... Τιποτέ άλλο από τὸ φτωχὸ έρώτά της...

— Άν όμως ο έρωτάς της τον έκανε να στερηθι τη βοήθεια του πατέρα του, που την είχε ακόμα τόσο ανάγκη, στὰ πρώτα του διαστακτικά έπιστημονικά βήματα;

Τότε ο γάμος του με τη Βέρα θα ήτανε καταστροφή! Θα ήταν άγωνία κι' άγχομαχητό, φτώχεια κι' άγανάκτησι...

Σήκωσε άφγά τὸ κεφάλι της και είπε σιγά, άποφασιστικά:

— Θα φύγω, κύριε...

— Ά, μπράβο! Έκανε ο Λαγκαδής, εύχαριστημένος, εξαλαφρωμένος. Κι' εγώ έλεγα πως θαχα να παλέψω πολύ μαζί σου.

— Είδετε ότι κάνατε λάθος... Πηγαίνετε όμως τώρα κι' αφέστε με μόνη μου...

Κι' όταν ή πόρτα έκλεισε πίσω από τον πρόστυχο αυτόν άνδρα, ή φτωχιά κοπέλλα έπεσε σε μιά καρέκλα και έξασε σε δυνάτους, άκράτητους λυγμούς...

Δυσκολεύτηκε λίγο να πέσει ή Βέρα τον Παύλο πως ήταν ανάγκη να χωρίσουν: Ο άδερφός της, που είχε, της έγραφε και της ξανάγραφε να πάη κοντά του στο Μπουένος Άϊρες — κι' αυτό δεν ήταν ψέμμα, μόνο που ή Βέρα, πιστή στον έρωτά της, δεν είχε ποτέ σκεφθι να δεχθι τον έκπατρισμό... Τώρα όμως τον δεχότανε, μιά κι' ή ανάγκη της τον έπείλασε: Έπρεπε να φύγη για τὸ καλό του άγαπημένου της...

Κι' έφυγε. Θύμωσε ο Παύλος, πικράθηκε, της είπε ότι δεν τον άγαπούσε πιά, αυτή ή φτωχιά δεχτηκε όλες τις άδικες κατηγορίες με σκυμμένο τὸ κεφάλι, χωρίς να διαμαρτυρηθι, χωρίς να διαφωνήσθ, και έφυγε... Κλονισμένος βέβαια ο παλιός της άγαπημένος πίστεψε ότι, βαρυστημένη αυτή από την αίσθηματική τους έκκρεμότητα, είχε άποφασίσει να πάη στον άδερφό της, στη μακρινή πολιτεία, για να άποκατασταθι εκεί, να κάνει ένα πλούσιο γάμο... Και μόνο την αλήθεια δε μάντεψε...

Άκουμπισμένη άπάνω στη κουπασή του ύπερωκεανείου, άφινε ή Βέρα τὸ βλέμμα της να βουλαζή εκεί, μακριά, στις άφρονιαιές της Άττικής, που σιγά-σιγά χανόντουσαν από την άπόστασι κι' από τις σκιές του δειλινού...

Έκεί, σε κάποια γωνιά της Άθήνας, είχε άφισθ το δνείον άγγιστο, να ζήσθ χωρίς έρωτά, μα την πικρή συνείδησθ ότι είχε κάνει τὸ καθήκον της έπέναντι σ' αυτόν που είχε τόσο άγαπήσει — τόσο, πού ακόμα και να τον στερηθι — χωρίς να πάμν να τον λατρεύη και να τον νοσταλγή...

— Να σου πώ, Λιλίκα. Έγώ, από ένα μεγάλο έρώτα, προτιμώ πέντ' έξη μικρούς!...

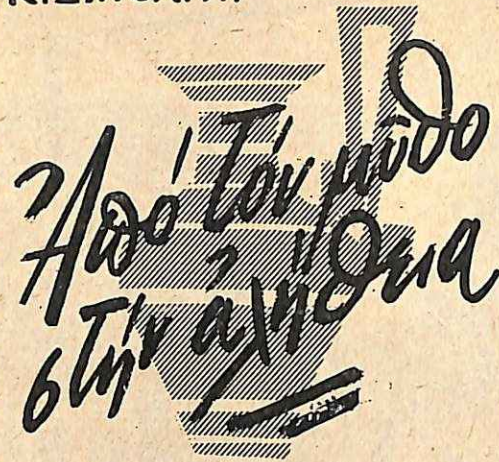
Η ΔΩΡΙΚΗ κατακτήσει ύπηρε ένα κοσμογονικής σημασίας γεγονός, που έθεσε τη σφραγίδα του στην τελική διαμόρφωση της ένιας ελληνικής εθνότητας. Το έτος δέ σημαίνει, ότι το δωρικό πνεύμα και οι δωρικές συνθήκες ζωής επεβλήθησαν στον υποδουλωθέντα Άχαιο κόσμο. Τα στοιχεία που φέρνει εις φως η ιστορική έρευνα, μαρτυρούν, ότι συνέβη εν πολλοίς το αντίθετο. Το άχαιο πνεύμα, που ήταν συνέχεια του Κρητομυκηναϊκού, επεβλήθηκε στους κατακτητές.

Εκεί που κυριάρχησαν οι Δωριείς, ήταν οι τεχνικές τομές της ζωής. Στον πνευματικό ά-
μοος δε μπόρεσαν να σημειώσουν αξιόλογες επιτυχίες. «Ο Κρητομυκηναϊκός πολιτισμός — λέγει ένας από τους καλύτερους σύγχρονους ιστορικούς — είχε ρίζες βαθιές, μέγας κλασισ-
σού, ακτινοβολία και σε ύψος, και δία να άνταρ-
πι και να ούσθ, έχρειάζετο, και ύλική και πνευ-
ματική και ήθικ, δύναμις μεγαλύτερα — πολι-
τισμός ισχυρότερος — που δεν διέθεταν άκόμη οι Δωριείς. Η βία δε δημιουργεί καταστάσεις νέες μόνον, ή άκόως τον συνειδήσεων. Αλλά πώς; Το σκοτάδι της αναπρεπτικής όρμης των εισβολέων, έφερε πολλούς αιώνας προς τα όπισ-
σω την εξέλιξημένη ανθρωπότητα, άλλ, από Έλλει-
ψιν ιδέων, άρχισαν να επιζητούνται τότε οι προ-
χειρότεροι και εύκολότεροι τρόποι ζωής. Τα με-
γαλόπρω, τη άνάκτηρα της Κρήτης και των Μυ-
κητών, τα διαδέχονται πρωτόγονα καλύβες και κακόνεργα τετραγωνικά οικοδομήματα. Τα καλ-
λιτεχνικά και άφαιμόμορφα δοχεία, δίδουν τη θέσι τους σε χονδροειδή κατασκευάσματα «γεωμετρι-
κού» άναγκασμού. Τα καλοραμμένα, κομψά, κεντητά και πολυποικίλα φορέματα, έκτοπιζόν-
ται από φορέματα άκομψα και άκαλαίσθητα, που συγκρατούνται με πόρτες. Η ζωή — με δύο λό-
για — συγκαλονίζεται, από τα θεμέλια της. Η ναυτιλία μαραινείται, διακόπτεται κάθε έργασία προοδευτική, βουδανίζεται ο έθνοσσιασμός, άνα-
κόπτεται η λειτουργία του κοινωνικού οργανισ-
μού. Όλα αλλάζουν και μεταναστευτικά ρεύ-
ματα των ελληνικών έθνών δημιουργούνται, προς διεξοδόν από το σχεδόν βάρβαρον εκείνο καθε-
στώς...».

Οι παρατηρήσεις αυτές άπεικονίζουν την πραγ-
ματικότητα σχετικά με την έπίδραση, που είχε η δωρική κατάκτηση στην Πελοπόννησο, κέντρο του άχαικού και φορέα του Κρητομυκηναϊκού πολιτισμού. Ο πολιτισμός αυτός επεβλήθηκε ού-
σιαστικά μέγρι τέλους, με άποτέλεσμα ο «Δω-
ρισμός» να μη είναι τίποτ' άλλο παρά ο «Α-
χαισμός», υπό άλλη ονομασία.

Τούτο όφειλεται στο γεγονός, ότι οι Δωριείς διαπίστωσαν την άνωτερότητα του άχαικού πολι-

Κ.Ζ.ΠΟΛΙΤΗ

Μετά την δωρική εισβολή

τισμού και δεν έπιχειρήσαν να τον έκμηδενίσουν. Αντίθετως, δέχτηκαν πρόθυμα να ύποστούν την έπίδρασή του. Και, όταν πέρασε η πρώτη θύελλα των πολέμων, έδειξαν καλωσύνη άπέναντι των κατακτηθέντων. Δεν τους φέρθηκαν με σκληρό-
τητα, ούτε τους ύποχρέωσαν διά της βίας να μεταναστεύσουν. Όσοι έφυγαν προς βορράν της Πελοποννήσου και προς τα νησιά, το έκαμαν με τη θέλησή τους.

Προτού προχωρήσουμε στη λεπτομερέστερη περιγραφή της καταστάσεως, που δημιουργήθηκε μετά τη δωρική κατάκτηση της Πελοποννήσου, είναι ανάγκη να εξανηγήσουμε το θέμα της καταγωγής και προελεύσεως των Ήρακλειδών και των Δωριέων. Από τους άρχαιους συγγραφείς, ο Θουκυδίδης και ο Πλάτων ισχυρίζονται, ότι το όνομα «Ήρακλειδαι» το πήραν αδιαιρέτα αυτοί που επέστρεψαν από την έκστρατεία της Τροίας και οι όποιοι προσπαθούσαν να άποκαταστήσουν την κοινωνική και πολιτική τάξι, που είχε διαταραχθεί κατά τη μακρά άπουσία τους.

Όσον άφορά τους Δωριείς, ο Πλάτων ισχυ-
ρίζεται, ότι στην πραγματικότητα, ήταν ή μία μερίς των Άχαιών, που είχαν έυπλακή στον έμ-

φύλιο πόλεμο και οι όποιοι στην άντεπίθεσι κατά των άντιπάλων τους — επίσης Άχαιών — χρη-
σιμοποίησαν ως άρχηγό κάποιον Δωριέα, από τον όποιον και πήσαν το όνομα.

Κατά τις βεβαιώσεις, λοιπόν, του Θουκυδί-
η και του Πλάτωνος, οι Δωριείς και οι Ά-
χαιοι είναι το ίδιο πράγμα. Προς την άποψη αυτή διαφωνεί ριζικά ο Ήρόδοτος, ο όποιος ύποστηρίζει τη γνώμη που άποδέχονται και οι σύγχρονοι ιστορικοί. Συγκεκριμένα ο Ήρόδο-
τος λέγει, ότι Δωριείς είναι ένα τμήμα των Ήπειρωτών Έλλώπων — Έλλήνων, που όνο-
μαζόταν «μακεδόνες» και κατοικούσε στην Πίνδο. Άπ' εκεί κατέβηκε στη Δρυπίδα (Παρνασσός-
Οίτη) και κατόπιν εισέβαλε στην Πελοπόννησο, όπου όνομάστηκε τελικά «δωρικός».

Έξηγεί, σχετικά, ο Ήρόδοτος, ότι ή επέκτα-
σι των Έλλήνων της Θεσσαλίας και της Στε-
ρεάς προς νότον προωθήθηκε μέγρι του άχαικού κόσμου της Πελοποννήσου. Δεν είναι, λοιπόν, ά-
γνωστα όλα αυτά που επέδραμαν κατά της κεν-
τρικής και νοτίου Έλλάδος και του νησιωτικού της συμπλέγματος. Είναι ο λάος, από τον όποιο βγήκε ή πρώτη φύτρα της ελληνικής εθνότητας. Όπως λέγουν οι μελετητά των ιστορικών φαι-
νομένων, αυτή ή από τον Ήπειρο-μακεδονικό βορρά εισβολή ήταν έπιταγή της μόρας, ύστερα από τη φθορά του πελασγικού — του άρχαιο-
τέρου — οργανισμού της Έλλάδος και έν συνε-
χεία του μινωικού και του μυκηναϊκού. Οι παμ-
πάλαιοι αυτοί κόσμοι, που διαδέχονταν ο ένας τον άλλο, είχαν έντασιση μετά τα Τρωικά. Και τότε πραγματοποιήθηκε ή έπιταγή της μοί-
ρας, υπό τη μορφή της καθόδου των Δωριέων.

Οι Δωριείς κατέβηκαν ως κατακτητά, άσυνεί-
δητα όμως πραγματοποιούσαν τη μεγάλη άπο-
στολή της ένοποίησης του ελληνικού κόσμου. Διαχέτευσαν το νέο, σφριγηλό αίμα στον κόσμο που είχε ήδη παρακμάσει και δημιούργησαν, στη διαδρομή των αιώνων, που άκολούθησαν, την καθαρή μορφή του ελληνικού Έθνους, αυτή που διατηρήθηκε ως σήμερα διά μέσου τριών και πλέον χιλιάδων χρόνων. Μερικοί ένοι οι ιστορί-
κοι, όπως ο Φαλμεράυερ, έπιχειρήσαν να άμφι-
σθητήσουν την ένότητα και συνέχεια της ελλη-
νικής φυλής, όμως τις αδιαιρέτες θεωρίες τους άνέτρεψαν έκ βάθρων αυτά τα πράγματα.

Η μεγάλη, ή κοσμογονική άνασύνθεσι και ό-
ριστικοποίηση της ελληνικής εθνότητας, έγινε στο διάστημα πέντε, περίπου, αιώνων, από το 1300 π. Χ. ως το 800. Έκτοτε το Έθνος κράτησε άμετάβλητη και άπόλυτη την ένότητά του, παρά τις άπειρες βαρβαρικές έπιδρομές, που είχε να άντιμετώπιση και παρά τη μακροχρόνια διέλευσι και παραμονή τόσων κατακτητών στην Έλλάδα.

Κ. Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Το παιδί που έχει δίπλα του τη μητέρα του, χαμογελάει από τον πρώτο καιρό της ζωής του...

Η ανάπτυξη του μωρού

ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ!

Καταπληκτικές διαπιστώσεις Αμερικανών επιστημόνων

Η έπιστήμη κι' ή τεχνική, με τις τεράστιες προόδους, που κά-
νουν από μέρα σε μέρα, μπορούν να ξεπεράσουν όλες τις προβλέψεις μας. Δε θα κατορθώσουν, όμως, ποτέ να καταστρέψουν την αξία της μητρικής άγάπης, που είναι και μένει ή κυριότερη πηγή έντυ-
χίας για κάθε καινούργιο πλάσμα, που έρχεται στον κόσμο.

Σε μία μεγάλη ειδική κλινική, ο Άμερικανός παιδίατρος Άρνολντ-
Τζέζελ χρησιμοποίησε διάκληρα χι-
λιόμετρα κινηματογραφικών φίλμ, για να άποτυπώσει τις κινήσεις και τις έκφράσεις του προσώπου πολλών εκατοντάδων μωρών από τη μέρα της γεννήσεώς τους, μέχρσι ότου έγιναν πιά παιδάκια. Όλα ότου έγιναν πιά παιδάκια. Όλα αυτά τα νήπια είχαν την άτυχία να άναπτυχθούν χωρίς να βρίσκε-
ται στο πλευρό του καθενός ή μη-
τέρα του. Άλλα τόσα χιλιόμετρα φίλμ, με το ίδιο περιεχόμενο, τρά-
θηξέ ο δόκτωρ Τζέζελ σε στίπια φιλικών του οικογενειών, όπου τα μωρά άναπτύσσονταν κοντά στη μητέρα τους. Παράλληλα με την έρευνα αυτή, έγινε και μία άλλη: έκείνη του ψυχιάτρου Σπίτς, ο ό-
ποιος κινηματογράφησε τις κινή-
σεις και τις έκφράσεις του προ-
σώπου τριών γνιάδων μωρών, σε δημόσια βρεφοκομεία.

Έτσι στάθηκε δυνατό να δοθί, επί τέλους μία θετική άπάντησι, στο μεγάλο έρώτημα: Έχει καμιά κακή έπίδρασι στην άνάπτυξί του μωρού ή άπουσία της μητέρας του από κοντά του; Κι' άν έχι, που άκριβώς έκδηλώνεται αυτή ή έπί-
δρασι;

Άφού, για μακρό χρονικό διά-
στημα, μελετήθηκαν όλα αυτά τα φίλμ, από ένα συνεργείο ειδικών του άμερικανικού Πανεπιστημίου του Γαίηλ, βγήκαν στο τέλος τα συμπεράσματα εκείνα που όλα μα-
ζί άποτελούν την άπάντησι της έ-
πιστήμης στο παραπάνω έρώτημα. Συμπεράσματα καταπληκτικά.

Το πρώτο πράγμα, που διαπιστώ-
θηκε από τη μελέτη αυτή, είναι ή μεγάλη έλλειψι, έκφραστικότητας των μωρών χωρίς μητέρα. Στους πρώτους έξη μήνες της ζωής τους, τα άτυχα αυτά πλάσματα, ή μέ-
νουν με παράενο τρόπο σιωπηλά ή πέφτουν άπότομα στις στριγ-
γλιές και στο σπασμωδικό κλάμα, ενώ τα νήπια της ίδιας ηλικίας, που άναπτύχθηκαν σε μητρικό περιβάλλον, έχουν πλούσια έκφραστι-
κόπητα και σπάνια φτάνουν στα όρια του σπασμού κατά το κλάμα τους. Τα πρώτα μένουν συνήθως

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ

— 'Ο άντρας μου εύτυχώς δείχνει κατανόησι. Όταν του λέω «ήμουν με το διευθυντή σου», κάνει ένα μορφασμό και ησυχάζει...

— 'Ερχομαι από το «Ινστιτούτο σφυγμομετρήσεως της κοινής γνώμης» κυρία. Μου λέτε, σας παρακαλώ, ποιά εί-
ναι ή άναπημένη σας άπασχόλησι κατά τις έλευθερές ώρες σας;

Η ψυχολογία του «ερωτός»

ΤΟ ιδιαίτερο κλίμα της άγάπης είναι το μισοκκόταφο. Το άπλετο φως την παρα-
μορφώνει ή την έλασβερίζει. Γι' αυτό οι έρωτευμένοι προτιμούν πάντα τις άπομέ-
ρες γωνίες, το σούρουπο, τα σέτ-ά-τέτ, πλάι σε μία λάμπα με άμπαζούρ.

Αυτή ή θολή άτμόσφαιρα, μέσα στην όποια ζή και κινείται ή άγάπη, δημιουργεί, όμως, μερι-
κούς κινδύνους. Έτσι, όχι σπάνια, άλλα αισθη-
ματα παίρνουν τη θέσι της και μας ξεγελούν.
Αν μπορούσαμε να τα φέρωμε στο φως και να τ' αναγκάσαμε να πούνε τ' όνομά τους, θα βλέ-
παμε ίσως τη διαφορά. Άλλά κι' αυτά, όπως κι' ή άγάπη, κινούνται μέσα σε μία άτμόσφαιρα μυ-
στηρίου και σιωπής. Έτσι, ή σύγχυση είναι εύ-
κολη και πάντοτε δυνατή.

Τα αισθήματα ή οι ψυχικές καταστάσεις, που μπορούν να ύποδυον την άγάπη, είναι ή φιλία ή έκτιμησι, ο σεαυμός, ή εύγνωμοσύνη και ο οίκτος.

Ας ίδουμε χωριστά το καθένα.
1) Η άγνη και πραγματική φιλία είναι ένα αισθημα άνώτερο κι' από τον έρωτα. Μπορεί να τον κλείση μέσα της, άλλ, ο έρως είναι άνίκα-
νος να την περιλάβει.

Άλλ, άς άφήσουμε αυτή τη μορφή της φιλίας, την ιδανική, κι' άς τη δομέ στις κοινές, τις κα-
τρα και μίας γυναίκας. Το φαινόμενο ενός άν-
τρα και μίας γυναίκας, που έκλεισαν στη φιλία τους και τον έρωτα, είναι πολύ συχνό. Το βλέπει κανείς ίδιος στους νέους και τις νέες, που σπου-
δάζουν μαζί ή που εργάζονται στο ίδιο γραφείο ή στο ίδιο εργοστάσιό κλπ. Έκείνοι που τους αιδώθηκαν μία άμοιβαία έμπατιστήν. Τους ήταν εύ-
χρηνα μία άμοιβαία έμπατιστήν. Τους ήταν εύ-
χρηστο να βγαίνουν μαζί έξω, να κουβεντιάζουν, τους πόθους, τις ιδέες τους. Έγιναν σύντροφοι, φίλοι, άδελφοί. Πέρασαν έπειτα στον έρωτα, χω-
ρίς να το καταλάβουν.

Ο έρως έγινε έτσι μία «άτραξιόν» της φιλίας, άλλα δεν πήρε τη θέσι της. Το βασικό αισθημα, που συνδέει αυτό το νέο κι' αυτή τη νέα, παρα-
μένει ή φιλία. Κι' ή άπόδειξι έρχεται μόνη της έπειτα από κάμποσο καιρό (άδιόφορο, άν λίγο ή πολύ). Αιτός άγασάει μία άλλη κι' έκείνη έ-
ναν άλλο. Δεν αισθάνονται τότε την άνάγκη να κρύψουν το αισθημα τους. Χωρίζουν έρωτικά χω-
ρις λύπη. Άλλ, ή φιλία τους μένει.

Το ίδιο μπορεί να γίνει και με ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας. Ένώ το αισθημα που

Παραπλανητικά αισθήματα

τους συνδέει είναι ή φιλία, αθουποβάλλονται, για να το ίδούν με τη μορφή της άγάπης. Άλ-
λά δεν πρόκειται γι' άγάπη.

Και το αντίθετο φαινόμενο είναι επίσης συ-
νηθισμένο. Ένας άνδρας και μία γυναίκα, ά-
φου έγγελάστηκαν νομίζοντας πως άγαπιούνται, άνακαλύπτουν, στο τέλος, πως μπορούν να εί-
ναι δυο θαυμασίοι φίλοι, άν παραμερίσουν τον έρωτα, που ούτε εκείνος ούτε αυτή τον νοιώ-
θουν.

Προσέξτε, λοιπόν! Μήπως το αισθημα σας είναι φιλία κι' όχι άγάπη; Όσο γρηγορότερα το ξεκαθαρίσετε, τόσο καλύτερο θα είναι.

2) Η έκτιμησι πηγάδι περισσότερο από το μυαλό παρά από την ψυχή, έκτός αν όφειλεται στην καλούμενη διαίσθησι, που μας κάνει ν' ά-
νακαλύπτουμε με τρόπο άμεσο τη βαθύτερη ού-
σια των προσώπων και των πραγμάτων. Έτσι ή άλλοις, όμως, δεν είναι αισθημα. Άλλ, ή έκτιμησι μας σπρώχνει στο θαυμασμό, που χρη-
σιμεύει ως ύπόθεσος σε πολλά αισθηματα.

Μπορούμε ν' άγαπήσουμε έναν άνθρωπο, μό-
νο και μόνο γιατί τον έκτιμούμε; Η έκτιμησι (με το οικουμενικό μας κριτήριο) άποτελεί ά-
παραίτητη προϋπόθεσι της άγάπης. Άλλά συμ-
βαδίζει και με πολλά άλλα πράγματα. Όταν τη δομέ άνεξάρτητα άπ' αυτά, δε μπορεί να έ-
πιδράση στον ψυχικό μας κόσμο, έκτός μόνον στην περίπτωση που μας άπορροφήση ολοκλη-
ρωτικά, με τη μορφή ενός θαυμασμού, χωρίς όρια. Η έκτιμησι παραχωρεί τότε τη θέσι της στο αισθημα.

Άλλά κι' εδώ πρόκειται για ένα άλλο γεγέ-
λασμα, που πρόκειται να μας θαυμάσιμό

Το πορτραίτο της άδης

ΚΑΘΕ φορά που η Μανουέλλα έβλεπε αυτό το πορτραίτο, που ήταν κρεμασμένο στον τοίχο, μέσα στο σαλόνι, είχε την εντύπωση πως η νεκρή της έλεγε:

— Ναμίζεις, λοιπόν, πως πήρες τη θέση μου; 'Αλλ' αυτό εδώ είναι το σπίτι μου!... Μάθε άραห์ πως εγώ ζω πάντα μέσα στην καρδιά του...

— Αρχίζε τότε ένας σιωπηλός διάλογος ανάμεσα στη νεκρή και τη ζωντανή.

— Είσαι εγωίστρια και κακή, έλεγε η ζωντανή. "Αν τον αγαπούσες, θα ήθελες την ευτυχία του..."

— Θέλεις να πής τη δική σου ευτυχία! απαντούσε η νεκρή από το πορτραίτο της.

— 'Η ευτυχία μου είναι και δική του. Δε μπορούμε να είμαστε ευτυχισμένοι, γιατί ο ίσκιος σου βρίσκεται πάντα ανάμεσά μας... Μήπως φταίω εγώ; γιατί πέθανε πρόωρα;

— Τί σημασία έχει το ότι πέθανε, αφού ο Ρισάρ μ' αγαπάει πάντα; 'Εσύ μπήκες ανάμεσά μας κι' άχι εγώ... Είσαι ξένη μέσα σ' αυτό το σπίτι. Δεν το καταλαβαίνεις, λοιπόν; 'Ο Ρισάρντο ζη μόνο με την ανάμνησή μου.

— 'Ακουσα πως οι νεκροί τὰ ξέρουν όλα, έλεγε με πείσμα η Μανουέλλα. Πρέπει να ξέρεις, λοιπόν, πως αγαπάω το Ρισάρντο και πως μόνο από αγάπη έκαμα αυτή τη θυσία να δεχτώ να γίνω γυναίκα του. Τόν έβλεπα που ήταν τόσο λυπημένος...

— Δέχτηκες να γίνης γυναίκα του, για να μου κλέψης την αγάπη του, απαντούσε η νεκρή. Αυτό, όμως, δε θα το καταφέρεις. Δεν έρεεις πως οι νεκροί δεν πεθαίνουν ποτέ; Για τον Ρισάρ, τώρα που πέθανε, είμαι πιο ζωντανή από πριν. 'Όπως δε φοβάμαι το θάνατο, έτσι δε φοβάμαι και πως η αγάπη του Ρισάρντο για μένα μπορεί να σβύση ποτέ. Δοκίμασε, λοιπόν, να μου τον πάρεις...

— 'Η Μανουέλλα αισθανόταν τότε την επιθυμία να κατεβάσει αυτό το πορτραίτο από τη θέση του, να το ποδοπατήσει, να το κάνει κομμάτια. 'Αλλά συγκρατιόταν, γιατί ήξερε πως ο Ρισάρ δε θα της το συγχωρούσε ποτέ.

— 'Εκείνο το βράδυ, ο άντρας της, γυρίζοντας στο σπίτι, τη βρήκε να κλαίει. 'Η Μανουέλλα σκούπισε βιαστικά τα μάτια της. 'Αλλ' ο Ρισάρ την είχε δει.

— 'Η Λίζα δεν έκλαιγε ποτέ, της είπε με ολοφάνερη δυσσυνέσκεια. Γέμισε το σπίτι με το χαμόγελό της... 'Ηταν ένας άγγελος... Γι' αυτό έφυγε γρήγορα από τη ζωή...

Τα μάτια της Μανουέλλας πήγαν άσυναίσθητα στο πορτραίτο. Και της φάνηκε πως διέκρινε ένα θριαμβευτικό χαμόγελο στα χείλη της νεκρής.

— 'Η ζωή της, από τότε που παντρεύτηκε, ήταν αληθινή κόλαση. 'Αν είχε να κάνει με μια ζωντανή, θ' αγαμνίζονταν μ' όλες της τις δυνάμεις και, στο τέλος, ήταν βέβαιη πως θα νικούσε. 'Αλλά πως να τὰ βάλει με μια νεκρή; 'Ο ίσκιος της Λίζας γέμισε όλο το σπίτι. Αυτή δεν ήταν τίποτα. 'Ο, πόσο ζήλευε τη νεκρή! Θα προτιμούσε χίλιες φορές να είχε τη θέση της στον τοίχο. Γιατί από κει θα έξουσιάζε την καρδιά του Ρισάρ κι' όλα τὰ άλλα.

— 'Η Μανουέλλα κατάλαβε, στο τέλος, ότι το καλύτερο, που είχε να κάνει, ήταν να προσπαθήσει να περπατήσει πάνω σ' άκνάρια της νεκρής. 'Ετσι, θα κατάφερε ίσως, με τον καιρό, να πάρη τη θέση της μέσα στην καρδιά του Ρισάρντο... Θα ήταν, βέβαια, ένα «ερέζατς», μια αντικαταστάτρια, αλλ' έτσι τουλάχιστον θα είχε κάποια θέση.

— 'Όταν πρωταμπήκε στο σπίτι, είχε αλλάξει μερικά πράγματα, είχε τακτοποιήσει με διαφορετικό τρόπο το σαλόνι, είχε βάλει καινούργιες κουρτίνες... 'Αλλά τώρα όλα αυτά της φάνηκαν σαν ιεροσουλία. Με ποιά δικαίωμα αυτή, η παρείσακτη, είχε κάμει όλες αυτές τις αλλαγές; Προσπαθώντας να δώσει το δικό της τόνο μέσα στο σπίτι έδιωχνε τον Ρισάρ από κοντά της. 'Οχι, ε-πείστε να γυρίσουν όλα στην αρχική τους θέση, εκεί που τὰ είχε αφήσει η άλλη. 'Η Μανουέλλα δεν περιωρίστηκε τα χρώματα της νεκρής, μιμήθηκε το χτένισμά της και προσπαθώντας να δώσει στο πρόσωπό της την έκφρασή της άλλης... Της φαινόταν ότι όσο έχανε την προσωπικότητά της, τόσο πιο πολύ μάκαινε την απόστασι που την χώριζε από τον άντρα της.

— 'Ετσι περνούσε ο καιρός.

— 'Αλλά, μια μέρα, η Μανουέλλα έκαμε μια σημαντική ανακάλυψη. 'Ο Ρισάρ της είχε δείξει σαν κάτι το ιερό ένα μικρό επιπλο φλωρεντικής τέχνης, που βρισκόταν σε μια άκρη της κρεβατοκάμαρας. 'Ηταν ένα αληθινό κομψοτέχνημα, που η Λίζα το είχε φέρει από το σπίτι της και που το χρησιμοποιούσε για γραφείο. Να γιατί η Μανουέλλα δεν έπρεπε να το άγγιξη. Αυτό το μικρό γραφείο έκλεινε κάτι από την ψυχή της άλλης.

Την ημέρα εκείνη, ωστόσο, η Μανουέλλα πήρε το θάρρος να το άνοίξη. 'Η Λίζα ίσως έκρυβε εκεί μέσα τὰ γραμμάτια, που της είχε στείλει ο Ρισάρ την εποχή που προηγήθηκε από το γάμο τους. (Με πόση θερμότητα της μιλούσε γι' αυτή την εποχή ο άντρας της, χωρίς να καταλαβαίνει πως της ξέσχιζε την καρδιά). Διαβάζοντας τα, ίσως μάθαινε κάτι από την ψυχή του, κάτι που θα τη βοηθούσε να πάρη μια μικρή θεσούλα μέσα σ' αυτήν.

— 'Αλλά, καθώς έμακνε μέσα σ' ένα συρτάρι, το χέρι της πάτησε κάποιο μυστικό ελατήριο. Κάτω από το πρώτο συρτάρι φανερώθηκε τότε δεύτερα και μέσα σ' αυτό η Μανουέλλα βρήκε κάτι που δεν τὸ περίμενε: τὰ γραμμάτια ενός άλλου προς τη Λίζα. 'Ηταν γραμμάτια γεμάτα φλόγα και πάθος, που δεν άφηναν καμμία αμφιβολία για το είδος των σχέσεων, που έπρεπε να υπάρχουν μεταξύ τους...

— 'Η Μανουέλλα κύτταξε τις ημερομηνίες. Και τότε μια θριαμβευτική κρουγή ξέφυγε από το στόμα της. Τα γραμμάτια αυτά ήταν γραμμένα μερικούς μήνες πριν από το θάνατο της Λίζας. 'Η νεκρή πρόδιδε, λοιπόν, τον Ρισάρ. Δεν χωρούσε αμφιβολία γι' αυτό.

— 'Η σκέψη αυτή έφερε μεγάλη ανακούφιση στη Μανουέλλα. Κρατούσε τώρα τη Λίζα στα χέρια της. Θα μπορούσε, άποια στιγμή ήθελε, να την συντρίψει.

— Πήρε τὰ γραμμάτια στα χέρια της κι' έτρεξε μπροστά στο πορτραίτο.

— Και τώρα; φώναξε στη Λίζα.

Αυτή τη φορά, η νεκρή δεν άνοίξε το στόμα της. Και στη Μανουέλλα φάνηκε πως το βλέμμα της δεν ήταν πια θριαμβευτικό, όπως άλλοτε, αλλά γεμάτο ίκεσία.

— Αισθάνθηκε, ξαφνικά, μια άπεραντη συμμόνοια μέσα στην ψυχή της. 'Οχι, ο Ρισάρ δεν έπρεπε να διαβάσει ποτέ αυτά τὰ γραμμάτια... Χωρίς να διατάσει, η Μανουέλλα τὰ πέταξε ένα-ένα μέσα στο άναμμένο τζάκι. 'Αρχισε έπειτα να τραγουδά, ξένοιαστη κι' ευτυχισμένη.

— 'Ο Ρισάρ, γυρίζοντας στο σπίτι, τη βρήκε πρόσχαρη και γελαστή.

— Μέσα σε λίγες ώρες, η Μανουέλλα είχε μεταμορφωθεί. 'Ηταν τώρα ένας άλλος άνθρωπος. Είχε ξαναβρεί εαυτόν, το χαμένο εαυτό της. Το βλέμμα της φάνερωνε μεγάλη αυτοπεποίθηση κι' οι κινήσεις της είχαν άλλο αέρα. Δεν ήταν πια τὸ «ερέζατς» της άλλης. Είχε άποκτήσει δική της προσωπικότητα. 'Η νεκρή είχε πάψει να υπαίχει γι' αυτήν.

— Από εκείνη την ημέρα, άρχισε να δίνει σ' όλα το δικό της τόνο, το προσωπικό της γούστο. 'Ο ίσκιος της άλλης δεν υπήρχε πια, για να την τρομάξη... Αυτό το σπίτι ήταν δικό της, μόνο δικό της.

— 'Ο Ρισάρ παραξενεύτηκε στην αρχή. Μά, σιγά-σιγά, άρχισε να βλέπει με διαφορετικό τρόπο τη γυναίκα του... 'Ηταν σαν να την έβλεπε για πρώτη φορά. 'Η Μανουέλλα δεν είχε πια φοβισμένο και σκυθρωπό ύφος, όπως άλλοτε. 'Ηταν μια γυναίκα γεμάτη ζωή, που τὸ αὐθόρμητο γέλιο της κι' οι χαριτωμένες κινήσεις της τὸν έβου-σίζαν και τὸν ενοήτευαν.

★

— 'Ενα βράδυ, γυρίζοντας στο σπίτι, ο Ρισάρ νόμισε πως είδε ένα μικρό δάκρυ πάνω σὰ μάγουλά της.

— 'Εφώνησε; τη ρώτησε άνησυχος.

— Ναι, τὸυ άπάντησε. 'Αλλ' από χαρά... Είμαι τόσο ευτυχισμένη!

Και πρόσθεσε έπειτα από μια στιγμή:

— 'Εχω να σου πῶ ένα μεγάλο μυστικό... Κατάλαβε σήμερα, για πρώτη φορά, πως θα γίνω μητέρα...

Τὰ μάτια του Ρισάρ έλαμψαν από χαρά.

— 'Αγαπημένη μου γυναίκο! ξεφώνισε.

Την έσφιξε κατόπιν στην άγκυλιά του κι' άρχισε να της γαμίζει τὸ πρόσωπο με φιλία.

POZE MARTEN

ΑΙΘΗΜΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

— 'Αγαπημένη μου γυναίκο! τὸς είπε ο Ρισάρ και τὴν έσφιξε στην άγκυλιά του.

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

...

ΠΙΚΑΝΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

— 'Ομολογώ ότι κερδίζατε! της είπε ο Πώλ.

ΣΤΙΣ άκτώς άκρι-
δώς τού πρωί, ο
Πώλ 'Ορίο έκανε
την εμφάνισή του
στην «Παράδεισο», ένα
από τα μεγαλύτερα έμ-
πορικά της όδου Λαμαρ-
τίνου. Κανείς υπάλληλος
δεν είχε έρθει ακόμα. 'Η διευθύντρια, όμως, τού
καταστήματος, η κυρία Μερινός, ήταν εκεί και θε-
σκόνηζε κάτι ράφια.

— Έσείς είσθε ο νέος υπάλληλος, που μου συνέ-
στησε ο φίλος μου ο Μερκαντιέ; τού είπε, βάζοντας
τά χέρια της στη μέση της με αυταρχικό ύφος.
Μου μίλησε με τα καλύτερα λόγια για σας.

Κύτταξε από πάνω ως κάτω τόν Πώλ — ένα
παλλήκαρι ώς τριάντα χρόνων, με άθλητική κορ-
μοστασιά, με κατάνυρα μαλλιά και μάτια — και
φάνηκε ικανοποιημένη από την εξέτασή της.

— Συμφωνώ! πρόσθεσε. Σας κρατώ. Πρέπει να
κάνετε ό,τι σας λέω εγώ. Διαφορετικά...

— Είμαι βέβαιος, ότι η κυρία θα μείνει πολύ
ευχαριστημένη από μένα, τη διακοψε ο Πώλ, μ' εύ-
γενικό χαμόγελο.

Κατάλαβε άμέσως πως η καινούργια προϊστα-
μένη του ήταν γυναίκα με πυγμή. Ήξερε γι' αυτήν πως, όταν έμεινε
χίρα, πριν από λίγα χρόνια, ανέλαβε η ίδια τη διεύθυνση του «Πα-
ραδείσου», που βούλεσε τώρα καλύτερα από κάθε άλλη φορά. Τον πλη-
ροφόρησαν επίσης, ότι κάθε λόγος της ήταν και νόμος για την τα-
μία της και τούς τρεις υπαλλήλους της, που τους είχε όλους τρομο-
κρατήσει με το βίαιο χαρακτήρα της.

Η κυρία Μερινός δεν είχε κλείσει ακόμα τα τριάντα. Ήταν ψηλή
και γεμάτη, με καμπυλετήρες που θα τις ζήλευε και μια «έκρηκτική»
στόμα του κινηματογράφου. Ξανθεία, με γαλανά μάτια, με χείλη άσασα,
κόκκινα όμως σαν κεράσια, μοσχοβολούσε όλόκληρη από ύγεια.

Οι πελάτες μί' οι υπάλληλοι της έκαναν συχνά γι' αυτήν τη σκέψη:
«Η άληθεια είναι, ότι πολλοί ως τότε προσπάθησαν να βρουν το
δράμο της καρδιάς της. Μα όλοι απέτυχαν στις προσπάθειές τους.
Τίποτα δεν είχε άκουστή για την κυρία Μερινός.

Πρέπει τώρα να σας πληροφορήσω, συνέχισε η διευθύντρια, ότι
ο Μερκαντιέ, άφου μου έξεθεώσε όλα σας τα χαρίσματα, δεν παρέ-
ψύλλου πρήγμα!... Είναι άληθεια;

— Όμολογώ, κυρία Μερινός, άπαρίσθηκε ο Πώλ, χαμογελώντας
πάντοτε γοητευτικά, πως τού έχω το άδω αυτό ελάττωμα. Έξέ άλλου,
δταν βάλω στοίχημα, είμαι βέβαιος για ό,τι λέω και υποστηρίζω. Και,
τις περισσότερες φορές, βγαίνω κερδισμένος.

— Όπως δὲποτε, τόν οταμάτησε άπότομα η κυρία, μπορείτε να
βάσετε τα πιο τρελά στοίχηματα, όχι όμως εδώ μέσα!...

— Όλο τού πρωί και όλο τού άπόγευμα της πρώτης εκείνης μέρας, πέ-
ρασαν μία χαρά. 'Ο νέος υπάλληλος έδειξε, στην πρώτη πελάτιδα που
ικανοποιημένη. Μαλάκωσε κάπως τόν τραχύ κι' άπότομο τόνο της
φωνής της, για να τού δώση μερικές συμπληρωματικές οδηγίες.

Έρχότανε, μάλιστα στιγμής που τόν κύτταξε με συμπάθεια.

Τό βράδυ, όταν έκλεισαν, ο Πώλ έμεινε τελευταίος.

— Είμαι ευχαριστημένη από σας, τού είπε η διευθύντρια, με γλυκό
χαμόγελο. Κάνετε εκείνο ακριβώς που θέλω εγώ.

— Φρόντισα να συμμορφωθώ με τις εντολές σας, ψιθύρισε ο Πώλ,
χαμογελώντας κι' αυτός.

Κι' ύστερ' από κάποιο δισταγμό, πρόσθεσε:

— Έξέ άλλου, με πληροφορήσαν, ότι, από τα νεανικά σας χρόνια,
τόν καιρό που μένατε στην 'Αφρική, είσθε μαθημένη να κυβερνάτε τούς
άλλους με σιδερένιο χέρι.

Η κυρία Μερινός, που έτοιμαζότανε να βάλη τού καπέλλο της, γύ-
ρισε άπότομα, σά να την είχαν τσιμπήσει.

— Έγώ, στην 'Αφρική; φώναξε. Μα τί είναι αυτά που μου λέτε;...
Δεν έχω πατήσει ποτέ εκεί τού πόδι μου! Πολύ άσχημες είναι οι πλη-
ροφορίες που έχετε για μένα.

— Με συγχωρείτε, κυρία, επέμεινε, άτάραχος, ο Πώλ. Οι πληρο-
φορίες που έχω για σας είναι από-πολύ θετική πηγή. 'Ο πατέρας
σας είχε, στο 'Αλγέρι, καντίνα σ' έναν καταυλισμό ζουάδων — και με
σερβιτόρα έσας... Έπρεπε να φανήτε σκληρή και δυναμική, γιατί εί-
χατε να κάνετε με μεθυσμένους στρατιώτες... Ήταν, άλλωστε, πολύ
φυσικό. Είσθε άπόλυτα δικαιολογημένη...

— Έγώ, σερβιτόρα; τραύλισε. Δεν ξέρετε τί λέτε!... Μήπως θέ-
λετε να με κάμτετε να θυμάσω;...

— Μου είπαν, μάλιστα, συνέχισε ο Πώλ, με την ίδια άπάθεια, ότι
τόν καιρό που μένατε στην 'Αφρική, κάνατε στον άριστερό μου ένα
τατουάζ, που παριστάνει μια όδαλίσκη έτοιμη να χορέψη...

— Έγώ... τατουάζ... στον άριστερό μου;... ξεφώνισε
η κυρία Μερινός, χάνοντας την ψυχραιμία της. Πώς τολ-
μάτε, κύριε, να σικοφανήτε έτσι μια τίμια γυναίκα;

Τά ρολλά τού καταστήματος ήταν κατεδασμένα σχεδόν
ως κάτω και η μόνη ηλεκτρική λάμπα που άναβε άκόμα,
σκόρπιζε ένα διακριτικό ήμίφως. Οι άλλοι υπάλληλοι εί-
χαν φύγει από πολλή ώρα.

Η κυρία Μερινός έκανε ένα βήμα μπροστά, κύτταξε τόν
υπάλληλό της βαθεία στα μάτια, και τού είπε με υπόκαφη
φωνή:

— Είμαι υποχρεωμένη να σας βγάλω από τού νοῦ την
προσβλητική γνώμη που σχηματίσατε για μένα... 'Ε, λοι-
πόν, άφου σας άρεσει τόσο πολύ να βάζετε στοίχηματα
θα σας προτείνω εγώ ένα τού πρώτο στοίχημα που βάζω
στή ζωή μου. Στοίχηματίσετε γίλια φράγκα — δέ λέω
περισσότερα, γιατί είμαι βέβαιη ότι θα κερδίσω — πως
δεν έχω στον άριστερό μου τατουάζ με όδαλίσκη;...

— Ό, κυρία, δέ θα τολμούσα ποτέ...

— Επιδένω τώρα εγώ! Είσθε πολύ μικρός και δεν έχει
σημασία αν θα σας δείξω κάτι, που δεν τού είδε κανείς
άπ' τόν καιρό που πέθανε ο μακαρίτης ο άντρας μου...
Πάει τού στοίχημά σας;

— Πάει.

Η κυρία Μερινός σήκωσε τότε άπότομα τη μια άκρη
τού φορέματός της κι' έδειξε την καλλιγραμμή γάμπα
της. ως τόν παχουλό μπόρο της.

Ο Πώλ έσκυψε, για να δει καλύτερα από κοντά. Έπειτα
σηκώθηκε, χωρίς να πη τίποτα, προσπαθώντας να κρύψη τη συγ-
κίνησή του, άπ' αυτή την τολ-
μηρή άποκάλυψη...

— Βεβαιώθηκατε, λοιπόν, φώ-
ναξε θριαμβευτικά η διευθύν-
τρια, πως δεν έχω κανένα τα-
τουάζ στον άριστερό μου;

— Ναί, πράγματι, ψιθύρισε
ο Πώλ. Μήπως, όμως, μου εί-
παν για τού δεξιό μπόρο και δεν
άκουσα καλά;

— Όρίστε και ο δεξιός!...

Η κυρία Μερινός άσπασε να
πέση τού φόρεμά της και σηκώ-
σε την άλλη άκρη τού.

Ο Πώλ έσκυψε και πάλι κι'
έξετάσε με μεγαλύτερη προσο-
χή τού πόδι της διευθύντριας
του.

Τέλος, ξανασηκώθηκε, χωρίς
να πη τίποτα.

— Βλέπετε, λοιπόν, φώναξε η κυρία Μερινός, ότι δεν έχω τατουάζ
ούτε στο δεξιό, ούτε και στο άριστερό πόδι; Χάσατε τού στοίχημα!

— Α! Τά χίλια αυτά φράγκα θα τα κρατήσω από τόν πρώτο μισθό σας,
άπό πείσμα, για να μάθετε άλλη φορά να μη βάζετε τρελλά, έσωφρε-
νικά στοίχηματα!

— Όμολογώ ότι κερδίζατε! είπε ο Πώλ, με παράξενο χαμόγελο,
κυττάζοντας την θμορφη χίρα βαθεία στα μάτια. Μα, πιο πολύ κερ-
δισμένος είμαι εγώ...

— Δεν καταλαβαίνω τί έννοείτε...

— Νά, στοίχηματίσα πέντε χιλιάδες φράγκα μ' ένα φίλο μου, ότι
την πρώτη μέρα, που θα έπιανα δουλειά στον «Παράδεισο», θα έκανα
τη διευθύντρια μου να μου δείξη και τα δυο πόδια της!... Κι' ό-
πως είδατε, τού κατάφερα μία χαρά...

— Έξολες, έλεεινέ, τέτοιο στοίχημα για μένα; τραύλισε η κυρία
Μερινός.

Ο τόνος της φωνής της δέ φανέρωνε θυμό, άλλα θαυμασμό και
συγκίνηση.

Πήσασε μηχανικά τόν υπάλληλό της για να τόν δει πιο καλά, από
κοντά, στο μισοσκόταδο.

— Πως όμως θα εξακριβώσω ο φίλος σου, ότι κατάφερες να με
κάνης να σου δείξω τού πόδια μου, άφου δεν ήταν μπροστά;

— Άφου έπρόκειτο για ένα άδω στοίχημα, θα ζητούσα τη μαρτυ-
ρία σας...

— Θα έχανες τού στοίχημα άσφαλώς, γιατί εγώ καταλαβαίνεις
πως θα σε διέψευδα...

— Και ποίος σας λέει πως δέ θα μηχανευόμουνά πάλι ένα και-
νούργιο τέχνασμα για να σας κάνω να άμολογήσετε;... 'Α, σέ κάτι τέ-
τοια, ξέρετε, είμαι δυνατός...

Είσατο πολύ κατεργάρης!... τού είπε. Δεν ξέρω αν πέφτω έξω,
άλλά μου φαίνεται πως κάνεις για τη δουλειά μου... Άπό καιρό
ζητούσα να βρώ κάποιον έξυπνο άνθρωπο, να τόν βάλω διευθυντή στο
κατάστημά μου... Μα ήθελα να έκανε και... για σύζυγό μου... Μου
φαίνεται πως τόν βρήκα... 'Αν έχης καμμία αντίρρηση σέ παρακαλώ
να μου τού πής...

Ο Πώλ, αντί άλλης άπαντήσεως, προτίμησε να την άγκαλιάσει,
ανάγκωντας τά χείλια της, ενώ εκείνη έγκαταλείφθηκε στα στήθερά
του χέρια, σαν ένα δειλό πουλί, που ή μοναξιά, πριν λίγη ώρα άκόμα,
τόχε κάνει να φαίνεται άγριο, άτίθασσο και ύπεροπτικό...

ΚΛΩΝΤ ΜΑΡΣΕ

ΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Αδύ το Πάχος

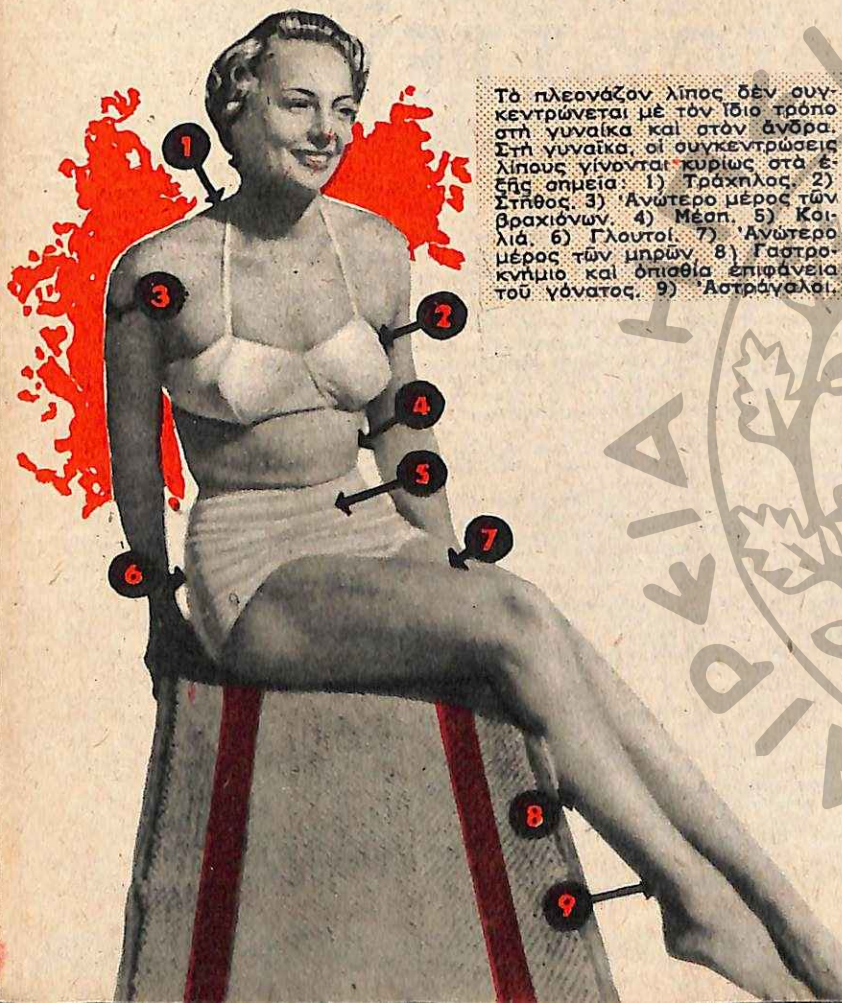
10 κιλά πάρα πάνω = 10 χρόνια λιγώτερα!

ΣΤΙΣ άρχές τού αιώνας μας, άνδρες και γυναίκες, δ-
ταν περνούσαν τά τριάντα, έπιζητούσαν και ήθελαν
νά παχύνουν, γιατί είχαν την αντίληψη ότι έτσι γίνον-
ταν περισσότερο έπιβλητικοί κι' άξιοπρόσεχτοι. Τό πάχος
έθεωρείτο τότε σαν ένδειξη ύγείας και ταυτόχρονα ευημε-
ρίας. 'Η ισχνότης, αντίθετα, άποτελούσε θλιβερό προνόμιο
τών φτωχών και των ανθρώπων, που δεν είχαν καλή ύγεια.

Σήμερα, όμως, οι αντίληψεις μας πάνω σ' αυτό τού ζή-
τημα άλλαξαν ριζικά. Τό πάχος θεωρείται, όπως και είναι,
άρρώστια. 'Ιδίως εκείνο, που έμφανίζεται κατά τού «μεση-
μέρι της ζωής», δηλαδή γύρω στα 40.

Στην ηλικία αυτή ο άνθρωπος «τακτοποιεί» τη ζωή του.
Παντρεύεται, άποκτά παιδιά, παραμερίζει τις νεανικές τρέλ-
λες, γίνεται σοβαρός, δεν ενδιαφέρεται για τά σπόρ, στογυ-
γυλοκάθετα στην πολυθρόνα τού γραφείου του, τρώει με
μεγαλύτερη όρεξη από πριν... Μ' απλούστερα λόγια, η ζωή
του, από ένεργητική που ήταν πριν, γίνεται τώρα παθητι-
κή. 'Αλλ' αυτή η παθητικότητα έχει τις δυσάρεστες συνέ-
πειές της. Συμβαίνει τότε τού έξης: 'Ενώ οι άνάγκες τού
όργανισμού μας περιορίζονται, λόγω της καθιστικής ζωής
που διάγομε, η τροφή μας γίνεται όλοένα πιο έκλεκτη και
πλούσια. Έχομε έτσι ένα πλεόνασμα, που συσσωρεύεται
μέ τη μορφή λίπους σέ διάφορα σημεία τού σώματος. Αύ-
τό τού πλεόνασμα, όμως, δεν είναι κεφάλαιο. 'Αποτελεί, το-
ναντίον, ένα παθητικό, που άπειλεί την ίσορροπία τού όρ-
γανισμού μας και μάς έκθέτει σέ σοβαρώτατους κινδύ-
νους.

Μετά τά 40, μάς λένε οι γιατροί, είναι προτιμώτερο να
είμαστε αδύνατοι παρά παχείς. Μερικά κιλά παρακάτω δέ
βλάπτουν. 'Ενώ μερικά κιλά παραπάνω μπορεί να μάς ό-

Τά πλεονάζον λίπος δεν συγ-
κεντρώνεται με τόν ίδιο τρόπο
στη γυναίκα και στον άνδρα.
Στη γυναίκα, οι συγκεντρώσεις
λίπους γίνονται κυρίως στα έ-
ξής σημεία: 1) Τράχηλος. 2)
Στήθος. 3) Άνωτερο μέρος τών
βραχιόνων. 4) Μέση. 5) Κοί-
λιά. 6) Γλουτοί. 7) Άνωτερό
μέρος τών μηρών. 8) Γαστρο-
κνήμιο και όπισθία επιφανεία
τού γόνατος. 9) Άστράγαλοι.

δηγήσουν πρόωρα στον
τάφο. «Μετά τά 40, λέ-
γει ο δόκτωρ 'Υ6 Σα-
ραντέρ, 10 κιλά παρα-
πάνω μάς κόβουν 10
χρόνια από τη ζωή μας.
Βγάζοντας αυτά τά 10
κιλά από πάνω μας, έ-
χομε πολλές πιθανότη-
τες να ξανακερδίσουμε
αυτά τά 10 χρόνια».

Τό πάχος υποσκάπτει
ύπουλα τόν όργανισμό
μας και μάς προδιάθε-
τει σ' ένα σωρό άσθε-
νείες, που χαρακτηρί-
ζονται γενικά από βαθ-
μιαία κατάπτωση των
δυνάμεων, από ελάττω-
σι, που μπορεί να φτά-
ση και μέχρι τελείας έ-
ξαφανίσεως, της γενετησί-
ου όρμης και από κυκλοφοριακές
διαταραχές, που είναι κάποτε πολύ σοβαρές. Οι κυριώτε-
ρες από αυτές τις άσθενείες είναι οι έξης:

Μυξοείδημα.— Έμφανίζεται κυρίως μετά τά 40, χω-
ρίς ν' άποκλείεται η εμφάνισή του και πριν άπ' αυτή την
ηλικία.

Τό μυξοείδημα μπορεί να έμφανιστή έπίσης και σέ παι-
διά. Τά συμπτώματά του είναι: Συγκράτηση νερού από
τούς ιστούς, άπάθεια φυσική και διανοητική, μείωση τών
σεξουαλικών ικανοτήτων, πτώσις τού βασικού μεταβολι-
σμού, καρδιακές διαταραχές.

Διαβήτης τών παχυσάρκων.— Έμφανίζεται
κυρίως στην άκμή της ηλικίας. Συμπτώματα: άκατάσχετη
δίψα, αύξηση της ποσότητας τών ούρων, συχνουρία, σεξου-
αλική άνικανότης, βουλιμία, συσσωρεύσεις λίπους σέ διά-
φορα μέρη τού σώματος, με αντίστοιχη έξάντλησι τών δυ-
νάμεων.

Κίρρωσις τού ήπατος.— Έμφανίζεται στα ά-
τομα που κάνουν κατάχρησι οινόπνευματών ποτών.

Γαστρικά έλκη.— Τό άτομο άρχίζει, ξαφνικά, να
παχαίνει ύπερβολικά. Οι πόνοι τού έλκους έμφανίζονται άρ-
γότερα.

Αυτή η παχυσαρκία, που προηγείται από τού έλκους, πα-
ραπηρετείται συνήθως σέ άτομα ηλικίας 25—45 έτών.

**Διαταραχές τών ώοθηκών και της ύποφύ-
σεως.**— Πάθσις αρκετά συχνή στις παχύσαρκες γυναί-
κες. Παραπηρετείται συνήθως πριν από την έμμηνοληξία.

Συμπτώματα: Διαταραχές και ελάττωσις της έμμήνου
ροής, με ταυτόχρονη αύξηση τού βάρους, ψυχικές διαταρα-
χές, σεξουαλική άδιαφορία.

Γενετήσιες διαταραχές στούς άνδρες.—
Παραπηρεούνται και σέ νεαρή άκόμη ηλικία στούς παχυσάρ-
κους.

Συμπτώματα: Γενική κόπωση, διανοητική άδράνεια, σε-
ξουαλική άνικανότης.

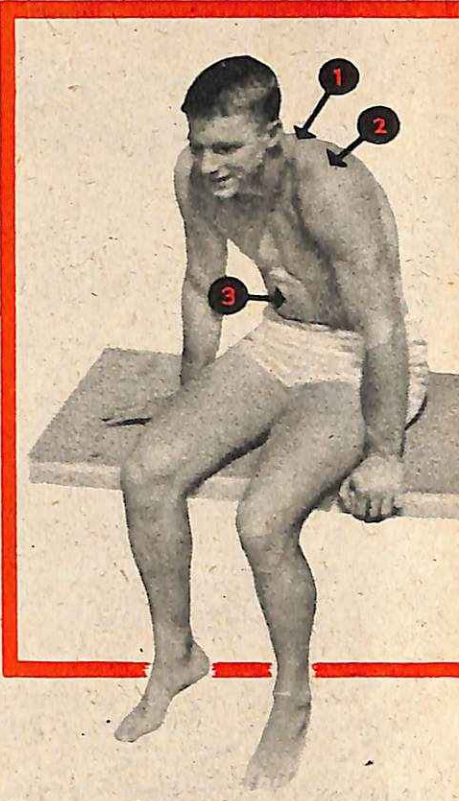
Λιποείδης νέφρωσις.— Έμφανίζεται συνήθως
στούς άνδρες γύρω στα 30 και στις γυναίκες γύρω στα 40.

Συμπτώματα: Όγκώδη και διάσπαρτα σ' όλο τού σώμα
οιδήματα, άσθονη λευκοματουρία, αύξηση της χοληστερό-
λης τού αίματος, άρτηριακή ύπέρταση, νεφρική ανεπάρκεια.

Λιπώδης άναμίμια.— Πριν ή γύρω στα 40.

Συμπτώματα: Γενική έξάντλησι, ελάττωσι τών έρυ-
θρών αίμοσφαιρίων, διανοητική ραθυμία, σεξουαλική άδια-
φορία.

Μην έπιζητήτε, λοιπόν, τού πάχος έπειτα από τά 40. Κά-
ποια σχετική άδυναμία είναι προτιμώτερη. Μιά Ιταλική πα-
ροιμία λέει ότι πριν από τά 40 πρέπει να τρώη κανείς
μιά μπουκιά παραπάνω από τού κανονικό κι' έπειτα από τά
40 μία μπουκιά λιγώτερο.

Στον άνδρα τού πάχος έμφανίζεται
κυρίως στο άνωτερο και έμπροσθιο
μέρος τού σώματος. Οι σημαντικώ-
τερες έντοπίσεις του είναι: 1) Βά-
σις τού λαιμού. 2) Όμοι. 3) Περιο-
χή τού στομάχου και άνωτερο μέ-
ρος της κοιλιάς.

Ένας δολοφόνος, που σκότωνε από μίσος για τις γυναίκες

ΣΤΟ Κακουρυγιοδικείο της Βιέννης, γράφτηκε, εδώ και λίγο καιρό, ο έπιλογος μιας από τις συνταρακτικότερες εγκληματικές ιστορίες της εποχής μας. Οι Αυστριακοί δικαστές καταδίκασαν σε ισόβια δεσμά τον "Άλφρεντ Ένγκλεντερ", τον έπονομαζόμενο «δράκο του Στέϋρ», που είχε γίνει ο φόβος κι ο τρόμος των νεαρών γυναικών.

Όταν ο «δράκος» του Στέϋρ οδηγήθηκε, για πρώτη φορά, από τους αστυνομικούς στο δικαστήριο, το πλήθος, που είχε συγκεντρωθεί για να παρακολουθήσει την δίκη του, απόμεινε κατάπληκτο. Κανείς δε θα μπορούσε ποτέ να φανταστεί πως υπήρχε «δράκος» με τέτοιο σουλούφι: Πάρα πολύ κοντός — μόλις 1,45 — με σουβλερή μύτη, φρατιά μαλλιά και μικρά ανέκαρστα μάτια, ο "Άλφρεντ Ένγκλεντερ" έδινε περισσότερο την εντύπωση ενός μισοθλιμμένου υπαλλήλου, ξεχασμένου σε μια παρακατιανή δημόσια υπηρεσία. Κι όμως, το μισρό αυτό άνθρωπάκι με την ασημένια όψη είχε δολοφονήσει δύο γυναίκες και είχε τραυματίσει βαρεια άλλες τέσσερις!

Για τις γυναίκες, ένοιωθα πάντα το πιο βαθύ μίσος. Ήταν — για μένα σαν τα ταιγάρια, που πετάνε το άπομεινάρι τους, άφου τα καπνίζωμε! — έγραψε από τη φυλακή στη μόνιμη σύντροφό του, τη Μπέρετα, που δεν είχε ποτέ φανταστεί πως ήταν δυνατό να υπάρχει κι η ελάχιστη σχέση ανάμεσα στον άντρα της και τον περίφημο «δράκο» του Στέϋρ.

Το βαθύ αυτό μίσος για τις γυναίκες, που τον έκανε δολοφόνο και άστυρο, το είχε εμπνεύσει δύο πράγματα στον Ένγκλεντερ: οι σαρκασμοί της πρώτης γυναίκας του, που τον άποκαλούσε πάντα «άναν» και «αθωοπαρίον» κάθε φορά που πήγαινε να τις πλησιάσει ερωτικά. «Η φίλη» είναι — έρομολογήθηκε ο ίδιος — πως ακόμη βαθύτερα άποκουστικός,

Γιός ενός μέθυσου πατέρα και μιας έκφυλα σαδιστικής μητέρας, ψυχιατρείο, ο "Άλφρεντ" ήρθε στον κόσμο με μια βαρεία κληρονομικό-ανταρραφή σ' ένα φοιτητικό περιβάλλον, που θα σκληρύνει και μια καρλίστο, έδειχνε πως θα γινόταν άφυσικα κοντός και στο σγοτό μειονέκτημα. "Ετσι, παρ'ότι γρήγορα τα μαθήματα, για να γίνει κοντά στο Στέϋρ,

Το 1943 αιχμαλωτίστηκε από τους Ρώσους στο ανατολικό μέτωπο. Άντρες είχαν λιγοστείσει άρκετά στην πατρίδα του, πράγμα, που τον δέχτηκε να τον πάρει για σύζυγο. "Αλλά η γυναίκα αυτή, που τερή του, έκρινε άρκετά το μέλλον του ανθρώπου, που θα γινόταν ο «δράκος» του Στέϋρ.

Αν ο Ένγκλεντερ διατηρούσε έστω και μια σπίδα ανθρωπιάς και γαίκα, που τον άπατούσε άδιδαντροπα και, γυρίζοντας από τους φίλους,

Το φθινόπωρο του 1950, το ζευγάρι χώρισε και καθένας από τους δύο θλιβερούς πρώην συζύγους. Ένγκλεντερ έγινε γυναίκα, πήρε το δικό του όνομα. Η τσας κ. Ιουλίου του 1951, έκανε τη πρώτη εγκληματική του επίθεση: Τραυπειράθηκε να την κακοποιήσει. Αναγκάστηκε, όμως, να το βάλει άπρακτος στα πόδια, φοβισμένος από ένα αυτοκίνητο, που τον φώτισε, πλησιάζοντας, με τους προβολείς του.

Η νοσοκόμα Μπερνάρντιν Φλούχ, η οποία δολοφονήθηκε από τον «δράκο» του Στέϋρ.

Ο «δράκος» του Στέϋρ» στο έδωλο.

Ίσως η άποτυχία που σημείωσε και ο κίνδυνος που διέτρεξε, ίσως κι άλλοι, άγνωστοι, λόγοι — ο «δράκος» του Στέϋρ δε θέλησε να τη τίποτε πάνω σ' αυτό, κατά την δίκη του — έκαναν τον Ένγκλεντερ να μην έπαναλάβει την άπόπειρά του στα τέσσερα πρώτα χρόνια, που άκολουθούσαν.

Από το 1955, όμως, ο εγκληματίας ξανάρχισε να χτυπάει με μια ψυχρή μεθοδικότητα, χρησιμοποιώντας πάντα το ίδιο όπλο — το σφυρί — και την ίδια τακτική: την ξαφνική επίθεση, άπο πίσω, σε μια γυναίκα, που γυρίζει άργα μόνη της σ' έναν έρρημο έξοχικό όρόμο. Στις 31 Αυγούστου του 1955, τραυμάτισε βαρεια την Μαργκαρέτε Μπάιερ κι έπειτα την κακοποίησε άναίσθητη και λουσαμένη στα αίματα.

Στις 6 Νοεμβρίου του 1955, έγινε άκριβώς το ίδιο με την Γερτρούδη Μπρούνερ.

Τέσσερες μέρες μόλις άργότερα, στις 10 Νοεμβρίου του ίδιου χρόνου, ο «δράκος» του Στέϋρ ρίχτηκε με το σφυρί του στη νοσοκόμα Μπερνάρντιν Φλούχ. Τη φορά αυτή, το χτύπημα ήταν θανάσιμο και η δυστυχισμένη νοσοκόμα έμεινε στο τόπο. Πράγμα, που δεν έμπούσε, άστόσο, τον δολοφόνο να ίκανοποιήσει πάνω στο πάμα τις κτηνώδεις επιθυμίες του!

Στις 10 Ιουνίου του 1956, άκόμη μια νεκρή προστέθηκε στον μακάβριο κατάλογο: Η Χέρτα Φαίχτινγκερ, που ο Ένγκλεντερ τη σκότασε και άρμισε έπειτα πάνω της για να την κακοποιήσει, όπως είχε κάνει και με την Μπερνάρντιν Φλούχ.

Άλλά, το νέο αυτό εγκλημα γλύτωσε έναν άθωο άπο μια άδικη κατηγορία: Ο γιατρός Χοφλένερ, που μία συρροή συμπτωμάτων τον είχε κάνει να θεωρηθεί ως ύποπτος για το φόνο της — πρώην φίλης του — νοσοκόμας και να προφυλακιστεί, άπαλαχτηκε, γιατί η δικαιοσύνη πείστηκε πως κι έδώ είχε βάλει το χέρι του ο άγνωστος άκόμη τότε κι' άσύλληπτος «δράκος» του Στέϋρ.

Στις 15 Μαΐου του 1957, ο εγκληματίας έκανε την έκτη επίθεσή του. Άλλά η τύχη, που τον είχε βοηθήσει ως τότε, άποφάσισε να τον έγκαταλείψει. Το νέο θύμα του, η είκοσάχρονη Χέρτα Σπέν, τραυματίστηκε έλαφρότερα άπο τις άλλες και δε λιποθύμησε. Στις φανές της, έτρεξε ένας μοτοσυκλετιστής, που, βλέποντας έναν μικρόσωμο άνθρωπο να το βάζει στα πόδια και ν' άνεβαίνει στη δική του μοτοσυκλέτα, τον κυνήγησε.

Η καταδίωξη της μιας μοτοσυκλέτας άπο την άλλη κράτησε σχεδόν μισή ώρα. Σε μία στροφή, καθώς ο δρόμος περνούσε μέσα άπο ένα πυκνό άσος, ο Ένγκλεντερ πήδησε κάτω και, παρατώντας την μοτοσυκλέτα του, χώθηκε στα δέντρα και τις λόχμες. Προστατευμένος άπο το βαθύ σκοτάδι, κατάφερε να ξεφύγει άπο τον διώκτη του.

Το μόνο, όμως, που είχε κερδίσει έτσι, ήταν να παρατείνει για είκοσιτέσσερις άκόμη άρες την ελευθερία του.

Αυτοί άνθρωποι — το παρ' όλο θύμα του και ο μοτοσυκλετιστής, που τον κυνήγησε — είχαν ξεχωρίσει τη μικροσκοπική σιλουέτα του.

Και η παρατημένη μοτοσυκλέτα ήταν ο καλύτερος μάρτυρας την ταυτότητα του κατόχου της.

Ο «δράκος» του Στέϋρ» δεν ήταν πια ο μυστηριώδης άέγνωστος.

Ο «δράκος» ΤΟΥ ΣΤΕΥΡ

στις Χρ. Οι αστυνομικοί ήξεραν ποιόν καταδίωκαν...

Την άλλη νύχτα, τον πιάσανε κοντά στα αστροναυτολογικά σύνορα, ενώ άναζητούσε μια άφρορητη διαδο, για να τα περάσει. Άπ' όλο άσοι μάθανε την έπομένη άπο τις έφημερίδες ποιός ήταν ο περίφημος «δράκος», η δεύτερη γυναίκα του, που ο "Άλφρεντ Ένγκλεντερ" την είχε παντρευτεί λίγο πριν ξανάρχισι την εγκληματική του δράση, ήταν εκείνη που ξαφνιάστηκε περισσότερο.

Μια ο δολοφόνος δεν άφησε καμιά άμφιβολία για τους λόγους, που τον έκαναν, μ' όλη την πικρή του πείρα άπο τον πρώτο γάμο, να ξαναπαντρευτεί και, μάλιστα, μ' αυτό το έησυχο, άσημαντο κι' άνυποψίαστο πλάσμα, όπως χαρακτήρισαν την δεύτερη γυναίκα του οι δημοσιογράφοι.

«Ήξερα — έλεπε — πως όλοι σχεδόν οι σεξουαλικοί δολοφόνοι είναι άνυπαντροί, πράγμα που κάνει τους παντρεμένους ν' άπομακρύνουν τις ύποψεις της άστυνομίας.

Ένας γάμος, λοιπόν, ήταν ένα θαυμάσιο άλλοθι, που θα με βοηθούσε στην έφαρμογή των σχεδίων μου!»

Οι ψυχίατροι, που εξέτασαν τον «δράκο» του Στέϋρ» πριν άπο τη δίκη του, άναγνώρισαν πως η βαρεία κληρονομικότητα και το ισχυρό έπλεγμα μειονετικότητας τον έξωθήσανε στα εγκλήματά του. Άποφάνθηκε, όμως, πως τίποτα το παθολογικό δεν παρουσίαζε το έντελως τετραγώνιο και μεθοδικό μυαλό του.

Έτσι, ο Ένγκλεντερ καταδικάστηκε στην άνάπατη προβλεπόμενη ποινή, τα ισόβια δεσμά, γιατί η ποινή του θανάτου, που θα του άξιζε, έχει πια καταργηθεί στην Αυστρία.

☉☉

Δέν ήθελε ν' άποφυλακιστεί

Κάποιος Σ. Άλεξάντερ είχε καταδικαστεί σε φυλάκιση κι' είχε κάνει την ποινή του στις φυλάκες του Τζέφερσον Σιτυ (Νιου. Πολιτείες). Όταν λοιπόν έφτασε η μέρα ν' άποφυλακιστεί, παραέλασε θερμά... να τον κρατήσουν άλλον ένα μήνα στη φυλακή. Γιατί, στο διάστημα της φυλάκισής του, είχε σχηματίσει μια ομάδα πυγμαχίας, άπο καταδίκους, και δεν ήθελε να την εγκαταλείψει, προτού να συμπληρώσει το πρόγραμμα των πυγμαχικών συναντήσεών της με άλλες ομάδες! Οι άρμόδιες άρχες του κάνανε αυτή τη χάρι...

Η θρησκεία ΤΩΝ ΜΑΝΙΤΑΡΙΩΝ

Η περιεργότερη και άρχαιότερη του κόσμου

ΣΕ διάφορα μακρινά κι' άπομονωμένα χωριά του Μεξικού υπάρχει η πιο παράξενη θρησκεία του κόσμου: Οι Ιθαγενείς κάτοικοί τους λατρεύουν τα μανιτάρια!

Πιστεύουν ότι ώρισμένα είδη μανιταριών τους φανερώνουν τη θέληση του Θεού, ότι τους δίνουν σφάες συμβουλές σε κάθε δυσκολία τους, τους ύποδεικνύουν τη θεραπεία των άσθενειών τους και τις κινήσεις έχθρών και φίλων τους στο παρόν και στο μέλλον...

Δέν είναι όμως μόνο η πιο παράξενη του κόσμου, αυτή η θρησκεία. Είναι επίσης και η πιο άρχαία — τουλάχιστον όπως πιστεύει ένας έρευνητής, ο δόκτωρ Βάσον, που έχει άσχοληθεί συστηματικά με τη μελέτη της επί 30 άλλάκληρα χρόνια.

Πρώτα, έχει βρή προϊστορικά σχεδιάσματα ή σκαλισμένες παραστάσεις πηλασμάτων, που είναι έν μέρεϊ άνθρωποι και έν μέρεϊ μανιτάρια, καθώς κι' άλλες που παριστάνουν θεούς να μιλούν στους άνθρώπους μέσα άπο μανιτάρια.

Στην Κίνα και στην Ιαπωνία, υπάρχουν θρύλοι σχετικοί μ' ένα θεο μανιτάρι, που έξασφάλιζε την άθανασία. Οι Ινδοί πάλι πιστεύουν πως ο Βούδας άνέδρασε στη Νιρβάνα (Παράδεισο) μέσα σ' ένα μανιτάρι.

Άπ' όλ' αυτά τα στοιχεία, συμπεραίνει ο δόκτωρ Βάσον ότι η θρησκευτική λατρεία των μανιταριών παρουσίασε μεγάλη διάδοσι στους άρχαίους λαούς της Άνατολής. Άντίθετα, οι λαοί της Δύσεως φαίνεται ότι φοβόνταν τα μανιτάρια.

Τον Ιούνιο του 1955, ο δόκτωρ Βάσον βρέθηκε σ' ένα χωριό του Μεξικού, όπου έπρόκειτο να γίνει μια θρησκευτική τελετή της λατρείας των μανιταριών, σ' ένα περίεργο μίγμα της με το Χριστιανισμό!

Οι κάτοικοι του χωριού τον δεχτήκανε φιλικά και του έπιτρέψανε να παρακολουθήσει την παράξενη έκείνη τελετή, η καλύτερα να πάρει μέρος κι' ο ίδιος σ' αυτή.

Μια μεγάλη καλύβα ήταν διασκευασμένη σ' ένα είδος ναού.

Στο βάθος ύψωνόταν ένας βωμός με χριστιανικά σύμβολα, στολισμένος με λουλούδια.

Το ρόλο του «ιερέως» είχε αναλάβει μια γυναίκα: μια κοντή Ινδιάνκα, η Εύα Μεντέζ. Ο τίτλος της ήταν «κουραντέρα». Όλοι τη σέβονταν και τη, υπακούσαν.

Η τελετή άρχισε άργα τ' άπόγευμα. Η «ιερέα» κάθισε σταυροπόδι πάνω σε μια ψάβα, μπροστά σε μια φωτιά άπο ρητινόδωλα. Κρατούσε άνάμεσα στις δύο της φούχες μια μικρή λαμπάδα, κι' άρχισε ένα έξορκισμό, στη γλώσσα της.

Άποτεινόνταν στους Χριστιανούς άγίους και τους παρακαλούσε «να μιλήσουν μέσα άπ' το θεο μανιτάρι».

Ύστερα καθάρισε τα μανιτάρια, τα έτοίμασε και τα μοίρασε στους πιστούς που κάθονταν όλόγυρα. Πήρε κι' ο δόκτωρ Βάσον ένα άπ' αυτά και το δοκίμασε. Είχε μια άσχημη γεύσι, στυφή και ταγγή.

Μ' ένα λουλούδι που πήρε πάνω άπ' το βωμό, η «κουραντέρα» έσβυσε κατόπιν τη λαμπάδα της, κι' ο «ναός» βυθίστηκε στο σκοτάδι.

Άρχισαν τότε οι άπτασίες και οι παραισθήσεις, που προκαλούσαν τα μανιτάρια στους πιστούς. Έγιναν σιγά-σιγά ζωρότερες και συνεχίστηκαν έτσι ως τις 4 το πρωί.

Μαζί με τους άλλους, κι' ο δόκτωρ Βάσον έδλεπε άρμονικούς συνδυασμούς χρωμάτων, καλλιτεχνικά σχέδια, παραμυθένια παλάτια στολισμένα με πολύτιμα πετράδια, κήπους ύπεροχους, παράξενα μυθολογικά ζώα και χίλια-δυό άλλα πράγματα.

Ήταν ένα «μεθύσι», μεγαλύτερο άπο κείνο που φέρνει το όπιο.

Τώρα ο καθηγητής Ροζέ Χαίμ, ένας Γάλλος είδικός επιστήμης, μελετάει τις ιδιότητες αυτών των μανιταριών του Μεξικού, που τα έχει καλλιεργήσει στο έργαστήριό του, στο Παρίσι. Ο σκοπός του είναι να άπομονώσει τα χημικά συστατικά τους, που προκαλούν τις άπτασίες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι παρόμοια μανιτάρια με «μεθυστικές» ιδιότητες συναντώνται και σ' άλλα μέρη της γης: σε ώρισμένες περιοχές της Σιβηρίας, στους Νταϊάκ της Μπόρνεο και στους Ιθαγενείς της Νέας Γουίνεας.

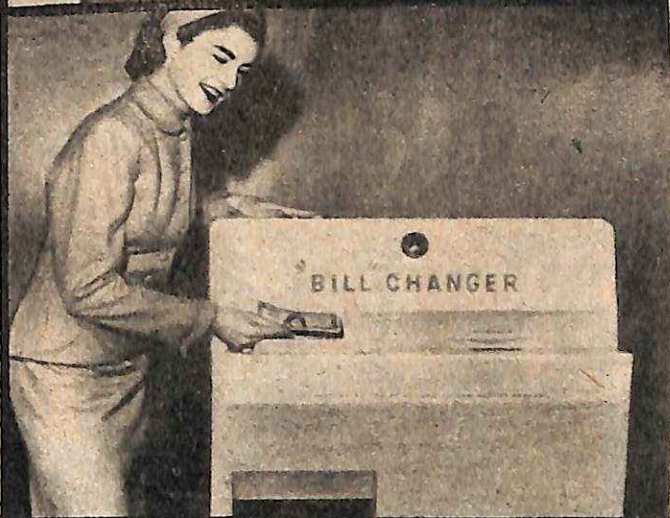
ΟΙ ΔΗΜΟΦΙΛΕΣΤΕΡΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΑΙ

Γο γαλλικό καλλιτεχνικό περιόδικό «Μισζικ - Χώλ» προκηρύσσει κάθε χρόνο ένα άγωνισμό με σκοπό την άνάδειξη των δημοφιλεστέρων τραγουδιστών της χρονιάς. Ο διαγωνισμός άνέδειξε έφ' όρους νικητές τον Ζωρζ Μπρασάν και τη Γκλόρια Λάσο. Σ' τη φωτογραφία μας οι δυο νικηταί λίγες στιγμές μετά την παραλαβή των βραβείων τους, που είναι, όπως βλέπετε, δυο χέρια σε θέσι χειροκρατημάτων. Ο Ζωρζ Μπρασάν, έκτός άπο την έπιτυχία αυτή, που όφειλεται στη φωνή του, γνώρισε πρό όλιγου και έναν άλλο όρίαμο ως ήθοποιός, χάρη στο ρόλο που ύποδύεται με έξαιρετική έπιτυχία στο νέο φιλμ του Ρενέ Κλαίρ «Νύχτα έκδικήσεως».

ΜΙΑ ΝΕΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΥΣΚΕΥΗ

Ο Άμερικανός μηχανικός Γουίλιαμ Πάτσερ, άπο το Σικάγο, παρουσίασε σε μια μεγάλη έκθεση της πόλεως του μια ηλεκτρονική συσκευή δικής του κατασκευής, η οποία χωλαεί αυτόματα μεγάλα νομίσματα και χαρτονομίσματα έξασφαλίζοντας έτσι ψιλά σε άσους τα χρειάζονται. Άνάλογα με την έπιθυμία του καθενός, μπορεί να του δώσει άντι του ένος νομίσματος του ένος δολλαρίου (π.χ.) δυο του μισού δολλαρίου ή 20 των 5 σέντς. Η κάθε συσκευή ρυθμίζεται για να δέχεται ένα ώρισμένο νόμισμα ή χαρτονομίσμα (π.χ. του ένος, των πέντε ή των δέκα δολλαρίων). Άπορρίπτει δε αυτόματα κάθε ξένο ή πλαστό νόμισμα.

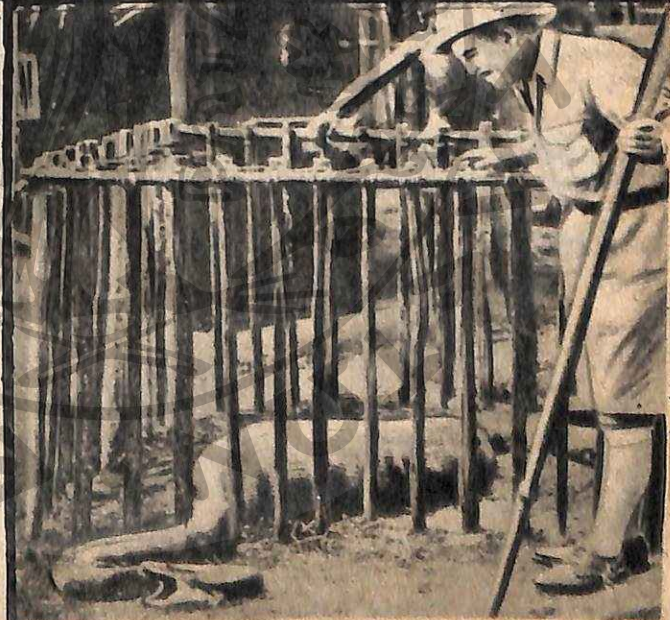

Η ΧΩΡΙΣΗ ΛΟΛΟΜΠΡΙΤΖΙΝΤΑ:

Για πρώτη φορά άπο τότε που η Τζίνα Λολομπριτζίντα παντρεύτηκε, κυκλοφορεί τώρα στη Ρώμη η φήμη πως ο γάμος της με το γιατρό Μίλκο Σκόφικ βρίσκεται ύπο διάλυσι. Ο λόγος που πιθανόν να οδηγήσει στο διαζύγιο είναι ότι η Τζίνα κατηγορεί τον άντρα της, που ως γνωστόν, είναι συγγάμνος και ο μόνος άνδρας της, ότι με τις ύπερβολικές άείωσεις που πρόσέλλε στους διάφορους παραγωγούς, ώδήγησε τις Ιταλικές κινηματογραφικές εταιρείες σε γενικό μποϊκοτάζ ενάντιον της. Σ' αυτόν όφειλεται η ματαίωσι του γυρίσματος του φιλμ «Αυτοκρατορία Άφροδίτη» για το οποίο η Τζίνα πίστευε πως θ' άποτελούσε το μεγαλύτερο θοιάμδ της.

ΠΑΓΙΔΑ ΓΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΟΥΣ ΠΥΘΩΝΕΣ

Οι Ιθαγενείς της Μαλαισίας χρησιμοποιούν ένα άπλούστατο και έντελως άκίνδυνο μέσο για να συλλάθουν ζωντανούς μεγάλους πύθωνες μήκους 9 και 10 μέτρων. Παίρνουν ένα μεγάλο σίδε-ρένιο κλουδί και βάζουν μέσα σ' αυτό ένα καλοθερμένο γουρουνόπουλο, άφίνουν δε κατόπιν το τεράστιο έρπετο να μπη μέσα στο κλουδί και να κατασφραχθεί το ζώο. Όταν τελειώσει, ο πύθων θέλει να ξαναφύγει, που είναι όμως άδύνατο να περάσει άνάμεσα στις σιδερένιες ράβδους, γιατί έχει χοντρήνι έπερβολικά με τον όγκο του ζώου που κατάβροχθηκε. Έτσι αιχμαλωτίζεται εύκολα και άκίνδυνα κι' άκοιδοπουλείται σε τσίρκας ή ζωολογικούς κήπους.

Αγάπη ΩΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

ΛΟΥ·Ι· ΣΟΡΕΛ

59

Ροζας μέσα στ' αυτοκίνητο.
 'Η κοπέλλα άρχισε νά καθησυχάζη. Στὸ

59

...περιέρχοντο σε χλιδή. Με τη διαφορά όμως, ότι οι περι-
γιορτές, που δίνονταν στ' ανάκτορα της Ελισάβετ, κατέ-
λασσαν όργια.

59

Εξη σκιοτάσει ο πόνος. Τότε θα σκεφθώ...
Μα στο μεταξύ θα ζήσω μόνη, θλιμμένη κι
αρώστη, απελπισμένη, κρύβοντας τη θλί-
ψη μου όσο θα μπορώ...

«Έχω μεγάλη φίλη για σάς... Φανήκα-
τε τόσο καλός μαζί μου! Μου προσφέρα-
τε τόσες υπηρεσίες, ενώ μπορούσατε να με
περιφρονήσετε, έσείς ο τόσο δυνατός, έμέ-
να την ασήμαντη...»

«Τα έχετε τώρα όλα. 'Η καρδιά μου
δεν είν' ελεύθερη! Και δεν πιστεύω να θέ-
λετε μια γυναίκα που θάη να σας προσ-
φέρει μόνο ένα σώμα δίχως ψυχή... Ένα
πτώμα!»

«Ήταν αδύνατο να περιγραφεί ο ίκετυ-
τικός τόνος της κοπέλλας, η ματιά της που
ζητούσε τον όλκο, τη συγγνώμη για την
αυτοκτονία της.»

«Ο Μάξιμ Φερνέ δάγκασε τα χείλια του,
— 'Ελπίζα περισσότερα πράγματα απ'
τη συνομιλία μας αυτή, μουρμούρισε μ' α-
πογοήτευση.

— Θα με μισήσετε τώρα!...
— Θα σας αγαπώ πάντα! Μα γιατί
προτιμάτε από μένα τους άλλους... εκεί-
νους που δε σας αγαπάνε;

— 'Ετσι είναι γραστό, μουρμούρισε η
κοπέλλα σκυδόντας το κεφάλι της.
— 'Ετρεπε τόσο πολύ, ώστε δεν τόλμυσε
ο βαρώνος να επιμείνει.

— 'Εδειξα τόση υπομονή... είπε αναστε-
νάζοντας με προσπάθεια. Θα εξακολουθή-
σω το ίδιο... Θα περιμένω, αφού δε γίνε-
ται άλλοιως.

— Συγχωρέστε με!
— Σας έχω κι' όλες συγχωρέσει. Θα πε-
ριμένω, σας είπα. Είμαι βέβαιος πως μία
μέρα θα καταλάβετε ότι αξίζω περισσότε-
ρο απ' τους άλλους...

— Ναι, είσαστε καλός!
— Και θα ήπτε τότε πως μία κοπέλλα,
δσο όμορφη κι' αν είναι, όσο αξία ν' αγα-
πηθ, δε βρίσκει δυο φορές στη ζωή της
μία φίλη σαν αυτή που σας προσφέρει.

— Το ξέρω καλά, αυτό!
Τ' αυτοκίνητο περνούσε, τη στιγμή έ-
κείνη, απ' τη Μαντελέν.

«Ας σταματήσουμε εδώ, παρακάλεσε
η Ρόζα το βαρώνο.
— Γιατί;...
— Δε θέλω να με δη ή γειτονιά μου. Τι
θέλετε;...»

— 'Αχ, καυμένη μου! Πότε θα καταλά-
βετε καλύτερη τη ζωή;...
— 'Ας χωριστούμε... ψιθύρισε η Ρόζα,
συγκινημένη. Εύχριστώ και πάλι!

Κατέβηκε από τ' αυτοκίνητο κι' έκανε
να φύγει, αφού του έριξε μία ματιά ύγρη,
από κείνες που αλυσοδέουν για πάντα τις
καρδιές. Μα εκείνος την κράτησε απ' το
χέρι και της είπε:

— 'Ισχύει πάντα ή συμφωνία μας; 'Αν
χρειαστήτε τίποτα, θ' αποταθήτε σε μένα;
— Σας το υποσχεθήκα.

— Δε θάχτε άλλο φίλο;
— 'Οχι, ποτέ.
— 'Η φωνή είν' έτοιμη, σας περιμέ-
νει... 'Ο,τι θελήσετε, θα σας το δώσω!...

«Η Ρόζα αναστέναξε κι' απομακρύνθηκε,
με γρήγορο κι' ανάλαφρο περπάτημα, σχε-
δόν περφηαν γιατί την διάλεξε ένας αν-
θρώπος σαν το βαρώνο.

Γρήγορα όμως ορθώθηκε και πάλι ανά-
μεσά τους ή εικόνα του Ζάκ Μπαγιέλ.
«'Αν με ήξερε ένοχη, θα πέθαινα απ' τη
ντροπή μου!» σκέφθηκε ή νέα.

Καθώς έμπαινε στο σπίτι της, της φώ-
ναξε ο θυρωρός:
— Ένα γράμμα για σάς, δεσποινίς
Ρόζα.

— Εύχαριστώ πολύ.
'Η κοπέλλα αναγνώρισε πάνω στο φα-
κελλο το γράψιμο του Πιδάρ. 'Ανοιξε α-
μέσως το γράμμα και διάβασε με καρδιο-
χτύπι, στη σκάλα, τις λίγες γραμμές που
περιείχε:

«'Αγαπητή μου Ρόζα. Θα μάβατε ίσως
από τις εφημερίδες τη μεγάλη είδηση. 'Ο
Ζάκ μας έγινε ύπολογαγός και ήρθε το
παράσημο της Λεγεώνας. Σήμερα πήραμε
το γράμμα του. Διακρίθηκε σε μία μάχη,
όπου βρήκαν το θάνατο πολλοί απ' τους
συντρόφους του. Είναι καλά στην υγεία
του, γερός και δυνατός, γράφει όμως πως
δεν πρόκειται να ξαναγυρίσει ποτέ.

«Σας φιλά από μακριά.
'Ο γερο - Πιδάρ».

«Ποτέ!...» σκέφθηκε ή Ρόζα με πικρία,
συνεχίζοντας το δρόμο της.

ΣΤ'.

«Όταν ανέβηκε στην κάμαρά της, πήγε
στο παράθυρο και κύτταξε έξω.

Δεν είχε θελήσει ν' αλλάξει κατοικία, για
να μη στερηθ, το γείτονά της, τον κουρδι-
στη, που της έδειχνε αληθινή φίλια, αλλά
και για την ήσυχια που εύρισκε σ' αυτό
το σπίτι.

Την ώρα αυτή, τα περισσότερα φώτα
ήταν σβυστά. Μονάχα μερικά παράθυρα
μέγανσε ακόμη φωτισμένα.

«Η Ρόζα αναστέναξε. Θάβηλε νάχη ένα
φίλο κοντά της, για να του ανοίξει την καρ-
διά της... Τα βράδια προπάντων, ή μονα-
ξιά τη βάραινε και τη βύθιζε σε μελαγχο-
λία. Την ήμερα, ή δουλειά της στο κατά-
στημα κι' ή συμπάθεια που της δείχνανε
οι συναδέλφισσές της, την έκαναν κάπως
να ξεχνά.

«Όταν όμως την καληνύχτιζε ή φίλη της
Τερέζα και ξαναβρισκόταν μονάχη στην κα-
μαρούλα της, την έπνιγε ή θλίψη.

Θυμότανε τη φέμα του 'Εσάρ, που ή-
ταν άλλοτε τόσο χαρούμενη και γεμάτη
ζωή, και τώρα είχε γίνει τόσο σκυθρωπή,
γιατί είχε χάσει εκείνον που ήταν ή ψυχή
της.

Το βράδυ αυτό, ή Ρόζα περίμενε πολλή
ώρα στο παράθυρό της. Θάβηλε να βγ, κι
ο γείτονάς της στο δικό του, για να κοι-
μηθεί λίγο μαζί του και να ξαναβρ, ή
κάπως το θάρρος της και το ήθικό της.

«'Ο καλός αυτός άνθρωπος, ο συμπατριώ-
της της, ήξερε να την παρηγορή με τόσο
λεπτό τρόπο... Την περιποιότανε, τη φρόν-
τιζε.

Συχνά, τις Κυριακές, την πήγαινε στον
ξάδερφό του, στην οδό Κωμαρτίν. Τρώγα-
νε κι' οι τρεις μαζί, κι' ή Ρόζα ξεχνούσε
για λίγο τη βαθεία μελαγχολία της—που
την πρόσεχαν όλοι όσοι τη γνώριζαν, δί-
χως να καταλαβαίνουν τους λόγους.

«'Ο Νεστόρ Ποκέ είχε υποπτευθ, κάτι,
μ' όλο που εκείνη δεν του είχε φανερώσει
ποτέ την αλήθεια. 'Ηξερε μονάχα πως, έ-
πειτα από έναν άτσο έρωτα, είχε έρθει
στο Παρίσι, ενώ ο αγαπημένος της είχε ξε-
νητευθ, κι' υπηρετούσε κάπου στο στρατό.

Κουρασμένη πιά απ' τη μάταιη ανακω-
νή, ή Ρόζα ήταν έτοιμη να κλείσει το πα-
ράθυρό της, όταν άκουσε βήματα στο διά-
δρομο. Ένα κλειδί γύρισε στην κλεδαριά
της διπλανής κάμαρας. 'Η πόρτα άνοιξε.

Και, σε μερικές στιγμές, φάνηκε ο καμ-
πούρης στο παράθυρό του.

Βλέποντας την κοπέλλα, αναστέναξε μ'
ανακούφισι.
— Καλησπέρα, δεσποινίς Ρόζα! της
είπε.

— Καλησπέρα σας! Πώς άργήσατε τό-
σο άπαύση;
— Έκανα ένα περίπατο, για να ξεχάσω
τις στενοχώριες μου...

— 'Εσείς έχετε στενοχώριες; Για ποιά
λόγο;
— 'Αν σας δόλεγα, θα θυμώνατε...

— Μά όχι, καθόλου!
— 'Αλήθεια; 'Ε λοιπόν, με κάνετε νύ
φοβηθ,!

— 'Εγώ;
— Ναι, σείς.
— Πώς αυτό;
— Περνούσα κατά τις 9 απ' την οδό
Ρουαγιάλ, μαζί μ' ένα πατριώτη... κάποιον
Λουί Μπρεσάρ, γιού ενός πλούσιου κτη-
ματία.

— Είχα άκουσει αυτό τ' όνομα, είπε α-
φηρημένα ή Ρόζα. Είχαν ένα κτήμα προς
την Κολωνί... Λοιπόν;

— 'Ο Μπρεσάρ μου άγγιξε ξαφνικά το
μπράτσο και μουδίσξε ένα θαυμάσιο ιδιω-
τικό αυτοκίνητο, σταματημένο σε μία γω-
νιά... Μία κοπέλλα πλησίαζε. 'Ανέθηκε, και
τ' αυτοκίνητο ξεκίνησε άμέσως... Αυτή ή
κοπέλλα ήσαστε σείς!

«Η Ρόζα είχε κατακοκκινίσει.
— 'Όσο αυτός ο νέος θα νόμιζε... θα
πίστεψε... ψιθύρισε. Και σείς το ίδιο...
'Ω, Θεέ μου! Πού είναι ο φίλος σας;

— Θα γυρίσει στο χωριό του.
— Πότε;
— Άύριο το πρωί.

— Θεέ μου!... Τι θα τους π, εκεί ποι
θα π,!

— 'Ησυχάστε. Μπορούσαν αληθινά να
τον ξεγελάσουν τα φαινόμενα. Μα ήμουν
εγώ εκεί...

— Και με υπερασπιστήκατε;
— 'Αμφιβάλλετε γι' αυτό;
— 'Όσο με υποπτευθήκατε και σείς...
όμολογήστε το!

Κι' ή Ρόζα πρόσθεσε, ζωγρά:
— 'Ας σκεφθούν ό,τι θέλουν οι άλλοι.
'Ας με νομίσουν επιπόλαιη, χαμένη. 'Ε-
σείς όμως δε θέλω να με περιφρονήσετε!

«'Αλλωστε το μυστικό μου με πνίγει.
Πρέπει να σας τα πω όλα... 'Αφού έχω ή-
συχ, τη συνείδησή μου, τι με νοιάζουν οι
κρίσεις του κόσμου;

Πήγε κι' άνοιξε την πόρτα της. 'Ο καμ-
πούρης β,ηκε απ' την κάμαρά του.
— 'Ελάτε μέσα, του είπε ή Ρόζα.
'Εκείνος υπάκουσε.

— Θέλω να με συμβουλευέτε, συνέχισε
ή Ρόζα. Είσατε ο φίλος μου... ο μόνος
φίλος μου ίσως... Μα όρκισθήτε μου πως
δε θα φανερώσετε σε κανένα αυτό που θα
σας πω!

— Μη φοβόσαστε, την καθησύχασε ο
καμπούρης. Έχετε δικη, είμαι φίλος
σας... άφοσιωμένος φίλος σας!

Βρίσκονταν σ' ένα μικρό σαλονάκι, ά-
πλά επιπλωμένο, με μερικά κάδρα και μία
φωτογραφία—το πορτραίτο της 'Αντρέ—
κρεμασμένα στους τοίχους.

«'Αφού ή Ρόζα δεν ήθελε ν' απομακρυνθ, απ'
αυτό το σπίτι, ή 'Αντρέ είχε επιτύχει
απ' το σπιτονοικοκύρη να ενώσει δυο απ'
τις καμαρούλες του έκτου πατώματος, ώ-
στε ν' αποτελέσουν ένα διαμέρισμα κάπως

άνετο. 'Υστερα είχε φροντίσει για την έ-
πιπλώσι και τη διακόσμσή του, όπως εί-
χαν κάνει άλλοτε οι δυο κοπέλλες για το
σπιτάκι με τους κισσούς.

Μόλις βρέθηκε μονάχη με το γείτονά
της, ή Ρόζα προσπάθησε να πάρη την κα-
τάστασι απ' τη λιγότερο τραγική όψη της.
Πρόσφερε μία καρέκλα στον κουρδιστή. Λέ-
γοντας του συγχρόως:

— Ξέρετε πως θα μπορούσαν να μάς
κουστομολέσουν; Κι' όμως θάχαν άδικο,
πρώτα γιατί έχετε άγνους σκοπούς κι' ύ-
στερα γιατί είμαι πιά γρηά!

— 'Εσείς γρηά; Τι άστείο!
— Έχω περάσει τα 24, κύριε. Κοντεύω
να κλείσω τα 25. Μου φαίνεται πως έχω
πιά το δικαίωμα να δέχομαι ένα γείτονα!

— 'Ασφαλώς! Μα οι γλώσσες είναι τό-
σο κακές!...

«Η Ρόζα έριξε μία ματιά προς τα πι-
σω, στη ζωή της. Σκέφθηκε άθελπτα τη Νι-
κόλ Ραμπού... 'Αν ή μπακάλισσα του Τα-
βερναί γνώριζε το Λουί Μπρεσάρ κι' αν
μάθαινε απ' αυτόν πως την είχαν δ,η στ'
αυτοκίνητο του βαρώνου Φερνέ!... Τι σκάν-
δαλο! Τι καινούργια ντροπή γι' αυτή!

Μα κι' ο Νεστόρ Ποκέ δεν ήταν πιά ή-
συχος. Είχε π, αυτό που πίστευε πραγ-
ματικά...

Είχε φοβηθ, πως δε θάβρισκε στο σπι-
τι της τη Ρόζα—κι' αυτό θά τον έκανε να
πονέσει πολύ. Είχε άφοσιωθ, σ' αυτή την
κοπέλλα, με στοργή, με έρωτα—γιατί την
αγαπούσε άγνά, αλλά δεν άφινε κανένα να
υποψιασθ, αυτό το αίσθημά του.

— Θέλετε ένα φλυτζάνι τσάι; του πρό-
τεινε ή Ρόζα, προσπαθώντας να χαμογε-
λάση.

— Μά... γιατί να σας βάλω σε κόπο,
τέτοια ώρα;

— Μπ,! Τι λέτε!...

«Η Ρόζα άναψε άμέσως το καμινέτο, έ-
βαλε πάνω την τσαγιέρα και τοποθέτησε
πάνω στο τραπέζι δυο φλυτζάνια και μία
ζαχαριέρα.

— Σας άρέσουνε τα σερβίτσια μου;είπε.
— Είναι υπέροχα!
— Μου τ' χάρισε φέτος στη γιορτή μου
ή αδελφή μου.

— 'Η κ. Σαμπάι;
— Βεβαίως! Δεν έχω άλλη... 'Όπως
σας έχω π, δε, δεν είναι πραγματική ά-
δελφή μου.

— Ναι, ξέρω. Σας άνάθεψε ή μητέρα
της...

— Και μουδωσε το γάλα της... 'Η μαρ-
κησία ντέ Μελάν ήταν και είναι πάντα ή
καλλίτερη γυναίκα του κόσμου, αληθινή ά-
γία!

Κι' ή Ρόζα πρόσθεσε με συγκίνηση:
— Είχε πεθάνει ή μητέρα μου... 'Ημουν
πολύ άσθενική, δεν ξέσασε τι να με κά-
νουν... 'Η μαρκησία ντέ Μελάν ήθλαζε τό-
τε την κόρη της. Με λυπήθηκε κι' έγινε δεύ-
τερη μητέρα μου... Μου έσωσε τη ζωή...
Δεν ξεχνιούνται κάτι τέτοια πράγματα!

— Έχετε δικη.
— 'Ε λοιπόν, φίλε μου, αν είμαι δυστυ-
χησμένη σήμερα, αν υποφέρω περισσότερο
απ' όσο μπορείτε να φαντασθήτε, πληρώ-
ω το χρέος μου... και με συγκρατεί ή συ-
ναίσθησι πως κάνω το καθήκον μου... 'Αλ-
λοιών, θάχα δώσει ένα τέλος πρό πολλού...

— Με ποιόν τρόπο;
— Πέφτοντας στο Σηκουάνα ή ανάδον-
τας ένα μαγκάλι κάρβουνα εδώ μέσα...

— Τι είν' αυτά που λέτε, Ρόζα; Τόσο
πολύ πονάτε λοιπόν;

«Η καρδιά της κοπέλλας φούσκωσε. Τα
μάτια της βουρκώσανε.

— 'Ω, ναι! ψιθύρισε. 'Ο έρωτας που έ-
χω στην καρδιά μου, ή μάλλον ή απέλπι-
σία γιατί τον έχασα, είναι ένα μαρτύριο
άνωτερο απ' τις δυνάμεις μου!

Το νερό της τσαγιέρας είχε άρχισει να
βράζει. 'Η Ρόζα την κατέβασε απ' το κα-
μινέτο κι' έριξε μέσα το τσάι.

— 'Ακούστε με τώρα, είπε. Να θυμάσθε
όμως πως, αν ποτέ με προδώσετε, θα πέ-
σω απ' το παράθυρο! Δεν πιστεύω να θέ-
λετε το θάνατό μου...

— Δυστυχία! Θα ήταν' ο μεγαλύτερος
κι' ο πιο ανιάτρευτος πόνος της ζωής μου!
'Ο καμπούρης άκούμπισε τους άγκώνες
του στο τραπέζι, μη τολμώντας σχεδόν να
σηκώση τα μάτια του πάνω στη γειτονισ-
σά του.

Και βέβαια δεν ήθελε το θάνατό της,
αφού τη λάτρευε σαν Παναγία! Της είχε
στήσει ένα βωμό μέσα στην καρδιά του...

«Η Ρόζα άρχισε την ιστορία της.
Διηγήθηκε στον έμπιστο φίλο της τον
έρωτά της με το Ζάκ Μπαγιέλ— πως ή
παιδική φίλια τους είχε μετατραπ, σ' ένα
τρυφερότερο αίσθημα και πως σκόπευαν
να το έπισημοποιήσουν με το γάμο.

— Αυτή θα ήταν ή αληθινή εύχυνια για
μένα, πρόσθεσε.

Σερβίρισε το τσάι στο γείτονά της. 'Υ-
στερα πέρασε στην κάμαρά της, άφίνον-
τάς τον για λίγο μόνο στο σαλονάκι.

Την άκουσε να ψάχνει στα συρτάρια του
κοιμυδ, της. Σε λίγο ξαναγύρισε, κρατών-
τας μία μικρή φωτογραφία που την έσφιγ-
γε πάνω στο στήθος της.

— Να ο αληθινός θησαυρός μου, είπε,
ό,τι μου μένει απ' τη χαμένη εύχυνια μου.
Κυττάστε την... Τη βάζω κάθε βράδυ δι-
πλά στο μαξιλάρι μου... και παρακαλώ το
Θεό να ξαναγυρίσει μία μέρα κοντά μου!

Τα ύγρ, μάτια της φανερώσανε περηφά-
νεια γιατί την είχε διαλέξει και την είχε
αγαπήσει το ωραίο εκείνο παλληκάρι—και
την αγαπούσε ακόμη ίσως, γιατί αλλιώς
δε θάφευγε μακριά, δε θά ξενητεύονταν.

«Η ματιά της έλεγε:
«Δεν αξίζει να χύνω τόσα δάκρυα γι'
αυτόν;... Πώς να τον ξεχάσω;»

«'Ο καμπούρης ρίγησε, άναμετρώντας το
μέγεθος του έρωτά της και καταλαβαίνον-
τας πως τίποτα δε θα μπορούσε να την
παρηγορήσει...

«Η φωτογραφία ήταν βγαλμένη σε κά-
ποια έπαρχιακή πόλη, όπου υπηρετούσε
άλλοτε ο Ζάκ Μπαγιέλ. Τον παρίστανε με
στολή υπαξιωματικού.

«'Ω, θάβινε και τη ζωή του ακόμη ο κουρ-
διστής, αν ήταν δυνατό να εμπνεύσει κι' αυ-
τός στη γειτονισσία του ένα τέτοιο παθη-
τικό αίσθημα που την έκανε να δονήται
σύγκορμη, στη σκέψη του ανθρώπου εκεί-
νου που της είχε φερθ, τόσο άσχημα, την
είχε εγκαταλείψει κι' όμως ήθελε να σκο-
τωθ, για χάρι της...

— Τι βρωμό έχει τώρα; τη ρώτησε.
— 'Υπολογιστάς.

— Και βρίσκατε στο Τογκίνιο;
— Ναι. Πολεμάει... Τελευταίως παρα-
σημοφοήθηκε.

— Πώς λέγεται;
— Ζάκ Μπαγιέλ.
«'Ο καμπούρης επανέλαβε αυτό τ' όνο-

μα, σαν ναβηλε να το άποτυπώση στη μνή-
μη του.

— Είναι γυιός ενός άγροκτηματία του
Ταβερναί, πρόσθεσε ή Ρόζα.

«Υστερα μίλησε για το γάμο της 'Αν-
τρέ ντέ Μελάν. Δεν άναφερε τη σκηνή
του σπιτιού με τους κισσούς. 'Εξηγήσε μόν-
ο με λίγες λέξεις την έκπληξη της όταν
βρ,ηκε ένα βράδυ εκεί το Ζάκ, μπροστά
στην πόρτα της.

Τον είχαν προδιαθέσει οι κακόγλωσσοι
και ώρισμένες άπατηλές ένδείξεις τον πα-
ρασύρανε—όπως θα μπορούσε να είχε γί-
νει και με τον κουρδιστή και το σύντροφό
του, πριν από λίγες ώρες. Είπε πως ήταν
υποχρεωμένη να σωπάσει, για να μην έκ-
θέση εκείνους που τους χρωτούσε το π,ν.

Μίλησε για τη διακοπή των σχέσεων της
με τους Μπαγιέλ, για την απέλπισία της
και για την άρρώστια της που την έφερε
στο γέλιο του τάφου... για την απόφασή
της να εγκαταλείψ, το Ταβερναί, αφού εί-
χε φύγει ο άρραδωνιστικός της, και για
την έξυμπρήτησι που της πρόσφερε σ' αυ-
τή την περίπτωση ο βαρώνος Φερνέ.

«'Ο καμπούρης την άκουγε με προσοχή,
με τα μάτια καρφωμένα στο πρόσωπό
της, όπου καθρεφτιζόταν ή άδωότης κι' ή
ειλικρίνεια.

Κι' ή καρδιά του σφίγγότανε, γιατί κα-
ταλάβαινε πόσο ήταν προσηλωμένη σ' αυ-
τή την άναμνησι, πόσο άπλυντα άνηκε
στον παιδικό της φίλο, που τότε τα συγχο-
ρούσε όλα, ακριβώς γιατί φανερώσανε την
αγάπη του!

Καταλάβαινε ακόμη πως στο βάθος της
ψυχής της δυστυχισμένης κοπέλλας έπιζού-
σε μία ελπίδα: ότι κάποια μέρα θα γνω-
νότανε πάλι με τον αγαπημένο της. Αυτή
μονάχα τη συγκρατούσε. Δεν τόλεγε με
το στάμα, αλλά μίλουσαν εύγλωττα τα μά-
τια της...

Στο τέλος, πρόσθεσε ζωγρά:
— Καταλαβαίνετε... 'Ο βαρώνος Φερνέ
με βοήθησε, μουδωσε κουράγιο στη δυστυ-
χία μου... Δε μπορώ να τον διώξω, να θυ-
μώσω για τη φίλια του, να τον προσβάλω...

«'Αλλωστε, είναι πανίσχυρος... και δε θέ-
λω να χάσω τη θέση μου! 'Η προϊσταμένη
μου κάνει ό,τι της π,...

«'Ηθελε να μου μιλήσει. 'Ημουν αναγ-
κασμένη να τον άκούσω... Μούκανε προτά-
σεις... μου είπε πως ν' αγαπάει τρελλά,
πως με λατρεύει... Καταλαβαίνω πως είναι
ένα καπρίτσιο του!... Είναι άμπαλινος. Μου
πρότεινε μία ζωή άνετη, πολυτελέ-
στατη...

«Θα σας μιλήσω ειλικρινώς. 'Εχει εξαν-
τληθ, πιά ή υπομονή μου. Κι' ο βαρώνος
είναι καλλίτερος από πολλούς άλλους. Θα
τον άκούγα ίσως, γιατί έχει φανή καλός
μαζί μου... Αν είχα ελεύθερη την καρδιά
μου, Μα δε μπορώ ν' άνηκό ποτέ σε άλλον
από κείνον! 'Αν δε γίνει δική του, θα
πεθάνω.

«'Αρπαξε τη μικρή φωτογραφία του ά-
γαπημένου της, κόλλησε πάνω τα χείλη
της με πάθος κι' αναλύθηκε σε δάκρυα.

«Η καρδιά του καμπούρη σφίχτηκε οδυ-
νηρά. Δε μπορούσε πιά ν' άνθέρη... Σηκώ-
θηκε και βρ,ηκε τη δύναμη να της π, μία
λέξη μονάχα:

— 'Ελπίζετε!
«Υστερα γύρισε στην κάμαρά του, τραυ-
λίζοντας, ζαλισμένος. 'Όταν ηούχασε έ-
πειτα από λίγο και χάθηκε απ' τα μάτια
του το πρόσωπο που λάτρευε κρυφά, είπε

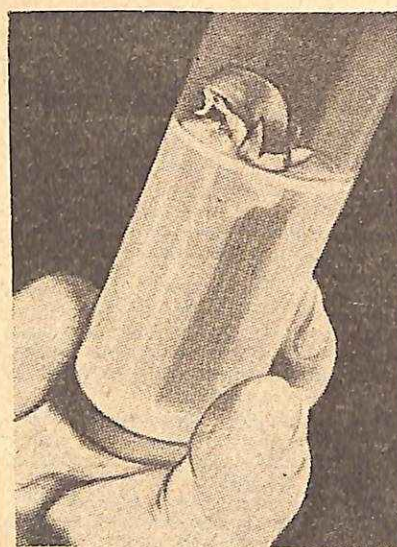
Γλύτωσε όλους τους κινδύνους εντός από τον τελευταίο.

— Πρέπει όπωσδήποτε... να πέση... αυτό το πάθος!...

z'

Ὁ Ροζέ ντὲ Μελὰν ἔλειπε ἀπ' τὴ συγ-
κέντρωσι. Εἶχε κάμει μονάχα μὴ σύντομ
ἐμφάνισι στὴν ἀρχὴ τῆς βραδυᾶς—κι' αὐ-
τὸ μ' ἓνα ὥρισμένο σκοπὸ· γιὰ νὰ θυμίσ-

ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΕ ΤΕΧΝΗΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Στο Τεχνολογικό Ίνστιτούτο της Πα-
σαντένας της Καλιφόρνιας προσπαθούν α-
πό τώρα να βρουν μία λύση στο πρόβλη-
μα της διατροφής της ανθρωπότητας που
θα δημιουργηθεί ύστερα από μερικές δε-
καετίες, λόγω του καταπληκτικού ρυθ-
μού με τον οποίο αυξάνει ο πληθυ-
σμός. Στή φωτογραφία μας ένα πιπέλι
που φυτρώνει και μεγαλώνει πάνω σ' έ-
να τεχνητό έδαφος με ταχύτητα δεκα-
πλασία της συνηθισμένης.

— Μὴν ξεγνᾶς!...

«Όχι, δὲν ξεχνοῦσε, ἡ Ἀντρέ... Ἐνοιωθαί
τῇ ντροπῇ στὴν ψυχὴ της κι' ἦταν κατά-
χλωμη, σὰν ἔνοχη, ἐνῶ ὁ ἀδελφός της τρι-
γύριζε ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, κομπῶς κι' ἀ-
μέριμνος.»

Δὲ λογάριαζε καθόλου ὁ Ροζὲ πόσο σοβαρὸ ἦταν ἐκεῖνο πρὸς εἶγε κάνει. Οὔτε καὶ

— Πῶς νὰ μὴν τὴν ἀγαπῶ. ἀκόμα κι’

— Πώς να μην την αγαπώ, ακόμα κι
 αν δέ μούδινε τίποτ' άλλο;...

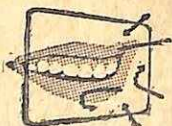
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια

Документи

ΘΑΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΚΟΛΓΚΕΪΤ *ΜΕ* ΓΚΑΡΝΤΟΛ

ΜΟΝΟΙ σας θα δῶτε τὴ διαφορά.

GARDOL

Η ΔΟΡΑΤΟΣ ΔΕΣΠΙΣ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ ΣΑΣ

ΖΗΤΑΤΕ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ ΚΟΛΤΚΕΪΤ - ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΟΥΤΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΜΕΤΕΘΟΥΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ, ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ, ΚΟΡΑΗ 1, τηλ. 25-708. ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΕΡΑΜΕΩΝ 23, (όπισθεν Θ. Περονέ). Τηλ. 58-774. ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 32. Τηλ. 57-896.

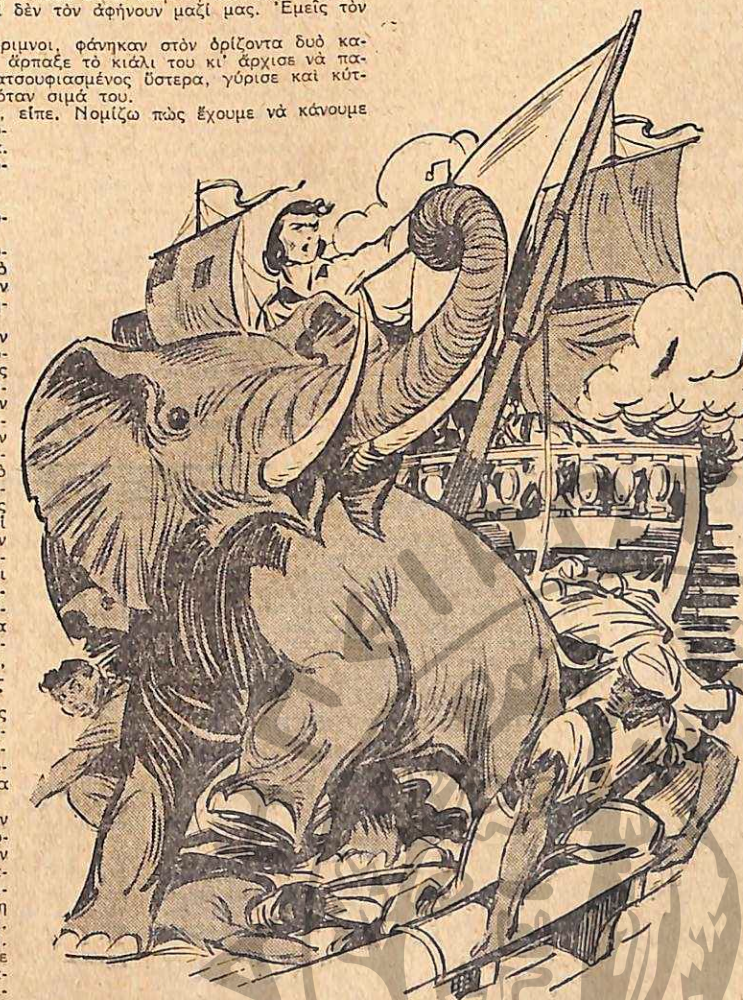
64

2^ῶα ΤΟΥ ΧΕΙΡΑΝ ΣΙΝΙΣΤΟΡΑ

Ὁ ἐλέφας τοῦ Πάπα Λέοντος τοῦ Ι΄

«Τὸ Ἀλγέρι —λέει ὁ Ρόμπινσον Σμιθ— ἦταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, σωστὰ καὶ τοῦ Εἰκοσίου πέντε χιλιάδες

στη κόλαση! Είκοσι πέντε χιλιάδες σκλάβοι δούλευαν κάτω από ανέλεπτους άρχηγούς, που δέν τους έδιναν ούτε κέρη άροκτη τροφή για νά ζή-

"Ωρμησε έξω ό "Αννων, ξεφρενιασμένος κυριολεκτικά, πού του χάλασαν την... ήσυχία.

Εκείνη την εποχή ο λαός της Αττικής είχε περ-
ναιόταν από τον Πειραιά με τρεις γονυκλίσεις
μπρός στην αγιότητα του. Ο λαός ζητωκραύγα-
σε. Ἀλλὰ κι' αυτός κι' άλλος κι' άλλος κι' άλλος.

της Πορτογαλίας. Όταν μάλιστα πληροφορήθηκε τα καθήκαστα με τους κουρσάρους, ο ένθουσιασμός του κορυφώθηκε.

“Υστερα πρόσταξε να φτιάξουν αμέσως ένα καλό κατάλυμα για τον “Ανώνυμο. Τοῦ τὸ ἐφτιαξαν καί

τὸν ἔκλεισαν μέσα. "Ὅμως τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ, ὁ ἐλέφας ἔσπασε τὴν πόρτα του, πέρασε μπρὸς ἀπὸ τοῦς ἐκπληκτοῦς φρουροῦς μὴκεν στ' ἄ-

ἐκκλητίους φρουρούς μπήκε στ' ἀνάκτορα καὶ τρέοντας, πήγε ἐκεῖ πὺν κοιμόταν ὁ Ροδρίγο μὲ τὸν πατέρα του. Ὁ μικρὸς εἶδε τὸ φίλο

του και πετάχτηκε πάνω χαρούμενος. Γιατί ήταν πολύ λυπημένος, που τους είχαν χωρίσει. Ο Άννων τόν άρπαξε τότε με την προσοκί-

...αφάγετο τότε με την προσοκί-
δα του, τόν κάθισε στην πλάτη του
και βγήκε πάλι τρέχοντας από τ'
ανάκτορα. Ποῦ τόν πήγαине; Ἀγνω-

στο. Ἡ φρουρά ἐσεπλώθηκε, γιὰ νὰ τὸν κυνηγήσῃ. Γρήγορα ὅμως τὸν ἔλασε ἀπὸ τὰ μάτια της. Ὁ Πάπας λυπήθηκε διπλά: Πρῶτα γιὰ τὸ γα-

κοιμήθηκε διπλά: Πρώτα για το χαμό του Ροδρίγου —όλοι πίστευαν πώς είχε χαθή— και δεύτερο για τον ελέφαντα, που τόσο τον είχε συμ-

παθήσει. "Όμως την επομένη άκρι-
βώς, κατά το σούρουπο, ό Άνναν
έκανε την εμφάνισή του, περνώντας
μεγαλοπρεπώς μπρός από τ' άνα-

μεγαλειότητα υπέρ από τ' ανα-
κτορο του Παπα. Στην πλάτη του
καθόταν ο Ροδρίγο, που χαμογέ-
λουσε.

— Πού είχατε πάει; τον ρώτησε ο πατέρας του. Γιατί δε γυρίσατε άμεσα πίσω;

— Γιατί ο Άντων δέ μ' άφησε
νά πηδήσω στη γή. "Αλλωστε δέν
ήθελα να τόν έγκαταλείψω. "Όλη
τη νύχτα γυρίζω σ' ένα γειτονικό

Ὁ ἑλέφανς, μ' ὅλο πού δέν εἶχε βάλει τίποτε στό στόμα τῶς ὥρες, εἰς ἑλέφαντος πρὸς τὸν κοινόν. Ὁ κοινὸς ἑλέφαντος εἶπε: «Ὁ ἑλέφανς, μ' ὅλο πού δέν εἶχε βάλει τίποτε στό στόμα τῶς ὥρες, εἰς ἑλέφαντος πρὸς τὸν κοινόν.»

δέ δέχτηκε τροφή από κανένα. Όταν όμως ο Ροδρίγο του Έκανε νόημα έπεσε με τὰ μούτρα στο φαί. Ύστερα χώρισαν πάλι. Ο Άντων όμως έπεσε σὲ μελαγχολία, άρρωσθηκε. Τότε πιά ο Πάπας κατάλαβε πώς ο έλεος δέ μπορείς νά κάνει χωρίς τὸ μικρό. Καί προσέλαβε τὸν Τσι-

στάν Ντ' Ακούγχα να τον άφηση στη Ρώμη. Αυτός αναλαβάνει να μορφώσει το γιό του. Φυσικά η πρόταση του Ποντίφικος έγινε δεκτή με μεγάλη ευχαρίστηση κι' ο Ροδρίγο έμεινε για πάντα στην «αίωonia πόλι», κοντά στο Λέοπατο των Ιπ' και των άσπασμένων του. Άλλωστε...

Ὁ τελευταῖος ὅμως δὲν ἔζησε πολὺ. Πέθανε μιά χειμωνιάτικη νύχτα ἀπὸ πνευμονία. Τὴν ὥρα ποὺ ἐφηνοῦσε, εἶχε στραμενὸν τὸ λυπημένο του βλέμμα στὸ Ροδρίγο, σὰν νὰ τὸν ἀπογαίρευε. Τὸ παλλικὸ ἐλάφει πικρὰ τὸ

χαμό του. Τὸν ἔκλαψε ὥπως ἕνας ἀδελφός κλαίει τὸν ἀδελφὸ του. Ὁ Πάπας, ποὺ εἶχε ἀγαπήσει κι' αὐτὸς πραγματικὰ τὸν ἑλέφαντα, διαίωνισε τὴν ἀνάμνησίν του μ' ἕνα μικρὸ ξύλινο ἀγαλμα θαυμαστῆς τέχνης, ποὺ τὸ δούλεψε ὁ Γάλλος βασιλεὺς Βασίλειος. Μόνη ἀνάμνησιν αὐτοῦ τοῦ ἑλέφαντος εἶναι καὶ τὸ ἀγαλματὶς ποὺ εἶναι ἀπὸ τὸν ἑλέφαντα.

δουλεψε ο Τζιοβαννι Βαριλλι. Μέχρι σήμερα υπάρχει το αγαλματάκι αυτό
και το βλέπει κανείς σε μία από τις αίθουσες του Βατικανού.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΑΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΑΝΟΣ